מדינת ישראל
משרדי הממשלה

משרד

12

264

הועדה העליונה
לחקירת בשר הטריפה
בתל-אביב

544

תיק מס.

שם אגף

1933

הארץ

נרשם במשרד הדואר בירושלים. נוסד על־ידי יצחק לייב גולדברג ז"ל. המוציא לאור: הוצאת חיים חברת מניות בערבון מוגבל. אין המערכת מחזירה כתבי־יד שלא נתקבלו לדפוס. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנונן. דמי חתימה: ארץ 2.160 לא"י לשנה, 1.080 לא"י לחצי שנה, 0.540 לא"י לרבע שנה, 0.180 לא"י לחודש; בחו"ל — 3.12 לי"ש לשנה, 1.18 — לי"ש לחצי שנה, 1.2 — לי"ש לרבע שנה. מחיר המודעות: 1 אינטש × 1 טור 300 מא"י; בעמוד הראשון 400 מא"י.

תוספת ערב

מעון המערכת וההנהלה: תל־אביב, רחוב מזא"ה 56, תיבת דואר 233. טלפון: 4212, 4213. לטלגרמות: הארץ, תל־אביב. סניף ההנהלה: רחוב אלנבי 62, פינת נחלת בנימין, בית פולישוק, חדר 7/6. ת. ד.: 233, טלפון 4212, 4213. הסניף בירושלים: רחוב יפו, בית אמינוב. ת. ד. 273. טלפון: 463. הסניף בחיפה: מרכז מסחרי חדש, בית פלאפריס, ת. ד. 398. טלפון: 254.

VOL. XXI / 5579 / TEL-AVIV, 8 DECEMBER 1937 / תל־אביב. יום ד' ד' טבת תרצ"ח / שנה כ"א / HAARETZ DAILY NEWSPAPER / עתון יומי / מחיר הגליון 4 מא"י

ארגון טירוריסטים בלבוב

ווארשה, 8 (סט"א). המשטרה גילתה הסתדרות טרוריסטית אנטישמית של האנדקים בלבוב, שארגנה כמה וכמה התנקשויות טרוריסטיות בשנים האחרונות. בין התכניות שנמצאו היו גם הכנות לפעולות הצתה. הדליקה הראשונה היתה צריכה להיות בבית הסטודנטים היהודים. עד עתה נאסרו 10 אנשים ממנהיגי הטרור.

יום מחאה של יהודי ווילנה

ווארשה, 8 (סט"א). יום מחאה של יהודי ווילנה הוכרז היום נגד סדרי הגיטו באוניברסיטת ווילנה. התאחדות הרופאים אישרה את „הסעיף הארי" האוסר קבלת חברים יהודים.

שיחות השעה

„חלופי גברא"

כי טעות אפשרית בכל מקום, ברור למדי. אבל שריון בריטי גדול, המקדש לענייני המושבות, יטעה בהדפסת תמונה של מושל מושבה חשובה שאינה שלו, — קשה מאד היה לראות מראש. אבל דוקא זה קרה, לצערנו, לתמונת הנציב החדש ב„קראון קו־...

נחשול של התנקשויות פצצות ויריות

פצצה בחיפה

אמש ב־7 הנחה מתחת אבטובוס בחיפה ברחוב יפו פצצה, שנתגלתה על ידי המשטרה וכבתה.

יריות על משטרת חברון

אמש ב־8.50 נורו יריות על בית המשטרה בחברון. הבנין נפגע.

יריות על רכבת לד

הבקר ב־6.15 בערך נורו יריות מספר על רכבת משא ליד קילומטר 55 במסלת לד—ירושלים.

ליד הקילומטר 65 נמצאו על הפסים אבנים. לא נגרם שום נזק.

נתקו קוי טלפון

אמש ב־11 נתקו 21 קוי טלפון בין כפר יהושע ונגינר.

התפוצציות בבאר שבע

אמש בין 7 ל־8 נשמעו בבאר שבע ארבע התפוצציות, באחד הבתים נשבר חלון. לא נגרם כל נזק.

בדרך חברון:

אבטומוביל של המשטרה נסע מבאר שבע לחברון, בדרך הותקף ביריות. השוטרים השיבו ביריות. שוטרים לבושים בגדי אזרחים יצאו למקום כשרובהם מתחת לעבאיות שלהם. אולם לא יכלו למצוא את היורים.

בכל זאת הועמדו בסביבה ההיא משמרות המשוטטים בה יומם ולילה. חיילים מבקרים יום יום בכפרים ועורכים חפושים.

מרכז המשטרה פרסם הבוקר את ההודעה הבאה על ענין האסיר שברח בחיפה:

אתמול בשעה 5.45 אחר הצהרים נזרקה פצצה שלא נתפוצצה אל אבטובוס בככר המרה בחיפה. הזורק נעצר על ידי עוברים ושבים יהודים ונמסר למשטרה. הוא ניסה לברוח, נורה ונהרג על ידי המשמר.

שחרור אסירים

השלטונות שחררו אחדים מן אסירי עזה.

שבע שנות מאסר
למחזיק נשק — פסק ביה"ד בנצרת

היום בשעה 10.15 הוציא בית הדין הצבאי בנצרת את פסק דינו של עבד אבו שעבן מנצרת בן 50 הנאשם בהחזקת 6 כדורי רובה שנמצאו בביתו ביום 29 לנובמבר. הנאשם נמצא חיב ונדון ל־7 שנות מאסר.

אחרי זה נגש בית הדין לבירור משפטו של טופיק אבו פראיל, שכנו של הנידון הראשון, הנאשם בהחזקת שתי פצצות טורקיות וכדורי רובה.

שמירה מעולה בימי החג
שמועה על כנופיות בהר הכרמל שנתבדתה

מודיענו הערבי כותב לנו שבימי החג המושלמי שוטטו משמרות שוטרים בכפרים.

בכרמל:

מרכז המשטרה בחיפה קבל ידיעה על מציאות חבורה מזוינת בסביבות הכרמל, צבא ואוירונים תרו את הכרמל ונתברר שאין יסוד לידיעה.

בבאר שבע:

אתמול בבוקר טס אוירון בשמי באר שבע. המשטרה ערכה חפושים בבתים אחדים ואסרה שני אנשים והחרימה אקדח וכדורים בביתו של מחמד בצל.

בצפת ועכו:

נמשכת תנועת החפושים במחוזות עכו וצפת בקשר גם רצח שני השוטרים הערבים.

אמריקה נגד ברזיליה הפשיסטית

כל נסיון של מדינות זרות להתערב בכלכלת ענייני אמריקה יעורר את התנגדותן הנמרצה של ארצות הברית ויתר מדינות אמריקה.

ושינגטון, 7. סגן המזכיר לענייני חוץ, ס. ולס, הכריז היום בקשר עם המהפכה הפשיסטית בברזיל:

הסוכנות ניסתה לנהל מו"מ עם ערבים
הודעה במסבת הנהלת הסוכנות לעתונאי חו"ל

בתשובה על שאלה במסבת עתונאים אמר ה' שרתוק, שהסוכנות היהודית נסתה בעבר לבוא במשא ומתן עם מדינאים ערביים, ואף על פי שהנסיונות הללו נכשלו היו מועילים אולי מפני שסיעו לנושאים ונותנים מצד היהודים להבין מהי כונתם של כמה מנהיגים ערבים.

כתריסר באי כח עתונים לועזיים בחוץ־לארץ נאספו אתמול אחרי הצהרים במשרדי הסוכנות היהודית בירושלים כדי לשמוע הסבר על הפוליטיקה היהודית בשאלות העומדות על הפרק. בשם ההנהלה הציונית היו נוכחים: ראש ההנהלה ה' דוד בן־גוריון, מנהל המחלקה המדינית ה' משה שרתוק ומנהל המחלקה הכספית ה' אליעזר קפלן.

ה' שרתוק הביא דוגמאות מן הנסיונות האחרונים של שיחות עם המנהיגות הערבית, בתוכן אחת בפרוס פרסום הדין וחשבון של הועדה המלכותית, וחזר על דבריו שהסוכנות היתה מוכנה למשא ומתן עם גוש ערבי מוסמך ונציג, אילו היה גוש ערבי כזה מביע את רצונו לכך. אולם עם זה הטעים ה' שרתוק, כי הדרישה היהודית העיקרית היא המשכת העליה היהודית בהתאם לכושר הקליטה הכלכלי של הארץ.

כשנשאל ה' שרתוק אם היתה הנהלת הסוכנות מסכימה למשא ומתן עם מדינאים ערבים של הארצות השכנות ענה, שהצעה כזאת ניתנת להתקבל...

קבל אילו היה סכוי להסכם הכולל את השטחים הללו.

ה' בן־גוריון אמר, שמנהיגי הערבים בארצות האחרות יש להם הערכה יותר טובה על חשיבות הסיכויים הכלכליים והבנינים של יסוד המדינה, משום כך נגשו לבעיה יותר מתפיסה מדינאית מאשר מדינית.

בהמשך השיחה דובר גם על בעיות אחרות כגון: על סבות המשבר הכלכלי הנוכחי, על אפשרות של סיוע מצד הממשלה להקל את המשבר, על פתוח יחסי מסחר הדדיים עם ארצות אחרות

לפי סעיף 18 של המנדט מתוך קבלת פירוש יותר מדויק מצד מועצת חבר הלאומים ועל השמטות הבלתי מבוססות על הגירה מארץ־ישראל.

ה' שרתוק דבר גם על שאלת חוסר העבודה המצומצם לדבריו במקצוע הבנין והתעשיה בעיר ואין לזה שום שיכות לעליה, המכוונת לשטחי החקלאות. בתוך שאר הפרטים סיפר ה' שרתוק, כי הדיו מתוצרת תל־אביב נמכרת בארץ שכנה במחיר פחות אפילו מן הדיו היפנית הזולה.

(„פלסטין פוסט").

עוד לא נתמנתה הועדה החדשה
איז מו"מ על בסיס תכנית סמואל

בחוגים ערבים סבורים, שמשרד המושבות עסוק עכשו בעיון בשאלת הועדה החדשה שתצא לארץ ישראל. עד עכשו לא נתמנו חבריה כגון שהמצב בארץ ישראל עדין לא ברור.

רק למשש את הדופק

סופרה של הסוכנות המזרחית בירושלים מודיע, שהחוגים הערבים והחוגים היהודים הכחישו את השמועה שנתפרסמה ב„פלשתין" על משא ומתן בין ערבים ויהודים על בסיס הצעתו של שיות האנגלית אמנם בקרה בבירות.

סמואל. חוגים אלה אומרים ששמועה זו הופצה רק כדי „למשש את הדופק" עם בואו של הנציב החדש.

אנגלי מתווך בבירות?

בבירות נתפשטה שמועה, שאישיות אנגלית חשובה באה לשם ונהלה מו"מ עם אישיות ערבית ארצישראלית היושבת בבירות. היו להם שתי פגישות חשאיות. „פלשתין", המפרסם ידיעה זו, כותב שסופרו נשלח לברר את אמתות הידיעה ורק הצליח לברר שהאר...

היחרימו את הבחירות לקהלת ת"א?

נודע לנו שלאחר ישיבה ממושכת של חברי ועד הקהלה תל־אביב ויפו בשאלת הבחירות הקרובות לקהלה הוחלט אמש לדחות את החלטת הועד הלאומי על הרכב ועדת הבחירות שלפיה צריכים להיות בועדה מיוצגים 6 באי כח מועצת פועלי תל־אביב, 2 ב"כ המזרחי ובא כוח אחד לשאר המפלגות והגושים הצבוריים המוסמכים, כגון ציונים כלליים, עדת הספרדים, עולי פולין, עולי גרמניה וכו'.

בישיבה הובעה הדעה שהחלטה זו של הועד הלאומי מסודה לרעה את הגושים השונים לעומת מועצת פועלי תל־אביב, שכיום היא כלל לא מיוצגת בועד הקהלה.

מנהיגי עדת הספרדים שהתכנסו לישיבה הדופה בנשיאותו של ה' פיצ'...

טו החליטו פה אחד להחרים בכלל את הבחירות לקהלה אם לא יתנו להם 4 מקומות בועדת הבחירות. החלטה זו נמסרה בישיבת ועד הקהלה בצורת אולטימטיבית ע"י באי כח הספרדים בועד הקהלה.

ב"כ ה„מזרחי" הודיע אף הוא שמפלגתו לא תסכים בשום אופן להרכב שנקבע ע"י הועד הלאומי על כדי הרצאת מסקנה דאדיקאלית.

יש לציין שלאחר שהוחלט בשעתו על הכנת הבחירות לקהלה סידור ועד הקהלה מפתח שלפיו צריך להיות הרכב ועדת הבחירות: בא כח אחד לכל אחת מן המפלגות והגושים המוסמכים בישוב. נגד החלטה זו ערערה מועצת פועלי תל־אביב בפני הועד הלאומי והוא שקבע את ההרכב הנ"ל שעורר התנגדות מצדדים שונים.

במלחמה ופני ערים שלמות

לונדון, 8. סיר סמואל הור המיניסטר לענייני פנים אמר כי לפרלמנט יוכנס חוק המרשה לשלטונות לתת פקודה בדבר פנוי ערים שלמות בימי מלחמה ובשעת סכנה של הרעשה אוירית.

מצב לודנדורף הוטב

ברלין, 8. במצב בריאותו של הגנרל לודנדורף חל שנוי לטובה.

בעזר בשר הטריפה בתל־אביב

הועדה הצבורית לברור פעולות בעזר בשר הטריפה מודיעה בזה כי נגמרה את פעולותיה וכי חות־דעתה נמסרה לועד הקהלה של תל־אביב ויפו בבקשה לפרסמה.

בבית משפט השלום בתל־אביב עמדה להתברר תביעה כנגד הקצב ה' סבורב על ששחט בשר בהמה מחוץ לבית המטבחים העירוני ומכר את הבשר בעיר.

תבע הד"ר לויט מנהל בית המטבחיים, אולם לפי דרישת עורך הדין פלמן המלמד סניגורה על ה' סבורב הוא עבר המשפט לבית הדין המחוזי.

תשובה לתערוכת השיסוי במינכן

בולים המיוצגים יהודי גרמניה המפורסמים לשבח

וינה (פלקיר).

לתערוכה הנצית האנטישמית במינכן „היהודי הנצחי".

ההסתדרות למלחמה באנטישמיות ובמשטמה גזעית מיסודה של ארגנה הבנה, הוציאה את הסדרה הראשונה של הבולים מקינים יהודים גרמנים ספר ספים, שפעלו רבות לפתוח התרבות והמדע בגרמניה.

בולים מיוחדים, שצריכים לשמש תשובה

קיתרוטש מושל ירושלם

הידיעה שהבאנו בשבוע שעבר בדבר מנויו של ה' קיתרוטש כמושל ירושלים מתאשרת. כנראה יתחיל ה' קיתרוטש עוד החדש לכהן במשרתו החדשה.

נראה הדבר, כי סגן מושל ירושלים ה' בדקוק יתמנה בתור מושל הצפון אולם אין עדין החלטה סופית בענין זה

בתור סגן מושל ירושלים ושמש המיור א. פ. ניטון שעד עכשיו קרא לעצמו נתן ולפני זמן קצר שינה את שמו. ה' ניטון משמש עכשיו בתור רושם החברות הקואופרטיביות. בתחילה שימש במשך זמן ארוך במחלקת החקלאות.

ה' פירדי גורדון יבוא לירושלים, כפי שהודענו כבר, בתור סגן מושל במקומו של ה' גיבס שהועבר לצפת.

הסינים מתבצרים

הסינים מבצרים את העמדות ליד הנהר הצהוב ושם התרכזו 22 דיביזיות כדי למנוע חדירת הצבא היאפאני בפנים המדינה.

שלשה אוירונים יאפאניים עפו היום סמוך לגבולות הונקונג. סבורים שממשלת הונקונג תמסור מחאה על הענין.

700 פועלים סינים במכרות צ'אהאר סרבו להמשיך עבודתם כדי שלא לספק פחמים ליאפאן.

קבינט חדש בעבר הירדן

מקור רשמי למחצה אומר שבימים הקרובים יוכנסו שנויים בממשלה הקיימת (של איברהים פחה האשם) בעבר הירדן. הממשלה תתפטר וראש המיניסטרים ירכיב קבינט חדש.

פוטרו מנהלי מחלקות ההקדש

ה' עיזת דרוזה, המנהל הכללי של ההקדש המושלמי בירושלים, קבל מכתב מהמועצה המושלמית העליונה בירושלים שבו מודיעים לו, כי הוא פוטר ממשרתו החל מן הראשון בדצמבר.

הקשר האוירי עם צ'יכוסלובקיה

הדאר בפרג כבר התחיל לקבל משלוחי משא קלים לארץ ישראל.

הם יעברו לארץ ישראל פעם בשבוע. אוירוני המשא יפליגו מפרג ביום ה' ויגיעו לארץ ישראל בשבת.

חוזה אנגלי עם פרנקו
הדיכם מאלבא הוכר רשמית

לונדון, 8.

בתשובה לשאלה בבית הנבחרים האנגלי אמר מיניסטר החוץ כי הדכס מאלבה וברויק נתמנה על ידי הגנרל פרנקו לסוכנו באנגליה על פי חוזה שנערך לא מכבר.

ידיעות אחרונות

— בים סוף טבעה אניה בריטית. 33 מלחים בריטים וכמה מלחים הודים ניצלו על ידי אניה איטלקית.

— הועדה לאי־התערבות החליטה כי תשובות ממשלת ספרד ופראנקו מרשות כבר להתחיל במשא ומתן בדבר הרכבת הועדות שילכו לספרד כדי לקבוע את מספר המתנדבים.

— בהרעשת בארצילונה על ידי אוירונים נהרגו 200 איש. אוירוני הממשלה הרעישו את פאלמה די מאיורקה.

— אחד מן האוירונים שנעלם בדרך למאנילה נמצא, אבל עדין אין ידיעות על האוירון שבו נמצא מפקד הצבא של הפיליפינים הגנרל סאנטוס ואופירים אמריקאים.

ברית צרפת ופולין חזקה
תוצאות ביקורו של דילבוס בוורשה. — ברליז שמחה

הודעת דילבוס

ורשה, 7.

עם גמר בקורו של דלבוס בפולין נתפרסמה הודעה רשמית האומרת, כי השיחות היו לבביות ושהברית בין שתי הארצות משנת 1921 חזקה ואמיצה גם כיום.

לפני נסיעתו מפולין אמר דלבוס לעתונאים הפולנים:

„הנני שמח מאד שפולין מבינה את שאיפותיה של צרפת.

בקורי בפולין לאחר השיחות שניהלתי בלונדון הוכיח לי שהאחדות בין צרפת ואנגליה חזקה כמו האחדות בין צרפת ופולין. מטרת תיורי זה היא, לחזק את ההסכמים שנחתמו בשנים האחרונות עם צרפת מבלי שתהיה להם איזו כוונה נגד מי שהוא, ההסכמים כוונתם היא אך רק להבטחון את שלומנו אנו.

אין זכר לחבר הלאומים

העתונות הגרמנית מציינת בשמחה, כי בהודעה רשמית זו אין כל זכר לחבר הלאומים ולבטחון הקולקטיבי.

19. מרכז התנועה בתל אביב

תנועה רבה מתרכזת (sich konzentrieren) בכר מגן דוד בתל אביב! לכן גדולה הסכנה במקום הזה, ולכן דרושה זהירות יתרה מצד כל מי שעובר שם! לשם הגנת העוברים ושבים ולשם הסדרת (Regelung) זרם התנועה הקימה עירית תל אביב גדרות־תנועה (Verkehrsgitter), המביאות תועלת רבה לבטחון התנועה; יש בכך משום התקדמות נכרת להגנת ההולכים ברגל.

אף על פי כן יש לנהוג בזהירות רבה — בפרט במדרכה שלפני קולנוע „רמון"; כי מן הרחובות הצרים שלצדי בית הקולנוע ואליהם יוצא ונכנס זרם (Strom) בלתי־פוסק (nichtendend) של מכוניות!

לכן הוו זהירים במקומות רבי תנועה בערים!

קראו יום־יום את המדור הזה! בהתחרות שתבוא בסופו נתנים 25 פרסים נאים!

בירושלים

בארמון הנציב

אמש סעדו בארמון מר פארסוי (מנהל מחלקת העבודות הצבוריות, המתיפטר) הקול. בראנסקיל, הקפיטן קואיליאם ורעיתו ומר וואטסון־גאנדי ורעיתו.

בגלל חוסר מנין

ישיבת מועצת העיריה שעמדה להתקיים אתמול אחה"צ לא יצאה אל הפועל בגלל חוסר מנין.

הישיבה הבאה, ביום ג', תקרא בשנית ועל כן תהא חוקית בכל מספר משתתפים.

פרידת מושל ירושלים

מושל מחוז ירושלים ה' מאקלרין ביקר אתמול בעיריה ונתקבל על ידי מ"מ ראש העיריה ה' ד. אוסטר. הביקור היה לשם פרידה מן העיריה, לרגל גמר שרותו של ה' מאקלרין, העוזב את הארץ.

ה' מאקלרין יעזוב את ירושלים בבוקר יום ה' הבא.

בין תלמידי שעורי המשפט

משפט רצח

אבטובוס נוסף בקו לעיר העתיקה

נאשם בשליחת מכתב איום לדיין

פקודת מעצר נגד דמיאני

אספת בעלי המלאכה

ישיבת הועד הראשי של המזרחי

אזכרה לק. י. סילמן ז"ל

„אהל" בירושלים
באולם „ציון"

הערב יום חמישי 9 דצמבר 1937 — הצגה שניה

בנימין דיזרעאלי

ההתחלה ב־8.30 בערב

כרטיסים להשיג במשרד ש. כהנא טלפון 831, ובערב ההצגות מ־6 בקופה

שערורית בשר הטריפה בת"א

מה שגילתה החקירה בענין זה: בשר שנמכר למכירה בשוק לא־יהודי, חזר בעקיפין לעיר העבריה

מגבית חוסר עבודה

מטעם העובדים הכלל־ציוניים

גישה חדשה להינוך

(סוף מעמוד 3)

בעתונות

היכן עורכי הדין הערבים?

„פלשתין" (עתון נששבי)

יש לעין בצער עמוק שבאחדים מהמשפטים המתבררים בבתי הדין הבבאיים אין עורכי דין ערבים. דבר זה פוגע קשה בלאמיותם.

עורכי הדין הערבים צריכים להתנדב במשפטים של פשעים פוליטיים. יתארו נא לעצמם מה יאמרו עליהם השופטים הבריטים וסופריהם של עתוני חוץ על שאינם מעריכים את האחריות האנושית והלאמית חמורות בזמן שנאשמים בדינים על אשמות חמורות שעונשן מיתה ולא נמצא בין אלפי עורכי הדין הערבים אף אחד שיואיל להקדיש שעה מזמנו להגן על בני מולדתו.

ההתנקשות בנחס

„אקונומיסט" (לונדון)

יש לברך את נחס פחה, ראש ממשלת מצרים, על שנצל. המתנקש השיג את ההפך ממה שצפה שישיג. נחס פחה זכה לפרסמת, שהיא חלקם של קרבנות ההתנקשות מבלי ששלם את המחיר שקרבנות משלמים.

הפשע אינו יכול לשמש הוכחת להתפשטות ההתנגדות להסכם המצרי–האנגלי.

גם בלגיה תסכים

„ליאום ליבר" (בריסל)

אין אדם המאמין שעם אדיר כגרמניה ישים יד לפה בשאלת המושבות, בעוד שהמדינות האדירות מרחיבות את מושבותיהן.

אם יסכימו צרפת ואנגליה לעשות ... בלגיה אף היא ...

בקור בגרמניה

עתון צרפתי על הארכי־טקטורה בארץ ישראל

התהיינה השכונות היהודיות נתונות לאפיטרופסות יפו?

משפט תושבי פלורנטין יברר את גורלן של השכונות שפירא שפיר־קליין, התקוה ומכבי

בשבוע הבא יפרסם פסק הדין במשפט, שעוררה עירית יפו נגד שנים מתושבי שכונת פלורנטין על סרובם לשלם מסים לעירית יפו בעד שנת המאורעות. למשפט הזה יש ענין רב לא רק לשני האנשים היחידים האלה, אלא לכל תושבי השכונות היהודיות כגון: פלורנטין, שפירא, שפיר־קליין, „התקוה", מכבי וכו' דומה. שכן פסק הדין יברר את השאלה של השתיכות השכונות היהודיות לאפוטרופסותה של עירית יפו.

דין וחשבון קצר על משפט זה, שהמשכו נתקיים אתמול, כבר נמסר. כאן אנו נותנים דין וחשבון יותר מפורט ובו כמה פרטים, שיש בהם ענין בקשר להבנת התוצאות המשפט.

ראש־העיר ולא העיריה

...

המפנה בעמדת רוב מועצת העיר לשאלת החנוך של „ההסתדרות"

בעד ונגד התמיכה לזרם החנוך של העובדים

מן הדיון במועצת עירית תל־אביב

עם החלטת מועצת העיריה של תל אביב, אמש, על הקצבת 3000 לא"י לבנין בית החנוך של זרם העובדים, בא מפנה בעמדת רב המועצה כלפי שאלה זו, שבה דנים במועצה זה שנים אחדות בהזדמנויות שונות.

תשובה לה' פנקס

מה הניע את ה' שושני להצביע בעד

עמדת ב"כ הרביזיוניסטים

השאלה הכלכלית והדיון הפוליטי

בסיוב של כינוס מועצת האחדות הציונים הכלליים

עזרה כלכלית

עמדת ראש העיריה

בכלכלה

בשוקים

קמח

משלוחים

שער התבואות

שער שטרי־ערך בחו"ל

ניו־יורק

שוק כספי־חוץ בת"א 8.12.

בנקנוטים

כספים מוזהבים

בנק יפת ושות'

שער שטרי־ערך

7.12	6.12	נ י ו ־ י ו ר ק
150⅛	149⅞	טלפון וטלגרף אמריקאי
31/8	30⅞	נחושת אנקונדה
12	11⅞	מס"ב בלטימור ואהאיו
58⅜	58	קרייסלר
21⅜	26	אדיסון קונסולידר
11⅝	11	אלקטריק בונד אנד שייר

בקלוב לדבור עברי

ביום חמשי (9.12) ב־7.15 למתחילים, קריאה בעתון הערב „הארץ" עם הסברה; ב־8.30 למתקדמים, תכן המשפט הצבורי: „על חטא שחטאנו לגולה".

מחיר הזהב בלונדון

שער החליפין בלונדון

בנק אנגלו־פלשתינה

קולנוע „אדיסון" ירושלים טל. 256

חלום ליל קיץ

SOMMER NACHTS TRAUM

מצא עבודה ע"י מודעה

„קפיטנים אמיצים"

CAPTAINS COURAGEOUS

לקברות החמשה

בקור בקרית ענבים

יואל מסטבוים

ביקור גומלין

חם ושלום

ד"ר קארל שווארץ

שיחות אמנותיות

יש חנות אחת בתל־אביב, המרנינה אותי מדי עברי על פניה. תמיד אני נצב על ידה ומסתכל בראוה הערוכה בטוב־טעם. מי הוא המקשט החרוץ הממציא את החפצים בצורה העושה רושם והיוצר באמצעים פשוטים אויה אמנותית באמת? אין לנו הרבה ראוות דומות, כי קישוט חלונות הראוה עדיין מפגר כאן לגבי אירופה עד מאד.

המדובר הוא על בית המסחר החדש של ליאו בלומשטיין, שבו הוצגו לראוה ...

בערים ובכפרים

חדרה

בקור תשלטונות

העוצר משפת פסי הרכבת

אשור המועצה הכפרית

עפולה

כבישים

צפת

חשמל ביולי 1938

יקנעם בת שנתיים

הרצליה והסביבה

יצחק קושניר

עדת בנין ערים

גישה חדשה לחינוך

הרצאה באסיפת שוחרי האוניברסיטה בתל אביב

פרופ' מרדכי קפלן

בראדיו

ביה"ד הצבאי בנצרת זיכה

נתאשר פסה"ד של ביה"מ הצבאי

בחיפה

במושבות

לתקנת הבטחון בחיפה והסביבה

לקראת "מפדה" אזרחי

הפגנות פועלים בפתח-תקוה

זעקת מטעי הבננות

דירות

שעורים

שונות

מיום ליום

המהפכה במיניסטריון-המלחמה

התקפה גם על מיניסטריון האויריה

ממסעי הדיפלומטים באירופה

טלגרמות

ענינים

לתקנת הצבור האזרחי

הארץ

נרשם במשרד הדואר בירושלים. נוסד ע"י יצחק לייב גולדברג ז"ל. המוציא לאור: הוצאת חיים חברת מניות בערבון מוגבל. אין המערכת מחזירה כתבי־יד שלא נתקבלו לדפוס. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנון. דמי חתימה: בארץ 2.160 לא"י לשנה, 1.080 לא"י לחצי שנה, 0.540 לא"י לרבע שנה, 0.180 לא"י לחודש; בחו"ל 3.12.— לי"ש לשנה, 1.18.— לי"ש לחצי שנה, 1.2.— לי"ש לרבע שנה. מחיר המודעות: 1 אינטש × 1 טור 300 מא"י; בעמוד הראשון 400 מא"י.

מעון המערכת וההנהלה: תל־אביב, רחוב מזא"ה 56, תיבת דואר 233, טלפון: 4212, 4213. למברקים: הארץ, תל־אביב. סניף ההנהלה: רחוב אלנבי 62, פינת נחלת בנימין, בית פולישוק, חדר 7/6, ת. ד. 233, טלפון 4212, 4213. הסניף בירושלים: רחוב יפו, בית אמינוף. ת. ד. 273. טלפון: 463. הסניף בחיפה: מרכז מסחרי חדש, בית פלאפריס, ת. ד. 398. טלפון: 254.

„HAARETZ", Tel-Aviv (Palestine)
P.O.Box 233. Telephone: 4212, 4213

מן התוכן:

מיום ליום: יום בבוש ירושלים; לחם, קמח וחטה; ושוב ספרה.
לתקנות הצבור האזרחי . . . מ. גליקסון
ענינים . . . . . . י. ק—י.
גישה חדשה לחנוך . . . פרופ' מ. קפלן
שיחות אמנותיות . . . . ד"ר ק. שווארץ
לקברות החמשה . . . . י. מסטבוים
בערים ובכפרים: חדרה, הרצליה, יקנעם, צפת, עפולה.

עתון יומי / מחיר הגליון 6 מא"י / HAARETZ DAILY NEWSPAPER / שנה כ"א / תל־אביב. יום ה' ה' טבת תרצ"ח

VOL. XXI / 5580 / TEL-AVIV, 9 DECEMBER 1937

ישיבה סוערת בפרלמנט הבריטי בעניני א"י

דברים חריפים בין וג'ווד לאורמסבי־גור. המסרב להשיב לשאלות על „פקידים שאינם לויאליים"

שאלות ותשובות על העליה — משרת התובע הממשלתי — מעשי הטירור החדשים — הועדה החדשה — תכניות לעתיד שירותי חינוך ובריאות לשכונות היהודיות של יפו — האימפורט והאכספורט בין א"י לאנגליה — מוסה אפ. אל עלאמי ישאר בשרות הממשלתי

לונדון, 8 (פאלקור). בתשובה לשאלתו של הציר ווג'ווד בדבר משרת התובע הממשלתי בארץ ישראל, אשר צריכה, לפי הצעת הועדה המלכותית, להמצא בידי פקיד בריטי, אמר מיניסטר המושבות, שהתובע הכללי הוא האחראי לעניני התביעה המשפטית בארץ. משרה זו חוזקה בזמן האחרון על ידי מנוי שני בריטים עורכי דין הכתר.

ווג'ווד הזכיר את דעת הועדה המלכותית, שהעליה מגדילה את בת הקליטה הכלכלי ושאל, אם דעה זו מתאשרת בדרך כלל על ידי נסיונו (של המיניסטר) במושבות.

מר אורמסבי־גור השיב, שמנסוח ההערה בהדין והחשבון של הועדה ברור, כי הדבר נוגע למסבות המיוחדות של העליה הארצישראלית. למחציתה השניה של השאלה נתן תשובה שלילית.

מר ווג'ווד שאל, אם המיניסטר אינו מסכים לדברי הועדה המלכותית, שפריחת הארץ באה לרגלי הגדלת העליה. המיניסטר אמר: כן, הוא אינו תמים דעים עם הועדה, כיון שזוהי שאלה של כמות העבודה וההון; לא מן החברח הוא, שעולים ירבו עבודה.

בתשובה לשאלת הציר דיוויס על המצב ועל האמצעים שאוחזים בהם ביחס לטירוריסטים, אמר המיניסטר למושבות, שמיום 24 בנובמבר קרו מעשי תועבה חדשים והיו אבידות בנפש, כמה משפטים נתבררו בבתי־דין צבאיים והוצא משפט־מות אחד. בטוח הוא, שנעשים הצעדים הדרושים כדי לטפל באופן ממשי בטירוריסטים.

מר גאלאכר שאל, אם התפרצויות הן תוצאה מכשלון הממשלה בהגשמת המנדט. המיניסטר לא השיב לשאלה זו. הציר מאנדר שאל, אם יש בדעת הממשלה למנות ועדה משותפת מחברי שני בתי הפרלמנט כדי לערוך תכניות לעתיד. מיניסטר המושבות השיב, שאין ביכלתו להוסיף דבר לתשובתו מיום 21 באוקטובר.

מר תום וויליאמס שאל, מתי אומרים לשלוח לא"י ועדה מלכותית חדשה. המיניסטר השיב: לא עכשיו.

בתשובה לדרישת ווג'ווד, למסור בתוך הזור לנבחרי הפרלמנט את שמות 137 הפקידים במחלקה המשפטית של ממשלת א"י ומחלקות אחרות, ששלחו בשנת 1936 לממשלת א"י תזכיר בגנות הפוליטיקה שלה, ושאלתו, מה יש בדעת הממשלה לעשות בנידון זה, בשים לב לחות־דעתו של יו"ר ועדת המנדטים במושבה האחרון, הצהיר מיניסטר המושבות, שאיננו מוכן לעשות כל פעולה שהיא.

ווג'ווד הוסיף לשאול, מה יש בדעת הממשלה לעשות לפקידים הבלתי־לויאליים בשרות האזרחי, ואם ניתנו לנציב העליון החדש הוראות להוציא את האלמונים הבלתי לויאליים מן השרות. המיניסטר השיב, שלא הוגן יהיה בשבילו להשיב על שאלה בלתי הוגנת. ווג'ווד קם תיכף על רגליו, אך דבר לא נשמע בתוך ההמולה. בדרישה „לסדר היום", שאל ווג'ווד, אם הוגן הדבר למיניסטר, להעליב את נבחרי הפרלמנט. ה' אורמסבי גור מיחה תיכף על כך. ה„ספיקר" השיב, שלא היה צריך, מלכתחילה, להרשות את השאלה הנוספת.

בתשובה לשאלת תום וויליאמס, אם מישהו מ־137 הפקידים האמורים עשו מעשים בלתי לויאליים, הצהיר המיניסטר, כי נתברר לו בהחלט, שפקידי השירות האזרחי עבדו למן יולי 1936 בתנאים קשים ביותר ומילאו על צד היותר נאמן את הפוליטיקה של הממשלה.

הקולונל ווג'ווד קם ומודיע, כי בהזדמנות הראשונה יעורר את תשומת לבו של בית הנבחרים להתנהגותו של מיניסטר המושבות.

לשאלת ה' ג'ונס אם נתפסו הטירוריסטים, האשמים ברצח השוטרים מן המארב, השיב מיניסטר המושבות, שהצבא והמשטרה עורכים חיפושים רבים, כדי למצוא את הרוצחים.

וויליאמס שאל בנוגע לשירותי החינוך והבריאות בשביל תושבי השכונות היהודיות ביפו, העולים לעירית תל אביב ב־15.000 לא"י, בעוד שעיריה זו אינה גובה מהם מסים, וביקש חקירה מוקדמת בדבר, כדי לתקן מעוות זה.

ה' אורמסבי גור השיב, שאין לו כל ידיעות בענין זה, והוא יבקש הסברה מאת הנציב העליון.

ה' לאוונס שאל את נשיא לשכת המסחר (מיניסטר המסחר) לגודל האכספורט הבריטי לארץ ישראל והאימפורט הא"י לאנגליה בששת החדשים האחרונים.

הקפיטן וואלאס השיב, כי בששת החדשים שנסתיימו בספטמבר, שלחה אנגליה לארץ ישראל (לרבות עבר הירדן) סחורות על סך 955.000 לא"י. בזה נכלל סך 21.000 לא"י בריאכספורט; האימפורט מארץ ישראל לאנגליה עלה במשך אותה התקופה ל־637.000 לא"י.

לונדון, 8 (ר). בתשובה לווג'ווד הצהיר מיניסטר המושבות, כי עד כמה שידוע לו, משמש עדיין מוסה אפ. אל עלאמי במחלקה המשפטית בא"י, והוא נמצא כעת בחופש. אין להגיד מראש באיזו עבודה יעסוק במחלקה זו בשובו, אולם אין כל סבה להניח, שהוא לא ישרת את מחלקתו באמונה.

הפ.סיה לאלמנת אנדריוס

תוקן המעוות לגבי משפחת הנרצח

לונדון, 8 (רויטר). בעת השאלות והתשובות בפרלמנט הודיע מר אורמסבי גור כי אלמנתו של אנדריוס תקבל פנסיה של 350 לי"ש ונוסף על כך 60 לי"ש לכל ילד. חוץ מזה תקבל 1400 לי"ש בהתאם לפקודת הפנסיות הארצישראלית.

שוב נזרקו שתי פצצות בירושלים

שתיהן — לבתי ערבים, הידועים כמתנגדי החוסינים. — זורק הפצצה האחת נתפס

השיך דאוד אנסארי, שהיתה התנקשות בחייו רק לפני שבועות מספר, בקרבת מסגד עומר, ומוסטפה אנסארי שימשו מטרה למתנקשים בעת ובעונה אחת.

אמש אירעו בירושלים שתי התנקשויות על ידי זריקת פצצות.

במעט בעת ובעונה אחת נזרקו שתי פצצות על בתיהם של שני ערבים, הידועים כמתנגדי הסיעה החוסינית.

בשעה 7.40 בערך נזרקה על ידי ערבי פצצה לתוך ביתו של השיך דאוד ג'אר דת אנסארי בשכונת מוצררה, בקרבת בית הספר אולינה דה־רוטשילד. היא נתפוצצה ברעש, אולם לא גרמה כל נזק. עוברים ושבים, שראו את זורק הפצצה, רדפו אחריו ותפסוהו. שמו: מחמוד עלי אבו סליט. הוא נאסר.

כידוע התנקשו בחייו של השיך אנסארי לפני כמה שבועות בצאתו ממסגד עומר, בשעה שערבי ירה אליו שלש יריות אקדח ופצעהו קשה בשוקו.

רק לפני שבוע עזב השיך אנסארי את בית החולים. הוא ידוע כאחד ממתנגדיו הקיצוניים של מי שהיה נשיא המועצה המושלמית העליונה ונלחם נגדו במשך שנים רבות ואף הגיש נגדו כמה תביעות לבית הדין.

רגעים אחדים לאחר זה נזרקה פצצה לביתו של מוסטפה חליל אנסארי ברחוב סנט־פאול, מול בית הסוהר המרכזי. הפצצה נזרקה מן הרחוב לתוך הבית ונתפוצצה גם היא ברעש רב. לפי השמועה נשמעה לאחר ההתפוצצות גם יריה. לא נגרם כל אסון.

מוסטפה אנסארי הוא פקיד במשרדי הועד הפועל של מפלגת ההגנה (נאשאשיבי).

*

ממקור רשמי מוסרים בנידון זה: שתי פצצות מתוצרת בית נזרקו ונתפוצצו הערב בירושלים. הראשונה נזרקה על ביתו של שיך מחמוד אנסארי והשניה על ביתו של מוסטפה חליל אנסארי.

מחמוד עלי אבו סליט נראה זורק את הפצצה על ביתו של השיך דאוד אנסארי והוא נאסר.

יום השלשים לרצח החמשה

אזכרה בקרית־ענבים. — חמשה ארזים נטעו במקום הרצח

יום השלושים לרצח חמשת חברי הקבוץ „גורדוניה־במעלה", שחל אתמול, הוקדש על ידי אנשי קרית ענבים לזכרם של הקרבנות, שנפלו בסללם דרך על אדמת ישראל.

בצהרים הוכרז על ביטול מלאכה וכל חברי הקיבוץ בקרית־ענבים והלכו יחדיו למקום בו נפלו הסוללים. יחד אתם הלכו י. ברין, שקולניק ואפרתי — ממרכז חבר הקבוצות. במקום הרצח נטעו חמשה ארזים על שם חמשת הקרבנות י. מגדל, מ. בר־גיורא (בוימגארטן), י. פוחובסקי, א. מרדוכוביץ וא. אולישבסקי. לאחר הנטיעה דבר קצרות ה' י. ברין.

בשעה שתים אחה"צ הלכו כולם לקבר האחים בקרית ענבים וגם כאן נטעו עצים מסביב לקברים. זאב, מקבוץ „במעלה" אמר דברי הספד קצרים לזכרם.

אחר כך נערכה אזכרה בחדר האוכל של קרית ענבים א'. האספה נפתחה בנגינת אבל ואחריה דיברו חברי הקבוצה ועוד על הקרבנות והעלו זכרונות מחייהם, בין המספידים: שיקא מלכי, י. ברין, אפרתי, שקולניק ועוד. בדברי כולם הודגש, כי על אף הקרבנות המשך העבודה. המורה בן־דוד אמר „יזכור" לנשמות הקדושים ואחת המורות קראה מתוך עתון־הילדים של קבוצת קרית ענבים קטעים לזכרם של החמשה.

אסיפת האזכרה ננעלה בנגינת־אבל על הפסנתר.

חיפושים רבים

בגבולות העיר העתיקה בירושלים

אתמול לפנות ערב נערכו בירושלים, בבתי הקפה שליד שער יפו ובעיר העתיקה, חפושים ממושכים. מטרתם ותוצאותיהם של החיפושים האלה טרם נודעו.

בעקבות היורים

על גבעת עדה, שלשום

משטרת זכרון יעקב יצאה אתמול בבוקר לגבעת־עדה והתחילה בחקירה. נמצאו עקבות של שמונה אנשים, שהובילו בכוון לכפר־קרה. במקום היריות נמצאו כמאה תרמילים ריקים מ־4 מיני רובים. המשטרה ביקשה להביא את כלבי המשטרה. החקירה נמשכת.

מעשי חבלה

נותקו חוטי טלפון

אלמונים נתקו 22 קוי טלפון בין יפו—לוד וספריה.

הוסרו פסים

אלמונים הסירו פסים מהקו הצר שבין עפולה וכפר ברוך. הלוך הרכבת לבית שאן נפסק.

ירו על סרג'נט בריטי

שני פושעים שברחו מבית הסוהר ירו על סרג'נט משטרה בריטי בין חברון לכפר דאהריה אך החטיאו את המטרה. הוא חזר לחברון והודיע על כך למרכז המשטרה. נשלחו חיילים למקום. וגם אוירון טס בסביבה, אך לא מצא את היורים.

שלשום קרוב לחצות נורו יריות רבות אל מרכז המשטרה בעין ביר־א־דין באזור עירית חברון, המשטרה לא השיבה ביריות.

פיצוץ בתים

בכפר הרעאן

אתמול הקיף הצבא את כפר הרעאן במחוז נצרת ופוצץ את בתיהם של עלי אבו חסן ונאיף אבו חסן. שלשה בתים אחרים נזוקו מהפיצוץ.

עם הצבא, שנסע ב־15 אבטומובילים בלוית חמשה טנקים, בא גם מושל הגליל.

התפטרות צ'יאנג קאי שק?

ברלין מודיעה על ממשלה חדשה לסין, הנוטה לשלום עם יאפאן

נאנקין טרם נלכדה. — היאפאנים שואפים לכבשה מבלי להחריבה. — פעולות צבאיות חדשות של יאפאן, המסכנות את דרכי־חיים של בריטניה

ברלין, 8. הסוכנות היאפאנית „דומיי" מודיעה כי הרעשת נאנקין התחילה הבוקר. דיוויזיה יאפאנית כבשה את צ'ינקיאן הנמצאת במרחק של 70 מיל מנאנקין.

לפי השמועות שנפוצו כאן התסלק המרשאל צ'יאנג־קאי־שק לא רק מהנהלת הצבא, אלא מכל משרותיו בממשלה. למפקד הראשי של הצבא נתמנה הגנרל צ'יאנג־טשיצ'ו, ולראש הממשלה — וואנג טשינג־וואי הנוטה לשלום עם יאפאן.

שנגהאי, 8. היאפאנים עומדים כבר על יד שני שערים של חומת נאנקין — המונה 18 שערים. הציר הגרמני מוסיף לנהל משא ומתן עם מיניסטר החוץ של סין לשלום. משלטונות יאפאן מציעים שנאנקין תמסר להם בלי קרב, שאין בו כל תועלת, נסוגת הצבא הסיני מן העיר תהיה קשה מאד בגלל חוסר אמצעי הובלה ואימת האוירונים.

שלטונות יאפאן מציעים לזרים לצאת מיד את העיר. בעיר שקט והמשטרה ממיתה ביריה כל מי שמנסה לשלוח ידו בשוד.

שנגהאי, 8 (ר). המלחמה נמשכת הלילה בהרי נאנקין, הסינים מוסיפים לשרוף את משכנותיהם הנמצאים מחוץ לחומת העיר.

ד"ר טראוטמן ממשיך את מאמציו לשלום, ונראה, שמנהיגי סין נוטים לכך.

וואשינגטון, 8 (ר). קונסול אמריקאי, 15 גברים ושלש נשים מסרבים לעזוב את נאנקין. הוכנו חבלים להעבירם את חומת העיר, לאחר שתלכד.

(הסוף בעמוד 7)

הישוב אלפונסו למלוך בספרד?

הגנרל פראנקו ממנה למשרה רמה אדם הנוטה להחזרת עטרת המלכות לירושנה

בורגוס, 8. המועצה הפלנגיסטית החדשה (בדמות המועצה הפאשיסטית העליונה באיטליה) פרסמה הודעה, המלמאלת את ידי הגנרל פראנקו לבחור בחברי הועד הפועל שינסח את החוקה החדשה של ספרד. מספר חבריו ועד זה יהיה 12. הגנרל פראנקו מינה את ה' רימונדו פרנאנדז קוסטה למזכיר כללי של המועצה הלאומית. ה' קוסטה נוטה, כידוע, להכרזת שלטון מונרכיסטי בספרד.

סרה טלגרפית לבית הנבחרים על ידי ציר שמרני, האומר כי מאיור אטלי חטא בהפרת אמון בהודיעו כי הוא יכנס בלונדון אספה, על מנת לספר לאומה על המצב „בספרד הריפובליקאית, שלא הובסה ושאין לנצחה".

עוב הורעשה ברצילונה

בארצילונה, 8. היום בצהרים הורעשה העיר שוב. לפי שעה טרם נתברר מספר הקרבנות.

נציגי המדינות בפני פראנקו

לונדון, 8. סיר רוברט הודסון בא כוח אנגליה בפני הגנרל פראנקו יצא ביום ו' (מחר) לסלמנקה.

מונטיווידאו, 7. ממשלת אורוגואי מנתה את ה' חואן־דיבאס לבא כוחה בפני ממשלת בורגוס.

ליסבונה, 7. הממשלה מינתה את מיניסטר המסחר למשרת ציר בפני ממשלת הגנרל פראנקו.

בחירות חדשות בקטלוניה?

ברצלונה, 7. ה' רומורידה, מזכיר המפלגה הסוציאליסטית המאוחדת בקטלוניה, הצהיר בנאום, שהמצב מחייב עריכת בחירות חדשות. מזכיר המפלגה הקומוניסטית הצהיר על תמיכת מפלגתו בדרישה זו.

פראנקו הפסיד משפט בספרד

פאריס, 8. בית הדין הצרפתי העליון פסק שוב לדחות את תביעת הגנרל פראנקו להחזיר דברי האמנות שהובאו לצרפת באניה ספרדית לאחר כיבוש גיחון על ידי צבאות פראנקו.

הצעת נזיפה לאטלי

לונדון, 8 (רויטר). מאיור אטלי, היוצא היום עם מרת אלן ווילקינסון ומר נואל בייקר מבארצילונה, בדרכו לאנגליה, יעמוד בבית הנבחרים בפני הצעת נזיפה בקשר עם הידיעות שנמ־ …

נהרג דגמון

בשבר אוירון של האוירית המלכותית

לונדון, 8 (רויטר). הרברט גואי בולו, סגן הבישוף של מצרים וסודאן, משנת 1935, נהרג בתאונת אוירון פצצות של האוירית המלכותית. גם הטייס נהרג. סגן הבישוף המנוח היה בן 41. האסון אירע בין בור ווזבה. היו שמועות כי מרת בולו טסה גם היא באוירון זה, אבל נתברר, כי היא לא ליוותה את בעלה.

ג. פ. או. מגייסת

אוירונים ואנשים לשמירת הגבולות הסוביטיים

מוסקבה, 8. המפקדה הראשית של ג. פ. או. החליטה לייסד שלוש פלוגות אוירונים, בנות 3000 איש, מצוידים ב־180 אוירונים חדישים, לפקח על גבולות פולין, רומניה וצ'כוסלובקיה.

עוד 13 הומתו במוסקבה

לונדון, 8. ל„דיילי טלגרף" מודיעים שבמוסקבה הומתו עוד 13 אנשים, שנאשמו במעשי חבלה בתחבורות.

(שאר הטלגרמות בעמודים 2 ו־7)

על עלבון גירינג

ברלין, 8 (רויטר). במעט כל העתונים הדנים ורוב עתוני סקאנדינאוויה הוחרמו על ידי המשטרה החשאית על שפרסמו קאריקאטורה של הגנראל גרינג, שבה הוא נראה שמן לאין שעור, שרוע במטה מרווחת, ודוחק ברגלו את ד"ר שאכט הצנום, באמרו: „צא מפה, אין כאן מקום בשביל שנינו".

אסיפת „אומרי הלאו"

נוישבת קהל עצים לבית העם בתל־אביב

קהל של אלפים רבים זרם אתמול עוד לפני הזמן הקבוע לבית העם. האולם של „בית העם" נתמלא עוד שעה רבה לפני הזמן הקבוע לאסיפה ובחצר ובחוץ נשארו אלפים, שרעשו וצעקו והפריעו לנואם.

בשעה 9.20 באו ה"ה אוסישקין, ד"ר סולוביצ'יק, ש. קפלנסקי וד"ר אהרן בארט. ה' אוסישקין פתח, ונשא את דברי הפתיחה על אף הרעש.

מדברי הפתיחה של מ. אוסישקין

„צפיפות הקהל באולם זה, מראה עד כמה השאלה בדבר עתידנו בא"י, בקשר עם ההצעה האנגלית היא רצינית וחשובה. באה הצעה ליצור מדינה על בסיס חלוקת הארץ, והעולם היהודי מצד אחד שמח, ומצד שני עגום. שמח כי בא הזמן לדבר על מדינה, ועגום — כי דורשים מאתנו לוותר על חלק מן הארץ. העם היהודי נתחלק. החלק האחד אומר, שמרכז הכובד הוא מדינה ועל כן אפשר להסכים גם לחלוקת הארץ ואחרים גורסים להיפך. אנו עומ־ …

היום לפני פתרון של השאלה. ואלה החושבים, שיש להתנגד לחלוקה החליטו לסדר אסיפות הסברה. זוהי האספה הראשונה לנו. שלשה אנשים מזרמים שונים באו לכאן כדי להביע את השקפתם.

אחרי דברי הפתיחה החלו הנואמים. שלשת הנואמים ניתחו את תכנית החלוקה מצדדים שונים ומתחו עליה בקורת קשה. הד"ר מ. סולוביצ'יק וצא להגן על כבודו של ה' אוסישקין מדברי הבקורת שנשמעו נגדו. ה' ש. קפלנסקי הציע במקום החלוקה תכנית של שלשה קאנטונים בארץ. הד"ר אהרן בארט דרש, שהעם העברי לא יוותר על ההבטחה שניתנה לו.

האספה נסתיימה בדברי היושב־ראש ובשירת „התקוה". בעת הנאומים היו באולם אי־אלה הפרעות קלות, אבל בדרך כלל עברה האספה בסדר. היתה שמירה מוגברת בפנים ובחוץ.

(פרטים יבואו).

תל אביב

„על חטא שחטאנו לגולה"

על נושא זה התברר אמש בפני קהל רב ב„אוהל שם" משפט צבורי, שבו השתתפו כקטיגור ה' ג. גרינבלט וכסניגור הד"ר ח. הררי. נשמעו עדויותיהם של המומחים ה' בורלא (עדות המזרח), ד"ר ש. גינצבורג (אמריקה), ה' רוזנהאק — (המורים) וה' מ. גורדון — (מוסר ביאליק). הנאשם, א. כהנא, אמר, כי אינו מוצא מקום להצטדק, אלא יש רק למצוא קונטקט בין הגולה והארץ ולעמוד בקשר עמהם. הנאשם יצא זכאי בדינו.

ליובלו של אביגדור המאירי

אקו"ם (אגודת הקומפוזיטורים והמחברים בא"י) עורכת בעוד שבועיים (ביום הרביעי 22 בדצמבר) באולם אהל־שם: נשף לכבוד הציר־היובל הספרותי של המשורר אביגדור המאירי ישתתפו טובי הכחות הספרותיים והאמנותיים.

נשף הקונפרנסיה א. דונת

למלאות י"ב שנה לעבודתו על הבמה בארץ ישראל יערך הערב, באולם ישה חפץ, בהשתתפות טובי האמנים. המעוניינים בקבלת הזמנות מתבקשים לפנות לועדה המסדרת באולם „ישה חפץ" משעה 7.30 בערב.

דין גנב מועד

עבדללה אברהים חליל, עמד אתמול שוב בדין לפני בית הדין המחוזי בתל אביב (ביום ב' נדון, על עוון גניבה והתנגדות למאסר, ל־18 חדשי מאסר) בעוון גניבת ארנק עם 1.700 לא"י מבית ברחוב שלום עליכם 10, שפתח את חלונו אחר חצות, ועל התפרצות לבית מס' 36 ברחוב לילינבלום.

הנאשם, שנדון כבר עשר פעמים לתקופות מאסר ארוכות, נדון שוב למאסר תשעה חדשים.

בית הדין היה מרכב מן כ. מ. השופטים ארוארדס, קורנגרין ושיטרית. תבעו הקצינים קרמר ושמאי.

הודה בגניבת תכשיטים

אברהם מנחם גר הודה בפני השופט רוזנצויג שנכנס למלון „ברלין" ברחוב לוינסקי וגנב מאורחת תכשיטים ששויים 20 לא"י. הוא נדון למאסר חמשה חדשים.

גניבה

מחנות „שובע" ברחוב אליעזר בן יהודה נגנבו שלשום כמה ממוצרי החנות.

מפריע את הסדר

אתמול לפני הצהרים בא איש אחד למשרדי חברת „פנתי" ותוך תביעות שונות נגד החברה התחיל לשבור את הרהיטים. נקרא שוטר, שהחזיר את הסדר.

על מעשים מגונים

ש. ט. צעיר כבן 20 נדון ע"י בית הדין המחוזי למאסר 6 חדשים. על מעשה מגונה.

ערבי נדון למאסר חמשה חדשים על מעשה מגונה.

לא היתה שריפה

נתבקשנו להודיע, כי הידיעה על אש שפרצה בגרג' „אגד" כתוצאה מאי זהירות אינה נכונה.

היום והערב

— הערב, ב־8, באולם התאחדות הציונות של עולי פולין בא"י ירצה משעם ועדת התרבות חבר הנהלה ה' ד"ר יעקב פרגר על הנושא: המצב הפוליטי בגוונות.

— הערב, מ־6.30 עד 7.30 בבית החבראות העירוני, „הדסה" עצות למיחושי העצבים והנפש ע"י הפרופ' קוציגסקי.

— הערב, ב־8 עצות לשאלות חיי המין והנשואין לגברים ע"י הד"ר אוינהורן, לנשים ע"י הגב' ד"ר אוינהורן.

— הערב, ב־8.15 הרצאת הגב' ד"ר ל. לורן־נתנזון על הנושא: „ילד מחוסר־תיאבון". הכניסה חפשית.

— בבית־העם, הערב, ב־8, ש. חר על י. ל. פינסקר ותקופתו (ליום הזכרון למותו).

— הערב, בשעה 8.30 תתקיים במרפאת זמנהוף הצגת תמונות רנטגן ע"י ד"ר נתן — הנושא — „ריאות". כל הרופאים מוזמנים.

— בבית הספר לתרבות תנוה ואמנות התמול של גרטרוד קראוס תתקיים הערב ב־8.30 הרצאת ד"ר שפיגויץ על תולדות המוסיקה מבך עד בטהובן, עם דוגמאות מיצירות הקומפוזיטורים.

חשמל לעבר הירדן

סופר „הארץ" ברבת עמון מודיע, שבקרוב התעורר השאלה בענין הארת רבת־עמון בחשמל על ידי חברה גדולה. יש לציין, שעד עכשיו הואר בה רק הרחוב הראשי על ידי אנשים פרטיים, שקבלו זכיון זמני לכך, והם יוצרים את החשמל בכמונת דיזל קטנה.

סיכויי מזג האויר

לפי הראדיו הא"י

יום ד' שעה 5.30 אחה"צ
אנטי־ציקלון מכסה את אזור ים התיכון, ומזג האויר יהיה נוח בעיקרו. רוחות קלות ומזרחיות תנשבנה והראות תהא טובה, פרט לערפל, מחר בבוקר.

ביפו

הכבאי שנפגע יצא מבית החולים

מצב בריאותו של הכבאי הערבי אל טלבה הוטב, והוא יצא אתמול מבית החולים הצרפתי.

„משחקי שבאב"

בשעת משחק פרצה קטטה בין אברהים אל פאראי, בן 14 ובין חברו בן גילו. הנער היריב הוציא סכין ודקר בה את פאראי דקירה קשה ביד. הנער הפצוע הועבר לבית החולים, והדוקר נאסר ושוחרר אחר כך בערבות עד לדין.

קוביוסטוסים

מוחמד אבו ראמאדאן התלונן במשטרה, שבשעת משחק קלפים הוציאו ממנו במרמרה 6 לא"י וחצי. לפי הוראות המתלונן נאסרו שני ערבים.

גניבה

למשרדיו של ה' שאחארה עטאללה ברח' דיר אללה ביפו התפרצו גנבים, שברו את דלת הקופה והוציאו סכום של 3 לא"י. המשטרה אסרה ערבי אחד כחשוד בגניבה זו.

נאסר בעל בית מלאכה באשמת הצתת חנותו

המשטרה ביפו אסרה את אליה טופיק עאפיש בעל בית המלאכה לרהיטים ברובע עג'אמי שמחסנו נשרף ביום ב', הוא נאשם בהבערת בית המלאכה כדי לקבל את דמי הביטוח בסך 1.000 לא"י. שופט השלום הוציא נגדו פקודת מעצר לעשרה ימים.

אנשים מזוינים

מטילים אימה על פרדסי רמלה

ששה אנשים מזוינים בקרו בחמשה פרדסים ברמלה והסביבה ודרשו מבעליהם לשלם להם סכומים מסוימים. הם הכו את השומר של הפרדס הראשון שבקרו בו ולקחו את העבאייה והעקיל שלו. אחר כך שברו את שער הפרדס השני והכו פידואי שנכנס לאסור אחר מהם, ירו בו אך לא פגעו בו. הם הודיעו לשומרי הפרדסים שיבקשו מבעליהם לשלם את הסכומים שהוטלו עליהם — ולא — ירצחו נפש. מוסרים, שעוד חמשה אנשים מזוינים משוטטים בסביבות רמלה. המשטרה חוקרת בדבר.

תורנות בתי המרקחת

הערב פתוחים בתי המרקחת: „שינקין" וולוסוב רח' שינקין 28 טל. 3753 (כל הלילה); „הגליל" רח' אליעזר בן יהודה 80, פינת הגליל (עד חצות).

הכנסות הממשלה

בחודש ספטמבר

הגיעו לסך 355.198 לא"י, מהם 150.094 מן המכס. ההוצאות עלו ל־356.991 לא"י, מהם 299.659 הוצאות רגילות.

העודף בקופת האוצר היה בשלשים בספטמבר 4.927.075 לא"י.

סיוע למשפחות הטירוריסטים

בעבר הירדן נאספו תרומות לטובת הערבים „ניזוקי המהומות" בארץ ישראל, ובעיקר לבני משפחות הטרוריסטים שנהרגו או נאסרו.

האחראי: מ. אטינגר

בנמלים

תל אביב

אתמול לא עבדו.

לפנות ערב באה האניה „סטאלהיים" (נורווגית), שתטען היום פרי הדר.

יפו

אתמול נפרקו 200 טונות והוטענו 35 אלף תיבות פרי הדר.

בנמל עגנו האניות: „רודינה" (האחים משולם), „וואסאלנד" (סוכנות סקאנדינאבית) ו„גודרין מירסק" (דנית).

חיפה

„בלנאדריאו" (בריטית), „צ'גד" (הונגרית) פרקו מטען כללי, „עתיד" (חברת „עתיד") טענה סחורות. „גלילאה" (אדריאטיקה) קיבלה נוסעים לטריאסט; „בריטיש גאוירמנט" טענה נפט גלמי.

אתמול אחה"צ עמדו לבא: „הרציון" (לויד ארצישראלי) נושאת נוסעים, בקר ועופות; „פאטריה" (מסג'רי מריטים) נושאת נוסעים; „קונץ" (בריטית) לטעון נפט גלמי.

היום עומדות לבא: „סאן־זווה" (נורווגית) ו„וואסאלנד" (סוכנות סקאנדינאבית) לטעון פירות הדר; „ג'ירונד" (ריוגנוב ושות') נושאת בקר; „מריטיפשה" (מסג'רי מריטים) נושאת מטען בלתי ידוע; „מרקו פולו" (אדריאטיקה) נושאת נוסעים.

ביום ג' נפרקו 2014 טונות והוטענו 396 טונות סחורות שונות.

שער שטרי־ערך בחו"ל

ניו־יורק

	פתיחה 7.12	פתיחה 8.12
אמריקן רולינג מילס (מעגילות)	22	23
נחושת אנאקונדה	30¼	32¼
ברזל ן' סרקעו	12½	2½
ברוקלין—מנהטן מניות בכורה	39	40
אטשינסון אנד טופקא	40	42
ג'נרל מוטורס	34½	36½
מונטגומרי וורד	35½	36
ריפובליק סטיל (פלדה ריפובליק)	12	12½
סוקוני ואקום	18	19½
מפ"ב פאסיפיק צפונית	15½	15½
יונייטד סטיל (פלדה של ארה"ב)	55½	57½
אלקטריק בונד אנד שירס	11½	11½

נמסר על־ידי בנק בלגיה־ארץ־ישראל בע"מ

בבתי הקולנע

התאחדות בעלי הקולנע בא"י

תל־אביב:

„עדן": בן המלך והעני.
יומיות: ציפיה.
„אופיר": הניהגום הלבן.
יומיות: משין־משין.
„מוגרבי": פרנציסקה גאל, העלמה לילי.
יומיות: מניה וליבסקה
„מגדלור": בשפל.
יומיות: הנערה מ„הכל־בו".
„רמון": ימי פומפיה האחרונים.
יומיות: ימי פומפיה האחרונים.

ירושלים:

„ציון": בנימין דיזרעאלי ע"י ה„אהל"
יומיות: 1. בשדרות, 2. שורת החופש
„עדן": נשואים למחצה
יומיות: סן פרנציסקו
„אדיסון": פחד
יומיות: 1. אסירים בכבלים, 2. סערה במרומי אויר

חיפה:

„ארמון": אחת מני מליון
יומיות: זו הברית
„אורה": קפה מטרופול
יומיות: איש הערבה
„עין דור": א. מגדל המות, ב. השבויה באפריקה
יומיות: הוק המדבר
קזינו בת־גלים: תכנית עשירה מ־10.30 בערב.

בבמות

„אהל"
תיאטרון פועלי א"י

יום ה' 9.12 בנימין דיזרעאלי ירושלים
מוצאי שבת 11.12 בנימין דיזרעאלי ת"א.
יום א' 12.12 יושה עגל ת"א מטעם ועדת התרבות
יום ב' 13.12 יושה עגל ת"א מטעם ועדת התרבות
יום ג' 14.12 מסעות בנימין השלישי הצגה יומית לתלמידים ולנוער בשעה 3.30 אחה"צ, מוגרבי, ת"א.
יום ד' 15.12 מסעות בנימין השלישי עממית — מוגרבי ת"א.
יום ה' 16.12 יושה עגל עממית פתח־תקוה
יום ד' 22.12 יושה עגל חדרה
יום ה' 23.12 יושה עגל חיפה

הארץ

עתון יומי / מחיר הגליון 4 מא"י / HAARETZ DAILY NEWSPAPER / שנה כ"א / תל־אביב. יום ב' ט' טבת תרצ"ח

VOL. XXI / 5583 / TEL-AVIV 13 DECEMBER 1937

נרשם במשרד הדואר בירושלים. — נוסד על־ידי יצחק לייב גולדברג ז"ל. המוציא לאור: הוצאת חיים הברת מניות בערבון מוגבל. אין המערכת מחזירה כתבי־יד שלא נתקבלו לדפוס. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנונן. דמי החתימה: ארץ 2.160 לא"י לשנה, 1.080 לא"י לחצי שנה, 0.540 לא"י לרבע שנה, 0.180 לא"י לחודש; בחו"ל — 3.12 לי"ש לשנה, 1.18 לי"ש לחצי שנה, 1.2 לי"ש לרבע שנה. מחיר המודעות: 1 אינטש × 1 טור 300 מא"י, בעמוד הראשון 400 מא"י.

מעון המערכת וההנהלה: תל־אביב, רחוב מזא"ה 56, תיבת דואר 233. טלפון: 4212, 4213. לטלגרמות: הארץ, תל־אביב. סניף ההנהלה: רחוב אלנבי 62, פינת נחלת בנימין, בית פולישוק, חדר 7/6. ת. ד. 233, טלפון 4212, 4213. הסניף בירושלים: רחוב יפו, בית אמינוב. ת. ד. 273. הסניף בחיפה: מרכז מסחרי חדש, בית פלאפריס, ת. ד. 398. טלפון: 254.

תוספת ערב

הלבנונים נגד הפליטים מארץ־ישראל
שהם מקפחים את פרנסות אנשי המקום

בירות, 13

צעירים מחסרי עבודה בלבנון מתחילים על תזכיר שבו הם מבקשים מאת הממשלה, שתנהיג הגבלות ביחס למהגרים והפליטים הזרים בלבנון, כגון שהם מתחרים בבני הארץ ביחוד בפסח וכתעשיה.

העתונות בלבנון מציעה לממשלה, שתוותר על שרות צעירות במחלקות הממשלה ושתחליף אותן בצעירים מחוסרי עבודה.

שיחות השעה
הודעת הסוכנות

הכחשת הסוכנות היהודית לשמועות שהפיצו קצת מעתוני הערבים על תנאי הסכם בין יהודים וערבים, באה לאחר שמפיצי השמועות עצמם הודו באי־נכור נותן. אבל פרט אחד בהודעת הסוכנות ראוי לציון. היא מודיעה, כי „לא הובאה לפניה על ידי ערבים כל הצעת הסכם שהיא".

— „על ידי ערבים". ובכן, כל השיחות אינן אלא בין יהודים ליהודים על תנאים, שלדעתם אפשר להציע לערבים? הסוכנות צודקת מבחינה פורמלית. אבל עובדה היא, שבאו הצעות גם מצד ערבים. אם כי לא במישרין אל הסוכנות. לא במקרה קורא ה„פלשתין" בשמו של הד"ר מגנס. גם ליהודים אחרים פנו עסקנים ערביים. אלא שלפי שעה אין לדבר על משא ומתן ממש והסוכנות הודיעה על נכונותה לשאת ולתת עם הצד שכנגד. עתה השאלה היא, מי יוכל (אולי גם מי ירצה) לדבר בשם הצד שכנגד.

צפונה וקדמה

חייבים אנו לציין את התנובה כשאנו מציינים את הרעה. והזיון מרגיז הוא, שעל אף הכל הולכת עירנו ופורצת צפונה ומזרחה.

עבר הירקון כבר נכבש. תחנת רידינג עומדת לפני גמר בנינה. הגשר הערא עומד להפך לגשר קבוע. הקצה מקום לשכון ומדברים על אוירודרום. אף בית העולים החדש יסיע לפתוח שטח הצפון שבין פתולי הירקון, וכשיתקנו גשרים לא ירגש כלל היכן עבר הירקון מזה והיכן עבר הירקון מזה.

ומה שכמעט יותר חשוב — התרחבות העיר מזרחה. תל אביב היתה ארכה ביותר וצרה ביותר. התפתחות בלתי נוחה לתחבורה. בזמן האחרון היא הולכת ומתרחבת קרית מאיר מצד זה והארכת רחוב החשמונאים מצד זה מרחיבות את העיר ומחברות אותה לחטיבה אחת עם שכונות המזרח. שכונת מונטפיורי כבר נצמדה לעיר, ועכשו החלים על בנין גשר וסלילת כביש בין שכונה זו לשכונות המזרח המרוחקות גבעת רמב"ם ותל־חיים, היושבות בגוף נהדר בתעלה הנגב. תל אביב עוברת לפעולה לא רק את הירקון אלא גם את נחל מוצררה.

יש לברך על יצירת גוש עברי גדול זה, שבו מקום למאות אלפי עולים. כי ישובי ותעשיה גדול. ערבה לעתיד.

גם פרנקו ב„יהודים"?

הבדיחה נעשית רצינית: פרנקו, המתקיף ביד רמה את הדמוקרטיה, בן בריתם של מוסוליני והיטלר, באמת השוד במוצאו. הסופר הספרדי תאוור ורבירה, שפרסם זה עתה פרטים על משפחת פרנקו, בקש להוכיח, כי הגנרל פרנציסקו פרנקו, מנהיג המורדים הפשיסטים, מוצאו מיהודים. ביתר דיוק: משפחת אנוסים בספרד מסוף המאה החמש־עשרה. והנה כל מגלת היוחסין שלו: היהודי הנער גרסיא סעיגה קטנה בארגון נופל לידי האינקויזיציה ומתודה, אחרי עינוים קשים, כי הוא חרף את הכנסיה הנוצרית, כי הוא יהודי, ושמו האמתי הוא פרנקו. אחריו נאסרים שני בניו, משה ויהושע. כלם נאשמו בהכנת התנקשות באינקויזיטור פדרו והומתו. קרוביהם נמלטים לפורטוגל. צאצאי פרנקו היו גם בפרוקו. בראשית המאה השבע עשרה חוזרים כמה אנשים ממשפחה זו לספרד. בספרו מתפרסם במשך הזמן שמו של אחד פרנקו, קולונישוטר. במקסיקו מתפרסם פרנקו אחר, מצביא. ומאז ועד המאה העשרים אין השם פרנקו נעלם ממקורות ספרד והארצות הספרדיות שמעבר לים. והנה סוף סוף הדיקטטור, והוא מאותה המשפחה? עוד חסרה לנו רק ההוכחה, שגם בין נושאי השם פרנקו בארץ ישראל ובין הגנרל פרנקו בספרד יש קרבת משפחה;

א"י במושב מועצת חבר־הלאומים הבא
היועבר התזכיר לועדת המנדטים?

ג'נבה (סופר „הארץ").

נודע לי, שאפשר מאד, שממשלת אנגליה תגיש למושבה הבא של מועצת חבר הלאמים את הדין וחשבון שלה על פתרון זמני או סופי של בעית ארץ ישראל.

הרשות בידי המועצה למסור את הדין וחשבון הזה לועדת המנדטים שתתכנס בשמיני ביוני. אבל אין זו מחובתה של מועצת החבר.

מושב ועדת המנדטים נקבע לתאריך זה בהתאם לשיגרה. אין כל יסוד לשער...

מועות שנפוצו בעתונות העולמית, כאילו יש איזו שייכות בין קביעת המושב הזה ובין כוונה להגיש דו"ח מיוחד בענין ארץ ישראל. בכל שנה דנים בועדת המנדטים ברינים וחשבונות על הארצות השונות הנתונות תחת משטר של מנדט. לפי הסדר המקובל דנים בשאלות ארץ ישראל במושבים הקיץ, בחדשים יוני ויולי, ובארצות אחרות — כגון סוריה, — במושב הסתיו, בחדשים אוקטובר ונובמבר.

ברור, איפוא, שהמושב הבא בחודש יוני ידון אף הוא בדו"ח של הממשלה המנדטורית על ארץ ישראל, אבל זה יהיה הדו"ח הרגיל על פעולות הממשלה במשך שנת 1937, לא ברור הוא, שבהזדמנות זו יוטעם לדיון גם תזכיר המטפל בשאלות יותר מקיפות, כגון בפתרון סופי של הבעיה הפוליטית בארץ ישראל.

אדרבה, מסתבר יותר, שהממשלה האנגלית תגיש תזכיר או דין וחשבון כזה למועצת חבר הלאומים ולא לועדת המנדטים, שכן נושא הדין וחשבון הזה לא יהיה הגשמת המנדט אלא שינויו ובמדה־רבה גם — ביטולו. מועצת החבר רשאית להחליט, שהיא בעצמה תטפל בדין וחשבון הזה או שיש למסור אותו, לשם דיון נוסף, לועדת המנדטים.

מושל ירושלים
עוזב

ה' מקלרן בקר הבקר בקורי פרידה אצל הרבנים הראשיים ויעקב מאיר והרצוג בלוית קצין המחוז מר י. ברגמן.

קושי בהסדר שוק הבשר

שמענו, שהמאמצים להסדר שוק הבשר בתל אביב על ידי העיריה נתקלו פתאום בקושי נוסף אחד, שהוא חמור מאד. הקושי הזה הוא, שהאכספורטרים של בהמות לארץ ישראל מרומניה ומיוגוסלביה, שעמדו עד עכשיו בהתחרות המחירים, באו לידי הסכם על קביעת מחיר אחיד לאכספורטרים הא"י. על ידי כך יהיו למעשה השליטים על שוק הבהמות משתי ארצות אלו. דבר זה נעשה לפי יוזמתם ובהשתדלותם המאומצת של סוחרי רומניה, שנפגעו קשה מן התחרות של סוחרי בהמות מיוגוסלביה. שמענו, שלמרות הקושי הנוסף תמשך הפעולה להסדר השוק. כנראה שיצטרכו לפנות באופן דחוף גם לארצות אחרות ביחס לאימפורט בהמות לא"י.

חודש מחאות באמריקה
יהודי אמריקה יעמדו על רגליהם רבע שעה

ניו יורק 13 (סט"א)

הקונגרס היהודי האמריקאי הכריז על חדש של השתתפות בסבלם של הסטודנטים היהודים בפולין החל מ־15 בדצמבר. בכל בתי הכנסת ובתי הספר היהודיים יתקימו אספות מחאה. המחאה תתחיל בהפגנה סמלית. הקהל בבתי הכנסת ובבתי הספר יעמוד ביום ד' זה 15 רגעים על רגליו, זכר לעמידתם של הסטודנטים היהודים באוניברסיטאות בסרבם לשבת בספסלי „גטו".

שאלת הקהלות במושבות
בישיבה השניה של ארגון המועצות המקומיות

אתמול, התקימה במשרד התאחדות האכרים הישיבה השניה של ארגון המועצות המקומיות.

השתתפו בה בא כח עירית פתח־תקוה והמועצות המקומיות של רחובות, ראשון לציון, בית וגן, רמת גן, בני־ברק, הרצליה, כפר־סבא, רעננה, עפולה וחדרה, מר ה. אריאב כמרכז הארגון וה"ה בן־צבי וד"ר א. כצנלסון כבאי כח הועד הלאומי וד"ר ה. כצנלסון כבא כח קופת חולים עממית.

הקהלות במושבות

השאלה השניה שנידונה היתה שאלת עמדת המועצות המקומיות לענין הקהלות במושבות. באי כח המועצות הראו על הליקויים והקושיים שנתקלים בהם בעבודת המועצה בקשר עם עניני הקהלות בגלל עמדה שלילית אחידה לקיום ועדי קהלות כמוסדות נפרדים במושבות. הוצעו הצעות לתקונים ולשפורים בעבודת המועצות בענינים אלה.

האספה בחרה בועדה מיוחדת המורכבת מה"ה שטמפר, גורודיסקי ואוסטרובסקי, והוטל עליה להפגש עם הנהלת הועד הלאומי לשם ברור השאלה ומציאת פתרון לאור הדעות שנשמעו באספה.

ביה"ח בילינסון

לאחר שמר אריאב הסביר לאספה את פרטי הצעת קופת חולים של התאחדות על הסכם בין המועצות המקומיות של המושבות ומוסד קופת חולים בדבר הרחבת בית החולים בילינסון שעל יד פתח־תקוה נשמעו הערות באי כח המועצות על ההסכם.

האספה החליטה כמו כן שבאספות ארגון המועצות ישתתפו להבא נשיאי המועצות. על המועצות יהיה גם לבחור ממלאי מקום קבועים שישתתפו באספות במקרה העדרם של הנשיאים.

האספה בחרה בועדה המורכבת מה"ה שטמפר, הורדיש, אוסטרובסקי, ה. אריאב, וד"ר ה. כצנלנסון ומסרה לה יפוי כח לנהל את המשא ומתן עם מרכז קופת חולים על יסוד ההערות והתקונים להסכם המוצע שנשמעו באספה.

חזר מחופשתו

שופט בית הדין בתל אביב ה' מאני חזר מחופשה של 4 חדשים והחל הבוקר בעבודתו.

נציב סוריה אצל אבן סעוד

הרוזן די מרטל, הנציב הצרפתי העליון בסוריה, יסע בקרוב לג'דה, ויפגש שם עם המלך אבן סעוד.

גם ה' ג'מיל מרדם בי, ראש ממשלת סוריה, יסע לחג'ז כעולה רגל.

ממשלה „עצמאית" בסין

בכנפת אנוי של סין נוסדה „ממשלה אבטונומית" שתסתלק מכל קשרים עם ממשלת צ'יאנג־קי שק.

3500 ברוזים קומוניסטים

שופט השלום ביפו דן למאסר 3 חדשים את חסן מחמד זעבי מכפר סירין היושב ביפו, על שנמצאו ברשותו 3500 ברוזים קומוניסטים.

„כיצד לשמור על שלימותה של א"י"

ניו־יורק, 13 (סט"א). בקשת דרך אחרת לפתרון הבעיה הא"י כדי למנוע את החלוקה הציע בנאום הטפה בכנסיה נוצרית כאן הכומר האנגליקני טשרלס ברידג'מן, סופר ה„טיימס" בירושלים. בסוף נאומו על המצב הנבוך בא"י הציע מר ברידג'מן „לכנס מסביב לשולחן עגול את כל הצדדים המעונינים בפתרון הבעיה הא"י. לשולחן עגול זה צריכים להסב באי־כח מחברי־לאומים, מבריטניה, מההסתדרות הציונית העולמית ומהמלכים הערביים כדי לשמור על שלימותה של א"י ולמצוא פתרון המונע את חלוקת הארץ".

רצח יהודה מנדל ז"ל בדין
כיצד יוצאים לכבישים בלילות בסביבות ליפתא
אחד הנאשמים מעיד נגד חבריו

בבית הדין לפשעים חמורים בירושלים (בהרכב השופט העליון קופלנד והשופטים איונס וד"ר שחדה) התחיל הבקר להתברר דינם של שני הנאשמים ברצח מנדל מינץ ז"ל.

התביעה

מטעם התביעה הכללית הופיע גו"ד הכתר מר הוגן.

בתחילת המשפט ספר ה' הוגן על הרצח ועל ההוכחות בנוגע לנאשמים במשפט זה. הוא ציין, שבמקום נמצאו עקבות שנתגלתם יפה בגלל הגשם שירד באותו היום. העקבות הובילו לכפר מיסקה ושם נאסרו כמה חשודים.

הנאשם השני הראה היכן נמצא הרובה מבלי לומר שיש לו קשר לרצח. באותו המקום נמצאו עוד שני רובים. ...

עדותו של אחד מנוסעי האוטו

השני מעיד רב איזן, שמוסר, שבראשון לפברואר נסע באוטו משא מתל אביב לנתניה יחד עם הנהג מנדל מינץ. ...

כיצד נגרם המות

אחריו מעיד הרופא ד"ר ווינשינק שבדק את גופת המת באוטו. ...

כלבי המשטרה קפצו על הנאשמים

שותף לרצח מעיד

שאלות ת"א בפרלמנט

לונדון, 13 (סט"א) בבית הנבחרים ישאל הציר קפיטן סטריקלנד מהרתיים את מיניסטר המושבות אם יש בידו למסור מספרים על ההכנסות והמסים של הממשלה מעירית ת"א ומתושביה בכל אחת משלש השנים האחרונות ביחוד מן הדואר, הטלגרף, הטלפון, הכנסות מכתי המשפט וממקורות אחרים. לעומת זה מתבקשת הממשלה להודיע מה גודל הסכומים שהממשלה נתנה לעירית ת"א כתקציבי עזרה במשך התקופה זו.

הבוחר בחר והתלין תלה
הורח המפקד, על ביתן רוסיה בתערוכת פאריס

מוסקבה, 12

אתמול ביום הבחירות בשרו העתונים על המתת שמונה „בוגדים ומחבלים".

נודע, כי בקיוב הומתו 18 אוקראינים שנאשמו בספרטיזם.

נאסר הקומיסאר של הביתן הסובייטי בפארים, איוואן מושלאייב, שזה עכשיו חזר מפארים.

נתקבלו ידיעות המאשרות את המתת הדיפלומטים ברודובסקי, פודולסקי ואזומם צירי הסוביטים בארצות הבלטיות שעלו להגנה תורות על הקשריהם עם הג. פ. או. הקשרים האלה הביאו אותם עכשיו לנדרים על מרבתם ליארגודה, ראש הג. פ. או. בעבר שמשפטו נתברר לפני זמן מה בהיעדרו והוא נדון למותה.

ברוניסלב הוברמן בפורט סעיד בפגישת שלשם עם ה' משה שלוש

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
חיה מלכה סלודובניק ז"ל
בשנת ה־71 לחייה
ההלויה התקימה ביום השני כ' בטבת תרצ"ח (13-12-37)
המשפחה המתאבלת

בירושלים

ה. מ. מברך את הפקידים היהודים

ה. מ. הנציב העליון הזמין אליו אתמול לפני הצהרים את מר ע. שפרלינג אחד משלשת הפקידים, שביום השישי נזרקה אליהם פצצת מילס שלא נתפוצצה וברכו על הנצלו ממות.

לאחר מקרה זה חודש שוב שרות האבטובוסים, בשביל פקידי הממשלה. כפי ששמענו עומדים בקרוב להוביל את הפקידים לא באטובוסים אלא באבטומובילים קטנים.

בארמון הנציב

המאיור גינרל וויוול, רעיתו ובתו, ומר ווין שהתארח ימים מספר בארמון, יצאוהו אתמול.

פרידת המושל ומנהל מחלקת העבודות הצבוריות

מושל מחוז ירושלים והגברת מאקלרין היו אתמול אורחיו של מ"מ ראש עירית ירושלים מר ד. אוסטר במסיבת פרידה, שערך להם בביתו לרגל עזבם את הארץ.

הד"ר ח. וייצמן בישיבת התנ"ח וחק־הקל

אתמול התקיימה בירושלים ישיבה משותפת של ההנהלה הציונית ושל הדירקטוריון של הקרה"קל.

בישיבה השתתף הנשיא הד"ר חיים וייצמן.

ב־8.30 בדיוק!

בקונצרט התזמורת הארץ־ישראלית בירושלים הערב תפתח הנגינה בשעה 8.30 בדיוק. הקהל מתבקש איפא לדיוק.

ידידיה לוק נעצר שוב

שופט השלום ד"ר נ. ברדקי הוציא אתמול שוב, לדרישת המשטרה, פקודת מעצר עד יום ד' (מחר) נגד ידידיה לוק.

ביקורי המומחים

סיר צ'רלס טיגארט וסיר דוד פטרי שנתמנו ליעץ את השלטונות בדבר ריאורגניזציה של המשטרה, ביקרו אתמול בתחנות המשטרה בירושלים והתענינו במהלך ובסדרי חקירות הפשעים.

פ. דמיאני נמסר לדין

השופט החוקר אנואר אפ' נוסיבה העביר אתמול לביה"ד המחוזי את דינו של פרדיננד דמיאני, (ששימש גם בקונסול מקסיקו), הנאשם בהוצאת כסף במרמה.

גלוי מצודה על הירקון
(סוף מעמוד 1)

משפטי החזקת נשק

תנועת הנוער בציונות
(סוף מעמוד 2)

בענין בשר הטריפה

(סוף מעמוד 1)

במוצאי שבת, י' כסלו תרצ"ח (17.12.37) עם פרסום חוות הדעת הזאת.

במשך הזמן הנ"ל ישבה הועדה כ"ג ישיבות, בהן:

א) עברה על כל הפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה והמועצה של ועד הקהלה לתל־אביב ויפו בתקופת הזמן מיום כ"ד שבט תרצ"ו (12.2.36) עד י"ב אלול תרצ"ז (19.8.37), שדנו בהן בענין ביעור בשר הטריפה בתל־אביב וסידור החוזים עם קוני בשר הטריפה;

ב) עברה על החוזים האלה: 1) מיום 5 במרץ 1937 בין ועד הקהלה לתל־אביב ויפו ובין השותפות „הבקר והבשר", 2) מיום 7 במרץ 1937 בין ועד הקהלה ובין צרוני, ספרוני ואמרינגן (ויקראו להלן לשם קיצור: צרוני ושותפיו), 3) מיום 10 במרץ 1937, בין צרוני ושות' ובין אחמד אלחבאב, 4) מיום 12 במרץ 1937 בין צרוני ושות' ובין צבי מונגלוביץ;

(חתומים)
יו"ר: ישי' אדלר.
חברי הועדה:
אלחנן שינזון
ד"ר יוסף דודזון,
מ. יעקובסון.

מכתב לואי של חבר הועדה הציבורית

משפט מוכתר כפר ג'עוני

בהלואה וחסכון

החסכון בשביל ילדים נבדל מכל יתר צורות הפקדונות והחסכונות בזה: ...

(מ. ש.)

הסינים עומדים על נפשם בנאנקינג

עד טיפת דמם האחרונה הם מגינים על מרכז תרבותם הישנה.

הבקר הותקפו שוב אניות אמריקאיות בשערי נאנקינג

נאנקין מרכז התרבות הסינית. ביחוד ידועה נאנקין בעיר הבירה של שושלת מינג (1368—1643). שושלת זו היו לה שתי ערי מלכות, נאנקין — עיר הבירה הדרומית ופייפינג — עיר הבירה הצפונית (פירוש המלה פייפינג היא שלום הצפון). לפיכך מוצאים קבורות מלכי שושלת מינג גם בנאנקין וגם סמוך לפייפינג.

נאנקין היא בעלת החומה העירונית הגדולה ביותר בסין. יום שלם נמשכת ההליכה מסביב לחומתה, הבנויה לבנים באורך 22 פרסאות, ובה 9 שערים. העיר איננה מרובעת כמו פייפינג. מוקפת היא מצפון על ידי הנהר ונגנצה בקצה קו הרכבת טין־טסין — פוקוב; דרומית מזרחית על ידי הררי ארגמן־הזהב הנהדרים; צפונית מזרחית על ידי אגם הוזנבו הנדול, ודרומית מערבית על ידי אגם „אל־הראן".

בשנת 1911 היתה נאנקין מושב הממשלה הרפובליקאית הראשונה בסין בנשיאותו של ד"ר סון־יטסן. בשנת 1927 היתה שוב עיר הבירה של הממשלה הנוכחית, ובעשר השנים האחרונות סימלה לעם הסיני את תנועת קואומינטאנג, את החיים החדשים, את התחיה הלאומית ואת הליכוד הגובר של סין בנשיאותו של צ'יאנג־קיי־שק.

היציבות של ממשלה זו, התחדשות המשטר וההתקדמות הנפלאה בבנין המדינה בתקופה קצרה כזאת עוררה הערצת הזרים הספקנים ביותר. נאנקין עומדת בשעה זו בפני איחודה של סין ודוקא משום כך היא לצנינים בעיני יאפאן. היאפאנים קיוו, שסמל האחדות הזה יגרום למחלוקות בין הגנרלים המקומיים לתועלתה של יאפאן. אבל התחקפה של יאפאן עשתה דוקא את נאנקין וצ'יאנג־קיי־שק למרכז המצפון הסיני הלאומי.

בתוך עיר מודרנית, שנתפתחה מעיר עתיקה רחבת ידים, שהיתה יותר כפרית מעירונית, עושה היא רושם של פתידות. באמצע הכביש מבוונים שוטרים את התנועה ההבה, ובסימטאות רועים הזזירים. בעשרים אלף דולרים סיניים הושקעו על ידי הממשלה בבנינים, בגנים, בכבישים, באצטדיון, במפעל מים ובמצפה כוכבים. בצד בתי חמר נמוכים מתנשאים בנינים מודרניים גדולים, מחירי המגרשים עלו במשך עשר

חיל סיני

שנחי, 13

אנית תותחים של ארצות הברית נפגעה קשה ביריות היפנים על יד נאנקינג. מן היריות סבלו גם שלש אניות אמריקאיות נושאות נפט אבל טרם הבהר היו קרבנות בהן.

מפקד הצי האמריקאי מסר מחאה חריפה ודרש חקירה. מפקד הצי היפני בקר אצלו והתנצל על המאורע. הציר היפני הכללי בשנחי התנצל גם הוא בפני הקונסול של ארצות הברית. טענת היפנים היא שהיתה טעות והאניות נחשבו לסיניות.

הקרבות בנאנקין נמשכות בעקשנות והאבדות של שני הצדדים קשות מאד. האוירונים היפניים מרעישים את העיר. אניות מלחמה יפניות עברו את צ'ינקיאן ומתכוננות להשתתף בהרעשת העיר.

נאנקין היא עיר היסטורית עתיקה. הנוסע העולמי הידוע בימי הבינים מרקו פולו בקר בה וספר נפלאות על אודותיה, בתוך יתר הדברים — על שטרות כסף שהיו עוברים לסוחר בה, דבר שלא היה ידוע באירופה בימים ההם. אבל נאנקין היא הרבה יותר עתיקה. במאה השלישית, הרביעית והחמישית כבר היתה עיר מלוכה של כמה שושלות סיניות. בשעה שהיתה סין הצפונית משועבדת על ידי הטטרים במשך 150 שנה היתה

רקדנית אמריקנית יהודית נרצחה בפריס ע"י גרמני

העיר כמרקחה אחר גילוי סוד תעלומת ז'אן די קובן (כהן)

פריס, 12

גלוי הרצח של הרקדנית האמריקאית ג'ן די קובן בפרים הרעיש את כל העיר.

ז'אן די קובין (כהן) באה בחודש יולי מניו־יורק לפארים ביחד עם דודתה אידה זקחיים. בבית המלון למדה להכיר ז'אן די קובן. צעיר אחד והתחילה לסייר בלויתו את מקומות השעשועים בפארים. יום אחד לא חזרה למלון ודודתה קבלה על ידי נהג פתקה, כי ז'אן נחטפה ועליה לשלם כופר של חמש מאות דולארים. זקחיים הודיעה למשטרה ופרסמה הודעה בעתונים על רצונה לשלם את הכופר. כל החיפושים אחרי הצעירה לא הביאו לידי תוצאות. אצל ז'אן היה פנקס של שיקים של „אמריקן אקספרס" על חמש מאות דולאר ומכתבי מסחר אחדים. בימים האלה בא צעיר לבוש הדור באבטומוביל, קנה בושם ועוד חפצים

ווידמן, שנאסר בשם סיגפריד סאורבה על רצח שוטר בסאן קלו הודה גם כן, כי רצח מחוץ לז'אן די קובן גם את רונ'ה ליבלונה, שנמצא הרוג באבטומוביל שלו באחד מן הרחובות של פארים, את נהג הטאקסי גופי ואת

פריק פרומר. גופו של פרומר נמצא ביחד את זה של קובן.

הוא הודה אחרי כן כי עוזריו ברציחות היו שני אנשים ז'אן בלאן ורונ'ה גילין. ז'אן די קובן נחנקה בחבל דק.

ברר כי ווידמן רצח את ז'אן די קובן וטמן את גופה במרתף בחוילה בסאן קלו על יד פארים. ווידמן ניסה להשתמט מידי שוטרים, שבאו לאסור אותו, והוא פצע שנים מהם.

לאחר מאסרו הודה ווידמן שרצח עוד ארבעה אנשים כדי להשתמש בכספם.

התחדשות העבודה בבנין „הבימה"

הבנין יגמר רק בסוף הקיץ הבא?—ענין ההלואה

סכום של 22.000 לא"י בתוך הלואה לבנין בערבותה של עירית תל־אביב לפי אישור הממשלה. עד עכשיו נתקבלו סכומי הלואה אלה: 3000 לא"י מ„ביצור", 1000 לא"י מבנק אשראי, 1000 לא"י מברון דה מנשה, 1000 לא"י מבנק הפועלים, 500 לא"י מבנק הא"ג לדיסקונט, 1500 לא"י מחברת „תרות" שבראשון לציון, 2750

כדי לרכז את ההלואה במקום אחד עומדת „חברת בנייני תיאטרונים" (הבונה את ה„בימה") במו"מ עם חברה בלונדון לשם השגת הלואה אחת בסך 30.000 לא"י ומן הסכום הזה יסולקו גם ההלואות הזעירות. בשל האיחור בהמשך העבודה סבורים, שהבנין ייגמר רק בסוף הקיץ של 1938.

פרדסנים ערבים שנשדדו מפחדים לפנות למשטרה

הצבא בהרי עכו. — שוטרים בריטיים נוספים יבואו

החבורה המזוינת בכרמלה שקלקלה מניעים בכמה פרדסים חדרה לבתים אחדים ברמלה וגזלה כסף. בעלי הבתים לא הודיעו על כך למשטרה.

(„א־דיפאע")

השלטונות החליטו להגדיל את מספר השוטרים הבריטים בארץ ב־300. הדבר יוצא לפעל בקרוב.

„א־דיפאע", המוסר ידיעה זו, מוסיף, שהממשלה החליטה להגדיל את מספר הסגנים של מפקדי המשטרה הבריטים בכל המחוזות.

בקוריו של טיגארט

אתמול בקר במחנה הצבא בצריפין סיר צ'ארלס טיגארט. שני אבטומובילים של שוטרים מזוינים לוו אותו.

חפושים בכפרים

חילים ושוטרים רוכבים משוטטים בכפרים במחוז עכו ומחפשים את אנשי החבורות המזוינות באזור ההרים. החפושים נעשים בעיקר בהרים הסמוכים לכפר תרשיחה.

נותקו חוטי טלפון

אלמונים נתקו אמש את חוטי הטלפון בין עכו ונהריה בכביש עכו־ביירות. שוטרים באו למקום. איש לא נאסר. החוטים יתוקנו היום.

אמש, ב־9.40 נורו יריות על בתיחם של ראש עירית שכם ושל וואקיף שאקה. איש לא נפגע.

לאה ברקן

מִמִּמְכַּר שְׁרוֹכֵי נַעֲלַיִם לַעֲבוֹדָה בְּפַרְדֵּסִים

לְהַעֲבָרַת פְּלִיטֵי יָפוֹ לִנְקֻדַּת שְׁכוּנָם

פליטי יפו טרם עברו מן המחנה שלהם שבין ראשון לציון ונחלת יהודה לנקודת שכונם. טרם השלמו כל הבתים. קצתם עדיין בלי רצפות, בלי טיח וכדומה. אך יום ההעברה ממשמש ובא, והתקוה בלב המשים המשפחות, שזכו בבית, הולכת ומתגברת. „מחר מחרתים, אולי עוד יום יומים ונעבור לשכון". ורבה התכונה הנפשית בקרב המחנה לקראת היום המאושר הזה.

המדרדרים, ובעקר הבראת הנפש הרצוצה של הילד שהוא ראשון לסבל. האפשרויות האלה נתונות בסביבה הטבעית, המשפיעה על התושבים השכנים, רצון של הושטת יד אחים לעזרה, את ראשית העזרה האמונה לעיל

עזרה חמרית על ידי מתן עבודה כדי פתרון שאלת הלחם, ועזרה רוחנית של הדרכה וחנוך לשפור הרמה התרבותית וההשתרבותית.

יש לראות בעבודה שנותנים להם בפרדסים ובמקומות אחרים. אולם עקר חשיבותה של זו היא בהעסקת הילדים הנדולים בפרדסים. לכאורה דבר טבעי הוא, הילדים עוזרים ובאים על שכרם המס

פיק או הבלתי מספיק. וכאלו דבר מובן מאליו הוא: „וחי אחיך עמך". אולם במצב הילדים הרצוצים האלה, שמשחר ילדותם נרפם גורל חייהם האכזרי לחוצות העיר, ובשוטטם בהם עם שרוכי הנעלים והעסקים הדומים נפגעה נפשם קשה, ובפרט שבמצבם הנכחי הם בטלים מתורה ומכל, הרי שבהעסקתם יש משום תקון הנפש.

אך האם בעבודה הזאת נפתרת שאלת חנוכם של עשרת הילדים האלה

ימי הצום

בעתונות

מה שקודם לחלוקה

„נויה ציריכר ציטונג" (ציריך):

הידיעות על הטרור בארץ ישראל נותנות לנו תמונה מזיפת של המצב בארץ הזאת. אמנם אי אפשר לאמר, שתנועת הטרור קרובה לקצה, אולם הממשלה עומדת על דעתה לדכא תנועה זו ובידה האמצעים הדרושים לכך. הממשלה הצליחה כבר להפריע את מנוחתם של הטרוריסטים. הצבא הצליח כבר לאסור ראשי חבורות ולדון אותם. הסמכות למתן חנינה הוצאה מידי הנציב העליון. הטרור פגע גם במצב הכלכלי. עכשו ברור, שתכנית החלוקה היא מבשיר של הפוליטיקה הבריטית בים התיכון או יותר נכון: היא חלק מהפוליטיקה האנגלית בים התיכון. ההוכחה הטובה ביותר לכך היא שענייני החלוקה ועניניה הכלליים של ארץ ישראל נכללים גם בסמכות המיניסטריון לעניני חוץ.

קיימים חלוקי דעות בין המדינאים הבריטים בנוגע לדרכי הגשמת החלוקה וקביעת הגבולות. עמדת צרפת בצפון ותעמולתה של איטליה בעולם הערבי ממריצית את אנגליה לחשוב ולשקול היטב טרם שתגש לאחוז באמצעים בנוגע לחלוקה.

הגיהנום התחתון

„אסלמיה" (יפו):

אם באמת קים גיהנום על פני האדמה הרי ארץ ישראל ראויה לשם זה. אינך שומע בה ידיעות אלא על שד ורצח. אדם יכול לסבול רעב במשך ימים אחדים אולם אינו יכול לסבול פחד אף רגע אחד.

גם נורי פחה מכחיש

„א־דיפאע" (יפו):

שוחחנו בטלפון עם ה' נורי פחה סעיד בבגדד ובקשנו שיודיע לנו אם נכונה השמועה, שהוא עומד לבקר בארץ ישראל. הוא הכחיש את השמועה. כמו כן נשאל אם הגיש הצעה חדשה לפתרון שאלת ארץ ישראל. הוא השיב ששאלת ארץ ישראל מעניינת כל ערבי, בין שהוא ממלא איזה תפקיד רשמי ובין לא. אבל בזמן הזה לא הגיש הצעה. שכן המצב הנכחי אינו מרשה לעשות דבר כזה. מחובת כל הערבים לתת את דעתם לשאלה זו.

נורי פחה הודיע עוד, שהוא עומד לנסוע למצרים דרך בירות. נורי פחה יפגש עם עוני בי עבד אל הדי בקהיר.

צבא נוסף למצרים

„דילי הרלד" (לונדון):

המיניסטריון למלחמה פרסם פקדה המחיבת להחיש את שליחת אלף התילים הנוספים למצרים. רב החילים הם מחיל התותחים למלחמה באוירונים ומהנדסים.

זהו הכח הגדול ביותר למלחמה באוירונים שחנה במצרים מאז מלחמת העולם.

מוסוליני מרבה כחות תעופה גדולים בלוב...

ב„בית ביאליק"

בכלכלה

שער ההדרים

משלוחים

שיווק הפרי

שער החבואות

שוק כספי־חוץ בת"א 13.12

בנק נורוק־אידלזק בע"מ תל־אביב

רשימת מספרי תעודות הפקדון שקבלו הלואות לפי החלטת ההנהלה בישיבתה האחת עשרה מיום ח' טבת תרצ"ח (12 דצמבר 1937).

סריה א' ב' 4298 1 הלואה בסך 1000 לא"י, סריה 7947, 3458 2 הלואות בסך 20 לא"י כ"א. סריה 9415, 1207, 5586, 3252, 6622 5 הלואות בסך 15 לא"י כ"א.

שער שטרי־ערך

תל־אביב, 13.12

שער החליפין בלונדון

מכתבי ביאליק אל הרב הפרופ' צ. פ. חיות ז"ל

למלאת ס"ה שנה ליום הולדתו של המשורר

שני מכתבי ביאליק ז"ל, שאנו מביאים בזה לדפוס הפעם הראשונה, נערכו לפני עשר שנים אל הרב הפרופ' צבי פרץ חיות ז"ל בענין האוניברסיטה העברית.

חיות ז"ל, שפרש מעבודת המחקר והוראה באוניברסיטה ובבית המדרש לרבנים וקבל עליו תחילה את הרבנות הראשית בבריסק ואחר כך את הרבנות הראשית בווינא, חיה מעפה בסתר לבו

המלה־ד

בערים ובכפרים

פתח־תקוה

לקראת הבחירות לעיריה

תקופת כהונתם של חברי המועצה המקומית האחרונה, שנתמנו בתוקף שני הרשויות, בפתח תקוה להברי העיריה הראשונה, מסתיימת באביב הבא, ומיד אחר זאת תערכנה הבחירות.

מועצת העיריה טרם בחרה בועדת בחירות, שתחל ברכוז החומר לקראתן — דבר זה יעשה בימים הקרובים ביותר — ובאוירה של פתח תקוה כבר נשמע קול מבשר את המאורע החשוב העומד להתרחש בחיי העיר בקרוב.

בטבריה והגליל

בראש פנה

בכפר פקיעין

ביבנאל

בנגינתנו

הארץ

נרשם במשרד הדואר בירושלים. נוסד על־ידי יצחק לייב גולדברג ז"ל. המוציא לאור: הוצאת חיים חברת מניות בערבון מוגבל. אין המערכת מחזירה כתבי־יד שלא נתקבלו לדפוס. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנון. דמי החתימה: בארץ 2.160 לא"י לשנה, 1.080 לא"י לחצי שנה, 0.540 לא"י לרבע שנה, 0.180 לא"י לחודש; בחו"ל — 3.12 לי"ש לשנה, 1.56 לי"ש לחצי שנה, 1.18 לי"ש לרבע שנה. מחיר המודעות: 1 אינטש × 1 טור 300 מא"י; בעמוד הראשון 400 מא"י.

מעון המערכת וההנהלה: תל־אביב, רחוב מזא"ה 56, תיבת דואר 233. טלפון: 4212, 4213. לטלגרמות: הארץ, תל־אביב. סניף ההנהלה: רחוב אלנבי 62, פינת נחלת בנימין, בית פולישוק, חדר 7/6. ת. ד. 233, טלפון 4212, 4213. הסניף בירושלים: רחוב יפו, בית אמינוף. ת. ד. 273. טלפון: 463. הסניף בחיפה: מרכז מסחרי חדש, בית פלאפריס, ת. ד. 398. טלפון: 254.

„HAARETZ", Tel-Aviv (Palestine)
P.O.Box 233. Telephone: 4212, 4213

VOL. XXI / 5584 / TEL-AVIV, 14 DECEMBER 1937 טבת תרצ"ח / יום ג' י' / תל־אביב, שנה כ"א / HAARETZ DAILY NEWSPAPER / עתון יומי / מחיר הגליון 6 מא"י

מן התוכן:

על הפרק: לועידת האכרים; הסכם־העבודה החדש; קרן הספרות והסופר
תנועת הנוער בציונות . . . . . . מ. גליקסון
רגעים . . . . . . אגב
בנגינתנו . . . . . . אוליה זילברמן
מכתבי ביאליק אל הרב צ. היות
משבר שרוכי נעלים לעבודה בפרדסים . . . לאה ברבן
בערים ובכפרים: פתח־תקוה; פרדס־חנה; טבריה והגליל

שתי התנקשויות־טירור בדרכי הארץ

התנקשות באוטובוס של נהלל — נפצעו 13. — התנקשות באוטו „אגד" בדרך ירושלים־תל־אביב

באוטובוס הנהללי נפצעו קשה ארבעה נוסעים ושוטר ערבי. — הכנופיה, שמנתה 8 — 10 אנשים ירתה קרוב למאה יריות.

אתמול בוצעה, לאור היום, התנקשות דמים חדשה בכביש חיפה־נצרת. בשעה 4.25, עבר האוטובוס של נהלל, נהוג בידי דוד דנאי, את חרתיה בדרכו מחיפה לנהלל, והנקודות הסמוכות...

החולים הממשלתי. למקום ההתנקשות הגיעו פלוגות גדודות של משטרה והתחילו בחפושים בסביבה.

הפצועים

... 5) מיזל מנשה, בן 19, משייך אבריק — פצוע באופן קל — נשאר בבית־החולים; 6) זבמן ישבעם, בן 24, מנהלל — פצוע באופן קל — נשאר בבית־החולים; 7) יצחק כרמי, מבית־שערים — נשלח הביתה; 8) רבקה טיפרשטיין, מנהלל — נשלחה הביתה; 9) טוביה לפר, מבית־שערים — נשלח הביתה; 10) אריה כהן, מבית־שערים נשלח הביתה; 11) אברהם חלם, מחיפה נשלח הביתה; 12) שוטרים (אחיו של השוטר אליהו שוטרים, שנפצע לפני כמה שבועות בחיפה) — נשלח הביתה; 13) ליפשיץ יהודה, מבית־שערים — נשלח הביתה.

בבית החולים „הדסה" בחיפה נגשו מיד לנתח את הפצועים קשה.

*

בשעה יותר מאוחרת הודיעו לנו: גלוברזון נפצע בגבו ובחלק התחתון של הגוף. נעשה לו נתוח והוטב לו אחריו.

שפירא נפצע ברגל ובחלק התחתון של הגוף. לא עשו לו נתוח.

לנדסהוט נפצע בבטנו: נותח.

בר נפצע ברגלו. לא נותח.

מצבם רציני.

מייזל נפצע בראשו, ועשו לו נתוח.

זבמן נפצע בראשו — טרם נותח.

התנקשות במורד הקאסטל

אתמול קרוב לשעה שש, בשעה שאבטובוס של „אגד", שנסע מתל־אביב לירושלים ירד במורד המסוכן של הקאסטל נורו עליו שש יריות. כדור אחד עבר בדלת, שליד הנהג. 3 ...

... נעצר. כל הנוסעים השתטחו מיד על הרצפה. הנהג, שלא נפגע, קפץ מהמכונית על אף היריות שהלכו והתגברו ורץ לחרתיה להביא עזרה. הכנופיה, שנמצאה על הגבעות שליד הדרך, חבויה מאחורי סלעים ועצים, במרחק 30-40 מטר בערך, המשיכה להמטיר אש ביריות תכופות, ואף על פי שכל הנוסעים שכבו נפצעו כמה מהם מכדורי המרצחים ומרסיסי השמשות, שנפוצו כולן.

נוסע אחד הצליח להבחין שנים מהם, ששכבו תחת עץ, חבושים כפיות. לדעת רוב הנוסעים מנתה הכנופיה 8 — 10 אנשים.

אש היריות נמשכה בעשרה רגעים, בהפסקות קצרות. בסך הכל נורו משמונים עד מאה יריות.

בשנפסקו היריות, קמו הנוסעים שניצלו על רגליהם וראו מכונית קטנה נהוגה על ידי ערבי מתקרבת לכוון נצרת. הם התחילו לצעוק, כדי לעכב את המכונית, אך הנהג עבר על פניהם מבלי להעצר.

כעבור רגעים מספר הגיע אוטו משא יהודי, שלקח את הפצועים והניצלים והעביר אותם לחיפה. הנוסעים כבר ראו שתי מכוניות משא מלאות נוטרים מזוינים מחרתיה ממהרים למקום ההתנקשות.

מספר הפצועים בהתנקשות 13. ארבעה נפצעו קשה, שנים נפצעו באופן קל וחמשה נשלחו תיכף לבתיהם.

נפצע קשה בחוהו שוטר ערבי, בכן שלשים, שנמצא באבטובוס. שמו חמדן מארק מיאפה במחוז נצרת, מעובדי בית הסוהר בעכו. הוא הועבר לבית־...

... האבטובוס נכנס לבית ההבראה „ארזה" ומשם הועברו הנוסעים באבטובוסים אחרים ירושלימה.

האבטובוס, שהמניע שלו נתקלקל, נשאר ב„ארזה".

החודעות הרשמיות

לשכת העתונות מודיע בדבר ההתנקשות בחיפה:

על ההתנקשות במורד הקאסטל מודיעה לשכת העתונות:

בשעה 6.15 נורו שש יריות רובה ממרחק של 50 יארד בערך על אוטובוס של „אגד" בין הקילומטרים 8—9 בכביש יפו—ירושלים. חמש יריות פגעו באוטובוס, אבל איש לא נפצע.

התנקשות בראש עירית שכם

עקבות המתנקשים בסולימן ביי טוקאן נעלמו. — סבורים, שבאו מסוריה

שלשום, בשעה 9.40, נורו יריות רבות אל בתיהם של ראש עירית שכם ה' סולימאן ביי טוקאן וה' יואסף אפנדי שיקעה, אחיו של אחמד שיקעה, בעל־ההון הידוע בשכם. מתברר שהיורים היו ארבעה שעמדו במורד ההר, מול הבתים האלה. הכדורים חדרו לבתים דרך החלונות ונפצו כלים ומנורת חשמל בביתו של ראש העיריה. שוטרים באו למקום, אך היורים האלמונים הצליחו להעלם. השוטרים עצרו עוברי אורח וערכו אצלם חפושים. החיפושים נמשכו עד הבוקר, אז בא סגן מפקד המשטרה בלוית שוטרים בריטים, נששים וכלבי המשטרה שבדקו את הבתים, שאליהם כוונו היריות והמקומות שמהם ירו האלמונים. נמצאו תרמילים ועקבות של 4 אנשים. העקבות הובילו בכביש לכפר רפידיה. בקרבת תל אבנים נמצאו עקבות הארבעה ועקבות סוסים, שכנראה חכו להם שם ומשם רכבו, כנראה, למקום לא ידוע. השוטרים חזרו עם הנששים והכלבים למקום המעשה. הכלבים הלכו הפעם בכוון אחר, עד לבית הקברות המערבי ואחר כך חזרו לבית ראש העיריה. נראה, שאחד מאנשי החבורה בא למקום הזה, כדי לבלש את הכביש. המשטרה אסרה 4 אנשים מכפר בלאטה אולם הכלבים לא זיהו אותם, והכפריים שוחררו. נעשו חפושים בשכם בבתיהם של נ'מאל קא־

סם, ראש הלבלרים של מחלקת ההקדש המושלימית; פאריד חבש, מנכבדי העיר; פאוזי קאדרי (קבלן); פארכס ג'אבי (מה„שבאב"), אך לא נמצא כל דבר אסור בבתיהם.

השוטרים ממשיכים את החפושים והחקירה בהרים.

הידיעה על ההתנקשות עשתה רושם עגום בשכם ורבים מנכבדיה בקרו במשך יום אתמול אצל ראש העיריה וברכוהו להצלתו. הוא קיבל גם הרבה טלגרמות של ברכה.

סבורים, שהמתנקשים באו מסוריה, בשליחות שולחיהם.

נאנקין נפלה אתמול

יאפאן מקימה נגדה את אנגליה וארצות־הברית בפגעה באניותיהן ביאנגסטה

טוקיו ממהרת — לאחר המעשה — לפייס את לונדון וואשינגטון. — מבטיחה לערוך חקירה ולהעניש את הטייסים האשמים

שאנחאי, 13 (רויטר). המפקדה הראשית של הגנראל מאטסוי מודיעה, שהיאפאנים כבשו את נאנקין כיבוש גמור עם שקיעת החמה.

טוקיו, 13. מפקד הצבא היאפאני ...

... נשארה תקוה למגיני נאנקין.

טוקיו, 13. הידיעה על הנפת הדגל היאפאני במרכז נאנקין עוררה כאן חתלהבות רבה. נערכו הפגנות־שמחה המוניות. המועצה העליונה של הקיסרות נתאספה וקבלה החלטות מתאימות בקשר עם נצחונות הצבא היאפאני.

פקין, 13. גם כאן מתכוננים לחוג את נפילת נאנקין. נאלצים לקחת חלק בחגיגות גם ילדי בתי־הספר, לאחר שהועד המנהל את העיר הודיע, כי הורי הילדים שיסתלקו מהשתתפות בחגיגות, יחשבו לקומוניסטים.

וואשינגטון, 13 (רויטר). אווירון יאפאני הפציץ והטביע את ספינת המקלעים האמריקאית „פאנאי", בין נאנקין ובין ווהו. חוששים כי 18 איש אבדו וכמה מן הניצלים הם פצועים. מיניסטריון הצי של ארצות הברית מודיע, כי מלח אחד נהרג ובין הפצועים שני קצינים. בספינה „פאנאי" נסעו פקידים מן הצירות האמריקאית ועתונאים שהספינה, ששימשה להם תחנת שידור צפה. כמו כן הפציצו והטביעו היאפאנים שלוש ספינות משא של חברת „סטאנדארד אויל", אשר הובילו פליטים. מספר האבדות אינו ידוע.

הודעה משאנחאי אומרת, כי אלה ...

יאפאן מרכיבה ממשלה לסין

נחתם הסכם עבודה

בין הסתדרות העובדים והפועלים הכלל־ציוניים

לפי שעה יקבל הארגון 5% מהעבודות בתל־אביב וחשתתפות בהנהלת הלשכה המשותפת

ביום 8 בדצמבר נחתם בתל־אביב הסכם בין הסתדרות העובדים וארגון הפועלים הציונים הכלליים (השייכים ל„ברית הציונים הכלליים"), המשתף את הארגון בלשכת־העבודה המשותפת לבנין ולעבודות צבוריות, שהוקמה אשתקד על יסוד הסכם בין ההסתדרות וארגון הפועלים הרויזיוניסטים. ארגון הפועלים הכלל־ציוניים יקבל 5 למאה מן העבודות המתקבלות על־ידי הלשכה המשותפת, — עד שיערך מפקד הפועלים בתל־אביב (החודש או בחודש הבא) ותתברר חלוקת הפועלים על־פי הארגונים השונים. לארגון הכלל־ציוני תנתן באות־כח בהנהלת הלשכה ובפקידותה (מזכיר הלשכה — מטעם ההסתדרות, ושני סגניו — מטעם „המיוחדים"). פיקוח על פעולות הלשכה וחכרעה בענינים השנויים במחלוקת ומסרו בידי ועדה „פאריטטית": מחציתה מבאי־כח ההסתדרות ומחציתה מבאי־כח שאר־הארגונים המשתתפים בלשכה. תקפו של ההסכם לשנה אחת, ושני הצדדים ידאגו להרחבתו על יותר המקומות בארץ.

אל מה מקוה ציבור האכרים

מועידתו השנתית?

שיחה עם נשיא התאחדות האכרים בארץ ה' משה סמילנסקי

„הארץ" שיחה עם נשיא התאחדות האכרים ה' משה סמילנסקי. על השאלה, מהו התפקיד העיקרי של הועידה, השיב ה' סמילנסקי, כי אחד העיקרים החשובים ביותר הוא להשלים את פעולות האיחוד, שהתחילו ...

במזל של איחוד הכוחות במעמד האכרים בארץ ובמצב פוליטי וכלכלי קשה, מתכנסת הערב בתל אביב הועידה הארצית של התאחדות האכרים, שבה יעמדו על הפרק שאלות חיוניות לישוב שערכן רב להתפתחות החקלאות בא־ ...

לגורלו של יורייניב

ברלין, 13. ה„אנגריף" מודיע, כי יורניב, מי שהיה הציר הסובייטי בברלין ונתקבל בכבוד על ידי היטלר באחוזתו, יועמד בפני בית־דין צבאי בימים הקרובים. ה„אנגריף" מנבא שגורלו יהיה כזה של המרשאל טוכאצ'בסקי.

עם חתימת הגליון

— הנשיא רוזוולט טלגרף למי־ ...

במשפט רצח מ. מינץ ז"ל

נגמרו עדויות הקטגוריה במשפט הרצח. — המשפט ימשך היום

במשפטם של מחמד סולימאן אבו טאחון ומחמד עבדל רחים ג'אברת הנאשמים ברצח מנדל מינץ ז"ל (ראה תוספת הערב המצורפת) נסתיימו אתמול עדויותיהם של עדי הקטגוריה. היום יעידו עדי הסנגוריה ומשערים שהמשפט יגמר עוד היום.

*

לאחר ההפסקה שהוכרזה בישיבת לפנה"צ העיד הסרג'נט סגידון, ממשטרת הרצליה, שסיפר כי בליל הרצח, הלך למקום הרצח ומצא את הדרך חסו־ ...

מה בחביות זפת, מאחוריהם תרמילים ריקים ועקבות רגלים של שלשה אנשים. בבוקר הובאו כלבי־הגישוש שהובילו לפי העקבות למיסקה. הכפר הוקף על ידי המשטרה ונאסרו 8 אנשים, ובהם שני הנאשמים. ב־3 לפברואר, מסר הנאשם השני עדות והראה את המקום שלדבריו הוחבאו שם הרובים, שבהם השתמשו הרוצחים. במקום זה נמצאו שני רובים ועקבות אדם. בהמשך החיפוש במרחק 50 מטר מן

(הסוף בעמוד 3)

גילוי מצודה עתיקה על הירקון

חפירות ארכיאולוגיות סמוך לתחנת הכח ע"ש רדינג

זה שבועות אחדים שד"ר א. ל. סוקניק, מנהל מטעם האוניברסיטה העברית חפירות ארכיאולוגיות בתל קודאדי שליד תוצאות הירקון סמוך לתחנת ...

לעבודתה, החלו להגלות שוב שרידים עתיקים שונים, וביניהם גם בנין עתיק, שקירותיו בנויים אמנות של אבני גזית ואבני גוויל בסירוגין — בנייה טיפו־ ...

ועד הקהלה בתל אביב

שולל את תוצאות החקירה בענין בשר הטריפה

תל אביב

מנהל אוצר הממשלה אצל ראש העיריה

מנהל אוצר הממשלה ה' ג'ונסון בקר אמש אצל ראש העיריה ה' י. רוקח. יחד עם האורח סעדו על שלחן המארח ה"ה ז. הופין יו"ר אוצר מפעלי ים, יצחק רוקח מחברי הנהלת אוצר מפעלי ים וה' פיטרס אחד מסגניו של ה' ג'ונסון.

בביה"ד המחוזי

עשרה עדים, קציני משטרה ושוטרים מסרו עדות בפני בית הדין המחוזי ...

„מסעות בנימין השלישי" לתלמידים ולנוער

היום ב־3.30 אחה"צ מציג „האוהל" באולם מוגרבי בשביל תלמידים ובני הנוער את המחזה „מסעות בנימין השלישי" מאת מנדלי.

רקודי מנואלה דל ריאו

ביום ה' יערך הקונצרט הראשון של הרקדנית הספרדית מנואלה דל ריאו בלוית המנגנים שלה: הגיטריסט ז. רוקה והפסנתרן ז. אלפונסו. בתכנית: מחולות ופנטומימות מן ההוי הספר־ ...

הוזל המכס

להדרי א"י בליטא

מחלקת העתונות של הקונסוליה הראשית הליטאית בתל אביב מודיעה: כי השאלה בדבר הוזלת המכס על פירות הדר בליטא כבר נפתרה בחיוב. הסיום הליטאי, לאחר ששמע נאום מקיף של ראש הממשלה ה' טוביאלים בשאלה זו, קיבל את חוק הוזלת המכס על תפוחי זהב — שיעלה מעכשיו כמעט שליש ממה שעלה קודם (1 ליט. לקילוגרם במקום 2.75 ליט). המכס לאשכוליות יעלה החצי ממה שעלה קודם (1 ליט. וחצי במקום 3 ליט לקילוגרם). הוזלה זו יהא תקפה מן האחד בינואר עד 1 ליוני בכל שנה. (חדשים אלה מתאימים לעונת הפרי הארצישראלי — המערכת).

המכס על לימונים הוזל מליט לחצי ליט, לכל השנה.

נודע לנו, כי המשלוח הראשון, על סמך ההוזלה הנ"ל, כבר נטען באניה „סקאנדינאוויה". נשלחו אלף תיבות של תפוחי זהב ואשכוליות, ל„פינרצינטראס" (הפירמה הליטאית הממשלתית השולחת חמאה לא"י).

הערב — ועידת האכרים

הערב ב־8 תפתח באולם „אהל שם" בתל־אביב הועידה הארצית השנתית של התאחדות האכרים. על סדר היום: א) פתיחה — ה' צ. בוטקובסקי. ב) המצב בציונות ובישוב — ה' מ. סמילנסקי. ג) דו"ח של המרכז — ה' צ. בוטקובסקי.

בביה"ד הצבאי בירושלים

המשפט השני — מחר

המשפט השני בעוון נשיאת נשק, שיובא לפני בית דין צבאי יתברר מחר לפני בית הדין הצבאי בירושלים.

הנאשמים, ערבי וערביה, נאסרו בבאר שבע באשמת נשיאת נשק וחומר מפוצץ רב והם נאשמים לפי תקנות הגנה והעונש הצפוי להם הוא דין מות.

האשה, זהרה בינט סאלים באסאל נאסרה כשהיא נושאת, לפי עדויות המשטרה, כמה מקלות של גלאניט, כמות של דינאמיט, אקדח וכדורים רבים.

אתה נאסר מוחמד עטיה אל באסאל גם אצלו נמצא אקדח.

הבוקר יתברר בבית הדין הצבאי

במות

„אהל"

תיאטרון פועלי א"י

הערב 14.12 מסעות בנימין השלישי
הצגה יומית לתלמידים ולנוער
בשעה 3.30 אחה"צ, מוגרבי, ת"א.
יום ד' 15.12 מסעות בנימין השלישי — עממית — מוגרבי ת"א.
יום ה' 16.12 יושה עגל — עממית — פתח־תקוה
יום א' 19.12 יושה עגל — מוגרבי ת"א — עממית
יום ג' 21.12 בנימין דיזראעלי — מטעם ועדת התרבות, מוגרבי ת"א.
יום ד' 22.12 יושה עגל — חדרה
יום ה' 23.12 יושה עגל — חיפה
יום ה' 30.12 יושה עגל — ירושלים

„הבימה"

ביום שלישי 14.12.37 ב־8.30 ...

מיום ליום

תל־אביב, י' טבת תרצ"ח

לועידת האכרים

לא תהא הפרזה בדבר אם נומר, שעוד לא היתה לה להתאחדות האכרים ועידה, שהישוב בכללו חיכה לה בענין רב כעתה. ואת הסבה העיקרית לכך יש לבקש אולי בתופעה הפשוטה, שגם התאחדות האכרים מצדה לא נתנה מעולם את דעתה במדה רבה כעכשיו על שאר חלקי הצבור העברי ועל השאלות הכלליות העומדות בפני הארץ וישובה. תקופת „הבדידות המזהירה" עברה מאליה, יחד עם תור־הזהב של תפוח־הזהב. הפרדסנים, שחשבו את עצמם במשך זמן רב, כדברי אחד־העם, תלויים הרבה יותר בליוורפול מאשר בתל־אביב, כי לא תל־אביב אלא ליוורפול היתה השוק שלהם, עמדו פתאום על העובדה המכרעת שהם ופרדסיהם אינם אלא עצם מעצמותם של הארץ ושל הישוב ובשר מבשרם. הירידה הכללית, הסכך הפוליטי, המהומות ומצב הבטחון, עזרו להתפכחותם. ומן הצד האחר פקחו עיניהם גם של שאר חוגי הישוב. עברה הגיאות גם בתנועת הבנין ובהשקעות הגדולות. אלה, שראו את מקור פרנסתם העיקרית בזרם הכסף מחוץ־לארץ, נוכחו לדעת, כי משק בריא מן ההכרח שיתבסס על תוצרת מקומית, על תעשיה מפותחת ובראש וראשונה על חקלאות איתנה.

כך אירע, שהישוב העברי וצבור האכרים, שהלכו זה שנים כאילו בדרכים נפרדות, שוב נפגשו זה עם זה. ולא מקרית היא גם העובדה, שמן הסימנים הראשונים להתקרבות המחודשת היתה התענינותם של ראשי צבור־האכרים בשאלה הפוליטית המרכזית, המזכירה להם את אזרחותם היהודית. בהתפתחות חדשה זו, שאחר מגילויה היה — יצירת איחוד במחנה האכרים עצמו — טמונה ברכה לשני הצדדים גם יחד.

אבל, טבעי יהיה הדבר, שרוב זמנה של הועידה יהיה מוקדש לשאלותיהם המקצועיות של האכרים, למצב הפרדסנות ולאמצעי תקנתו. השאלה הכלכלית העיקרית העומדת בפני צבור האכרים, וממילא גם בפני הישוב בכללותו, היא שאלת הרינטאביליות של הפרדסנות העברית. מהו לקח שנות השפע ושנות הרזון? מה הן צורות הפרדסנות המתאימות יותר לתנאי הארץ? היש לציין התבססות של משקי־הפרדסים הזעירים לעומת הגדולים? או, להפך, צדקו חסידי משק־המדות, הפרדס הגדול המעובד בפועלים שכירים ובשיטות רציונליות ביותר? מהי הדרך בה צריכה ללכת הפרדסנות העברית: התקרבות נוספת אל שיטות המשק המעורב, על אף הנסיונות המרים שנתנסתה בנידון זה בשנתים האחרונות, או שמא חזרה למונוקולטורה משוכללת של פירות־הדר בשטחים נרחבים ובהנהלה מרוכזת? בשאלה זו תלויה, בחשבון סופי, גם התשובה לשאלת הצורה של איחוד הקואופרטיבים למשלוח הפרי: אם בקואופרטיב גדול אחד או בברית של אגודות מקומיות. השאלות אינן עיוניות כל עיקר. יתכן שיש ליתן להן פתרונות שונים באיזורים השונים, אבל אין להעלימן בתוך בעיות פרטיות. על ענף הפרדסנות למצוא את דרכו המשקית, וזהו אחד מתפקידיה המרכזיים של התאחדות האכרים, שאת ועידתה הנפתחת הערב אנו מקדמים בברכה.

הסכם־העבודה החדש

צדדים רבים, מעשיים ועיוניים, לאותו הסכם־העבודה, שנחתם עכשיו בתל־אביב בין „הסתדרות העובדים הכללית" ובין „ארגון הפועלים הציונים־הכלליים".

מבחינה מעשית יש לראות בו צעד חדש בדרך להסדרת היחסים הפנימיים במחנה הפועלים העבריים בארץ על ארגוניהם השונים. אותו חוג הפועלים הכלל־ציונים, שמטעמים אידיאולוגיים לא ראה אפשרות לעצמו להצטרף לארגון העובדים הישן, הראשון בארץ, קיבל עכשיו — בלשון הדיפלומטית — הכרה למעשה ולהלכה גם יחד. בהסכמים שנעשו בקונגרס, מאחורי הפרגוד, הכירה הנהלת הסוכנות בקיומו; עתה הכירה בו גם ההסתדרות. בזה נגמר פרק קשה בלבטי ארגון הפועלים הכלל־ציוניים, שבמדה רבה בא בגללו לפני שנתים וחצי הפירוד הידוע ב„ברית הציונים הכלליים" והופיעה „התאחדות הציונים הכלליים", שדגלה — בין השאר — גם ברעיון „הסתדרות עובדים אחידה". מרעיון זה לא נשאר עתה הרבה, לאחר יצירתה של שיטת ההסכמים הקיימת, כי מבחינה פרינציפיונית אין הבדל בין ארגון המקבל 60 למאה מן העבודות ובין ארגון המקבל 10 או 5 למאה. השנוי הזה במצב מעמיד בפני הסתדרויות ציונים כלליים מחדש את שאלת חלוקי־הדעות הפנימיים המפרידים ביניהן. הוא גם מחמיר את השאלה העומדת בפני חלק מן הפועלים הכלל־ציוניים, הנאמנים להסתדרות והנשארים בשורותיה, אף־על־פי שרבות קובלנותיהם על ההסתדרות ועל יחסה אליהם.

אכן, במדה שהדבר נוגע להסדרת היחסים הפנימיים בין פועלים לפועלים יש כאן צעד לא בלתי־חשוב קדימה. אבל גם הפעם יש להזכיר, שאין כאן אלא צד אחד של שאלת העבודה והחלוקתה. הצד השני של השאלה הוא: היחסים בין העובדים ונותני־העבודה, ובכלל זה גם חלוקת העבודה גופה. חלוקת העבודה והמכשירים הקיימים לשמה (לשכות העבודה וכו') אינם מענינם של הפועלים בלבד או של ארגוניהם. גם לנותן העבודה ענין רב במכשירים אלה והזכות המלאה להשתתף בהנהלתם. מבחינה מדינית (או — בלשון ימינו — ממלכתית) יש הכרח בדבר. לשכת עבודה משותפת של ארגוני־עובדים שונים טובה מלשכות נפרדות. אבל אין היא יכולה להשאר המלה האחרונה בענין זה. המטרה הקרובה עכשיו היא: חלוקת עבודה לא לפי ארגונים מפלגתיים, אלא לפי הרשמה אישית, בין כל הזקוקים לעבודה, אף אם אינם שייכים למפלגות, והפקוח על החלוקה הזאת על־ידי מוסדות משותפים של עובדים ונותני־עבודה, בין בצורת לשכות מוניציפליות ובין בצורה אחרת.

קרן הספרות והסופר

המפעל העצמי של אגודת הסופרים ליצירת קרן הספרות והסופר נוגע רק בצדו האחד בתנועת העזרה העצמית שנתעוררה בחוגים רחבים של הישוב ובאה לידי הגשמה מתחילה בפריון העבודה מיסודה של הסתדרות העובדים ואחר כך בכמה חוגים אזרחיים. אפשר להגיד, שצד זה אינו אפילו העיקר בו. גם בלי חוסר העבודה והפרנסה, שפגע בסופרים לא פחות מאשר בחוגים אחרים, מורגש חוסר פעולה ספרותית, מורגש שיתוק ב„תעשיה" הספרותית, שהיא צורך התרבות ונוגעת לכל האומה. אמנם מפעל זה נתעורר על ידי מצוקת השעה ואף הוא נוצר בכללותו כמתכונת פריון העבודה. אלא שיש עמו גם מטרה מיוחדת: „לעודד ולהפעיל את היצירה המקורית על ידי הקמתם וביסוסם של מפעלים ספרותיים". לשם תכלית זו מן ההכרח היה לאגודת הסופרים לבנות בימה לעצמה ולהכריז על מפעל עצמי. אין זה מעשה בכל יום, שהסופר העברי בארץ קם ועושה פעולה מעשית לסופר ולספרות. אבל סוד גלוי הוא, שאין מוסדות רבים התומכים בספרות ואלו שעושים זאת עושים — אולי בעל כרחם — במדה זעומה. על כן נתעוררו הסופרים לנסות במפעל עצמי, זאת אומרת, שיסודו הונח על ידיהם, בתקוה שיזמה זו תעורר גם אחרים — יחידים ומוסדות — שהספרות קרובה ללבם, לסייע לבנין של קומא במקצוע זה, המוזנח במדה שאינה הולמת לעם הספר, הבא להחיות את תרבותו.

אגודת הסופרים מכריזה על מפעל זה, שהוא ברוחו של ביאליק ז"ל, היום, ביום עשרה בטבת, יום מלאת ששים וחמש שנה להולדתו של המשורר. שלש השנים שעברו מיום פטירת המשורר, ראש המדברים בספרותנו, היו משבר אחד ארוך בספרות, משבר רוחני שיש עמו גם משבר חומרי. חלל ריק זה, שנתהוה עם מותו, מן ההכרח למלא על ידי איחוד הכחות הספרותיים. ואמנם כבר קם איחוד זה בועידה האחרונה של אגודת הסופרים, שבה נוצרה — בפעם הראשונה לאחר כמה שנים — אחדות הזרמים לשם פעולה משותפת. המפעל העצמי המוכרז היום הוא הוא פרי העבודה המשותפת. וראוי הוא לסיוע מצד כל מי שהיכולת בידו, כי הספרות היא קנין הכל.

יש שמעז יצא מתוק. וקרן זו, שמצד אחד היא באה „לסייע לסופר הנתון במצוקה לעסוק בעבודתו הספרותית", עלולה, בתמיכה ראויה ובהנהלה מושכלת, לשמש אבן פנה לתכנית ספרותית, רחבה. פרטי התכנית תלויים בחיקף המפעל, בכמות אמצעיו ובאיבות עושיו. יש כמה הצעות על אנציקלופדיה, על ספריה לנוער וכיוצא בזה מצרכי התרבות, שאנו זקוקים לה כעת ונהיה ביותר זקוקים לה בעתיד הקרוב, כד בכד עם התרחבות שטח בנין הארץ ותרבותה.

בקשר עם זה יש לקדם בברכה פתיחת בית ביאליק בתל־אביב לקהל, העשוי לשמש מרכז לפיתוח התרבות העברית בארץ העברית, וביחוד בעיר העברית.

הכחשה ממוסקבה

מוסקבה, 13. ממקור רשמי מודיעים, שלשמועה על חתימת הסכם צבאי בין רוסיה לסין אין כל יסוד.

היכן הרובינסונים?

וואשינגטון, 13 (רויטר). קומיסריון החוץ הסובייטי הודיע למחלקה המדינית של ארצות הברית, כי אין לו כל ידיעה על מקום המצאם של דונאלד רובינסון, סופר ניו־יורקי ואשתו, שנעלמו.

מת מאכס שולמן

ניו־יורק, 13 (סט"א). מת בציקאגו העסקן הציוני הידוע מקס שולמן בשנת ה־62 לחייו. היה בכמה פעמים בארץ, בפעם האחרונה לפני שנתים, היה בנקאו נשוא פנים באמריקה המערבית, עסקן ציוני ותיק, ועמד בראש קרן היסוד במערב אמריקה.

למען הבטחון במזרח לונדון

לונדון, 13 (רויטר). סיר סמואל הור הודיע בבית־הנבחרים כי יאריכו את משך איסור התהלוכות באיסט־אנד של לונדון לשלשה חדשים נוספים.

סופות־אימים באנגליה

לונדון, 13 (רויטר). על איי בריטניה משתוללות סופות שלא היו כמותן שנים רבות, ועל סקוטלאנד עוברות סערות שלג שלא ראתה כמותן עשרות בשנים. האניה „נורמאנדיר" ניתקה מן העוגן בהאבקה ברוח בחופי האי וייט והאניה הצבאית „דונירה", שהובילה חיילים ממצרים ומאלטה, נתעכבה במפרץ ביסקאיה. רוח, שנשבה במהירות של 60 מיל לשעה, עצרה את רכבת דובר־דונקירק והרפסודות בחלקים רבים של אנגליה הצפונית וסקוטלאנד מנותקות. אניה קטנה, שהפליגה ללונדון מניו־היבן נדחפה ברוח לתוך בקרבת דונגינס פוינט. שלשת המלחים ניצלו.

ההגירה מפולין

ווארשה, 10 (סט"א). במשך 2 השבועות האחרונים הגרו 340 יהודים מפולין לארצות מעבר לים. 180 הגרו לארגנטינה ולאורוגוויי כ־100 לקנדה, 60 לארצות־הברית באמריקה.

ההצעה האנטישמית בסינאט של מכסיקו

ההצעה האחרונה נגד היהודים, שהוגשה לסינאט המכסיקאי — להפסיק לגמרי הגירת יהודים למכסיקה — לא תעמוד לדיון, כנראה, באסיפת הפלינום ותדחה על ידי ועדת־הסינאט לעניני פנים. יוזם ההצעה הוא האיגוד של הסוחרים הזעירים, העומד תחת השפעתו של מנהיג ההסתדרות שפורקה „חולצות הזהב". בחוגי הפרלמנט מציינים את ההצעה בתור פאשיסטית, שאין לה סיכויים להצליח.

חידוש הקרבות בספרד

פאריס, 13. ל„מאטין" מודיעים מהנדאיה על התחלת ההתקפה הכללית הגדולה של המורדים בחזית טירואל וברוניטה.

בארצילונה, 13. אוירוני הממשלה הרעישו את סאראגוסה. אנית־מורדים ירתה אתמול כמה יריות על ואלנסיה.

לסחר סוריה־א"י

בדמשק חוששים, שארץ ישראל תקים הגבלות מכס נגד סוריה

המשא ומתן בשאלות מסחריות בין סוריה וארץ ישראל מעורר התענינות רבה בעתונות הדמשקאית, שבה מדגישים את חשיבות השוק הארצישראלי. חוששים כי ההבדלים שבין משלוחי סחורות מסוריה לארץ ובין האימפורט מארץ ישראל לסוריה עלולים להביא לידי כך, שארץ־ישראל תקים הגבלות מכס לרעת המסחר הסורי.

נאנקין נפלה

(סוף מעמוד 1)

שאנחאי, 13 (רויטר). הודעה מן הצי היאפאני אומרת כי אוחזים באמצעים מתאימים לאפשר לסגן האדמיראל האזינאבה לקבל אחריות מלאה למקרה „פאניי" שהוא „מקרה ענום ביותר וראוי להצטער עליו מאד".

ההודעה אומרת עוד, כי היתה ידיעה, שהצבא הסיני בורח מנאנקין באניות קיטור והאוירוה הימית יצאה לרדוף אחריהן ולהפציץ אותן, אך היא טעתה וספינות המשא של ה„סטאנדארד אויל" נראו לה כאניות סיניות. האוירונים הפציצו ספינות אלו והאניה „פאניי" שהיתה קרובה למקום הוטבעה. הגנראל הארדה, הנספח הצבאי היאפאני, טס באוירון לנאנקין על מנת להבטיח את שלום הספנות בנהר, במעלה נאנקין.

האנקאו, 13 (רויטר). הציר האמריקאי מר ג'ונסון קיבל ידיעה כי חמשה עשר מאנשי „פאניי", הנותרים בחיים, הם פצועים וכמה מהם פצועים קשה. בעת ההפצצה היו בספינה שלשה איטלקים ואחד מהם פצוע. הנוסע הבריטי היחידי, מר מאלקולם מאקדונאלד, סופר ה„טיימס", בריא ושלם.

קולונל האשימוטו, מפקד הצבא היאפאני באיזור ווהו, הודיע לשלטונות הבריטיים כי למשך שלשה ימים מעכשו יש להפסיק את תנועת הספינות בנהר יאנגטסה. כל ספינה שלא תשמע לפקודה זו תירה. הוא אמר כי אין לו מגע עם המפקדה הראשית ואנשיו אינם יכולים להכיר את הדגל הבריטי.

ידיעה מטוקיו אומרת כי קצין יאפאני צבאי ממהר לווהו על מנת לחקור בענין ההתקפות על ספינות התותחים הבריטיות „לדיבירד וביי" ועל האניה „סייבו" ביום ראשון.

טוקיו, 13. מיניסטר החוץ ה' הירוטה הביע לציר בריטניה את צערו העמוק בקשר את ההתקפות האחרונות על האניות הבריטיות, והבטיח לסדר חקירה מליאה במקרה הזה.

לונדון, 13. ה' אנתוני אידן אמר היום בפרלמנט, כי הכל מבינים את רצינות המאורעות האחרונים בטימי נאנקין. הממשלה הבריטית מחכה עדיין לפרטים, ובינתים היא מתיעצת עם ממשלת ארצות הברית.

מוואשינגטון מודיעים, שה' קורדל הול הכריז, כי הוא מחכה לפרטים מלאים על הטבעת „פאניי" והאניות נושאות הנפט לפני שממשלת ארצות הברית תחליט בדבר הצעדים שתעשה.

לונדון, 13 (ר"ב). סירת התותחים הבריטית „לידייבירד" העוגנת לפני ווהו וסירת התובלה „טסיטה" נורו ממכונות יריה ותותחים יפאניים. „טסיטה" רק הביאה את הקונסול הבריטי בנאנקינג, את מר פרידו הנספח הצבאי ואת שר הגדוד קול. לובאט פרייזר בשהיפאנים פתחו ביריות עליה. בשתגיעה למקום „לידי בירד" כדי להעלות אליה את הקצינים ולהגיש מחאה, פתחו היפאנים ביריות תותחים גם עליה. בארבעה מקומות נפגעה „לידי בירד", מלח אחד נהרג וכמה נפצעו באופן קל וביניהם קפטיין אודונל. הספינה המסחרית „סויבו" השייכת לחברת ג'ארדינס נפגעה גם היא מן היריות. כשהגיעה סירת התותחים „בי" למקום נתקבלה גם היא ביריות. רמון אחד שנורה ממרחק 400 מטר עבר מעל לספינה. לאחר שקפטיין אודונל וקול. לובאט פרייזר שהיו באותה שעה על החוף הגישו מחאה חריפה למפקדה היפאנית המקומית, חדלו היריות.

אחה"צ הורעשו מן האויר ספינות בריטיות העוגנות לפני סאפאנשאן, מהלך 20 מילין משם במעלה הנהר. הדבר קרה בשטחים שנחשבו לבטוחים מפעולות איבה. סירות התותחים „סקורל" ו„קריקט" ששמרו על הספינות פתחו מיד ביריות על האוירונים המתקיפים וגרשו אותם לפני שנגרם כל נזק.

לונדון, 13 (ר"ב). צירי בריטניה וארצות הברית בטוקיו בקרו היום אצל מיניסטר החוץ היפאני. משערים שהיה זה בקשר עם המקרים על נהר יאנגטסה.

הונג־קונג, 13 (רויטר). השלטונות הצבאיים מאשרים את הידיעה כי פלוגה יאפאנית עלתה במוצאי שבת על היבשה בשטח בריטי. לפי ידיעות המשטרה מנתה הפלוגה כשלשים איש ורדפה אחרי חבר מלחים של ז'ונקה סינית.

לונדון, 13 (רויטר). בענותו לשאלה אמר אידן בפרלמנט כי לדברי ממשלות גרמניה ויאפאן לא ניתן לציר הגרמני בנאנקין יפוי כוח להציע את תיווכו בין סין ליאפאן.

וואשינגטון, 13. הודעה מן „הבית הלבן" אומרת, כי ענין המטבעת האניה „פאניי" לא יגמר אלא בפתרון מתאים לכבודן הלאומי של ארצות הברית, שממשלתן לא תתחשב בנידון זה עם נימוקים פוליטיים.

הוציאו את ה„מכבי"

ווארשה, 13 (סט"א). ההתאחדות הארצית של משחקי טנים בפולין הוציאה מתוכה את איגוד „המכבי" בגלל השתייכותו ל„מכבי" העולמי.

בלבוב — מאתמול...

ווארשה, 13 (סט"א). בפוליטכניון הלבובי הונהגו מהיום סדרי הגיטו בשביל סטודנטים יהודים.

ההכרזה הגרמנית מדאיגה את ג'ניבה

יותר מהסתלקותה של איטליה מחבר הלאומים

ג'ניבה, 13 (רויטר). ההכרזה הגרמנית עשתה על חוגי החבר רושם קשה יותר מאשר פרישתה של איטליה. רואים בהכרזה זו הפגנה של פוליטיקה שיטתית וקבועה האומרת לחסום לעתיד לבוא בפני כל שיתוף עם החבר, ומוכיחה כמו כן כי פעולתה של איטליה נעשתה בהשפעת גרמניה ויאפאן.

ברלין, 13 (רויטר). ההצהרה הרשמית של ממשלת גרמניה בענין חבר־הלאומים היא הנושא העיקרי בעתונות הבוקר, המדגישה בדרך כלל כי הפוליטיקה של חבר־הלאומים לבטחון הקולקטיבי נכשלה לגמרי, ועל איטליה וגרמניה ללכת מעתה בדרך שלהם לשלום. „פלקישה ביאובאכטר" אומר, כי תהליך ההתאוששות במדינות נציונליסטיות מתקדם על אפה ועל חמתה של ג'ניבה. ההודעה הגרמנית מכוונת בעיקר לאותם החוגים המאמינים עדיין, כי יש בידם לפתוח בשיחות עם גרמניה ולתת לה הבטחות, בתנאי שתחזור לחבר־הלאומים.

רגעים

רוסיה בוחרת

„הַשֶּׁמֶשׁ הָרוּסִית, מְאוֹר הָאֲנוּשׁוּת"
זוֹרַחַת בְּגוּזְמָה
לְנֹכַח בְּנֶיהָ.
הַשֶּׁמֶשׁ לְבוּשָׁה
בַּ„פְּרֶנְץ' הַפָּשׁוּט"
וּבְכָל־זֹאת קָשֶׁה לְהַבִּיט בְּפָנֶיהָ.

אַל נִרְאֶה בְּמִלִּים „בְּחִירוֹתֶיהָ שֶׁל רוּסְיָה"
אֶת הַצְּחוֹק
אוֹ הַכְּאֵב,
אוֹ הַשְּׁנַיִם גַּם יַחַד.
מֵעוֹלָם לֹא הִצְבִּיעוּ אִיבַן וּמָרוּסְיָה,
בְּדֵעָה כֹּה צְלוּלָה וּבוֹטַחַת.

כִּי הַשֶּׁמֶשׁ בְּקְרֶמְל אוֹמֶרֶת: רְאוּ —
כְּלָל גָּדוֹל בָּעוֹלָם לֹא מְמֻשָּׁשׁ:
הָאָדָם שֶׁצְּפִיָּה לוֹ חֲשֵׁכַת ג. פ. או.
בּוֹחֵר מֵעַצְמוֹ
בַּשֶּׁמֶשׁ!

מֵעוֹלָם לֹא הָלַךְ עוֹד הָאִישׁ הַפָּשׁוּט
אֶל הַקַּלְפִּי מִתּוֹךְ פִּקָּחוֹן כָּל־כָּךְ רַב,
בְּמִדָּה כֹּה מֻרְגֶּשֶׁת שֶׁל חוּשׁ אַחֲרָיוּת —
לְחַיָּיו...

אגב

נאסרה בווארשה

ווארשה, 13. המשטרה הפולנית אסרה בתחנת הרכבת בווארשה צעירה שהתכוננה לנסוע לצ'יכוסלובקיה. נמצאו בכבודה פרותיה שלוש תעודות נסיעה: סובייטית, צ'יכוסלובקית ואסטונית. נתברר, שהיא סוכנת ה„קומינטרן" ושמה סושיטוב. היא באה ממוסקבה לפני שבועים ימים ואספה כספים לטובת ממשלת ספרד.

מת אחד הפצועים באלכסנדריטה

אלכסנדריטה, 13. מת אחד מן הפצועים בהפגנה הערבית שנערכה כאן אתמול. השלטונות הצרפתים אחזו באמצעים נמרצים כדי למנוע מהומות נוספות.

הכחשת ה' אידן

לונדון, 13. בתשובה לשאלה בבית־הנבחרים, על השמועות שמפיצה העתונות האיטלקית, כאילו אנגליה אומרת לכבוש את איי האזורים, ענה ה' אידן, כי הכל מבינים, שאין יסוד לשמועות כוזבות מעין אלה.

אורח מאונגריה אצל מוסוליני

רומא, 13.

לכאן בא הגנראל רידר, המיניסטר למלחמה של אונגריה, שישהה חמשה ימים כאורח המיניסטר לצבא האיטלקי ויתראה גם עם מוסוליני.

סטודניצקי נידון למאסר

ווארשה. בווארשה נסתיים משפטו של ראש עירית ווארשה ה' סטאז'ינסקי, נגד הסופר הידוע במצדד ההסכם בין פולין וגרמניה, ה' סטודניצקי.

סטודניצקי האשים בחוברת מיוחדת את סטאז'ינסקי בפעולות מזיקות שביצע אותן בהיותו ראש העיר.

במשפט העידו בין השאר ראש הממשלה ה' סקלאדקובסקי ומי שהיה ראש הממשלה הפרופ' בארטל, מיניסטרים, פוליטיקאים ואנשי כלכלה ששבחו את עבודתו הצבורית של ה' סטאז'ינסקי.

ה' סטודניצקי נדון למאסר שלשה חדשים ולתשלום הוצאות המשפט.

תנועת הנוער בציונות

בחיפה

בדים

בראדיו

מסע ומרגוע

(ה ע ת ק ה)

.1

תל-אביב, י"ד אייר תרצ"ח.

ישיבה מיוחדת בועד הקהלה העברית תל-אביב. היו"ר:הגדי"א הרצוג,הרה"ג ר"א אביכזיר הרב מ. אסטרובסקי,ה' אברהם אלמליח,מזכיר הועדה הרב ש.אץ ובר.

ה' אלמליח:לפי זכרוני אין בהו"ד ולא בפרטיכלים זכר לזה שהרב מ. יעקבסון הוא שנשאר במעמד של הועדה הראשונה ולכן לא היה מקום להזמינו במיוחד שלא כשאר חברי הועדה שלא הוזמנו,בהסתפקנו ביו"ר לע"ע.

דנים בזה ומחליטים לקבל לע"ע רק את היו"ר ה' יצי אדלר ולהזמין את כל יתר חברי הועדה הקודמת והרב מ. יעקבסון בכללם למחר בבוקר.

ה' יעי אדלר,יו"ר הועדה הקודמת,מתקבל ביחידות,נדרש מאת הועדה העליונה למסור לנו את כל העדות שבעינין שנתקבלה על ידם וגם העדיות הסודיות שאנו נוסיף למסור עליה.

נכנס ה' קלמר,חבר הנהלת הקהלה ומוסר התנצלות היו"ר ה' מירקים שמפני חלי לא נענה להפגש עם הועדה ונכון בעוד 10 ימים בערך לבוא גם ביהוד ירושלמה לשם הפגישה.

ה' אדלר: הנמוקים שהנו את היסודות להו"ד שלנו: א.בפרטיכל ועד הקהלה נזכר החוזה של חצרוני בשם החוזה המוצע סתם בשעה שחוזה אחר נקרא בשמו. ב.ועד הקהלה בחרה בועדה של 3 אנשים,שהיא עם שכטרמן יעבדו על כל ההצעות ויגישו את הנבחרת לועד הקהלה. הועדה שעליה נתלה ה' שכטרמן שמטלה את יתר ההצעות לא נקראה אף פעם.ג.אספת ועד הקהלה נקראה רק אחרי שהענין נתבשל כלו. ד. עוה"ד של הקהלה ה' גפני עמד בכל הזמן על זה שהחוזה איננו מבטיח את זה שהבשר הטרף לא יוחזר לת"א.ו.ועד הקהלה במכתבו מיום כ' חשון תרצ"ח משיב לדרישתנו להעתקת החוזים שאינן בידו הנ"ל והם נעשו מחוץ לבתלי ועד הקהלה.ז.לבסהדן השתמש מכתב של פקיד ערבי אצל גיסו הערבי של חצרוני שהוא גיסו של ה' שלוש,הערב בכבודו ע"ז שהבשר לא יוחזר ליהודים בת"א.ח. איננו חושבים זה לעול שמסר ה' שלוש את הדבר לגיסו.אבל בהיותו גיסו ובהכירו אותו היטב צריך היה לדאוג להבטיח את הדבר בבטחון מלא.

הרב אסטרובסקי: במעיף 11 ובמעיף 13 של הוה"ד מאשימים את ה"ה שכטרמן ושלוש שהיו מעונינים באופן אישי שתמסר מכירת בשר הטריפה לה' חצרוני ושות'.הייתי שואל על איזה יסוד בססה הועדה את האשמתה זו?

ה' אדלר: מפני שנשאלו ה"ה שכטרמן ושלוש והשיבו שיש די בטחונות,ובטחונות לא היו לפי"ד עוה"ד הקהלה ה' גפני,הרב הראשי עוזיאל לא ידע על בטחונות.הכונה באופן אישי: ה' שלוש גיסו של ה' חצרוני,הוא אמנם עמד כמן הצד,אבל ה' שכטרמן הבין את רצונו של

ה' שלוש והתנהג לפיהן,לעשות נחת רוח לשלוש.שכטרמן דבר לפנינו על הפסד קטן ולבסוף נתברר שההפסד היה גדול.

לשאלת הד"ם אסטרובסקי:אנו הבינונו את הענין טוב מאד.הבינונו שהבטחונות לא היו בטחונות,לא קראו את החוזים.הרבנים אמרו לנו שלא קראו החוזים.

ה' אלטליף: כשאומרים על אדם שפלוני היה מעונין באופן אישי פרושו שמעונין בכספים, זו האשמה כבדה מאד. ב.החוזה נחתם אח"כ על ידי 13 חברי ועד הפועל,וכולם אחראים עליו,ואיך מיחדים את האחריות ואת האשמה לשנים,או שיש אחריות או שאין.ג.הרבנים הראשיים של ת"א שעכ"פ עניני הכשרות נוגעים ללבם לא פחות מליו"ר הועדה קראו את החוזים והסכימו לו.

ה' אדלר: אנו מתבננו שכל הועד חטא ברשלנות ומוסר אחריות,אבל העיקר היה ה' שכטרמן שעשה הכל ע"ד עצמו וכנ"ז.

כבוד הרב הראשי עוזיאל:

אני רואה בכל הענין טעות בצלוחית של סים,מה שויתר ועד הקהלה לקצבי הסריפות התחייבו הם לשלם במשך 24 חדשים לעד הקהלה.כשמעננו על חוזה עם ערבי היינו שבעי רצון משני ~~צ~~ צדדים. א' שהדבר איננו פיקציה ושהבשר יכנס לידי ערבים. ב' בידעי את המשפחה אל הבב שהיא אחת החשובות היתה לנו הרגשה שיותר רצוי שההתקשרות לא תהא ישרה עם הערבי כי אם בינו ובין יהודים,והללו יתקשרו עם הערבי. לשאלה: למה לא הבטיחו בטחונות יותר חזקים בחוזה שעם חצרוני כלפי האפשרות של הזרת הבשר הטרפה ליהודים,משיב הרב: חצרוני אמר שהערבי איננו מסכים להתחייב יותר ממה שהתחייב והסכתב הנוסף. את החוזה קראנו ודננו בו כמה ימים,הסעיף שהכנסנו בנוגע לבוררות היה מה שיכולנו לעשות לכל היותר להבטחת הדבר.

ה' אלטליף:כל מה שעשה ועד הקהלה בענין החוזים עם הקצבים ועם הערבים ועם חצרוני האם נעשה מידיעתה והסכמתה הגמורה של הרבנות הראשית בת"א?

תשובה: כן.

ה' אלטליף:האם גם כב' הרבנים חושבים שה"ה שכטרמן ושלוש היו מעונינים באופן אישי שהחוזה יעשה עם ה' חצרוני?

תשובה: אינני יכול לדון על דברים שבלב.אני יודע שה' שלוש בישיבת ההנהלה התנגד למסירת הדבר לה' חצרוני,ואמר שמשאיר לעצמו להביע התנגדותו בישיבת המועצה.

הרב אסטרובסקי: מה הביא אתכם להכנס לכל הענין.

./.

תשובה: רצינו להבטיח לעצמנו עד כמה שאפשר שבשר הטריפה לא יבוא לידי יהודים.לולא נעשה הדבר בעצתנו לא היינו מרשים לקצבים למכור להם בשר הטריפה.

6 סדר ליום ט"ו אייר תרצ"ח.
ישיבה מיוחדת בועד הקהלה העברית,תל-אביב.

ה' יוסף פטר: היתה לנו איזו ועדה של 28-30 איש שטפלה בענין של בעור הטרפה.ודרשנו להכניס ב"כ מצדה ולא פעלנו.היה לנו הרושם שועד הקהלה היה מתנגד לענין בעור הטריפות,מאיזה טעמים שהם ולכן לא נתנו להכניס אנשים מהועדה.אח"כ נתגלתה שערוריה שהבשר הטרפה התחיל להיות חוזר לת"א בעקיפין.נשפט רנגן,דברנו עם עוה"ד שאמר שבחוזה אין די בטחון נגד זה.כנראה שלרנגן היה יסוד. אני לא ראיתי את החוזה.היה רנגן שלא עשו את הנחוץ,ה' חצרוני הוא גיסו של שלוש. אני חבר מועצת הקהלה,לא התפטרתי.בישיבות לא השתתפתי מאז מחלת אשתי.אני דברתי כו"כ פעמים עם שכטרמן שיש להכניס אנשים מתוך הועדה הנ"ז. באו כאלף איש לועד הקהלה בט' באב תרצ"ו,ודרשו לעשות גדר בלפי חזרת הטרפות ולא להפסיק את השחיטה,ודחו אותם. הרנגן היה רק נגד שנים ולא נגד כל הועד.

לשאלת ה' שלוש: נבחרתי מטעם החרדים.הייתי יחד עם ה' שלוש אצל ראש העיריה בענין הנבול,הוא טפל בו באופן אקטיבי איני זוכר אם ה' שלוש היה נוכח בשלות השאלה ע"ד השתתפות מהועדה הנ"ז לועדת בעור הטרפות,נעשו בכל שנה נסיונות לבעור הטרפות,לא הצליחו וידענו שלא יצליחו,הדבר תלוי בחשבונות שמיחסים לשאלה.היה כבר נסיון אחרי נסיון זה של חצרוני(עם כהן-סחיפה) וג"כ לא הצליח,כפי שאני שומע החוזה שעם חצרוני הוא הכי גרוע.

לשאלת ה' שכטרמן: אינני יודע על דרישה מצד הרבנות לבטל החוזה עם חצרוני שלא נמלאה מצד ועד הקהלה. ה' שכטרמן טפל בענין באופן יוצא מהכלל.

ה' פנחס רפפורט: החוזה נעשה מדעת כל ההנהלה והמועצה שהספיקה לבוא,אינני זוכר שהיתה איזו התנגדות בזה,הכל נעשה בידיעת הרבנות,אינני זוכר אם היתה איזו התנגדות מצד הרבנות כי לולא זאת לא היה אף אחד מועד הקהלה מסכים לזה בניגוד לדעת הרבנות בשאלה זו הנוגעת לדת. זה נכון שאף פעם לא הזמינו אותי כחבר הועדה שהייתי חבר לה. אני מבין והבנתי גם אז הסיבה,כי סמכו על ישיבות ההנהלה שהייתי חבר בה.אינני זוכר על מו"מ עם קונים אחרים לבשר הטרפה מלבד עם אי-אלה שהיו להם עכובים שונים מצד חוסר רשיון וכו' . אנו ידענו על כל פרטי החוזה עם חצרוני והסכמנו לו.

לשאלת ה' שלוש:

יו"ר הקהלה הוא ה' פירקים ולסדרת הסצאו בחיפה הוא עוסק בקשרים חלפוניים עם הקהלה וסנהלה,הרבה פעמים היינו עבינים חשובים לבואו של ה' פירקים,עוד בטרם החל הסו"ם ידעתי שה' חצרוני הוא גיסו של ה' שלוש.ה' שלוש לא דבר אתי לתמוך בספירת החוזה לה' חצרוני.

לשאלת ה' שכרטסן:

בענין בעור הטרפות דברתי אתו תבופות בהלפון.הבעתה החודה לה' שכטרסן נתקבלה - אם אינני טועה - פה אחד.

יעקב גורפינקל:

אני באתי בסו"ם עם ה' שכטרסן בדבר בשר הטרפה והצעתי הצעות. אח"כ אמרו לי שכבר נמרו עם אחד,ה' הצרוני,לפי ידיעתי במחיר שקבעו היה גבוה יותר מדאי,לבשר שצריכים להוציא לחו"ל.המו"ם אתי נמשך 2 חדשים סנרב' דצמבר.אני עסקתי במו"ם עם ה' שכטרסן התנגדות אחרת אין לי רק מנקודת המבט של המחיר.בועדה הקודמת לא דרשתי להעיד שלא בפני ה"ה שכטרסן ושלוש דוקא,אבל היא גבתה העדות שלא בפניהם.

לשאלת ה' שכטרסן:

אני לא אמרתי בהועדה הקודמת שבאותו החודש ז.א.דצמבר 1956 לא בהלתי מו"מ עם ה' שכטרסן,אני מעולם לא היה לי עסק עם ערבי,אני הצעתי לה' שכטרסן להתמס בחלק מהבשר הטרפה לקלוב האופיצירים(מטבח)ברמלה,חלק לאניות בחיפה וחלק לבקניקיה ביפו.לדעתי לא הסכימו לעשות אתי מפני שאני העמדתי מחיר יותר נמוך.אני העמדתי 5 גא"י לרוטל ואחרים העמידו ששה.

ה' פרץ פרידמן:

אני הייתי המשגיח על הספקת בשר הטרפה ובעורו.במשך 3 חדשים וחצי,נתקבלתי בהור בעל מקצוע בהיות עסקי מונרשא בבשר.הרב הראשי עמיאל נתן לי הוראות על תפקידי בהנבלתם למקרר,ושם בהמסר הבשר ליד הערבים.יזכירוביץ דרש ממני מספרים של השוורים הנכנסים והיוצאים. הנכנסים בחתי ולא היוצאים,שמעתי בשם ורשביאק שבשר הטריפה הוזר לת"א. חשבתי שזהו ורשביאק . שאני מכירו מורשא,הלכתי אליו ואמר לי שבעיניו ראה שהבשר חוזר לת"א.השבתי לו שאני יכול רק להשגיח שלא להוציא הבשר כי אם לידי הערבים. מה שעושים אח"כ הערבים עם הבשר לא אוכל להשגיח. מסרתי הדבר להרב עמיאל והפסיקו לתת הבשר לחצרוני,ורשביאק ראה רק שלשה או ארבעה רבעים של בשר. היו לי קבלות מאניות שנמסר להן הבשר.

לשאלת ה' שכטרסן:

נתקבלתי למשגיח ע"י הרבנות עפ"י השתדלות ה' שכטרסן שפעמים אחרות ירד אתי בזה.

./.

ה' פרידמן: הועדה הקודמת קבלה עדותי מבלי נוכחות ה"ה שלוש ושכטרמן.האחרון לא היה אז בת"א.

הישיבה הבאה מחר בשעה 9 לפני הצהרים.

ט"ו אייר תרצ"ח. ישיבה סגורה בועד הקהלה העברית ת"א.

ה' שמואל ספרן: מגיש עדותו בכתב.עוברים על הכתב והואיל ועדות זו איננה נוגעת לענין החקירה העומדת לפנינו ע"כ מזמינים אותו עו"פ לשאלו אם יש לו איזו עדות בקשר עם הענין העומד לחקירה.

ה' ספרן:לא הייתי בארץ ואינני יודע כלום בעצם הענין.אני שמעתי מה' שבתי וייס ע"א העטרות.אני מבקש להזמינו.הוא יבא השבוע.

ה' משה עוזיאלי,מזכיר ועד הקהלה,עדותו ברצ"פ.

מאגודת החרדים נתקבל מכתב שבחרו בר' ישראל שפירא להעיד בתור ב"כ.

ה' אליעזר יזכירוביץ.נותנים לו ההזדמנות כתור פקיד הקהלה להעיד שלא בפני ה"ה שלוש ושכטרמן,אבל הוא מותר על זה ודורש להעיד דוקא בפניהם.

לקצבים שלמנו 645.005 לא"י ע"ח ה924.930.בזמן חת"י החוזה שלמנו 160 לא"י.אח"כ חדש חדש 76.485 לא"י.לא יכלנו באופן חקי להפסיק לקצבים את התשלומין גם אחרי הודע ענין הזרקת הבשר באמרם שהם הלא נכונים לתת את הבשר אם לא לחצרוני לאחר שתצוה הקהלה.עד שבקשנו ומצאנו עילה לדרוש מהם יפוי כח להעביר לנו את הרוב מהשותפות הבקר והבשר,אני לא טפלתי בחוזה כי אינני מזכיר הקהלה.היתה ועדה מצומצמת מתוך ההנהלה בענין זה.גם לפני הועדה הקודמת לא דרשתי להעיד שלא בפני ה"ה שלוש ושכטרמן. היינו מחויבים לשלם לשותפות הבקר והבשר בכדי לקבל הזכות שנוכל למכור הבשר לפי שנרצה,או לטרפו כחפצנו.הפוסק האחרון בענין זה היו כב' הרבנים הראשיים שגמרו קודם את הקצבים בעיריה.מועצת הקהלה קבלה הכרעת ראש עירית ת"א בזה. אין עכשיו שום חוזה עם הקהלה.האימפורטרים שולחים הבשר למצרים.חושבני שעכשיו אין בשר הנגזר לת"א. באופן יסודי לא טפלתי בענין החוזים עם חצרוני שאינם מעיקר תפקידי. ישאלנו הרושם שעכשיו אחוז הטריפות יותר קטן.כמעט יום יום ה' סירקים בא אתי בקשר תלפוני.

ה' משה קלמר:

ה' שלוש כמעט שלא התערב בכל הענין של החוזה עם חצרוני.ה' שכטרמן הוא שפעל בזה ויש לזקפו.הצעה רצינית אחרת שתהא ראויה לעלות לדיון בהנהלה לא היתה.הכל נעשה בהסכמת הרבנים,וסמכנו עליהם אחרי מצאם הבטחונות לספיקים.ה'סירקים

היה בתוך העניינים בזה. לא היו חלוקי דעות בהנהלה בדבר החוזה כ"א הערות שנמסרו לעוסקים בסדור החוזה, נבחרה ועדה מצומצמת, אני וה"ה גרוסקופ ור"פ רפפורט. היא אמנם לא נקראה אבל יש הרבה ועדות שנבחרות ולא נקראות-וכך אמרתי בועדת החקירה- אמנם בתור שכזאת לא נתאספה אבל הכל נעשה מדעת חבריה שבתור חברים פעילים בקהלה הם מצויים בועד הקהלה. הצעת גורפינקל לא היתה רצינית בעינינו ולכן לא מצאנו להעלותה לדיון. הרב שפירא לא רצה לקבל להיות בועדת החקירה מפני חלשה גופנית, כן השיב גם הרב אליעקובסקי, בנוגע לה' שרגאי אני מציע להזמין אותו ולשמוע מפיו את טעמיו. ה' שלוש לא נסה ח"ו להשפיע עלי להסכים לחוזה שעם חצרוני, אני השתתפתי בישיבות ההנהלה הנוגעות.

ה' ר. גפני, עו"ד, בפני ה"ה שלוש ושכטרמן אחרי שמשיב לועדה העליונה שמצדו אין התנגדות לזה:

החוזה עם חצרוני נעשה בשתי טיוטות הא' שלי והא' של גרשון. אני התנגדתי בהחלט להטיוטא של ד"ר גרשון ולצערי לא יכלתי לשכנע את הרבנים שלא לנסות להטיוטא הזאת שלפי דעתי איננה מבטיחה לא את צד הכשרות ולא את צד הכספים. בחוזה שעם הבקר והבשר מובטח צד הכשרות ולא בחוזים הבאים, לפי דעתי חצרוני ושות' רמו פשוט את חברא הקהלה את החוזה שבין חצרוני לקצבים ראיתי רק בטיוטא ביד ה' שכטרמן, ואת החוזה שבין חצרוני לערבים לא ראיתי כלל, היה לחץ גדול וביחוד רצו הרבנים להפטר מזה. העירותי על כמה דברים שלא נכתבו שצריכים היו להכתב בחוזה ולא נכתבו, והרבנים לא שעו אלי מקוצר רוחם לגמור את הצרה, בחוזה יש התחיבות לחצרוני להמציא הקבלות מהערבים - כמדומה עפ"י דרישת הרבנים - וזה לדעתי עוד לגריעותא כי בזה מסיר מחצרוני ושות' האחריות מיד שמכלאים הצד הפורמלי וממציאים קבלות שאפשר לסדרן. אינני חושב שיש להטיל את האחריות על שנים מהנהלה ולא על ההנהלה כולה.

מפסיקים את ה' גפני ומכניסים את ד"ר דודזון, חבר ועדת החקירה הקודמת.

בעדותו על שלוש לפנינו אמר שבכלל לא ידע על כל העניין הזה כי הוא הסתלק בראשיתו מפני שחצרוני הוא גיסו, אמרנו לו האם אתה בשעה שהצעת במועצה וקודם בהנהלה לחתום על החוזה אמרת שהנך גיסו, והשיב שלא אמר ולא הודיע שחצרוני גיסו. ב. לשאלתנו האם חצרוני גיסך, השיב מה זה "גיס", הוא בעל אחות אשתי, שאלתיו מה טעם לפצויים של 2000 לא"י שבחוזה לחצרוני שהיה פקיד אצל שלוש ב-8-10 לא"י לחדש, והשיב חצרוני הרויח במרסדות 800 לא"י, יש לו - הוסיף - בית שוה 2000 לא"י ולחקירתי

לשם מי רשום הבית והשיב לשם אשתו של חצרוני,גרוסקופ העיד: בכנס לחדרו של שלוש ומצא אותו ואת שכטרמן מתיעצים על החוזה של חצרוני,קרא גרוסקופ את שכטרמן והעירו שהלא חצרוני גיסו של שלוש והשיב הכל יהיה בסדר.שאלתי עפי"ז א"כ לא הסתלקת אתה מהענין,יש עדות שה' סירקיס היה חולה בכל הזמן ולא ידע על החוזה שנעשה עם חצרוני, גפני לא חתם לסרות הנהוג שהוא חותם בר"ת. גם עוזיאלי - מזכיר הקהלה- לא חתם לסרות היותו בשלשת שנבחרו לחתום,לשאלתנו השיב: כל הענין לא מצא חן בעיני ולא יכלתי ולא רציתי לחתום.

באשר לשכטרמן:לפניכם עדותו שהמצאנו לכם והיא מלאת סתירות.הופיע שלש פעמים ובכת"י הוסיף עדות נוספת,עדותו היתה מלאה סתירות,מתחילה השיב לשאלה שלא קרא החוזה הוסיף בכת"י שכן קרא,לדרישתנו לפרטיכל ע"ז השיב שכטרמן שאין אצלו פרטיכל כ"א בועד הקהלה,אחר בא ואמר שבועד הקהלה אין פרטיכלים,גרוסקופ אח"כ העיד שלא נקרא החוזה כלל בהנהלה. אנחנו קבלנו רושם לפי מצפוננו שהם היו מעונינים באופן אישי - לא חפצנו לומר באופן כספי - אעפ"י שאולי היה חייב איזה כספים.הרב עוזיאל אמר בעדות -נו שלא ידע שחצרוני הוא גיסו של שלוש,לא ראה את החוזה שבין חצרוני והערבי.הערבי פנה תלפונית להרב עוזיאל שהוא הקונה בבשר. לו היה די שלש עוד אינסטנציה לבטר ליקרו באופן שלא יהא כדאי להחזירו. הרב עזיאל אמר בעדותו שחקר מפי שלוש לערבי זה והשיב שיחקור בדבר. לאחרי ימים השיב לו הכל בסדר.ה' שלוש אמר בעדותו שהוא ביחסים רעים עם חצרוני,והנה חדשים לאחרי החוזה עם חצרוני מצא אותו הרב עוזיאל - לפי עדותו לפנינו - בבית ה' שלוש ומקבל ומכבד את האורחים בבר-מצוה של בנו,לתמהונו של הרב עוזיאל מה לחצרוני ולו כ"כ והשיב הלא הוא גיסי? א גרוסקופ השיב לשאלה שחתם בחוזה אעפ"י שהתנגד מפני שנגרר אחרי החלטת ההנהלה.

ה' גפני חוזר:
אני קבלתי מה' שכטרמן הוראות לסדר טיוטא של חוזה.סדרתי בוסח שלי, אח"כ באו הם וטיוטא של ד"ר גרטפן.עד לבוררות בקשר עם החוזה לא ידעתי שחצרוני הוא גיסו של שלוש.החוזה נעשה מצד ועד הקהלה,הרבנים היו פעילים בזה,הכניסו הרבה שנוים עפ"י הצעות שונות במעיף שבדבר הבוררות.

ה' יזכירוביץ מגיש העתקה שניה של החוזה עם חצרוני חתומה גם ע"י ה' ס. עוזיאלי, נקרא ה' עוזיאלי ומבאר שמה שלא חתם על השניה כי במקרה לא נתנה לו,הוא לא נזכר אם חתם כי לא הוא עסק בזה במזכירות כי-אם ה' יזכירוביץ.

ה' גפני ממשיך:

./.

בשובו מחו"ל שמעתי על כל הענין ונודע לי מהפרטיכל שבאותו יום מסר ה' שכטרמן להנהלה את דעתי שהחוזה עם חצרוני איננו מבטיח. בדרך כלל הנהיג ה' שלוש שאין חוזים בחתמים מבלי הר"ת שלי. מתחילה היה ה' שלוש פעיל והתנגד לכל הענין של הבעור והחוזים שלא האמין בהם. כשגולה ענין החוזה עם חצרוני אמר לי אתה יודע את דעתי בזה אבל אני איננו מתערב בזה. X אני לא השתתפתי בישיבת הקהלה אבל אין ספק שה' שכטרמן הגן בישיבה על עניני הקהלה בחוזה. בעיקר היו הרבנים המכריעים בענין החוזה שעם חצרוני, לולא הסכימו הרבנים לא היה ועד הקהלה עושה בזה. לא הוטל עלי לחתום בר"ת. ה' שלוש לא השתדל להשפיע באופן ישר ובלתי ישר עלי שאסכים לחוזה.

ה' ישי אדלר והרב משה יעקבסון.

ה' אדלר מעיר שה' סירקיס אמר שהוא לא התערב בזה. אח"ז אמר שהאחריות נופלת עליו ולכן הוא מתערב.

הרב מ. יעקבסון מוסר העתקת המכתב שכתב להיו"ר ה' אדלר להבעת דעתו בענין, לענין של השטרות לא נתנה הועדה חשיבות הואיל וענין שטרות טובה הם מעשים יום-יומיים.

ה' אדלר: כשתבא לנו דרישה בכתב בהבטחת הסודיות נשלח את העדות הסודית.

נכנסו כב' הרבנים הראשיים עזיאל ועוזיאל.

הרב הראשי עזיאל:

ענין החוזה עם חצרוני נמשך כשני חדשים. עמדנו תחת הלחץ לגמור את הענין של בעור הטרפה, בהסכמנו על הסעיף הנותן לבוררים להוציא גם פס"ד חלקי הסכמנו לשנוי בחוזה במקום "בין באופן בלתי ישר" "בין במרמה", כשיצאה הטרפה נכשלנו בבחירת ה' רבינוביץ לבורר שהיה חלש יותר מדי ולא רצה להוציא פס"ד חלקי ה' חצרוני העמיד לעו"ד את ה' הרותי שהצליח בתכסיסיו הרגילים למשוך את המשפט. נתברר אח"כ שחצרוני בעצמו - ולא הגוי - העביר הבשר ליפו והחזירו לת"א למכירה, ודאי שזוהי מרמה. זה נמשך איזה חדשים. לפי החוזה היתה הקהלה קשורה בחובת פצויים של 2000 לא"י, התיעצנו עם עוה"ד שאמרו שאנו בפסיד הכסף, לא חסבו ע"ז והפסקנו מו"מ אחרי רבנן של יותר משני חדשים. ה' חצרוני באופלי אחרי הרגישם שאנו עומדים לעמוד על הדבר ואמרו שעמדו כל הלילה בסכנת נפשות ונודע להם שהערבי מחזיר הבשר מיפו, בהפסק המו"מ כן בדעתי שה' הצרוני הוא גיסו של שלוש וחשבתי הדבר למעלה כי בטח יודע שאפשר לסמוך עליו.

הרב הראשי עוזיאל:

אני לא ידעתי שהוא גיסו עד לפגישה בבר המצוה של בן ה' שלוש.

הר' ישראל שפירא ב"כ אגדת החרדים:

אנו התעוררנו נגד הנבול של בשר בת"א שמיועד ליהודים.הרבנים הראשיים עזרו לנו בזה. בת"ב תרצ"ו באנו להפגין לועד הקהלה.ההנהלה כנסה את ישיבתה בבית ה' סירקיס. הלכנו עד שמה.הצלחנו נגד הנבול.נבחרו 4 אנשים מהקהל לעבוד בהרמוניה עם הרבנים.הרב עמיאל נסע.כלום לא יצא מזה.שרפו הטרפות אבל זה גרם להפסד.לוקצקי בא בהצעה להרבנים או לקהלה להעביר הבשר למצרים.הרבנים פסקו את השרפה ונתן למקרר.באה משלחת עו"פ להרבנים להעירם שאין הדברים בסדר כי שמענו על חלקים מהבשר המוצאים לשוק.אינני בטוח אם הרב הוכמן היה כבר פעם במקרר.הלכנו יחד אתו לנחלת יצחק **ונמתרך** בשומר לדלתות המקרר ראינו שזה לא הבקור הראשון.אוי ואבוי מה שראיתי במקרר זה,כנשקי קמח,אין סדר.הרב הוכמן בשובו אמר שאבן נגללה מעל לבו ואני אמרתי שעוד נשארו אבנים למעמסה.שמעתי על ה' שכטרמן שהוא אדם הגון,וכן ה' שלוש ממשפחה נכבדה וכפי ששמעתי אדם ישר,אבל בתור סוחר אני יודע שתנאי החוזה צריכים להטיל קנס על המפר ופה היה להיפוך,פה הבשר חזר כפי הנשמע לא רק לאטליזי הטריפות כי אם גם למסעדות,אינני אומר שה"ה שכטרמן ושלוש רצו בזה.אבל לא היה בסדר.מן העבר תקישו על העתיד. היו 7 אטליזי טריפה,עכשיו 12,מי יודע כמה עוד יהיו,הבשר הטרפה נמסר עכשיו למקרר לא ע"י הרבנים כי אם ע"י כוברניק,שהוא ג"כ טרפאי,בועדה עליונה יש לסדר הדבר באופן קבוע ע"י צרוף ועדת כשרות.

הישיבה הבאה היום בשלש אחה"צ.

ישיבת אחה"צ.

ה' צבי שכטרמן:

לשאלת הרב הראשי הגריא"ה הרצוג למה לא הזכיר בישיבת ההנהלה את הצעת הצרוני בשום מקום: השתדלתי עד כמה שאפשר להתקשר דוקא עם הצעה שהיתה מבטיחה את הוצאת הטריפה לחו"ל ולא לעבודה באיזו צורה שהיא בארץ.הצעה של הצרוני נתבטלה רק כחודש לפני החתמה ואז כבר נקראה על ידי בעסה.

נכנס ה' בנימין גרוסקופף:

אותי לא ענין ענין הכשרות כי אם שאלת הכסף כגזבר ועד הקהלה.לספור על הכשרות יש רבנים.מנקודת המבט של הכסף התנגדתי לחוזה שעם הצרוני כי חשבתי הדבר לזריקת כסף החוצה,רבו הדעות והוכרעתי וחתמתי.נכנסתי שלא בשעות העבודה לועד הקהלה ואני רואה את שכטרמן,שלוש,חצרוני,ירלתי שזהו ביסו של שלוש אבל לא עלה על דעתי שזהו שעושים אתו החוזה על הבשר. קראתי את שכטרמן הצדה ושאלתיו אם אתה

ידוע שזהו גיסו של שלוש והשיב הכל בסדר. זה לא אוכל לסלוח לשכטרמן, שעליו היה לבא לקהלה ולומר שהצרוני הוא גיסו של שלוש ועל כן צריך לבחור באחר. אני חושב שלפרות זאת היו מוסרים להצרוני, אשמים בזה הרבנים. לפני 8 שנה היו פורצי גדר. מצד הרב המאקובי. אסדר שאלה שהיו בפנדצים אסור להם להזור במשך ששה חדשים. אני נלחם להחזירם לחזקתם והרבנים אוסרים שאם אדם חטא לא ישכחו לעולם, והנה להצרוני נתנו לפני שבוע קרון של בשר להוביל למצרים. לאחר שהכניס את כל העיר לבוץ לא צריכים להסביר טוב פנים ולהתפטר בשוא. לדעתי אשמים כולם, הרבנים על הכשרות וחברי הקהלה על עניני הכספים. גם אני בכלל האשמים, הסתפקתי בהתנגדות ועלי היה לעשות שערוריה.

ה' יעקב שלמה כהן:

אני חבר הנהלת הקהלה. ענין החוזה עם הצרוני הוא פרשה גדולה. היו מבלים בשר באופן מיוחד. הרבנים עמדו שלא יתנו לשחוט אם לא ישרפו את הטריפה. היינו המתנגדים- אני וה' שלוש - שלא למכור בשר הטריפה לחוץ בחשבנו שהבשר יועבר מיפו לחיפה. היתה התנגדות גדולה של הקהלה כלפי הרבנים הראשיים עמיאל ועוזיאל וביחוד הדה"ר עמיאל, שרפת הטרפה לא ירדה מעל השלחן זה 8-9 שנים. פרטיכלים רפרטי פרטיכלים לא פסקו בענין החוזה שעם ה' הצרוני. ה' שלוש היה בראשוני המתנגדים ולא חדל להתנגד לזה עד הסוף. ה' שכטרמן נבחר מטעם ההנהלה לעמוד על עניני הכספים של הקהלה שלא ימבלו ע"י החוזה. בבואתנו שהבשר יובא לחיפה או יושב לת"א נתקיימה, הרבנים הראשיים היו משתתפים בכל ישיבה וישיבה בענין בעור הטריפה. לא נעשה דבר מבלי ידיעת ההנהלה והרבנים הראשיים. שום ישיבה לא החסרתי בכל הזמן, אם יש אחריות כולנו נושאים אתה. כל הדברים נעשו בידיעתו של ה' סידקים.

ה' שכטרמן (ממשיך): מבאר את ענין המטרות. עתה אין אנו עוסקים עוד בעניני הבשר הטריפה, כ"א הרבנים בעצמם.

ה' שלוש: ולא אני כ"א הרבנים, אין הקהלה מתערבת בשאלה זו, שאלתים והשיבו לי שסדרו לשלח הבשר הטרפה לחברת הניל במצרים תחת פקוח הנאמן של הרבנים.

ה' שכטרמן לשאלת ה' אלסליח: לא נכון שה' גרוסקופ עורר את תשומת לבי לזה שה' הצרוני הוא גיסו של ה' שלוש ואני השבתי שהכל בסדר. אני השבתי שאינני יודע שהוא גיסו אבל אם ככה זה מחזק את הענין בעיני כי בענינים כאלה דרוש כסף שיוכלו להוציא לפועל ואם הוא מחותן עם בני שלוש הספק יהא בידו לקיים את התחייבותיו.

ה' שלוש: לשמו של הצרוני קרקע בטייבה שע"י בצרת שהוא ביוני או ביולי 1937 מכר

להכשרת הישוב ב 3200 - 3500 לא"י.חוץ מזה בית בת"א לשם אתו בערך 2000 לא"י.
החוזה עם הצרובי היה עם צבעוני,הצרוני,ואסרינגן.העיקר היה צפרוני שהוא ב"א של
קצב הכשרות צפרוני(פדרסן)עוד קרוב לצפרוני סוכן אניות שהיה מספיק לאניות בשר.
הציע לו הרב הוכמן - כפי שמספרו לי - לקחת בשר טרפה בשביל המלחים במקום הכשר.וזה
היה הפתח להפנ"ס שהחל ע"י xxxx הסיטונאים שבאו בדרישה להרבנים לסכור הטריפה
לחצרובי ושותפיו.אני התנגדתי לכך גם בכלל וגם בפרט,ולזה אני מעיר תשומת לב כב'
הועדה לפרוטוכל הנהלת הקהלה מיום י"ד שבט תרצ"ז דף 3.כל הזמן טענתי שאינני מאמין
לאפשרות של בעור טרפה בת"א.נמקתי דעתי זו כי ברורתי שאם נסגור השער בפני סוכרי
הטרפה יתפרצו הדרך חלונות כי יפתחו שחיטה נפרדת,וחוץ מזה יסחר בבתים,למעשה הם
שוחטים גמלים,סוסים.הגיעו הדברים לידי כך שבמקום 4% של טרפות שנסכרו הגיע הדברים
לידי 20%.אני טענתי שהדרך היחידה לעשות חק עוזר למניעת הכנסת בשר קפוי,ומצד שני
למצא אפשרות למשלוח בשר לחו"ל.באותו הפרטי כל מנדבשת עפרתי נגד החוזה,הצעתי שלא
לחתום החוזה כי אן למסור הדבר לברור יסודי לועדה של שלשה שביחד עם הרבנים הראשיים
תמצא הדרך להרחיק הבשר מן הארץ.הועדה החליטה לקבל הצעתי פו באם הרבנים לא יוכלו
להבטיח שהבשר לא יחזור אל הארץ.מה יכולתי לעשות ולא עשיתי.להכריז מזה גיפי לא
שקלה
היה מקום מאחרי שטפלו בזה ידעו על הדבר ומה גם שאני שהתנגדתי לחוזה אתו.כשחזרתי
מחו"ל ושמעתי את הדיבנות הגשתי מיד משפט נגד מוציאי הדיבה לפני משרד הרבנות הראשית
לא"י והועד הלאומי.מעג"ב חליתי ובמשך חליי הורכבה הועדה הקודמת.כשנודע לי על
חזרת הטרפה לת"א דרשתי מיד שהרב הראשי עמיאל שהיה בחיפה לבא ולהפסיק את מסירת
הבשר להצרוני,בישיבה שהיתה שבועים לאח"ז בא הרב עמיאל להנהלה ודרש רשות להפסקת
המסירה. בפרטי כל מיום ו' אלול תרצ"ז נאמר שבאותה הישיבה זכרתי להרב עמיאל דרשתי
מלפני שבועים להפסיק ומובן שהסכמתי,בדרישה.באותה הישיבה נדונה שאלת הפצוי לה"ה
חצרובי ושות' ואני התנגדתי לאיזה תשלום פצוי שהוא לחצרוני,התיעצתי עם יוסף ועם
פנחס גולדברג (העו"ד גפני לא היה)ואני הייתי היחידי שנקטתי עמדה להפסקה מידית של
המסירה באמרי שאינני מרשה תשלום פצויים,משה' ארטין בא להציע את שרותם בענין בעור
הטרפה ואמר שצריכים לבטל את החוזה,אמרתי לו אדרבא קרא לו ודבר אתו כי אני אינני
ביחסים טובים אתו ואינני רוצה לראות פניו.הרב הראשי עמיאל לא הסכים להפסקת הבשר
כי אם למסור הדבר לבוררות יחידה של יחיאל רבינוביץ,המציאות מראה שהרבנות הצליחה
להפסיק את מסירת הבשר לחצרובי - אולי באחור איזה ימים - מבלי שהקהלה תפסיד הפצויים

וכפי עסדתי אני.למעשה יוצא שהתנאים של החוזה הביאו לידי כך שהדבר נסתיים שיכולנו להעסיד את ססירת הבשר טבלי לסבול תשלום של פצוים איזה שהם.ע"י החוזה חסכה הקהלה הסכומים הגדולים שהיתה מוציאה חדש-חדש לשרפת הבשר,ומלבד זאת קבלנו מהצרוני סכום של 160 לא"י,אותי האשימו בשתי נקודות.א.היתי היו"ר בפועל ועלי היה להודיע על קורבתו של הצרוני אלי ולהמשך או ב.לשמור על האינטרסים של הקהלה.נתברר שלא הייתי אני היו"ר בפועל כי אם ה' סירקיס שהיה סנהל הישיבות בפועל,וכעדותם של כל חברי הנהלת הקהלה מיום ט"ז טבת תרצ"ח,מענין שבישיבה אחת(מיום ט"ו טבת תרצ"ז)שה' סירקיס לא ישב בראשה כ"א אני הצעתי לדחות הדיון בישיבה עד לשובו של ה' סירקיס. אני לא טפלתי בשאלה זו שאינני חושב עצמי לבר סמכא בה. ב,אני שמרתי על האינטרסים של חברי הקהלה ככל החברים של ההנהלה.המצב שבו אנו נתונים מוכיח שעמדנו על האינטרסים.אינטרסי הכשרות הם ענין לרבנים,ולדעתי גם עמדו עליהם וגם הצליחו.

ה' צבי שכטרמן:

אני במשך 5 שנים מוסר 4/3 הזמן שלי לקהלה.בענין בשר הטרפה,או יותר בענין ביהמ"ט בת"א היה הדבר לדוגמא בכל העולם.במשך 3 השנים העמדנו לרשות הכשרות 56 איש.הכשרות בביהמ"ט זה דבר יוצא מהכלל כאשר יעיד כל איש.השאלה היחידה היתה שאלת בשר הטרפה. במ' באב באה הדרישה מצד הקהל ואני בב' באב תרצ"ו עמדתי בישיבת הקהלה על הצורך בבעור הטרפה והצעתי לבחור בועדה של 3 איש א' מהקהלה,א' מהעיריה,וא' מהקצבים ולשית 1 מא"י על כל אוקיה של בשר כדי שנוכל לשרוף את הטרפה.העיריה לא הסכימה להוספה זו וההצעה לא יצאה לפועל.התחיל הרחוב ללחוץ אותנו.התחיל הענין של החוב של קצבי הטרפות.הרבנים הסכימו - בנגוד לדעתנו - להתפשר אתם ב75% מהחוב. האשימו אותי שידי היתה במסירת הענין להצרוני.אני מראה ע"ז לפרוטוקול מיום י"ד שבט תרצ"ז,שאז הבעתי את חששי שהטרפה תושב,ולכן הצעתי שלא לחתום בחוזה כ"א לנסיון של חדש.אני מצטט פרטיכל כיום י"א אדר תרצ"ז ופרטיכל מיום כ"א אדר תרצ"ז.בישיבה זו מסרתי אני בעצמי גם זאת שה' גפני מוצא שאין הבטחון הדרוש עוד בחוזה לכשרות וכו'. ע"ד העיר קלמר שזהו המוצא היחידי,ומציין לשבח את עבודתי ולהצעתו סביעים לי תודה. תפקידי אני וה' שלוש היה לקבל מה' הצרוני את 924 הלא"י(חוב הקצבים)ולא הכשרות שהיא ענין לרבנים.החוזה נתגלגל בדיון של 7 ישיבות,לבסוף התחתמו בר"ת ע"י הרבנים עפ"י הנוסח שכתב הרב עטיאל בכת"י ואחר ע"י כל חברי ההנהלה.בעסדי לצאת לחו"ל בדרכי בכל שנה לצרכי מסחרי לא שקטתי והעמדתי שומר בשכר 3 לא"י מצד הקהלה

(פרידמן) ע״ז שהבעד יוצא לחו״ל. לא הספקתי להודיע הדבר לקהלה ולכן שולם לו רק אחרי שובי. הנעדה בהו״ד מבקרת את דברי.

להצעתו של מר סבסרמן ימציא רשימת סוף תשובתו בכתב להמזכיר.

(העתקה)

סודית !

1.

ה' משה עוזיאלי, מזכיר ועד הקהלה.

אני יודע בענין רק על הנדבר בישיבות. דברו על הצעות אחרות, שאין בהן אף אחת רצינית, שנוצעות אחרים לפני החתם החוזה בזמן השם הצרוני בקשר עם הצעה. ה' שכטרמן היה למעשה המנהל, כמוהו כה' שלוש העידו על הקונים בסעיף זה או אחר של החוזה. לפי מיטב מצפוני כל מה שעשו xxxxxxxxxx עשו בזה על דעת כל ההנהלה. חוץ מה' גרוסקופף אינני זוכר אף אחד משבעת חברי ההנהלה שהתנגד/ לחוזה. כל מה שנעשה נעשה עפ"י לחץ ודרישה של כב' הרבנים המאשימים. א להאשים אפשר רק על סמך עובדות ולא על השערות, באותה מדה אפשר היה להאשים את כל חברי ההנהלה. בישיבות הועדה לא השתתפתי, אני יודע על ענינים אלה רק ממה שנדבר בהנהלה, באופן רשמי היה ה' פירקיס בקורס כל הדברים. הוא מתלפן יום-יום מחיפה. באופן רשמי ידע על כל המו"מ עם הצרוני אם כי אינני יודע עד כמה הקיף, נדמה לי שבזמן שנתברר או שהתחילו השמועות שבשר הטרפה הוזר למ"א פנה מי שהוא למשרד ה' תדהר באופן רשמי, לי אין כל הנחות לחשוד בה"ה שכטרמן וה' שלוש, לא מקובל בקהלה להקריא טופסי חוזה לכל פרטיו, קוראים סעיפים הנחונים לדיון, ומסתרים למועצה מצומצמת.

ה' ד"ר בודזון:

היתה ידועה ששכטרמן קבל 300 לא"י שהדבר יספר לחצרוני, דרשתי ממנהל בנק ואמר לי שאסור לו לגלות, להפצרתי הירת והענין צבורי השיב שמספרים ותאריכים לא יאמר אבל יש שטרות מה' שלוש לפקודת שכטרמן, ויש חלק קטן חתום גם ע"י הרב ס. ברלין, נוסף על הבנקים המפורטים באחת העדיות (עולי פולין, בלניה, אשראי) אני מוסיף בנק מזרחי.

אני הצעתי חו"ד אחרת. דרשתי שבחו"ד תבא דרישה שהם יסתלקו. ב. ששכטרמן ושלוש ישלמו באופן סולידרי את הנזק שגרמו לועד הקהלה. בקושי הסכמתי לפשרה בחו"ד אעפ"י שמצפוני לא היה שקט לגמרי.

./.

(סודית)

ב' בנימין גרוסקופף:

העניין של השטרות בבנק העולים בחת"י שכטרמן לפקודת שלוש עוררו את תשומת לבי. שאלתי את ה' שלוש ונתברר לי כי עוד הרבה זמן לפני עניין הזונדה עם חצרוני קבל ה' שכטרמן ממנו הלואה בסך 80 או מאה לא"י. אח"כ זקפם בשטרות שנמסרו לבנק אשראי וכשלא נשתלמו שם החליפו השטרות לזמן יותר מאוחר בבנק העולים. עניין השטרות - בחלק - עודנו נמשך. נשאלתי ע"י ד"ר רודזון בארפן פרסי ואמרתי שלפי ידיעתי אין לזה כל קשר עם עניין חצרוני.

xxxxxxxxxxxxxxxxx

לחות דעת הועדה

כשעוברים על ה"חות דעת" רואים סתירות כאלו שאי אפשר לישב אותם.

מצד אחד 1) (סעיף 6 בחות דעת) "לא הוכחה מצד חברי המוסדות המוסמכים שהביא לידי סדור החוזה עם חצרוני ושותפ. כונה זדונית להכשיל את ועד הקהלה ע"י מסירת הבשר לחצרוני ושות".

2) (סעיף 14 "מחות הדעת") "אמנם הרבנים ועד הקהלה מר שכטרמן ומר שלוש חשבו בעת סדור החוזה עם חצרוני ושות", כי הם לא ירמו את הקהלה". ומצד השני בכל זה, מאשימים את שכטרמן ושלוש שהיו מעונינים, באופן אישי. הישנה "כונה זדונית" יותר גדולה מזו? באותו הסעיף 14 מאשימים אותנו גם ב"רשלנות" איך אפשר להיות מעונינים באופן אישי ובאותו הזמן להיות רשלנים? להועדה פתרונים.

להאשמות כשלעצמן.

בכדי להאשם אותי באשמה כבדה כזו, כמעונין באופן אישי, נחוצה היתה לה להועדה "עדות פשוטה" ששכטרמן קבל טובת הנאה כזו וכזו. אבל כנראה ש"עדות סודית" כזו לא עלה בידם לקבל. אבל להאשים הלא צריכים, הלא זהו רצון שולחיהם. ובכן צריכים למצוא את זה בעקיפין: 1) ששכטרמן לא הזמין את ה"ועדה שצריכה היתה להחליט (ס.8) 2. מסר דברים בשם הרבנים שהם לא אמרו (ס.10) 3) העלם את שמו של חצרוני (ס.9) 4) למען ל"יפות" מעט אותי "מביאים גם סתירות להראות שלכל המעלות" שלי אני גם "שקרן".

אבל בין ההוכחות שבעקיפין צריכות להיות קודם כל ולכל הפחות המלצתי מיוחדת שלי בההנהלה ובמועצה לסדור החוזה עם חצרוני, דוקא והעלמת כל הדברים היכולים לגרום לדחית החוזה הנ"ל ומה היה באמת?!

בפרוטוקול מ-י"ד שבט תרצ"ו כתוב:

א. שכטרמן אמר "כי לבו לא שקט לגמרי בכל השאלה הזו. הנואם אינו מסופק כי חצי הבשר הטרף, אשר ועד הקהלה מתאמץ בעמל כה רב לבער אותו מת"א ישוב אליה... לפי שעה בתור מוצא מן המצב מציע הנואם לחתום על החוזה לתקופת נסיון של חדש אחד.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בפרוטוכול י"א אדר.

הנואם מגיש לחברי ההנהלה את נוסח החוזה. הנואם מודה כי החוזה המוצע איננו פותר את שאלת ביעור בשר הטריפה מהעיר, אבל הוא נעשה לפי רוח החלטת ההנהלה, המועצה ושל המו"מ הנמשך זה כמה בשאלה זו.

וכשאדרון גפני (שלפי העדות שלו בועדה העליונה) שהוא הוא שישב עם עורך דין של הצד שכנגד ביחד עם הרבנות הראשית ונסח את כל סעיפי החוזה, אמר לי שלפי דעתו "עניני הכשרות והכספים טרם הובטחו בחוזה", חשבתי לחובתי למסור את זה להנהלה (ראה פרוטוקול ההנהלה מיום כ"א אדר), ולא אשמתי שההנהלה סברה "שלאור המציאות ההסכם עם חצרוני הוא מוצא של כבוד יחיד, מן הסבך. (אותו הפרוטוקול), וכשכבר נגמר, החוזה כבר חתום עלי בכל אופן לעזור למר חצרוני. אני מקבל מבקר נאמן לפי המלצת ה"מזרחי" ומעמיד אותו לרשות הרבנות שמטילים עליו לקבל את הבשר ישר מבית המטבחים ולתת לקונה, הערבי את הבשר רק נגד קבלות רשמיות של מוסדות בלתי יהודיים.

בנוגע להאשמות ש"בחות-דעת".

סעיף "ד".

"את החוזה שבין חצרוני ושותפיו לא קראו לא הרבנים הראשיים, לא שכטרמן וכו' לא ראיתי אותו ולא יכלתי לראותו, מפני שבחתימת החוזה עם חצרוני ב-7 למרץ לא יכלנו לראות חוזה שנחתם ב-10 למרץ. וכמו שהודעתי כבר לועדה העליונה תיכף אחרי חתימת החוזה מפני מחלת אבי ז"ל, שחלה במחלה שמת בה, לא השתתפתי יותר בעבודת הקהלה היום-יומית וכל ההוצאה לפעולה חוזים נעשו כבר לא על ידי.

בסעיף 5 מתוך דעת הועדה, היא מאשימה אותי שבחוזה שסדרנו עם הקצבים "בקר ובשר" ואחרי זה עם חצרוני. א גרמתי הפסד לקהלה, ב שמסרתי להנהלה ידיעות לא נכונות, בזה שאמרתי שהצלחתי לקבל בחזרה מקונה הבשר 924 לא"י בזמן שקבלנו רק 160 לא"י.

א בנוגע לעצם ההסכם עם הקצבים כמו ששמעתם מהעדים ותראו מהפרוטו-קולים ומההסכם שהרבנים סדרו עם הקצבים במשרדו של ראש העיריה. שההסכם נעשה ע"י הרבנים בנגוד לדעתנו. בכל אופן לי לא היתה שום שייכות לחוזה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

הזה. מאליו מובן שאין כל קשר בין החוזה הזה להחוזה חצרוני. לוא לא היה קים חוזה עם חצרוני מוכרחים היינו לקיים את החוזה עם הקצבים ולשלם להם כמו שבאמת עשינו גם בזמן שהחוזה עם חצרוני נתבטל.

ב בנוגע להמלים ל"קבל בחזרה", גם בחוזה יש סעיף מיוחד שחצרוני צריך לשלם את זה במשך 23 חדשים וכך הבינו גם החברים.

מר קלמר באותו הפרוטוקול אומר "הקהלה הבטיחה לעצמה את הכסף". ולוא צריכים היו לקבל את הכסף בפעם אחת אז בודאי הגזבר לא היה חותם על החוזה.

סעיף 6. על סעיף זה דברתי למעלה, אנחנו בודאי מסכימים לתוכנו.

סעיף 7. הסעיף הזה נכון לצערי, באמת טפלתי בענין זה כמו בכל הדברים הקשורים לעניני בית המטבחיים וממכס הבשר, שמהם ההכנסה העקרית לקהלה. מסרתי את כל זמני ומרצי. וקבלתי גם תשלום הוגן...

סעיף 8. "מר שכטרמן העיד כי היתה ועדה".

שמעתם את עדותם של מר רפופורט שהעיד שהשתתף בכל המשא ומתן בענין מכירת הבשר. שרוב הצעות היו בלתי חשובות ומפני זה לא הביאו אותם גם לידי דיון. הוא הדגיש שידע מכל ההצעות. אך גם הועדה שהזכרתי בסעיף זה בזמן שצריכים היו להחליט באופן פורמלי והחלטי על ההצעה להתקשר אתנו" נקראה פעמים. 1) בי"ז שבט שבה השתתפו א' גרוסקופ, קלמר, שלוש ושכטרמן. 2) בכ"א שבט, שבה השתתפו קלמר, שכטרמן, שלוש. (ראה מוצג ח-ט).

אבל גם שתי ההצעות אחרות שהיו פחות או יותר רציניות הבאתי לפני ההנהלה. (ראה פרוטוקול מט"ו שבט) הצעת קושניר גבוה. שדרשו 30 מיל מכל רוטל, שעל הוצאה כזו לא יכולנו מובן להסכים. והצעת גורפינקל שרצה חלק מהבשר להשאיר ולעבד בתור נקניקים. (עדות שלו לפני הועדה העליונה).

שמעתם מכל חברי ההנהלה, וגם הועדה הקודמת לברור עניני הטרפות לא הביאה שום עדות שהיו הצעות אחרות יותר טובות מחצרוני או פחות טובות ושאני לא הבאתי אותן לפני ההנהלה. אופיני בענין זה עדותו של מר קלמר שאמר שבועדה הקודמת מסר שאיננו זוכר אם השתתף בועדה בשם כזה אבל שהשתתף בישיבה שדנו על כל ההצעות למכירת הבשר. את חרישא קבלו ואת הסופא "שכחו" להוסיף.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ובכדי להגדיל את אשמתי הכתירה הועדה אותי בתור יו"ר של הועדה (אף כי אין בשום פרוטוקול של הקהלה שתואר כזה נתן לי).

<u>סעיף 9</u>. בסעיף הזה משתדלת הועדה להוכיח: א) שהעלמתי את שמו של חצרוני. ב) ולהעמיד אותי דרך אגב בתור איש המדבר לדברים לא נכונים. שמה שאני אמרתי להם שהיהודי שבא בקשר עם הערבי שזה גורפינקל לא נתאמת. אבל מה יכולה היתה להיות כונתי להסתיר את שמו של חצרוני? הלא חברי ההנהלה, אדונים ברוסקופ, רפופורט וכהן העידו לפני הועדה העליונה שידעו שמו חצרוני גיסו של שלוש, ביום 1/3 ז.א. 7 ימים קודם החלטת הנהלה על החוזה מודה גם הועדה שקראתי בשמו של חצרוני, האם לא היה די זמן /במשך 7 ימים/ בידי ההנהלה, לוא חשבה לפגם את חצרוני לא לסדר את החוזה אתו? והלא לי היתה עוד אפשרות אחת לקרא בשם אחר משלושה השותפים של חצרוני ולא את שמו של חצרוני. ואחרון אחרון הלא אחרי ישיבות הועד לביעור הטריפות מיום י"ז <u>שבט</u> שנשמעה הצעת אדון מוסטובוי בנוגע לחצרוני אז שמו היה כבר ידוע ל-4 חברי ההנהלה (כל ההנהלה מ-7 חברים) לכל המשרד ולכל מי שרצה להתענין בזה.
הלא גם את גורפינקל לא קראתי בשם.

בנוגע להקטע "ישנה הצעה אחת", שאני אמרתי על פי היומן שלי שחשבתי את גורפינקל, שמעתם את עדותו של גורפינקל בעצמו, שהצעה כזו היתה בזמן הזה. הזכרתי לו גם את פרטי ההצעה שלו על פי אותו היומן והוא הודה בזה. וגם הוסיף <u>שלא אמר להועדה</u> שלא היתה ההצעה שלו הוא רק אמר שזה לא היה ערבי שבא אתו <u>בקשר</u> אלא גרמני נוצרי. כך מסלפים עדויות שיש צורך בשביל הפוליטיקה הקדושה. בנוגע לזה כאלו אני אמרתי שרק פעם אחת דברתי על חצרוני בעילום שם אני מכחיש בהחלט. לא יכולתי לאמור דברים כאלו. כי מי יכול לזכור בע"פ אחרי שנה כמה פעמים הזכרתי את חצרוני או את שמו של מי שהוא אחר. כנראה בשביל הרושם צריכים היו גם הוספה כזו להכניס.

<u>סעיף 10</u>. ואחרון אחרון: העדות שלי מלאה סתירות. מדוע לא הטריחה את עצמה "הועדה הצבורית" להזמין אותי ולשמוע ברור הסתירות? אפשר שלא היו יותר סתירות. העדותי, שקבלנו שטרות. העדות כעבור שנה בע"פ מבלי שהיו לי מוסמכים ביד ומבלי שאמרו לי מקודם מה שישאלו. במצב כזה זוכרים הדברים,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

החרותים היטב במוח. אני זכרתי שהסכם כזה על השטרות באמת סדרתי אותם. אבל שכחתי שעורכי הדין בזמן כתיבת החוזה ותרו על השטרות מפני שבחוזה כתוב שהתבטל החוזה בסלים התשלומים אז אין ערך לשטרות יותר מלהחוזה עצמו. רצוף פה ההסכם שחתמו לי חצרוני ושותפיו עוד קודם שהתחלנו בסדור החוזה. שבו הם מתחייבים שטרות כאלה לתת לנו. (דרך אגב מהדוקומנט הזה תראו מה ענין אותי בתור חבר ההנהלה ביותר).

"מלבד זה העיד כי הרבנים הראשיים מסרו לפני חתימת החוזה כי הם קבלו בטחונות מחצרוני, בו בזמן שהעידו הרבנים כי שום בטחונות מלבד אלו לא קבלו".

אותו הדבר בודאי עם עדותם של קלמר וגורפינקל. לקחו קטע מעדותם של הרבנים ששום דבר חוץ מהחוזה לא קבלו ומכחישים אותו. אבל את הדבר הזה מסרתי גם בהנהלה (פרוטוקול מיום י"ח אדר תרצ"ז) ואם הודעתי דברים בשמם, מה שלא אמרו שם, איך לא הגיבו הרבנים הראשים? שלא רק הפרוטוקולים פתוחים לפני-הם ונשלחים להם, אלא גם משתתפים על פי רוב בעצמם בהישיבות. ואיך באמת חתמו הרבנים הראשיים את הסכמתם אם לא קבלו הבטחונות הדרושים? יכולה היתה להיות כונה רעה מצדי להחתים את חברי ועד הקהלה על החוזה, ולרמות אותם שמצד הרבנים הראשיים אין עכוב, לוא היינו אנחנו חברי הקהלה החותמים הראשונים. על פי עדות כל חברי ההנהלה, עורך דין גפני, ואחרים שמעתם עדות שהרבנים לא רק שהשתתפו השתתפות פעילה בסדור החוזה, אלא חתמו אותו ראשונים ורק אחרי זה חתמנו אנחנו, ואיזה כונה יכולה היתה להיות אצלי במסרי על בטחונות הוספים? אבל האמת היא ככה.

הרב עמיאל דרש חוץ מבטחונות, שהקונה הערבי לא ימכור את הבשר שקנה מחצרוני ליהודים גם הבטחה שהקונה מהקונה הערבי ז.א. היד השלישית לא תמכור ליהודי בשר. על זה לא יכול היה הקונה הערבי להסכים. אחרי משא ומתן שבין הרבנים והערבי הקונה באו לידי הסכם שבנוגע ליד השלישית יסתפקו רק בהבטחה מוסרית "הבטחה בכבוד שלו" וכשירדתי למשרד הרבנות מסר לי מזה הרב עוזיאל שהרב עמיאל מסכים עכשיו להבטחון הנוסף הזה ומובן שמהרתי למסור את זה להנהלה.

[signature]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

KNESETH ISRAEL
COMMITTEE OF THE
JEWISH COMMUNITY
of JAFFA & TEL-AVIV, ERETZ-ISRAEL

TELEPH. 4305|4306|4307 תלפון
P. O. B. 9 ת. ד.

כנסת־ישראל
ועד
הקהלה העברית
של יפו ותל־אביב, ארץ־ישראל

בתשובה נא להזכיר
IN REPLY PLEASE QUOTE

תל־אביב, יום י"ז לחדש שבט תרצ"ח
(19.1.38)

לכבוד
הועדה העליונה לחקירת בשר הטריפה בתל-אביב
י ר ו ש ל י ם .-

א.נ.

בתשובה למכתבכם מיום ח" שבט תרצ"ח מספר ב/12/2 הננו מתכבדים להמציא לכם בזה את החמר המבקש.

החמר מחולק לשני תיקים המכילים: העתקי פרטיכלים, חוזים, מכתבים, מכתבי הסברה ותשובה על חוות הדעת של הועדה.

החמר הנ"ל מאושר וחתום על ידינו.

בכל הכבוד,

ועד הקהלה העברית של יפו ותל-אביב
היו"ר: [signature]
המזכיר: [signature]

יר/בצש

KNESETH ISRAEL
COMMITTEE OF THE
JEWISH COMMUNITY
of JAFFA & TEL-AVIV (Eretz-Israel)

כנסת־ישראל
ועד
הקהלה העברית
של יפו ותל־אביב, ארץ־ישראל

Telephone 4305 ,4306 ,4307 תלפון
P. O. B. 9 תבת דאר

בתשובה נא להזכיר
in reply please quote

תל־אביב, יום .... לחדש .... תרצ״

<u>ה ק ד מ ה</u>

<u>שאלת ביעור בשר הטרפה מת"א</u>

הרבנות הראשית לקהלת יפו ות"א וועד הקהלה התלבטו והתחבטו מזה שנים ושנים בחיפוש פתרון לשאלה הכאובה של ביעור בשר הטרפה מתל-אביב.

עוד לפני כ-12 שנה ויותר נעשו נסיונות מצד ועד הקהלה להתקשר עם פירמות מסחריות במצרים לשם מכירת בשר הטרפה. אולם לא נמצאו הצעות מתאימות והשאלה נשארה ללא פתרון. עם כניסת ועד הקהלה הנוכחי לתפקידו בהנהלת עניני הקהלה, התעוררה שוב בכל חריפותה שאלת ביעור בשר הטרפה הן מצד הרבנות הראשית והן מצד חלק גדול מהצבור החרדי שבעירנו. (ראה פרטיכלים טז' אייר תרצ"ב, י' סיון תרצ'ב, יז' סיון תרצ'ב, כז' אייר תרצ'ה, כד' שבט תרצ'ו, א' אדר תרצ'ו) ועד הקהלה נאלץ להכנס לעובי הקורה של שאלה זו.

אחד הגורמים העיקריים להתעוררות שאלה זו היה לא רק רבוי בשר הטרפה באיטליזי תל-אביב, אלא גם נבול בהמות בבית המטבחים ע"י קצבי הטרפות באמצעות ערבים.

עם פרוץ מאורעות הדמים, נעלמו המנבלים הערבים ובמקומם הופיעו יהודים אשר נבלו בהמות והספיקו את בשרם לאיטליזי מוכרי הטרפות. מעשה זה עורר והסעיר את הרוחות בעיר (ראה פרטיכלים מיום ב' מנ"אב תרצ'ו, ט' מנ"אב תרצ'ו ומיום טז' מנ"אב תרצ'ו).

הרבנות הראשית וועד הקהלה אחזו בכל האמצעים בכדי להפסיק מעשה נבלה זה בבית מטבחים של עיר שכל תושביה יהודים, ובעזרת עירית תל-אביב נפסק הנבול.

ובטרם נשכחה המלחמה במוכרי הטרפות, אשר באמצע הימים הקשים של ימי הדמים הגישו משפט נגד עירית תל-אביב בבית המשפט העליון בירושלים באמצעות

./.

KNESETH ISRAEL
COMMITTEE OF THE
JEWISH COMMUNITY
of JAFFA & TEL-AVIV (Eretz-Israel)

כנסת־ישראל
ועד
הקהלה העברית
של יפו ותל־אביב, ארץ־ישראל

Telephone 4305, 4306, 4307 טלפון
P. O. B. 9 תבת דאר

בתשובה נא להזכיר
in reply please quote

תל־אביב, יום .... לחדש .... תרצ׳

העו"ד מוג׳נם מוג׳נם, הידוע ביחסו לישוב. הצבור היהודי על כל שדרותיו קם אז על רגליו והכריז מלחמה במוכרי הטרפות. הרבנים הראשיים הכריזו נגדם חרם, ורק אחרי משא ומתן ממושך (בחדש מנחם אב תרצ׳ז) הושג הסכם עם מוכרי הבקר הסיטונאים, אשר התחייבו לשרוף את כל הבשר הטרף. ועד הקהלה החליט לותר על מכס הבשר המגיע לו בעד שור כשר תמורת כל שור שנטרף, כן גם קבל ועד הקהלה על עצמו את הוצאות שרפת הטרף.

באותו פרק זמן טענו מוכרי הבקר הסיטונאים כי מגיע להם מקצבי הטרפות סכום של 1300 לא׳י לערך וע׳י אי הספקת בשר טרף לקוניהם, עלולים הם להפסיד את הסך 1300 לא׳י הנ"ל, והם דרשו מאת הקהלה לקבל על עצמה את גבית החוב הנ"ל מאת קצבי הטרפות ולשלם למוכרי הבקר הסיטונאים את הסך 1300 לא׳י, כן גם טענו מוכרי הבקר הנ׳ל כי שרפת הבקר היא לתקופה זמנית ויש לאפשר להם את מכירת הטרפות לקונה אשר יבטיח את הוצאת הבשר הנ׳ל מגבולות תל-אביב ומכל סביבה יהודית אחרת. ימים לפני ראש שנת תרצ׳ז סרבו הקצבים לשחוט, בדרשם שועד הקהלה ישלם להם את ההפסד המלא של הטרפות.

בכדי להמנע משביתת שחיטה בערב ראש השנה, נאלץ ועד הקהלה לשלם לקצבים סך של שבע וחצי לא׳י בעד כל שור טרף וזה מחוץ להנחה של מכס הבשר עבור שור כשר תמורת בשר הטרף. (הערה: הסכם זה נעשה רק לשחיטה של ערב ראש השנה). אולם גם אחרי ראש שנת תרצ׳ז המשיכו מוכרי הבשר לדרוש מאת הקהלה את תשלום הסכום המגיע להם מקצבי הטרפות ולאפשר להם את מכירת הבשר הטרף.

מצב הענינים באותה שעה משתקף למדי מתוך דברי יו"ר הקהלה מר סירקיס בישיבת ההנהלה מיום ו׳ טבת תרצ׳ז. בישיבה זו החלט לשלם למוכרי הבשר - הסיטונאים 600 לא׳י בתור השתתפות הקהלה בהפסדם של קצבי הטרפות (ראה פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ו׳ טבת תרצ׳ז) ישיבת המועצה מיום ו׳ טבת תרצ׳ז אשרה את

. / .

החלטת ההנהלה הנ"ל (ראה פרטיכל ישיבת המועצה מיום ו' טבת תרצ"ז).

מוכרי הבקר הסיטונאים לא הסכימו להחלטת הקהלה ומיד למחרתו הוכרזה שביתה אשר ארכה שלשה ימים: בימי ז', ח', ו-ט' טבת תרצ"ז.

במשך שלשת הימים הנ"ל התנהל משא ומתן ופגישות בחדרו ובנוכחותו של האדון י. רוקח ראש עירית תל-אביב. בפגישה האחרונה שבה נוכחו כב' הרבנים הראשיים הוסכם שהקהלה תשלם למוכרי הבשר הסיטונאים 75% מהסכום המגיע להם ממוכרי הטרפות. החלטה זו עוררה התמרמרות גדולה בין חברי הקהלה (ראה - פרטיכלים מיום טו' טבת תרצ"ז ומיום כ' טבת תרצ"ז).

על אף דברי הבקרת שנשמעו בהנהלת הקהלה כלפי ההסכם הזה נאלצה ההנהלה לאשר את ההסכם הנ"ל שהגדיל את תשלום הקהלה ב-25%, בכדי למנוע שביתות קצבים והרעבת הצבור מהבשר ובפרט מאחר שההנהלה הועמדה בפני עובדה שההסכם סודר ע"י כבוד הרבנים הראשיים ובהשתדלות ראש העיריה מר י. רוקח (ראה פרטיכל הנהלת הקהלה מיום כ' טבת תרצ"ז). תמורת השתתפות הקהלה בהפסד הנ"ל של הקצבים הסכימו הללו למסור לועד הקהלה יפוי כח לגבות את החוב מקצבי הטרפה כ-1300 לא"י. מאז התאריך הנ"ל הוגשו לקהלה ע"י הקצבים הצעות חדשות כגון הצעתם מיום ד' שבט תרצ"ז (ראה פרטיכל המועצה מיום ד' שבט תרצ"ז) בה הובעה הסכמתם לקבל רק 37% מהחוב המגיע להם מקצבי הטרפות, בתנאי שועד הקהלה לא יתערב בגבית החוב.

מיום ד' שבט עד יום יא' אדר תרצ"ז היה קים בין הקצבים, הרבנות והקהלה מו"מ בלתי פוסק בשאלת ביעור הטרפה ורק בישיבת ההנהלה מיום יא' אדר הוחלט להסכים בפרינציפ לשלם למוכרי הבקר הסיטונאים היינו, "שותפות הבקר והבשר" סך 924 לא"י ז.א. 75% של חוב קצבי הטרפות לחברה זאת, תמורת העברת זכותם על חוב זה לקהלה. החלטה זו נתאשרה ע"י מועצת הקהלה מיום כד' אדר תרצ"ז (ראה פרטיכלים ההנהלה מיום יא' אדר תרצ"ז ושל המועצה מיום כד' אדר תרצ"ז).

בקשר את הרחקת הבשר הטרף מהשוק היהודי נתקבלו הצעות שונות באופן ישר ובאמצעות הקצבים. כבוד הרבנות הראשית הרשתה לאי-אלו קונים לקנות בשר טרף בתנאי שהבשר יוצא לחו"ל או שימכר ללא יהודים, אך הנסיונות לא הצליחו כי התברר שהבשר נמכר ליהודים.

מועצת הקהלה בישיבתה מיום ז' שבט תרצ"ז החליטה לעמוד בכל תוקף על מכירת הבשר למי שהרבנות הראשית תסכים, (ראה פרטיכל המועצה מיום ז' שבט תרצ"ז).

התנהל משא ומתן עם מר ליכטבלאוי שהיה מעונין לקנות את בשר הטרפות ולהעבירו להוץ-לארץ, אבל מר ליכטבלאוי לא היה מוכן להודיע על נכונותו לקבל <u>מיד</u> את הבשר אלא רק כעבור זמן ידוע ולא פחות מחדש. מוכרי הבקר הסיטונאים עמדו על כך שהבשר הטרף ימכר לאדונים חצרוני ושות'. (ראה פרטיכל הועדה מיום 29.1.37).

אחרי משא ומתן ממושך עם ה' חצרוני ושות' הובאה לישיבת הנהלת הקהלה הצעה לחתום על חוזה לתקופת נסיון של חודש אחד, בתנאי שיוכנסו בו תנאים המבטיחים כי הבשר הטרף לא יחזור לתל-אביב (ראה פרטיכל ההנהלה מיום יד" שבט תרצ"ז). באותו פרק זמן התקימו פגישות מרובות בין כב' הרבנים הראשיים ובאי-כח הקהלה מצד אחד ובין ה' חצרוני ושות' מצד שני, לשם קביעת הסעיפים בגוף החוזה המבטיחים את דרישות הרבנות והקהלה.

ה' חצרוני ושות' לא הסכימו לחתום על חוזה זמני. באותו זמן דרשו כב' הרבנים הראשיים והקהלה הכנסת סעיפים בחוזה המאפשרים לכב' הרבנים - הראשיים להפסיק מסירת הבשר הטרף במקרה שיתברר להם כי הבשר הטרף או חלק ממנו יחזור לתל-אביב או ימכר ליהודים.

לא פעם אחת עמדה הקהלה בפני הכרזת שביתה בבית המטבחים. הקצבים חדלו לשרוף והבשר הוכנס לחדרי הקרור.

./.

KNESETH ISRAEL
COMMITTEE OF THE
JEWISH COMMUNITY
of JAFFA & TEL-AVIV (Eretz-Israel)

Telephone 4305, 4306, 4307 טלפון
P. O. B. 9 תבת דאר

כנסת־ישראל
ועד
הקהלה העברית
של יפו ותל־אביב, ארץ־ישראל

בתשובה נא להזכיר
in reply please quote

תל־אביב, יום .... לחדש .... תרצ״

בינתים נעשו שוב נסיונות למכירת הבשר ללא יהודים, - נסיונות אשר לצערנו לא הצליחו.

סוף-סוף הושג הסכם בין הרבנות הראשית ובין חצרוני ושות' וההנהלה בישיבתה מיום יח' אדר תרצ'ז החליטה ליפות את כחו של ה' שכטרמן להביא את ענין מכירת הבשר לידי גמר (ראה פרטיכל מיום יח' אדר תרצ'ז).

בישיבת מועצת הקהלה מיום כד' אדר תרצ'ז הוחלט ליפות את כוחם של חברי ההנהלה ה'ה א. שלוש, צ. שכטרמן, וב. גרוסקופ והמזכיר מ. עוזיאלי לחתום על שני חוזים: א) חוזה שבין הקהלה והקצבים על תשלום 924 לא'י, שהם 75% מהחוב המגיע לה' מוסטובוי ושות' (חברת "הבקר והבשר") מהקצבים מוכרי בשר הטרפה, ב) חוזה עם ה' חצרוני ושות' אשר התחייבו לקנות את בשר הטרף ולשלם לקהלה בחזרה את אותו הסכום שהקהלה התחייבה לשלם לה' מוסטובוי. (ראה פרטיכל המועצה מיום כד' אדר תרצ'ז). נוסף לסעיפי החוזה המטילים על ה'ה חצרוני ושותפיו פצויים בסך של אלפים לא'י במקרה של הפרת החוזה והפסקת מסירת הבשר הטרף, נתמנה מטעם הרבנות הראשית משגיח ומפקח מיוחד (מר פרץ פרידמן) ועליו הוטל לשמור על קיום החוזה. ה' פרידמן הנ'ל בקר את כל המשלוחים וחתם על פרטי הדו"ח של תנועת הספקת הבשר הטרף.

באמצע חדש תמוז כשנודע שחלק מהבשר הטרף חוזר לתל-אביב, אחזו מיד הרבנות הראשית וועד הקהלה בכל האמצעים אשר בידם לשם הפסקת מסירת הבשר הטרף לה' חצרוני ושות' ותבעו את הנ'ל לבוררות בהתאם לתנאי החוזה.

מכל האמור לעיל יש ללמוד שהאינטרסים הדתיים והכספיים של הקהלה נשמרו כראוי, בפרט לנוכח הפסקת מסירת הבשר הטרף לה' חצרוני ושות' ומסירתו ע'י כב' הרבנים הראשיים לידי קונה אחר.

./.

כנסת־ישראל
ועד
הקהלה העברית
של יפו ותל־אביב, ארץ־ישראל

KNESETH ISRAEL
COMMITTEE OF THE
JEWISH COMMUNITY
of JAFFA & TEL-AVIV (Eretz-Israel)

Telephone 4305, 4306, 4307 טלפון
P. O. B. 9 תבת דאר

בתשובה בא להזכיר
in reply please quote

תל־אביב, יום .... לחדש .... תרצ"

חוגים ידועים בצבור ראו בחתימת חוזה עם ה' חצרוני ושות' פעולה זדונית ובעלת פניות אישיות מצד שנים מחברי הנהלת הקהלה ונצלו את קרבת המשפחה שבין ה' אבנר שלוש סגן יו"ר הקהלה לבין ה' חצרוני, (אחד משלשת השותפים) אשר אתם חתמה הקהלה את החוזה ושמועות על שמועות הופצו מסביב לזה.

כתוצאה ממצב זה, נתנה רשות למר שלוש להשתמש במסמכים שברשות הקהלה במשפט אשר עמד להגיש (ראה פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ו' אלול תרצ"ז).למעשה הזמין מר שלוש את ועד ביעור הטרפות לפני בי"ד שהיה צריך להיות מורכב מהרבנות הראשית לא"י ומהועד הלאומי ובו בזמן פנה ה' שלוש למוסדות הללו ובקשם להרכיב בי"ד לבירור שאלה זו. בינתים נפל מר שלוש למשכב. מחלתו ארכה כחדש וחצי.

בישיבת הנהלת הקהלה מיום כט' תשרי תרצ"ח נדונה פרשת בעור הטרפות ולפי הצעת יו"ר הקהלה מר סירקיס החלט לבחור בועדה צבורית אשר עליה לברר את השאלה הנ"ל לכל פרטיה למען נקות את שם חברי ההנהלה והקהלה בפני דעת הקהל. (ראה פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כט' תשרי תרצ"ח).

הועדה נכנסה לתפקידה, הזמינה עדים וקבלה מאת הקהלה את החומר אשר בקשה. יו"ר הקהלה מר סירקיס הודיע לועדה כי אם ישנן האשמות אישיות עליה לבררן בפני האנשים עצמם ושאת חוות דעתה עליה למסור להנהלת הקהלה. ואמנם את חוות דעתה שלחה הועדה ליו"ר הקהלה מר סירקיס בצרוף בקשה לפרסמה בעתונות, אך מיד אחרי זה, בטרם הספיק ועד הקהלה לעיין ולדון בה, הופיעה ידיעה בעתון הארץ מיום ה' טבת תרצ"ח תחת כותרת "שערורית בשר הטרפה בתל-אביב" ובה נתפרסמו פרטים מחוות הדעת הנ"ל המטילים אשמות כבדות (ראה בעתון "הארץ" מיום ה' טבת תרצ"ח).

./.

קרן קימת לישראל

ביום ה׳ בטבת בבקר, התקימה שיחה בין יו"ר הקהלה והרב הראשי עוזיאל עם יו"ר הועדה הא׳ אדלר. לאחר שה׳ה סירקיס והרב עוזיאל ציינו למר אדלר כמה וכמה שגיאות וסתירות שיש בחוות-הדעת שאינן מתאימות למציאות והטעונות בירור נוסף נתבקש מר אדלר להזמין את חברי הועדה לישיבה משותפת עם הנהלת הקהלה. מר אדלר הבטיח להזמין את כל חברי הועדה לפגישה עם הנהלת הקהלה בו ביום בשעה 4 אחה"צ, אולם חברי הועדה ובתוכם מר אדלר סרבו להענות להזמנה זאת, פרט להרב יעקובזון שהופיע בדיוק בשעה המיועדת. בו ביום התכנסה מועצת הקהלה אשר דנה באריכות במסקנות הועדה והחליטה לא לקבל את חוות דעת הועדה כמוסמך משפטי-צבורי, מפני שמסקנות הועדה אינן מבוססות על עובדות ואינן מצדיקות את ההאשמות אשר הוטלו על הרבנות, הנהלת הקהלה וה׳ה שלוש ושכטרמן (ראה פרטיכל המועצה מיום ה׳ בטבת תרצ׳ח) ומתוך רצון לברר את הדברים כמות שהם, החליטה המועצה לפנות בבקשה לכב׳ הרבנות הראשית לארץ-ישראל ולהנהלת הועד הלאומי לברר באופן יסודי את השאלה הזאת. יחד עם זה הוחלט לדרוש באופן דחוף מיושב ראש הועדה למסור לועד הקהלה את כל החומר שברשות הועדה ושלפיו היא באה לידי מסקנותיה למען יובא כל הנ"ל לפני כב׳ הרבנות הראשית והועד הלאומי לארץ-ישראל. הועדה סרבה למסור להנהלת הקהלה את החומר אשר בידה.

מוזר הדבר שהועדה אשר נבחרה על ידי הקהלה ושהוטל עליה למסור את חוות דעתה להנהלת הקהלה, נהפכה לאורגן מאשים ושופט כאחד ובאותו זמן לצד לוחם בקהלה אשר מנתה אותה. תופעה זו בלתי רגילה היא בחיים הצבוריים והמשפטיים.

בכבוד רב,

ועד הקהלה העברית של יפו ותל-אביב

היו"ר: [signature]

המזכיר: [signature]

את/שט

ע ר ש י ד ה פ ע

י ש י ב ת ה נ ה ל ת ה ו ע ד מ י ו ם ט"ז אייר תרצ"ג - 12/5/33

נוכחים חברי ההנהלה ה"ה:מ.בן-עמי,ברקמן,גרוסקופף,ד.סירקיס ופכטרמן
בדיון שתי השאלות
הראשונות משתתף כב"הרב ב"צ עוזיאל
היו"ר : הא" דניאל סירקיס
המזכיר : הא" משה עוזיאלי

א. הא" סירקיס מודיע בשם גובה מס השחיטה של הועד הא" מ.סלונים שחלק הקצבים החליטו לנכות מתשלום מס השחיטה המגיע לועד את השוה של בשר הטריפות אצלם,מפני שקוני הטריפות הקבועים שלהם.השוחטים שלקו לקנות את הטריפות עד שהמה יתקשרו בחוזה על זה.הרבנים הראשיים לקהלתנו נהלו אתם לפני זמן מה מ"ומ,שועד הקהלה ידנה מהם את הטריפות כדי לבערו מחשוק ודרש מהם לא להתקשר בחוזה עם קוני הטריפות הקבועים.הקצבים הללו רואים איפוא את הועד אחראי לכך ומעכבים מפני זה את כספי הועד.

הרב עוזיאל מוסר באורים לשאלה זו.

מחליטים לעת עתה להמשיך את השחיטה ולהזמין את הקצבים הללו ליום האתמון בשעה 12 בצהרים לשם ברור הענין.

ב. לפי בקשת הרבנים הראשיים דנים שוב על תעריפי התשלומים בעד שרויות משרד הרבנות וקובעים אותם מתוך הסכמה עם הרב עוזיאל לפי הרשימה הרצופה לפרוטוכל זה.

ג. מחליטים להזמין ליום השני,יט" אייר ש.ז. בשעה 8 בערב ישיבה של ההנהלה של הועדות לחנוך ולתרבות ולעבוד הרגלמנט;ליום השלישי,כ" אייר שעה 8 בערב ישיבה של הועדה לתכנית תקציב הועד,ליום הרביעי,כא" אייר שעה 8 בערב ישיבה של הועדה לעזרה סוציאלית.

ד. מחליטים לפנות לחברת חרשת ברזל יפו בדבר הזמנת אינזקטור אחד ושיבר אחד נוספים בשביל דוד הקטור שהוזמן אצלם,ומוסרים ליו"ר הועד לאשר את ההזמנה של הנשל.

ה. מחליטים למסור לגובי מס השחיטה שיחפשו דירה מתאימה בשביל בית נקור באזור הכרמל-מרכז בעלי מלאכה.

ו. המזכיר מקריא את מכתב המהנדס ד.הרשקוביץ המבקש לשלם לו סך 5(חמש)לי"אי בעד סדור התכניות לבית הנקור שהוא סדר יחד עם העתקות וכו".

מחליטים לשלם להא" ד. הרשקוביץ סך 3(שלש)לי"אי בעד הנ"ל.

ז. מחליטים לשלם להא" יעקב שלמה כהן סך לירה אחת וחצי בהצעת הרבנות הראשית בעד מלוי שליחות של הרבנות בעניני הכשרות.

ח. המזכיר מקריא את מכתב הועד הלאומי מיום יא" אייר ש.ז.המבקש את השתתפות ועד הקהלה בהוצאות החזקת המפקח,השמש וכו" ע"י הכותל המערבי.

אחרי חלופי דעות מחליטים להודיע לועד הלאומי,שועד הקהלה מוכן להמציא לועד הלאומי סכום של 20(עשרים)לי"אי ע"ח מס הועד הלאומי מקהלת תל-אביב-יפו,שיגבה ע"י ועד הקהלה לפי סעיף 13(3)(ב).

ט. מחליטים לשלם למר מ.י.קלפוס בהתחשב עם מצבו את הסך 10(עשר)לי"אי תמורת שטר הועד אשר ברשותו ע"ס 10(עשר)לי"אי שזמן הפרעון שלו הוא בחדש שבט תרצ"ד.

י. המזכיר מקריא את מכתב ועדת החזנה ה.נ.ע. לבתי הספר העממיים מיום 27 לאפריל ש.ז. שועד הקהלה יקציב סכום מסוים לכסוי הגרעון מהספקת חלב לילדי ההורים העניים.

מחליטים לשאול את דעת עירית תל-אביב ולדון אחרי זה בבקשה הנ"ל.

היו"ר :

המזכיר :

העתקה מתאימה לתעודה המקורית [illegible] הקהלה
[illegible]
19-1-38

פ ר ט י - כ ל

ישיבת הנהלת הועד מיום י" סיון תרצ"ג - 4/6/33. -

נוכחים חברי ההנהלה ה"ה:מ.בן-עמי,ברקמן,גרוסקופף,ד.סירקים,רפפורט ושכטרמן
היו"ר הא":דניאל סירקים
המזכיר הא":מ.עוזיאל וי.רבינוביץ

א. מאשרים את פרטיכל ישיבת ההנהלה מ-כט" אייר ש.ז.

הא" בן-עמי מעיר שהושמט בפרטיכל,שהוא בא לסוף הישיבה.

הא" בן-עמי שואל אם ההחלטה של ההנהלה בישיבת כט" אייר על דבר תקציב של 10 (עשר)לי"אי לחדש העומדות לזכותו של יו"ר הועד בשביל הוצאות שונות וכו" משתיכת רק ליו"ר הועד,או גם לסגןהיו"ר בהעדרו של היו"ר.

הא" ברקמן מעיר שהושמטה ההחלטה,כי במקרים תכופים ברשותו של היו"ר להחליט גם על ענינים אדמיניסטרטיביים דחופים.

ע"פי הצעת היו"ר הא" סירקים הוחלט להעמיד את שתי השאלות האלו בסדר היום של הישיבה הבאה להנהלת הועד.

ב. הא" י.רבינוביץ,מודיע שהנהלת הבנק הקונסטרוקטיבי עומדת במ"ומ עם ברקליים בנק, בנק המזרחי וקפת עם לפתוח לבנק הקונסטרוקטיבי קרדיט על קרוב ל-1000 לי"אי לשם הגדלת הפעולות של הבנק.ברקליים בנק דורש את ערבות ועד הקהלה להלואה זו.

מחליטים לתת את ערבות ועד הקהלה לברקליים בנק ולבנק המזרחי וכו" על סכום כללי עד 1000(אלף)לי"אי.

ג. המזכיר הא" מ.עוזיאלי מוסר את בקשת סיעת התימנים בועד הקהלה לאשר את הא" יעקב שלמה כהן לחבר הועדה לעזרה סוציאלית ואת הא" ש. מורחי לחבר הועדה לחנוך ולתרבות.

מחליטים לאשר את ה"ה כהן ומורחי לחברי הועדות הנ"ל.

ד. המזכיר מקריא את מכתב סיעת הציונים הכלליים לאשר את הא" א.ל.אסתרמן לחבר המועצה לעניני השחיטה(הועדה האדמיניסטרטיבית),א. הא"דר" חיים הורגין לחבר הועדה לעבוד תקציב הועד ואת הא" יחיאל יחיאלי לחבר הועדה לחנוך ותרבות.

מחליטים לאשר את ה"ה אסתרמן והורגין לחברי הועדות כנ"ל,בנוגע להא" י.יחיאלי מתברר שזה מתנגד להחלטה הפנימית מזמן לא למנות לחברי הועדות,מלבד למועצת השחיטה,לא חברי המועצה ולכן מחליטים להציע לסיעת הציונים הכלליים להציע מועמד מחברי מועצת הקהלה.

ה. המזכיר מקריא את מכתב הרבנים הראשיים לקהלתנו מיום כז" אייר המציעים לאשור הועד רשימה של מועמדים לועד הדתי(המועצה לעניני השחיטה)של הקהלה.

הא" גרוסקופף מעיר,כי אין לנו להסכים בפרינציפ,שאנו מאשרים באופן רשמי.למועצת השחיטה רק את הקנדידטים שהוצעו על ידי הרבנים.

הא" בן-עמי מצהיר שהעדה הספרדית אינה יכולה להסכים באופן מוחלט להשתתפות רק 3 חברים מהעדה הספרדית,כל זמן שלא הוברר היחס המספרי של העדה הספרדית ליתר חלקי הישוב כאן.הוא מציע לברר את היחס המספרי הזה.

הא" ברקמן מתנגד להערת הא" גרוסקופף,הנואם הוא בפרינציפ בעד זה שההנהלה דנה על הקנדידטים המופעים על ידי הרבנים.החלק הדתי אשר בישוב לחם בעד הדרישה הזאת וכך הוא גם לפי חוקת „כנסת-ישראל".

אחרי וכוחים נוספים מחליטים:
1. להרכיב מועצה לעניני השחיטה ולענינים דתיים מ-21 חבר.
2. לאשר לחברי המועצה הזאת את כל החברים,שהוצעו ע"י היושב ראש בהסכמת הרבנות הראשית ואת הא" אסתרמן.
3. המועצה הזאת היא בקומפוטנציה של ועדה מיעצת,כמו כל יתר הועדות שע"י ועד הקהלה.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת הנהלת הועד
מיום י" סיון תרצ"ג - 4/6/33.-
==============================

4. לפנות לסיעת הציונים הכלליים בהודעה שברשותם לשלוח עוד 2 ב"כ למועצה זו; אם המה לא ישתמשו בזכותם זאת, אזי יש לתת מקום אחד לסיעת החרדים.

<u>הא" בן-עמי</u> מתנגד להחליט עכשיו בנוגע לב"כ נוסף לסיעת חרדים, כל עוד אין תשובה מסיעת הציונים הכלליים.

<u>ע"פי הצעת הא" רפפורט מחליטים, שאם סיעת החרדים תודיע רשמית על דבר חלוף אחד מהמועמדים מטעם הסיעה במועמד אחר, אזי יש להסכים לזה.</u>

<u>מחליטים להביא לישיבה הבאה של ההנהלה את המספרים על דבר היחסים המספריים של העדות בתל-אביב ויפו לפי פנקס הכנסת והתוספות השנתית, לשם דיון במספר הצירים של העדה הספרדית במועצה לעניני השחיטה.</u>

ו. <u>המזכיר</u> מבקש מאת ההנהלה להזמין כתבנית למשרד הועד. העבודה התרבתה, וגם העבודה וגם הפקידים סובלים מהעדר כתבנית; יש לקבל בחשבון, שהפקידים עומדים להתחיל בחפש הנהוג בחדשי הקיץ, ולכן הוא רואה את ענין הכתבנית לדבר שלא רצוי לדחות אותו.

<u>הא" בן-עמי</u> מציע לדון מקודם על מכתב התאחדות בני המזרח מיום יד" אייר ש.ז. ורק אחרי כן להחליט על שאלת הכתבנית.

<u>הא" שכטרמן</u> מבקש מאת הא" בן-עמי לא להכנים את שאלת ההשתיכות לעדה זו או אחרת לשאלה על דבר הזמנת כתבנית או פקיד זה או אחר למשרד הועד. הוא מציע להחליט עכשיו בחיוב על דבר הזמנת כתבנית ולמסור ליו"ר להחליט על דבר הכתבנית הזאת, אשכנזיה או ספרדיה.

<u>הא" גרוסקופף</u> סובר שעלינו להחליט עכשיו להזמין כתבנית; אנו נצטרך בקרוב גם לפקידים יותר אחראיים ואזי נדון על הפקיד שמציעה התאחדות בני המזרח.

<u>המזכיר</u> מקריא את מכתב התאחדות בני המזרח מיום יד" אייר ש.ז., המדבר על דבר קפוח חלקם של בני עדות המזרחיות בפקידות הועד. התאחדות בני המזרח דורשת בדרך כלל למנות פקידים אחדים מבני עדות המזרח, אך בשעה זו היא מסתפקת בדרישה למנות פקיד אחראי אחד; ההתאחדות ממליצה על מר א. תורגמן שהוא רואה אותו לצעיר בעל כשרונות ובעל הכשרה טובה לפקיד בועד הקהלה.
<u>המזכיר</u> מקריא גם את מכתב מר א. תורגמן מיום יג" אייר ש.ז.
<u>הא" בן-עמי</u> מציע להזמין את הא" א. תורגמן לכתב על המכונה, אם כי הא" תורגמן מוכשר לתפקידים יותר אחראיים.

<u>הא" מ. עוזיאלי</u> מעיר שאת התפקיד של תכבנית לא יוכל מר תורגמן למלאות והוא מבקש להחליט להזמין כתבנית דוקא.

<u>הא" שכטרמן</u> סובר, כי לתפקיד זה של כתבנית אין הא" תורגמן מתאים, בזמן שידונו על הזמנת פקיד אחראי יקחו בחשבון את כשרונותיו של מר תורגמן, אבל לע"ע יש צורך בכתבנית.

<u>הא" בן-עמי</u> מצהיר: נכנסתם לועד הקהלה בכדי לבזבז כספים ולשרוף כספים ללא צורך, למשל לתת למי שהוא תמיכה בסכום של 5 לי"א מפני שהוא פועל מזרחי, להקציב סכום גדול בשביל שריפת הבשר הטריפה וכו" וכו". בכל זאת לקחתי על עצמי את האחריות בעד פעולות אלו מפני שאני מבין את הרגשות של זולתי, אולם אתם אינכם מבינים לרגשות שלנו, ואם תתעלמו מדרישה קטנה זו אנו שמע נצא במלחמה גלויה נגד ועד הקהלה, נגד תל-אביב וגם הדבר יגיע למושל, ישנם כאן שני פקידים שעינם צרה במר תורגמן מפני שהם מפחדים מהכשרונות שלו שגם הוא יוכל לעלות פעם להיות לפקיד אחראי והיו"ר מטה אוזן לרכילות של שני הפקידים הנ"ל. והפקידים הללו עוד מרשים לעצמם לחוות את דעתם בישיבות ההנהלה. מר תורגמן מצהיר שהוא מסכים להיות גם כתבן פשוט ואם תמצאו לנכון אחרי זמן ידוע של עבודתו להעלות את מר תורגמן לפקיד אחראי תעלו אותו.

<u>הא" סירקים</u> מצטער מאד לשמוע ממר בן-עמי בכל הישיבות על דבר בזבוז כספים, אבל הנואם מאמין שגם מר בן-עמי לא מדבר ברצינות על זאת, מר סירקים [illegible]. אינו מכיר את מר תורגמן אבל שמע שאיננו מוכשר. איזה בזבוז ראה בן-עמי בהנהלת ועד הקהלה אם הוא מתכוון להקצבה בשביל באור הטריפה הרי מוכן אני להצהיר בראש חוצות על דבר זה; יען הנואם חושב שדבר זה איננו בזבוז, כי אם דבר גדול מאד ומה גם שבן-עמי לא התנגד כלל וכלל להקצבה זאת. הנני מסכים אומר מר סירקים שאסור לעשות עולה לאיזו עדה שהיא, אבל אל

=============================

תצלצל בחרב ואל תאיים בחרם ובהליכה למושל,אם למלחמה הוי . . אינני מפחד למלחמה.בזמן שיהיה צורך בפקידים נוספים נכנים פקידים אולי גם ספרדים אבל לא אוכל להבטיח שאחד מהם יהיה דוקא מר תורגמן.

<u>הא" ברקמן</u> מוצא שאי אפשר לדון על שום שאלה תחת לחץ של הנפת חרב;דנים על שאלה חשובה ובאים ואומרים„את זה ראה וקדש" הלחץ הזה יכריח אותי להצביע נגד תורגמן רק מתוך זה למרות שאינני מכיר אותו,לפני שנדון על דבר פקידים יש צורך לברר אם יש צורך בהוספת פקידים ולאיזה מחלקה וכו".

<u>הא" שכטרמן</u> מתפלא שהיו"ר נתן רשות הבבור למר בן-עמי לדבר דברים אבסורדיים כאלה ומפני שאיננו מתחשב עם דברי מר בן-עמי,לכן איננו שם לב להם,לכן מציע מר שכטרמן לקבל כתבנית באופן זמני ואת מי להזמין לעבודה זאת למסור ליו"ר.

<u>הא" בן-עמי</u> רואה שכל הוכוח הערב מתנהל באופן פוליטי ולא באופן כלכלי יש בלוק נגד הספרדים,נכנסתי הנה מצהיר מר בן-עמי/בראש וראשונה ע׳ (ולהגן) אינטריסי הספרדים.

<u>הדר" י.רבינוביץ</u>,מר בן-עמי הודיע כאן שישנם שני פקידים בועד הקהלה שעינם צרה במר תורגמן מפני כשרונותיו וכו",ושהיו"ר מטה אופן לרכילות ועוד דברים מעליבים כאלה.כנראה שמר בן-עמי לא השתתף אף פעם בהנהלה אחראית ולכן איננו יודע שהפקידים האחראיים משתתפים תמיד בדיון על השאלות העומדות על הפרק;יען הפקידים העובדים במוסד נושאים בעול לא פחות מאחרים, גם שפתו של מר בן-עמי ,לא ידוע היכן למד אותה,בכל אופן לא במוסד צבורי.אין לנו להסתיר שום דבר ואיננו זקוקים לטפל ברכילות כביטויו של מר בן-עמי,אני מצהיר גלויות מר תורגמן איננו מוכשר כלל וכלל לעבודה זאת;ראשית איננו יודע אנגלית ושנית איננו מסוגל להיות פקיד בעל משמעת יש מניח גרנדיאוזה הוא רוצה להיות מנהל ומפקד ולנו נחוץ עוזר ולא פריץ הנואם מכיר יפה את תורגמן;הוא עבד אתו בועדת הבחירות לעירית תל-אביב ויודע את כשרונותיו.מר בן-עמי פונה הנואם אליו אתה הנך עו"ד תדבר בבקשה בשפת בני אדם מן הישוב ולא בשפה זאת שאתה משתמש בה . . כל תסכח שהנני בעל השכלה גבוהה ויש לי סטז׳ צבורי יותר גדול מאשר לך.

<u>מחליטים לקבל כתבנית לנסיון של שלשה חדשים במשכרת של 4-5 לי"אי לחדש ומוסרים ליו"ר לבחור במועמדה המתאימה לעבודה זו.</u>

<u>הא" בן-עמי</u> מודיע שמהיום והלאה איננו משתתף יותר בשום אספה.

ח. <u>המזכיר</u> מקריא את מכתב עדת התימנים על דבר הזמנת שמש שומר.

<u>מחליטים לקבל לתשומת לב את המכתב בזמן שידונו על שאלה זאת.</u>

ט. <u>מחליטים לדון בישיבה הבאה על הרגלמנט.</u>

י. <u>המזכיר</u> מקריא את הפרטיכל של ישיבת ועדת התרבות.

<u>הא" סירקים</u> מציע לא לדון הערב על שאלה זאת עד שלא נקבל פרטים מדויקים על כל מוסד חנוכי שעליו מדובר בפרטיכל זה.

<u>הצעת מר סירקים מתקבלת.</u>

יא. <u>המזכיר</u> מקריא את בקשת הועדה לעזרה סוציאלית להעביר את כל התשלומים לזקוקים לקפה הכללית ע"פי פקודות הועדה.

<u>מחליטים לדחות את הבקשה הזאת.</u>

יב. <u>המזכיר</u> מקריא את מכתב הועד הלאומי על דבר תשלום על חשבון המסים החל מאפריל שנה זו.

<u>מחליטים לענות לועד הלאומי שהועד מטפל כעת באשור תקציב הועד;בתקציב הזה מכנים הועד חצי אחוז בשביל הועד הלאומי,ואחרי אשור התקציב יבוא הועד במ"ו עם הועד הלאומי על דבר תשלומיו לועד הלאומי.</u>

יג. <u>המזכיר</u> מקריא מכתב מעירית תל-אביב על דבר השתתפות ועד הקהלה בתקציב הזנת הילדים.

<u>מחליטים לדחות את השאלה לישיבה הבאה.</u>

[illegible]

יד. המזכיר מקריא את מכתב מנהל הדאר על דבר החתימות.

מחליטים להודיע שהחותמים יהיו היו"ר ובהעדרו סגנו.

טו. המזכיר מקריא את מכתב מטבח עם על דבר הקצבת 10 לי"א לחדש.

מחליטים למסור את הבקשה לועדה התקציבית.

טז. המזכיר מקריא את בקשת מר בונימוביץ על דבר הקצבת לו משכרת.

מחליטים לדחות את בקשתו לישיבה הבאה.

יז. המזכיר מקריא את בקשות בית היתומים דיסקין, בית היתומים ציון ובית חנוך עורים על דבר הקצבות למוסדות הנ"ל תמיכות חדשיות.

מחליטים לדחות את כל הבקשות לישיבה הבאה.

יח. המזכיר מקריא מכתב הרב פנחס על דבר הקמת בית יתומים בתל-אביב.

מחליטים למסור למר שכטרמן לבוא בדברים עם הרב פנחס על דבר שאלה זו ולהביא את מסקנותיו לישיבה הבאה, להודיע למר פנחס שמר שכטרמן יבוא אתו בדברים.

יט. הדר" רבינוביץ מעורר את השאלה על דבר בית ספר למלאכה, בהיות ובשביל מטרה זו ישנו סכום ידוע של 300 לי"א בחברת גאולה.

מחליטים להעמיד את השאלה הזאת לדיון בישיבה הבאה, בקשר עם שאלת הקמת בית יתומים.

כ. היו"ר מר סירקים מבקש להביא לישיבה הבאה ד"וח מפעולות ועדת העליה.

היו"ר:

המזכיר:

העתק ומתאים למקור הנמצא בארכיון הקהלה

19-1-38

פ ר ט י - כ ל

י שי ב ת ה נ ה ל ת ו ע ד ה ק ה ל ה מיום יז" סיון תרצ"ג-11/6/33

נוכחים חברי ההנהלה ה"ה: ברקמן, גרוסקופף, סירקים ורפפורט
החל מסעיף 5
משתתף בישיבה יו"ר ועדת העליה
והועדה לעבוד הרגלמנט הא": ש. וויים
ה י ו " ר הא": דניאל סירקים
ה מ ז כ י ר הא": משה עוזיאלי

1. מאשרים את פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום י" סיון ש.ז.

2. המזכיר מקריא את מכתב סיעת הציונים הכלליים המציעים לאשר לחברי הועדה לעניני השחיטה והענינים הדתיים את ה"ה הרב מ. יעקבסון וא.ל. שרשבסקי.

מחליטים לאשר את ה"ה הנ"ל לחברי הועדה לעניני השחיטה והענינים הדתיים.

3. מחליטים שהסכום עד 10 לי"אי לחדש שהוקצב לרשות יו"ר הועד הא" דניאל סירקים עובר לרשותו של סגן יו"ר הועד, במקרה העדרו של היו"ר כגון חפש, נסיעה לחו"ל וכדומה.

4. מחליטים לבקש מאת ה"ה גרוסקופף ורפפורט להפגש מחר, יום ב" בשעה 8 בערב עם הא" נוימר בקשר עם שאלת בעור בור הסריפה בתל-אביב.

5. המזכיר מקריא את הצעות הועדה לרגלמנט בשביל הועד.

רוב סעיפי הרגלמנט מתקבל בלי שנויים; בחלק מהסעיפים מחליטים להכנים אי-אלו שנויים.

כל הרגלמנט מתקבל בצורה הרצופה לפרטיכל זה.

הא" ברקמן משאיר לעצמו את הזכות לדרוש בישיבת המועצה שישיבות ההנהלה תתקימנה פעמים בשבוע ולא פעם בשבוע כפי שהוחלט ע"פי הרגלמנט הנ"ל.

הא" גרוסקופף משאיר לעצמו את הזכות לדרוש בישיבת המועצה שנוי הסעיף י" בחלק 2 בנוגע לתפקידו של הגזבר.

הא" גרוסקופף מודיע שנתקבלו 3 הצעות לחכירת בית המרחץ שאחת מהן לא באה לגמרי בחשבון. משתי ההצעות שיש לעין בהן אחת היא של החוכר הא" שרשטינסקי, שהסכים לאי-אלו מהדרישות שלנו; את חלוקת ההכנסה הנקיה מבית המרחץ הוא דורש להשאיר לפי החוזה הקודם ז.א. 55% לועד הקהלה ו-45% לחוכר. הצעה השניה היא של הא" בריקנשטיין שמקודם הציע לועד רק 20 לי"אי לחדש דמי חכירה ואחרי כן הסכים להגדילה עד 30-35 לי"אי לערך.

אחרי חלופי דעות מחליטים להחכיר את בית המרחץ לחוכר הקודם הא" שרשטינסקי וממלאים את ידי ה"ה גרוסקופף, סירקים ורפפורט לגמור אתו את המ"ומ ולעמוד על הגדלת השתתפות הועד ברוחים, או על השתתפותו בהוצאות הדוד החדש שהועד הזמין.

7. לחדר הישיבה נכנסים ב"כ שכונת שפירא בענין דלקמן: ע"פי פסק-דין של בית המשפט עומדת המשטרה להרום את הצריפים בשכונת שפירא ויש לאחוז באמצעים תכופים להעברת הגזרה; במרחק לא גדול משכונת שפירא ישנם צריפים שערבים גרים בהם ואין המשטרה הורסת אותם לפי דברי חברי המשלחת של תושבי השכונה. ההפליה היא איפוא ברורה וגלויה. מספר הצריפים הוא רב מאד וכמאתים משפחות עובדות מחוסרי אמצעים עומדות לפני סכנת הרס גמור; המה דורשים את התערבות ועד הקהלה לפני השלטונות המקומיים והמרכזיים.

הא" סירקים מזכיר לב"כ השכונה שועד הקהלה, הרבנות הראשית לקהלתנו והא" ח. מוטרו נסו לפני חדשים אחדים להשפיע לבטול הפקודה להרום את הצריפים, אך ללא תועלת.

מחליטים לבקש מאת ב"כ השכונה לתת להא" רבינוביץ ידיעות מפורשות על מספר הצריפים העומדים להחרס, מספר הנפשות הגרים בהם וכו" וכו" ולעשות אחרי זה את כל האפשר לדחית הפקודה.

8. היו"ר מעיר את תשומת לב ההנהלה לתעמולה נגד ועד הקהלה המתנהלת ע"י הא" בן-עמי לרגלי החלטת ההנהלה לא להזמין את הא" תורג'מן לכתב במכונה שמשרד הועד. התעמולה הזאת מתנהלת בצורה לא יפה לגמרי מתוך כונה לחתור תחת האוטוריטטה של הקהלה שלנו. הדרישה של הא" בן-עמי איננה מוצדקת גם מתוך ברור היחסים המספריים שנעשה על ידי משרד ועד הקהלה.

הא" י. רבינוביץ מקריא לפני ההנהלה את המספרים הללו המראים, כי אחוז הישוב האשכנזי בתל-אביב ויפו מגיע ל-79,1%, הישוב הספרדי ל-13%, הישוב התימני - 7,3%, לא ידוע 0,6%. פקידות הקהלה מורכבת מ-50 פקידים אשכנזים 83,4%, 9 ספרדים -15%, 1 תימני - 1,6%. ע"פי המשכרת. הפקידים האשכנזים מקבלים 545 לי"אי - 79,8%; הספרדים -124 לי"אי - 18,1%; התימנים - 14 לי"אי - 2,1%.

ההנהלה מקבלת לתשומת לבה את המספרים הנ"ל.

9. הא" ווייס מרצה על ההחלטות והפעולות העיקריות של ועדת העליה:
א. הקמת בית עולים, מכיון שתל-אביב משמשת שערי הארץ ויש צורך בבית עולים, שבו ימצא מחסה זמני סתם עולה, בעיקר מבעלי המשפחות, הבא לארץ, עד שהוא יכיר את העיר ויחליט איפוא ואיך להסתדר; לועד הקהלה יש שטח אדמה פנוי ע"י בתי המרחצאות של הקהלה ביפו ועל המגרש הזה יש להקים את בית העולים, אם עירית תל-אביב לא תעמיד לרשותנו למטרה זו מגרש אחר מתאים. לשם הקמת המוסד הזה ישתמש ועד הקהלה ב-1000 לי"אי שהוא הקציב לעזרת העולים מגרמניה, בהיות ובית העולים ישמש בשביל דירה זמנית לעולים מגרמניה, יכריז על מגבית צנועה להקמת המוסד הזה ויפנה לקהלות היהודיות באירופה ועוד בבקשת השתתפותן בהוצאות הבנין ובהחזקתו.
ב. ע"פי הצעת הועדה עובד ונשלח לסוכנות, לועד הלאומי ולממשלה תזכיר על החיזק אשר בהגבלות בעליה ובפרקטיקה האדמיניסטרטיבית הנהוגה כעת; בתזכירים שלנו לסוכנות ולועד הלאומי עמדנו מלבד זה על הדרישה לשתף את ב"כ ועד הקהלה בועדת העליה הקימת על ידי מחלקת העליה של הסוכנות וליסד ועדה מיוחדת בשביל חלוקת הסרטיפיקטים לקרובים.

הא" י. רבינוביץ מוסיף לדברי הא" ווייס ומספר על תוכן התזכירים הנ"ל.

הא" סירקים שמח לצעדים הראשונים של ועדת העליה וקורא אותה לעבודה פוריה לטובת העם.

הא" ברקמן מבקש מאת ועדת העליה לעין בשאלת הקמת מעון לחלוצות.

היו"ר נועל את הישיבה בשעה 11½ בלילה.

היו"ר:

המזכיר:

הועתק מהמקור שמור בארכיון הקהלה
[signature] המנהל 19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כז" אייר תרצ"ה (30.5.35)

משתתפים: י. ל. ברקמן, ב. גרוסקופ, י.ש. כהן, סירקיס דניאל ופ. רפפורט.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס **המזכיר:** הא" אריה תורגמן

א. אשור פרטיכלי ישיבות ההנהלה מכ" וכד" אייר ש.ז.

מ ח ל י ט י ם: לאשר את הפרטיכלים הנ"ל.

הא" ברקמן: הכניס אינטרפלציה בענין הועדה המיוחדת שנבחרה לשאלת הרבנות הראשית. הנואם הביע את השתוממותו על שהועדה הנ"ל לא גמרה את עבודתה עד היום והביע את החשש שהמצב מסביב לשאלה הנ"ל ילך ויסתבך מיום ליום והציע לבקש את הרב עוזיאל לקרוא מיד לאחר השבת ישיבה תכופה לבירור השאלה הנ"ל.

הא" סירקיס: השיב למר ברקמן ואמר כי הוא סבור שדוקא עתה לנוכח כל הרעש שהוקם מסביב לשאלת הרב הראשי הרי דעתו היא שיש לחכות עד "יעבור זעם". בכ"ז הבטיח הנואם להתראות ביום מחר עם הרב עוזיאל ולברר את מצב הענינים בשאלה הנ"ל.

הא" גרוסקופ: מסר בשאלה הנ"ל שכל החומר שנאסף בקשר עם השאלה הנ"ל נשלח לעיונו של מר דיזנגוף אשר עבר עליו בתשומת לב מרובה והראה התענינות גדולה וכן נקבעה ישיבה יחד עם מר דיזנגוף שעומדת להתקיים מחר.

ב. בעור בשר הטריפה.

הא" רפפורט: מסר כי קוני בשר הטריפה הסתלקו מהעסק שאמרו לעשות עם הקהלה אבל הם מסכימים להתענין במכירת הבשר במצרים. לשם זה עומד אחד מהם לנסוע לבירור האפשרויות שם, [illegible] שולחת לו שתי בהמות לעשית הנסיון במצרים. למטרה זו הציע הנואם להקציב סך 10 לא"י.
באשר לעצם שאלת בעור בשר הטריפה אמר הא" רפפורט שהועדה בטוחה שאם יהיה ברשותה סכום מסוים למטרה הנ"ל אזי במשך חדש-חדשים הבאים יש תקוה שימצא פתרון לשאלה הנ"ל. לשם זה דרש הנואם להעמיד לרשות הועדה סכום של 150 לא"י לחדש. הנואם הדגיש כמו"כ שעל חברי ההנהלה לזכור כי העודף ממסי השחיטה צריך להיות מוצא אך ורק לעניני הכשרות.

הא" סירקיס: תומך בהצעת מר רפפורט בדבר הקצבת 10 לא"י לנסיון מכירת הבשר במצרים. באשר לטענתו השניה של מר רפפורט הרי הנואם סבור שכל תקציב הקהלה מוצא על ענינים דתיים. מה שנוגע להצעתו של מר רפפורט להעמיד לרשות ועדת הבשר סך 150 לא"י סבור הנואם כי השאלה הנ"ל איננה כיום יותר מעשית הואיל והקונים הסתלקו מקנית הבשר. אם השאלה הנ"ל- אמר הא" סירקיס- תשוב להיות אקטואלית יסכים להצעת מר רפפורט הנ"ל אם גם תהיה עלולה לגרום לועד דפיציט.

הא" גרוסקופ: איננו מתנגד להקצבת ה-10 לא"י אם כי יודע הוא שאין כל חשבון להוציא בשר לחו"ל ובטוח הוא כי הנסיון הנ"ל יכשל כשם שנכשלו נסיונות דומים לזה בעבר. באשר להצעתו השניה של מר רפפורט בדבר הקצבת 150 לא"י לחדש והעמדתם לרשות ועדת הבשר, הביע את השתוממותו על שהא" רפפורט בא בהצעות מסוג זה ארבעה חדשים לפני גמר שנת התקציב. הנואם סבור שיכול להיות מקום להצעה הנ"ל רק כעבור 2 - 3 חדשים בעת שועדת התקציב תגש לעבוד התקציב לשנה הבאה והציע להסיר מעל הפרק את ההצעה הנ"ל.

הא" רפפורט: חזר על הצעתו בדבר הקצבת 150 לא"י לחדש לרשות הועדה של הבשר בכדי שאם תעמוד לפניה שוב הצעה מעשית אזי תוכל להסכים לה מבלי אשור ההנהלה.

הא" ברקמן: הציע לבקש את הועדה לגשת מיד להנהלת מו"מ עם בעלי ההצעה החדשה של קנית הבשר ולהביא בהקדם האפשרי את ההצעה לפני ההנהלה.

הא" כהן: תומך בהצעת הא" ברקמן.

הא" גרוסקופ: הודיע שאף הוא תומך בהצעת הא" ברקמן.

מ ח ל י ט י ם: למסור שוב לועדת הבשר לנהל מו"מ חדש בשאלת מכירת הבשר ולהביא את החלטתה לאשור ההנהלה. כמו"כ <u>הוחלט</u> להקציב ולהעמיד לרשות הא" רפפורט סך 10 לא"י לנסיון מכירת הבשר במצרים.

ג. מכתב "הדסה" בירושלים ע"ד השתתפות ועד הקהלה בהוצאות הפקוח הרפואי על בתי הספר הדתיים בתל-אביב.

המזכיר: הקריא את מכתב מנהל "הדסה" בירושלים ד"ר ח. יסקי המבקש את השתתפותו הכספית של ועד הקהלה בהוצאות ההשגחה ההיגינית בבתי האולפנא: תלמודי התורה שערי תורה, בית יעקב וישיבת בית הכנסת, כמו"כ הוקרא מכתב חוות דעתה של ועדת החנוך בשאלה הנ"ל אשר לדעתה התקציב של עירית תל-אביב להדסה "צריך לשמש במידה שוה בשביל כל המוסדות בלי שום הפליה וקפוח זכויותיו של מי שהוא".

מ ח ל י ט י ם : לקבוע פגישה עם ב"כ הנהלת הדסה בירושלים לבירור השאלה הנ"ל.

ד. מכתב הרב ולקובסקי.

המזכיר: הקריא את מכתב הרב הנ"ל בו הוא מודיע שעפ"י בקשת ראשי הרבנים בירושלים ותל-אביב ואישים חשובים הסכים להשתקע בתל-אביב וכי דרוש לו סכום מינימלי של -15 לא"י לחדש למחיתו. כמו"כ מודיע במכתבו הנ"ל שעירית תל-אביב הקציבה כהשתתפות במשכרתו -5 לא"י לחדש וכי הא" סירקיס הבטיח לו שועד הקהלה ישתתף אף הוא במשכרת הנ"ל.

הא" סירקיס: הסביר שהרב הנ"ל שהנהו ידוע בתור אדם חשוב ומשכיל בקר אצלו וספר כי הסכים להשתקע בארץ וכי דרושה לו של -15 לא"י אשר עירית תל-אביב תשתתף ב-5 לא"י, בית הכנסת הגדול ב-5 לא"י ובקש שועד הקהלה ישתתף אף הוא. הנואם השיב לו שאם שני המוסדות הנ"ל יבטיחו את השתתפותם אזי הוא ישתדל בפני הועדה התקציבית לתמוך בהנ"ל.

לאחר חלופי דעות קצרים מ ח ל י ט י ם : לדחות לעת עתה את השאלה הנ"ל.

ה. מכתב הרבנות הראשית ע"ד מנוי עוזר למשגיחים בהפרשת תרומות ומעשרות.

המזכיר: הקריא את מכתב הרבנות הראשית המבקש למנות עוזר למשגיחים הנ"ל לרגלי גדול העיר ורבוי הקונים מן המשקים העברים.

הא" כהן: אמר שההנהלה החליטה פעם בשאלה זו לדרוש מהרבנות רשימת המקומות המקבלים את תוצרתם מהמשקים העברים ורק לאחר שתתקבל רשימה כזו יוחלט דבר.

הא" גרוסקופ: מסר על שיחה שהיתה לו עם הרב עוזיאל אשר הסביר לו את הצורך במנוי העוזר הנ"ל. משיחה שהיתה לנואם עם הרב הוכמן הבין כי העוזר הנ"ל כבר עובד בתפקיד הנ"ל.

הא" רפפורט: מבין לדרישת הרבנות הנ"ל כי העיר גדלה וצרכיה נתרבו והציע שהא" גרוסקופ והוא יבררו על המקום עד כמה יש צורך בעוזר החדש.

הא" סירקיס: מאמין שהעוזר הנ"ל דרוש אך בכל זאת הציע להטיל על הא" רפפורט לברר את הדבר.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את הצעת מר סירקיס.

ו. בית ההבראה ברמת-גן.

לאחר חלופי דעות בקשר עם שאלת ה-100 לא"י לבית ההבראה ברמת-גן הציע מר גרוסקופ לא לתת עוד 100 לא"י לפני התקציב החדש, הא" רפפורט הציע להקציב 50 לא"י ע"ח תקציב השנה הבאה והא" ברקמן הציע לקבל את הצעת הא" רפפורט היות והמוסד הנ"ל מתחשב מאד בבקשות המחלקה לעזרה סוציאלית.

הא" סירקיס: הציע לדחות את קבלת ההחלטה בשאלה הנ"ל לשבועות מספר (הצעת מר סירקיס נתקבלה).

ש ו נ ו ת:

מכתב השוחט מלמד

המזכיר: הקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה להקציב סכום כסף לה" מלמד לרגלי נשואי בתו.

המסך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
כז" אייר תרצ"ה (30.5.35).

מ ח ל י ט י ם : לאפשר לחנ"ל לקבל הלואה בסך 25 לא"י מאחד הבנקים בערבות ועד הקהלה.

הא" כהן: עורר את שאלת עבודתו בקשר עם חלוקת המצות לעדת התימנים והודיע כי ועדת המצות נשארה חייבת סך 11 לא"י וכן כנהוג בכל שנה היה הוא מקבל סך 10 לא"א עבור עבודתו.

מ ח ל י ט י ם : להטיל על ועדת המצות לברר את דרישות הא" כהן לסלק לו את המגיע לו.

המזכיר: מסר על קבלת הזמנה למשפט מטעם הרבנות הראשית נגד ה"ה דניאל סירקיס, ב. גרוסקופ ובורגמן אשר הא" שמואל שטרן תובע מאתם סך 25 לא"י המגיעים לו מקמחא דפסחא.

מ ח ל י ט י ם : לייפות את כח ה"ה גרוסקופ ובורגמן להופיע במשפט הנ"ל.

היו"ר: (-) הא" דניאל סירקיס

המזכיר: (-) הא" אריה תורג"מן.

[illegible]

[illegible]
ד"ר המזכיר

19-1-38

פרטיכל ישיבת המועצה מיום כד' שבט תרצ"ו (17.2.36)

נוכחו ה"ה: ש. בורגמן, ס. בן-עמי, ח. בר-אבא, ברוידא, י.ל. ברקסן, א. גולדשטיין, ב. גרוסקופ, ש. וייס, מ. חסון, ד"ר ח. חורגין, דניאל סירקיס, פ. רפופורט וא. שלוש.

היו"ר: ה' דניאל סירקיס **עוזר המזכיר:** ה' א. תורג'מן.

ס ד ר ה י ו ם :

א. אשור פרטיכל ישיבת המועצה מיום כה' בטבת וד' שבט ש.ז.
ב. אשור החלטות ההנהלה מיום ד', י' ו-יח' שבט ש.ז.
ג. בחירת רב לנוה-שלום.
ד. בחירת ועדת-כספים.
ה. ש ו נ ו ת .

אשור פרטיכלי ישיבת המועצה מיום כה' בטבת וד' שבט ש.ז.

ה' חסון : מצטער לציין שמפרטיכל המועצה מכה' בטבת נשתבשו כמה מדבריו. בפרטיכל הנ"ל נאמר כי ה' חסון הציע לחלק את הוויכוח לשני חלקים וכו', בו בזמן שלמעשה, ההצעה הנ"ל באה מצד ההנהלה וה' בן-עמי התנגד להגבלת הזמן וה' חסון הציע הצעה מפרשת. כ"כ לשאלתו לסבת הדבר שתקציב ההוצאה איננו מכיל סעיף של הוספות לפקידים" נשמט החלק השני משאלתו הנ"ל כדלקמן: האם יש להסיק מהעדר הסעיף הנ"ל בתקציב, כי השנה לא תנתנה הוספות לפקידים ? לחלק זה של שאלתי באה תשובת היו"ר; כי שאלת ההוספות לפקידים נמסרה לעיונה של - ועדת הדרגא. גם תשובה זו של היו"ר נשמטה מן הפרטיכל. לבסוף העיר ה' חסון שגם שאלתו מהיו"ר: מדוע אין בפרטיכלים החלטה בדבר הקצבה לרבנית קוק ותשובת היו"ר: "החלטה כזו ישנה" נשמטו מן הפרטיכל הנ"ל.

ה' בר-אבא: העיר באופן כללי, כי כמה מדברי הנואם נמסרו באופן יותר מפורש מאשר נשמעו, וכן כמה דברים חשובים נשמטו.

ה' ברוידא: העיר אף הוא כי כמה פרטים חשובים נשמטו מן הפרטיכל הנ"ל. לדעתו, הדיון על התקציב היה צריך להכנס לפרטיכל באופן יותר מפורט ומדויק.

ה' בורגמן: העיר כי בפרטיכל הנ"ל נשמטו דבריו בדבר התנגדותו הנמרצת להקצבה בסך 400 לא"י לאוניברסיטה ול"הבימה" כ"כ העיר ה' בורגמן כי נשמטה מתוך הפרטיכל תשובת היו"ר להערתו של ה' בר-אבא בדבר המשכרת לירונגססר וליפסיץ שכוונת ההחלטה היתה ששני הפקידים הנ"ל יקבלו את משכרתם עפ"י הדרגה המקובלת.

ה' בן-עמי: בנגוד לדברי הבקרת שנשמעו, ציין הנואם מתוך קורת-רוח מרובה שדוקא הפרטיכלים האחרונים נכתבו בטעם רב, בסגנון בהיר וברור מאד.

ה' רפופורט: הציע שבסוף כל ישיבה יוקרא הפרטיכל.

ה' תורג'מן: בתשובה לכל ההערות שנשמעו מסביב לאשור הפרטיכל האחרון, הודיע ה' תורג'מן כי בליל ישיבת המועצה האחרונה לא היה בקו הבריאות ונאלץ לעזוב את הישיבה עוד בראשיתה.

ה' סירקיס: הביע את צערו שמפאת מחלתו של ה' תורג'מן באו הרבה לקויים בפרטיכל האחרון.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את פרטיכלי ישיבות המועצה מ-כה' טבת וד' שבט ש.ז.

אשור החלטות ההנהלה מיום ד', י' ו-יח' שבט ש.ז.

ה' חסון: סבור שהתקציב למוסדות חסד וצדקה איננו מסודר כדבעי, כגון, את התמיכה ל"הדסה" צריך היה להכניס לסעיף בריאות ולא למוסדות העזרה. ההקצבה בסך 20 לא"י לחדש לבנק הקונסטרוקטיבי, קטנה היא לדעת הנואם בשים לב לחשיבות הבנק ופעולותיו, הוא מציע להעמידה לפחות על סך 500 לא"י לשנה.
בפרטיכל של ישיבת ההנהלה מ-יח' שבט נמסר דו"ח חלקי מפעולות הועדה לסדור עניני הרבנות, הנואם סבור שהועדה היתה צריכה לגמור את כל עבודתה - ולהביא לפני ההנהלה את כל מסקנותיה.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בשאלת המו"מ שהתנהל בין ועד בית-וגן והנהלת הקהלה, לדעת הנואם, טעות גדולה טועה הנהלת הקהלה אם היא סבורה באמת שועד "בית-וגן" עני הוא. דעת הנואם היא שמצב ועד "בית וגן" איתן וטוב ואינו זקוק לתמיכת הקהלה.

ה' סירקיס: הרגיע את ה' חסון בשאלת סדרי משרד הרבנות, כי ההנהלה לא תחליט דבר בענין זה בלי אשור המועצה.

ד"ר חורגין: שאל מדוע הוקטנה בשנה זו ההקצבה לבית-ההבראה "החלמה" ברמת-גן לעומת השנה החולפת. הוא חושב למיותר לדבר על חשיבות המוסד.

באשר לבנק הקונסטרוקטיבי, הוא תומך בדברי ה' חסון. מצבו של הבנק קשה ופעולותיו מרובות ויש על-כן להגדיל את תקציבו.

ה' בן-עמי: אשר בגלל טעות מצד השליח, לא קבל את הפרטיכלים העומדים בישיבה זו לאשור, אמר כי הוא נמצא במבוכה יען לא הספיק לעיין בפרטיכלים:

בשאלת הועדה לסדור עניני הרבנות, יש לדעתו לקבוע את סמכויות הועדה. אם הדבר לא יוכל להעשות בישיבה הנוכחית, יש להעמיד את השאלה על סדר יומה של הישיבה הבאה. בכל אופן - אמר הנואם - מההחלטה שנתקבלה בזמנו, ברור, כי סמכות הועדה מוגבלת, וענין מנוי פקידים הוא בודאי לא נתן לסמכות הועדה.

בשאלת ההקצבה בסך -10 לא"י לאסיפת-הרבנים, שאל הנואם, אם ידעה ההנהלה לפני הקציבה את הסכום הנ"ל, לאיזו מטרה נקראת האספה וע"י מי וכו'.

בשאלת "בית-וגן", מהפרטיכלים של ההנהלה מסתבר, כי היה היסוס בקביעת עמדה, ולכן נבחרה ועדה, התנהל מו"מ עם חברי ועד בית-וגן. הנואם דורש ביאורים והסברות בענין זה.

בשאלת הבנק הקונסטרוקטיבי, חושב ה' בן-עמי כי הויכוח מיותר. ההקצבה לבנק הקונסטרוקטיבי בסך 20 לא"י לחדש נתאשרה ע"י המועצה, משום כך אין הנואם סבור שהמועצה יכולה לשנות את החלטותיה באופן מקרי.

באשר לשנויים שבאו ברשימת ההקצבות, מסביר ה' בן-עמי את הטעות שנפלה בקבלת ההחלטות לקביעת ההקצבות. בישיבת הועדה השתתפו 5 - 4 חברים בו בזמן שהיא מנתה רק 3 חברים. הוא, הנואם, ערער נגד זה במכתב מיוחד להנהלה, אולם לשם מניעת סכוכים, אושרה אח"כ הרשימה בהסכמת רב חברי ההנהלה בהכנסת שנויים קלים.

ה' גרוסקופ: השיב לשאלת הבנק הקונסטרוקטיבי, כי לא היתה כל אפשרות להגדיל את תקציבו לפרות שהכל מבינים את ערך הדבר. דרך אגב מסר הנואם כי מבקר-החשבונות הרשמי מעיר כי תמורת הכסף שהקהלה נותנת לבנק היא צריכה לקבל מניות.

ה' בר-אבא: אמר כי דוקא עתה, נוכח המצב הקשה, יודע הוא להעריך את חשיבות פעולותיו של הבנק הקונסטרוקטיבי, אבל אין הוא סבור שאפשר עתה להגדיל את תקציבו. הנואם חושב שכדאי היה שהבנק יחפש לו קרדיטים בערבות הקהלה בבנקים אחרים לשם הרחבת פעולותיו.

באשר לשאלת "בית-וגן" הטענה שנשמעה כי יען שהועד עשיר אין לתמוך בשכונה, אינה נכונה מפני טעם פשוט, לקהלה ישנן הכנסות מבית-וגן ומשום כך היא צריכה להחזיק בה את השרויות הדתיות הכי חיוניות. להלן מסר הנואם שפנו אליו מועד שכונת מונטיפיורי בדבר המשכרת של 10 לא"י הנתנת לרב השכונה הנ"ל, ואשר אינה מספיקה לו.

ה' ברוידא: התעכב על החלטת ההנהלה מיום י' שבט בדבר נתינת באות-כח לאגודת הקצבים בועדת-הרשיונות עם זכות הצבעה. הנואם מתנגד לבאות-הכח הזו היכולה להזיק לעבודת הועדה ומזהיר את המועצה לבל תאשר את ההחלטה הנ"ל. בשאלת הכשרת מטבחי הפועלים, הנואם סבור, כי ההנהלה השיגה את גבול הועדה שנבחרה לבירור שאלה זו. בדיונה בשאלה זו, טרם התבררה כדבעי ע"י הועדה. הנואם מציע על כן להחזיר את השאלה לדיון הועדה.

באשר לתקציב למוסדות חסד וצדקה ערער הנואם נגד ההקצבה בסך -60 לא"י להתאחדות עולי פולין, לעזרת עולים חדשים, אם כי הוא מעריך את עבודות ופעולות ההתאחדות הנ"ל. הנואם מבטא כל ההחלטה הנ"ל כעל פרצידנס מסוכן, משום כך הוא מציע להעביר את סך ה-60 לא"י הנ"ל לתקציב הבנק - הקונסטרוקטיבי.

<u>ה' רפפורט:</u> סבור כי הסמכות אשר נתנה לועדת-הרבנות נוגעת רק לתקונים שיש להכניס במשרד הרבנות אבל לא להציע מועמדים למשרות וכו'. הנואם מציע איפוא שהמועצה תברר ותקבע את סמכות הועדה הנ"ל.

<u>ה' גולדשטיין:</u> סבור שעוד מקודם לדיון בשאלת הפסקת התמיכה בדב של בית-וגן. ישנן הרבה סיבות המצדיקות את התמיכה. מציע להחליט ע"ד המשכת התמיכה לפי שעה. יש לדעתו להבדיל בין תושבי בית-וגן שברובם עניים וחברת בית וגן האמידה.

בשאלת נתינת ב"כ לקצבים בועדת-הרשיונות, אם יכולות אמנם להיות חששות מהשתתפות זו, אבל אם תתנהל העבודה בטקט אזי החשש לא יהיה כה נורא.

<u>ה' בורגמן:</u> מסר בענין חלוקת התקציב למוסדות חסד וצדקה כדלקמן: לחלוקת התקציב הנ"ל נבחרה ועדה. הועדה דנה והחליטה. אח"כ ערער אחד מחברי הועדה נגד כמה מהחלטות הועדה למרות שהוא השתתף בישיבת הועדה. על סמך ערעור החבר הנ"ל הביאה ההנהלה כמה שנויים בהצעת חלוקת התקציב הנ"ל. צריך איפוא שיהיה ברור שהצעת חלוקת התקציב הנ"ל המובאת לפני המועצה, הצעת ההנהלה היא ולא -ועדה. אם לא תתאשר ע"י המועצה יש להחזירה להנהלה.

<u>ה' בן-עמי:</u> ציין מתוך צער והתמרמרות את דבר הבטויים הנשמעים מפעם לפעם ע"י חברי ההנהלה על "ערבוביה", ו"תהו-ובהו" כביכול השוררים במחלקה לעזרה סוציאלית. כל הדברים הנשמעים כלפי המחלקה, אינם נכונים בהחלט. הנואם מבקש למנות ועדת-בקרת לחקור את כל הפעולות שנעשו במשך השנה, אשר לדעתו הם נעשו בסדר גמור ומתוך אחריות מוחלטת.

באשר לשאלת בית-וגן, הוא חזר על דבריו, כי כל השאלה לא ברורה לו, והיה רוצה לשמוע הסברה.

בשאלת ב"כ הקצבים בועדת-הרשיונות, הוא תומך בעמדת הרב עוזיאל וההנהלה.

באשר לשאלת חלוקת התקציב למוסדות, שעורר ה' בורגמן, השיב ה' בן-עמי, כי הוא היה זה אשר ערער נגד החלטות הועדה, יען רק לאחר הישיבה של הועדה, נודע לו שהשתתפו בישיבה ובהצבעה חברים שאינם חברי הועדה הנ"ל.

<u>ה' סירקיס:</u> השיב למתווכחים: לטענת ה' חסון שההקצבה ל"הדסה" לא הוכנסה ברובריקה הדרושה של התקציב ענה כי הדבר בודאי יתוקן אך ציין שלא המקום שבו נרשם הסכום החשוב אלא המטרה אשר לשמה מוצא הסכום. באשר לדרישה שנשמעה בדבר הגדלת תקציב הבנק הקונסטרוקטיבי, הנואם היה מסכים בכל לבו להגדלת תקציב הנ"ל, אולם שואל את איזה סעיף אחר יש לקצץ לשם זה, והרי ידוע לחברים כי בקשי רב חולק התקציב לדברים היותר חשובים והיוניים ולמרות זה חסרות לנו עוד כאלפים לא"י. באשר לשאלת סמכות הועדה בעניני משרד הרבנות סבור הנואם כי הכונה של מנוי ועדה כזו היתה שחבריה ביחד עם הרבנות הראשית יחקרו ויבררו את המצב במשרדי הרבנות ויציעו הצעות של תקונים להנהלה. באשר לענין בית וגן, הסביר הנואם כי היתה קיימת הקצבה מטעם הקהלה לרב השכונה, אולם כשנתעוררה שאלת השחיטה הנפרדת בשכונה הנ"ל, הפסיקה הקהלה את תמיכתה, אח"כ חזרה שכונת בית וגן ובטלה את השחיטה והתחילה לקנות שוב בשר מתל-אביב, לפי החשבון שנעשה תברר כי יש לנו הכנסה של כ-11 לא"י מהנ"ל. באשר לנתינת באות-כח לקצבים בועדת הרשיונות הביע הנואם את השתוממותו בעיקר כלפי הא' ברוידא הידוע כדמוקרט ובכל זאת מתנגד לנתינת הבאות-כח הנ"ל. להלן הוסיף הנואם כי בקרב הקצבים - הורגשה תסיסה ומרירות מרובה ומן ההכרח היה בכדי להמנע מזעזועים בלתי רצויים לקהלה לתת להם את הספוק בשליחת בא-כח אחד בועדת הרשיונות. באשר לחלוקת התקציב למוסדות העזרה מצא הנואם את ערעורו של הא' בן-עמי לצודק מאחר שהשתתפו בועדה גם לא חברים.

<u>ה' חסון :</u> הציע לצרף את הא' בן-עמי לועדה בעניני משרד-הרבנות מאחר שהא' שלוש עומד להתפטר.

<u>ה' סירקיס:</u> השיב כי עד כמה שידוע לו הרי הא' שלוש רוצה להמשיך להשתתף בועדה.

<u>ה' חסון :</u> הביע את התמרמרותו על השמועה שהגיעה לאזניו שכאילו קיים בועדת הרבנות הכלל הידוע "שמור לי ואשמור לך" בענין קבלת פקידים.

<u>ה' סירקיס:</u> השיב כי הוא סבור שאין כל יסוד לשמועה הנ"ל כי בועדה נמצאים באי-כח כל הגושים והעדות.

לאולם הישיבה באו הרבנים הראשיים עוזיאל ועמיאל בקשר עם בחירת הרב לנוה שלום.

האׂ גולדשטיין: הציע שהועדה בעניני הרבנות תחיש עד כמה שאפשר את עבודתה.

הרב עוזיאל: הציע לצרף את האׂ רפופורט לועדת הרבנות (ההצעה נתקבלה).

האׂ ברוידא: הציע להעביר את שאלת הכשרת מטבחי הפועלים לועדה המיוחדת שנבחרה בזמנו.

היו"ר: העמיד למנין את אשור החלטות ההנהלה שבסעיף בׂ של סדר היום.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את ההחלטות הנ"ל.

בחירת רב לנוה-שלום.

הׂ סירקיס: מסר כי הואיל והרב ויסבורד זׂל שהיה רב בשכונת נוה-שלום נפטר והיות וישנם כמה מעומדים למשרה הנ"ל הוא מבקש על-כן את כבוד הרבנים הראשיים להציע את המעומד היותר מתאים:

הרב עוזיאל : מסר כי ישנם 4 מעומדים הבאים בחשבון למשרה הנ"ל: א) הרב יפה: אדם גדול ומיוחס גדול אשר לדעת הרב הנהו המתאים ביותר עבור הצבור של נוה-שלום. הרב וולקובסקי, כיום ירד מעל הפרק, אם כי גם הוא היה מתאים במדה ידועה-יען עבר לירושלים. הרב יודסין, רב חשוב ומודרני שיש לו [illegible] על השאלות בנוה-שלום. [illegible] לכשרה. באופן זמני כמ"מ אבל בינתים נפטר הרב ויסבורד ז׳ל. הרב [illegible]נקי, אף הוא בעל שם וידוע כראש ישיבת "אור זורח". להלן אמר כבוד הרב [illegible] הנ"ר שהיה קיים עד כה במנוי רבנים היה שהרבנות היתה מציעה לקהלה את המעמד והקהלה היתה מאשרת אותו.

הרב עמיאל: אם כי עודנו חדש בעיר וטרם הספיק להכיר מקרוב כל אחד מהמעומדים, אמר: כי את שם הרב יפה שמע עוד בחו"ל [illegible]כרב חכם ולמדן מפורסם. הרב סלונים הזקן אמר עליו כי הוא באמת הוגן וכי הרב יודסין צריך להיות סגנו. גם הרב סנדומירסקי ידוע כלמדן [illegible] וכראש ישיבה "אור-זורח".

האׂ גרוסקופף: שאל לגילם ולמצב בריאותם של המעומדים ואמר כי שמע שגם הרב כהן העמיד את מעומדותו למשרה הנ"ל. [illegible]

הרבנים הראשיים: השיבו כי הרב יפה כבן 50 שנה, נמצא בארץ כשנתים ועד היום מחוסר עבודה.

מ ח ל י ט י ם : ברוב קולות למנות את הרב יפה כמורה הוראה בנוה-שלום החל מראש חדש אדר ש.ז.

האׂ גרוסקופף: הודיע כי לא השתתף בהצבעה יען אינו מכיר את הרב יפה.

כ ש ר ו ת :

ביעור בשר הטריפה לאולם הישיבה נכנסה משלחת של באי-כח בתי-כנסת שונים אשר דרשה שהקהלה תפעל במרץ לביעור הטריפות מהעיר למען תוסר החרפה מעל תל-אביב.

האׂ סירקיס: השיב כי הנהלת הקהלה בישיבתה מהיום דנה באריכות בשאלה זו ובחרה בועדה מיוחדת לטפול רציני בשאלה.

הרב עוזיאל: בקש לזרז את חברי ועדת הרבנות בעבודתם. בשאלת ביעור הטריפות בקש גם-כן להחיש את עבודתה. כמו-כן בקש שההנהלה תשים אל לבה את שאלת הוספת מנקרים לפי דרישת הקצבים.

הרב עמיאל: בקש להוסיף ארבעה משגיחים לאיטליזים כי על מאה ועשרה האיטליזים יש כיום רק 6 משגיחים, וזה אינו מספיק.

האׂ סירקיס: הבטיח לכבוד הרבנים שההנהלה תגדר ותחקור את השאלות שעוררו. להלן מסר הנואם את החלטת ההנהלה בישיבתה הערב בשאלת ביעור הטריפה והביע את תקותו שהמועצה תבין את חשיבות השאלה ותחליט בחיוב לאחר הועדה שנבחרה לשם כך תביא את הצעותיה.

היו"ר: הׂ דניאל סירקיס
עוזר המזכיר: הׂ א. תורג׳מן.

העתק מתאים למקור הנמצא בארכיון הקהלה
[illegible]
19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה ביום א' אדר תרצ"ו (24.2.36)

משתתפים חברי ההנהלה ה"ה: ש. בורגמן, י.ל. ברקמן, ב. גרוסקופ, דניאל סירקיס, פ. רפופורט וא. שלוש.

נוכח: הרב הראשי כתר' הרה"ג עוזיאל שליט"א.

יו"ר: ה' דניאל סירקיס המזכיר: ס. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה' א. תורג'מן.

א. **מאשרים** את פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כד' שבט תרצ"ו.

ב. **ה' רפופורט:** מעיר את תשומת לב חברי ההנהלה, כי הרבה שאלות פעוטות ערך מצטברות לישיבת ההנהלה והן מכבידות גם על הנהלת הענינים וגם על ישיבות ההנהלה הרגילות. הנואם אינו מסופק, כי היו"ר או סגנו בהשתתפות מי מחברי ההנהלה יכולים לפתור את השאלות הללו.
אחרי חלופי דעות מתקבלת הצעת ה' רפופורט ומחליטים ליפות את ידי ה"ה בורגמן, גרוסקופ ושלוש להחליט שלשתם פה אחד על ענינים השוטפים ולהביא את החלטותיהם שתתקבלנה פה אחד לידיעת ההנהלה במלואה.

ג. **המזכיר:** מקריא את מכתב המחלקה לעזרה סוציאלית מיום יט' שבט, כי מהועד מגיע למחלקה 156 לא"י -העודף של תקציב המחלקה לחדשים תשרי-טבת ש.ז.; המחלקה חיבת לתובעים שונים 450 לא"י ולכן מתבקש הועד למסור בהקדם למחלקה את הסכום 156 לא"י; כמו כן מתבקש הועד לסלק לתובעים הללו את הסכום 300 לא"י שהועד הקציב בשנת תרצ"ה בשביל סלוק חובות המחלקה.

ה' שלוש: מציין בשמחה, כי הישיבה האחרונה של הועדה לעזרה סוציאלית התקימה בהשתתפות כל חברי הועדה ויש לקוות, כי הענינים בועדה יסתדרו.
לשאלת החובות של המחלקה ולמכתב הנ"ל של המחלקה מעיר ה' שלוש, כי אין להסכים בשום אופן, כי המחלקה למרות כל חשיבותה ולמרות כל הלחץ של הנצרכים תצא מגדר תקציבה ותכנס לעול של חובות כאלה; הנואם חושש דרך אגב, כי סכום החובות של המחלקה עולה על הסכום 450 לא"י אשר במכתב המחלקה. את החובות הללו נחוץ לפרוע כמובן, והועד יצטרך למסור למחלקה את המגיע לה לפי התקציב. באותה שעה מערער ה' שלוש על דרישת המחלקה בדבר הסכום 300 לא"י; הסכום הזה נכלל בתקציב שהועד העמיד לרשות המחלקה לשנת תרצ"ו; נחוץ לסדר, שהמחלקה תפרע בכל חדש חלק מחובות המחלקה באופן שכל החוב יסולק במשך השנה התקציבית, מבלי להכנס כמובן לחובות חדשים.

ה' גרוסקופ: דבר אף הוא בצער על החובות הנעשים ע"י המחלקה, דבר שאינו בריא וגם לא נאה לקהלה. הנואם מזכיר את ההחלטה שנתקבלה עוד בשנה החולפת ע"י ההנהלה, האוסרת על מחלקות הקהלה להכנס בחובות מחוץ לתקציבן. אם כי הנואם מבין שמספר הנצרכים הפונים למחלקה לעזרה סוציאלית גדול, הנה אי-אפשר שהמחלקה תסתבך בחובות.

ה' רפופורט: תמים-דעים עם ה"ה שלוש וגרוסקופ, אבל מצד שני אין לשכוח, אמר ה' רפופורט, שמצב המחלקה קשה למדי, מספר הנצרכים גודל מיום ליום וידי המחלקה קצרות מהושיע. הנואם הציע לענות למחלקה במכתב, כי בהנהלה אין החלטה ע"ד תשלום 300 לא"י מחוץ לתקציב, וכן לברר את כל השאלה הנ"ל בישיבה משותפת.

ה' סירקיס: תמך בהצעת ה' רפופורט.

מ ח ל י ט י ם : בהתחשב עם רצינות השאלה, לקרוא לישיבה משותפת בין ההנהלה והועדה לעזרה סוציאלית לשם בירור שאלת החובות.

ביעור בשר הטריפה

הרב עוזיאל: אמר כי בא במיוחד לישיבת ההנהלה בכדי להעלות שוב על הפרק את שאלת ביעור בשר הטריפה ולבקש להחיש עד כמה שאפשר בפתרון השאלה. כבוד הרב סבור שועד הקהלה אינו צריך לסמוך על שום מוסד אחר, כי אם יתחיל במו"מ עם מוסדות אחרים, ידחה פתרון השאלה, כאשר נדחה עד היום.

ה' בורגמן: סבור שהקהלה צריכה לגשת לפתרון השאלה על חשבונה היא ולא לסמוך על מוסדות אחרים. לדעתו, הפסד הקהלה לא יעלה על סך 225 לא"י לחדש. הנואם הסתמך על הכנסות השחיטה בכסלו-טבת ש.ז.: בחדשים הנ"ל נשחטו 18.750 רוטל בשר טרף. בכלל הטריפה מהוה 7% מהשחיטה. הקצבים יצטרכו לשלם 187.5 לא"י, שהקהלה הם יקבלו ע"ח חצי גרוש סך 677 לא"י.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום א' אדר תרצ"ו (24.2.36):

ה' רפופורט: אמר כי ישמח מאד אם ימצא קונה אחר עם תנאים יותר טובים, אבל מהנסיון הרב בשאלה זו, יודע הוא כי אי-אפשר למצוא קונה אשר ישלם יותר מ-4 או 4½ גרוש לרוטל.

ה' שלוש: אמר כי אין התנגדות בהנהלה להחלטה שכבר נתקבלה ע"ד הפסד של 150 לא"י לחדש למשרה החשובה הנ"ל, אבל סבור כי מחובת הקהלה כמוסד צבורי, להכריז בעתונות ע"ד מכירת הבשר הטרף, ויתכן מאד שימצאו אנשים אשר יציעו תנאים טובים מאלה שהוצעו לפנינו, דבר שיפחית את גודל הפסד הקהלה.

ה' סירקיס: סבור שהועדה שנבחרה לשם טפול בשאלה זו, צריכה להמשיך את עבודתה ולהביא את תוצאות המו"מ שלה לפני ההנהלה. אם כי הוחלט כבר להקציב סך 150 לא"י לחדש למשרה זו, הרי הנואם אינו מטיל ספק, שאם יהיה צורך לשם פתרון השאלה, בהגדלת הסכום הנ"ל בכ-30 לא"י, ההנהלה בודאי לא תמנע מעשות זאת. העיקר הוא, שהועדה תגמור את המו"מ עם הקצבים ותקבל את הסכמתם.

מ ח ל י ט י ם: לבקש את ה"ה בורגמן ורפפורט להחיש את גמר המו"מ שלהם עם המעונינים והקצבים בשאלה זו.

משלחת ב"כ בתי-כנסיות בנוה-צדק

לאולם הישיבה, נכנסה משלחת של ב"כ בתי-כנסיות בשכונת נוה-צדק. חברי המשלחת הביעו את התנגדותם למנויו של הרב יפה כרב בנוה-שלום ודרשו למנות את הרב יודאסין, שלדעתם, הוא מתאים יותר, כי מספר חסידיו בצבור גדול ממספר חסידי הרב יפה הנ"ל.

ה' סירקיס: אמר כי אין לו מה להוסיף על הדברים שכבר מסר לחברי המשלחת בבקורם אצלו בשבוע החולף. מועצת הקהלה החליטה על מנויו של הרב יפה, לאחר שמעומדותם של רבנים אחרים ובתוכם הרב יודאסין הועמדה להצבעה והרב יפה נתמנה ברוב קולות.

כ"כ בקש ה' סירקיס להבדיל בין רב למורה-הוראה: הקהלה מנתה את הרב יפה בתור מורה הוראה לשכונה ולא בתור רב ועל-כן אין לעשות את השאלה לבעלת אופי צבורי גדול וכו'.

הרב עוזיאל: הוסיף על דברי ה' סירקיס ואמר, שהוא מעריך מאד את אישיותו של הרב יודאסין, ובקש מחברי המשלחת להכנס אליו באחד הימים הקרובים כי הוא מקוה שיוכל לעשות מה-שהוא לסדורו של הרב יודאסין, אולם הוסיף כי אין לזה כל קשר עם הקהלה.

אשור התקציב למוסדות העזרה

ה' סירקיס: מסר כי למחרת ישיבת הועדה לחלוקת התקציב למוסדות העזרה, ערער ה' בן-עמי, חבר הועדה הנ"ל, על שהושמטו ההקצבות לקפת חולים עממית בטבריה ותחנת ההצלה הימית בת"א, ובהסכמת רב חברי ההנהלה הוחלט להקציב סך 25 לא"י לקפת חולים עממית בטבריה וסך 10 לא"י לתחנת ההצלה הימית.

ה' בורגמן: הביע שוב את התנגדותו לשתי ההקצבות הנ"ל.
תרשם

ה' ברקמן: הציע שההקצבה לקפת חולים עממית/ע"ש בית-החולים בטבריה.

היו"ר: העמיד למנין את הצעת ה' ברקמן. ההצעה נדחתה ברב קולות.

מ ח ל י ט י ם: לרשום את ההקצבה הנ"ל ע"ש קפת-חולים עממית בטבריה.

אשור ה' נסים אשולין כשמש המחלקה לעזרה סוציאלית.

ה' בורגמן: אמר כי איננו מתנגד לעצם האשור של ה' אשולין, אבל היות וחברי הועדה לעזרה סוציאלית שבו רק עתה לעבודה ולא הספיקו להכנס לתוך עניני המחלקה, הוא מבקש לדחות את קבלת ההחלטה בשאלה הנ"ל לזמן אחר.

מ ח ל י ט י ם: לדחות את קבלת ההחלטה בשאלה הנ"ל לזמן אחר.

המצב בבית-המטבחים והשגחה נוספת בו.

ה' בורגמן: מסר דו"ח מבקורו בבית המטבחים: בקשר לדרישות לשני שוחטים בו [illegible] והשגחה נוספת, הוא התבונן מקרוב, לעבודה ובא לידי מסקנה שאין

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ג' אדר תרצ"ו (24.2.36).

צורך בשוחטים נוספים. העבודה של השחיטה מסודרת יפה. הוא חושב שהשוחטים אולי יצטרכו להתחיל בעבודה משעה 10 במקום $11\frac{1}{2}$. בשאלת שוחט-מתלמד-צעיר, חושב שכדאי שהרבנות תתענין בה. בהשגחה יש להקפיד, כי הנואם אינו שבע רצון מההשגחה. צריך להעסיק צעירים -חרדים, שיש להם זיקה מיוחדת לעבודה זו. באשר למשקל הנוסף סבור שיש לקנות שני מאזנים או אף אחד. הוא מציע לאשר השגחה נוספת.

<u>ה' רפפורט:</u> הציע בענין השוחט הנוסף, לבקש את ה' בורגמן לבקר עוד פעם-פעמים בבית המטבחים להסתכל היטב לעבודה בימים שונים של השבוע ואח"כ ימסור את חוות-דעתו.

<u>ה' שלוש:</u> חושב את הצעת ה' רפפורט לנכונה. הוא שמח מאד מפעולת ה' בורגמן אשר נכנס במרץ לעבודה. הציע לתת לה' בורגמן אפשרות של הוצאה לפועל - בקנית מאזנים אם ימצא צורך בכך. בענין השוחטים, שמעתי גם מאחרים את הדעה - שהביע ה' בורגמן. העיקר רוצה הנואם לדעת מצב שאלת גבית <u>המס</u>, על זה צריך ה' בורגמן להפנות את תשומת לבו המיוחדת ומרצו.

<u>ה' גרוסקופ:</u> שבקר יחד עם ה' בורגמן בבית המטבחים יש לו הרושם שהפקידות אינה במקומה. הוא סבור שאפשר להגדיל את ההכנסה ע"י הכנסת סדר בפקידות וגביה, במאזנים לדעתו אין צורך. בענין שוחט-נוסף מקבל את השקפת ה' בורגמן. בענין שוחט-צעיר מתלמד, אם יתקבל, אז יוכל לעזור גם בהשגחה. אולם, כפי ששמע הרי כבר נכנס איש לעבודה בבית המטבחים בלי ידיעת ההנהלה.

<u>ה' בורגמן:</u> מתנגד להצעות ה' גרוסקופ שהשוחט-הצעיר יעזור בהשגחה, כי באופן שכזה אי-אפשרי הדבר. לדעתו אלו הם שני דברים שונים, שאינם - יכולים להתמלא ע"י איש אחד.

<u>ה' שירקיס:</u> הביע את צערו על כניסת אדם לעבודה בלי ידיעת ואשור ההנהלה, הוא חושב שזוהי דרך מסוכנת להכניס לכל מחלקה אנשים לעבודה ולו גם לנסיון ובאופן זמני בלי ידיעת ההנהלה. מצד שני הנואם שמח שה' בורגמן יכנס לעבודה בבית המטבחים ובודאי יצליח במלוי תפקידו. הגם ששמע שאין צורך בשוחט נוסף, בכ"ז חושב הנואם שה' בורגמן צריך עוד לחקור בדבר, ולהביע את דעתו - בשאלה זו מתוך בטחון גמור.

בענין קבלת שוחט-מתלמד, בא בחשבון רק תימני.

לבסוף בקש לשמע בענין הגביה בבית המטבחים שמצבה למטה מכל בקרת.

<u>ה' בורגמן:</u> בענין הגביה: דבר ראשון שעשה היה שחלק את הגובים בין הקלינטורה. ציין בשמחה כי החוב ירד במקצת בזמן האחרון. כ"כ התחיל לטפל - באופן אינדיבידואלי בכל בעל חוב. הוא ממריץ את הגובים בגביה. להלן ציין - הנואם שיש סוג של קצבים בעלי חוב, שבגלל הגרו איטליזיהם, מסוג זה אפשר לגבות החובות רק ע"י הזמנתם לבית-דין. קיים סוג שני, שהתרגל להשהות חוב לשבוע - שבועים. לחיסול החובות מסוג זה מבקש הנואם רשות לקבל שטרות מבעלי החובות.

<u>ה' שלוש :</u> סבור שיש לחלק את השאלה לשתים: החוב בעבר והגביה להבא. באשר לעבודה להבא צריך לגבות את המס ביום השחיטה או לכל היותר למחרתו. ולהכניס פרינציפ של אי-הקפה. באשר לחובות יש ליפות את כחו של מר בורגמן לעשות הכל כפי הבנתו לגבית החובות. את פעולת קבלת השטרות, הציע הנואם לדחות עד שהגביה תכנס למסלולה הרגיל. את שאלת ההשגחה הנוספת בקש לדחות לשבוע הבא, ובענין העוזר לשוחט, השאלה אינה עומדת על סדר היום.

<u>ה' גרוסקופ:</u> תמך בהשקפת הא' שלוש בענין השטרות. בענין קבלת פקידים ישנה ועדה לקבלת פקידים והיא אשר צריכה לטפל בזה.

<u>ה' ברקמן:</u> אמר כי צריך להרגיל את הקצבים לשלם את המס למחרת. בנוגע להשגחה: מתנגד להצעת הדחיה; האדם שעובד כבר מתאים לתפקידו כפי ששמענו ויש לאשרו.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> א. לדחות את קבלת ההחלטה בשאלת המשגיח לישיבה הבאה.
ב. להמשיך לע"ע את עבודת הנסיון של ה' ברוידא.
ג. למסור לתשומת לב ה' בורגמן את כל הדברים שנשמעו בקשר עם שאלות בית המטבחים.

עפ"י הצעת ה"ה גרוסקופ ושלוש <u>מחליטים</u> לאסור על מחלקות הקהלה השונות לקבל פקידים לעבודות נסיון בלי <u>אשור ההנהלה</u>.

תשלום 50 לא"י לנוחשים תמורת החפש שלא השתמשו בו השנה.

מ ח ל י ט י ם : לדחות לישיבה הבאה.

פקידות זמנית בועד הקהלה.

ה׳ בורגמן: עורר את שאלת מחלק התזכרות שנתקבל ע״י ה׳ גרוסקופ, וכן במחלקת המסים/קבלת הכתבן במזכירות הרבנות, ושאל מי אישר את שני - המנויים הנ"ל?

ה׳ גרוסקופ: השיב כי לאחר סדור החיובים נשלחת התראה לבעלי החיובים ראשונה ושניה. היה נהוג לשלוח ע״י דאר נגד תשלום של 2 מיל לכל התראה, במקום זה, הוא מצא לנחוץ למסור לאדם מיוחד את חלוקתם עפ"י פנקס מיוחד, נגד קבלת חתימת מקבל ההתראה. דבר זה נעשה לתועלת ולנוחיות המחלקה. הוא סבור שדבר קל ערך כזה בודאי מסמכותו של מנהל המחלקה.

ה׳ בורגמן: חושב שזה לא בריא שכל חברי ההנהלה יפעל על דעת עצמו. הציע שכל עבודה זמנית ולו הקטנה ביותר תובא לפני ההנהלה. באשר לכתבן שכבר עובד ברבנות חושב שזה אינו בסדר.

ה׳ שלוש: הציע שבענינים תכופים של קבלת פקידים זמניים יש להביא לפני ועדת השלשה.

ה׳ ברקמן: התנגד להצעת ה׳ שלוש. קיימת ועדת פקידות, ואפילו עבודות - זמניות צריכות לבוא לפני ועדת הפקידות.

ה׳ סירקיס: תמך בפעולת ה׳ גרוסקופ בשאלת חלוקת התזכרות לבעלי החיובים, באשר לקבלת פקידים בכלל הוא חושב שזה מסמכות ועדת-הפקידים, באשר לקבלת עובדים זמניים לעבודות תכופות הוא תומך בהצעת ה׳ שלוש.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את הצעת ה׳ שלוש.

מכתבי ועד הספריה ע״ש הרמב״ם.

מ ח ל י ט י ם : למסור לועדת השלשה (ה״ה בורגמן, גרוסקופ ושלוש).

סלוק הסכום 10 לא"י לקצב טרייביש לפי התחייבות הועד בזמנו.

מ ח ל י ט י ם : למסור לועדת השלשה.

מכתב מתפללי בית-הכנסת הג״רא להבטחת קיום הרב סגל.

המזכיר: הקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה למנות את הרב סגל כרב - לשכונת מאה-שערים.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

החכרת המגרש ע״י חמי הדורים.

מ ח ל י ט י ם : למסור את השאלה הנ"ל לדיון נוסף ע״י הועדה המיוחדת שנבחרה לשאלה זו.

מכתב גבאי בתי-כנסת אחדים בגבוה-צדק מנוה-שלום בנרגע לבחירת רב בשכונות הנ"ל

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

ערעור ועד בית-וגן ובקשת השוחט-המשגיח.

מ ח ל י ט י ם : למסור לועדת השלשה.

הצעת ד״ר שמטרלינג בדבר יסוד מועצה כלכלית עליונה.

מ ח ל י ט י ם : למסור את השאלה הנ"ל לועדת השלשה.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
א׳ אדר תרצ״ו (24.2.36).

<u>בקשת ועד העזרה ליהודי בסרביה</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לועדת השלשה.

<u>יובל ה-75 של מר מ. דיזנגוף</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> למסור לועדת השלשה.

<u>בקשת ה׳ א. תורג׳מן</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לדחות לישיבה הבאה.

<u>מכתב הרבנות הראשית בדבר תמיכה חדשית להרב יחיא נחום.</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לדחות את הבקשה הנ״ל.

<u>מכתב אגודת הקצבים לשחרור הקצבים מתשלום מס כנסת ישראל.</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לדחות את בקשת הקצבים לשחררם מתשלום מס הכנסת.

<u>הצעות חברא קדישא בנוגע לתקנות החברה.</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לדחות לישיבה הבאה.

<u>ש ו נ ו ת :</u>

<u>ה׳ גרוסקופ:</u> מסר כי בזמנו נתקבלו שלשת הגובים פרנקל, וילנר ופיינזילבר לעבודת נסיון זמנית. הוא הציע להאריך את עבודת הנסיון הנ״ל לעוד חדשים.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לקבל את הצעת ה׳ גרוסקופ הנ״ל.

היו״ר: ה׳ דניאל סירקיס

המזכיר: ה׳ מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה׳ א. תורג׳מן.

העתקה מתאימה למקור הנמצא בארכיון הקהלה

[signature] המזכיר

19-1-37

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ב" אב תרצ"ו (21.7.36)

נוכחו ה"ה: ב. גרוסקופ, יעקב שלמה כהן, פ. רפפורט, צ. שכטרמן וא. שלוש.

היו"ר: ה" א. שלוש   המזכיר: ה" א. תורגמן.

א. שאלת ביעור בשר הטריפה.

הא" שכטרמן: מסר דו"ח מפורט מהמו"מ הארוך שנהלו הא" רפפורט והוא עם הרבנים הראשיים, הקצבים, הסיטונאים והקמעונים בדבר ביעור בשר הטריפה מהעיר. המצב בשאלה זו הגיע לידי כך אמר הנואם, שהרבנים הראשיים עמדו לתת הוראות לבית המטבחים להתחיל מיד בביעור הטריפות. אולם הודות להתערבותנו, הא" רפפורט ואני הצלחנו לדחות את הוראות הרבנים לזמן מה.

להלן מסר הנואם על השתלשלות המו"מ עם כל הגורמים שציינו דלעיל: הסיטונאים הסכימו לביעור הטריפות בתנאי שהקהלה תשלם 400 לא"י לחדש ושתנתן להם קונצסיה להוספת גרוש לרוטל בשר הם התנגדו. מוכרי הטריפות התנגדו בתוקף נגד איסור שחיטת הטריפות. דרשו לסדר קואופרטיב של סוחרים סיטונאים ולהכניס אותם בתור שותפים לקואופרטיב, בתנאי זה הם הבטיחו שלא תהיינה חנויות של בשר טרף ושאת הטריפות ימכרו ללא יהודים, הם גם מוכנים לתת ערבות שאת מחיר הבשר לא ירימו וכי כל פעולת בשר הטריפה תיעשה בהשגחת הקהלה. המו"מ שהתנהל עם עירית ת"א בהשתתפות ד"ר לויט בדבר האפשרויות של איסור ניבול בהמות בבית המטבחים, התברר שהדבר קשור בקושיים. בקשת הנואם להזמין את הרבנים הראשיים לישיבה עם הנהלת העיריה לא מצאה הד. לאחר הסברה ארוכה עם ב"כ הקמעונים הושג סו"ס הסכם כזה: להוסיף מיל אחד למחיר אוקית הבשר וליצור ועדה מיוחדת מב"כ הקהלה והעיריה והקצבים ובכסף שיצטבר מהמיל הזה יכוסה ההפסד של בשר הטרף.

להלן מסר עוד הנואם את התחשיב הבא להשמדת בשר הטריפה.

במשך תשרי תמוז נשחטו 16.342 ראש

מהם נטרפו 1048, נשרפו 47 – ס"ה 1095 שמהוה 6.5%

משך 15247 ראש הכשרים, משקל הבשר למס השחיטה 652.925 55% מכל הבשר
" " " " אחורים 587.632 45% " "
ס"ה משקל כל הבשר בערך 1240.557 רוטל
המשקל הנ"ל מהוה רק 93.5 ממשקל הבשר שנשחט
בשר הטריפה מהוה 6.5% שמשקלו בערך 86.243 רוטל
הוספה של 10 מא"י מכל רוטל למס השחיטה היתה מכניסה סך 6529.360 לא"י

אם לשלם בעד בשר הטריפה 70 מא"י בעד כל רוטל הננו צריכים לשלם בעד בשר הטריפה הנ"ל 6037 לא"י.

לבסוף הביע הנואם את צערו כי הוא סבור שרק בדרך ההצעה הנ"ל ימצא פתרון לביעור בשר הטריפות מן העיר. הנואם הודיע כמובן שהנהלת הקצבים הביעה את הסכמתה לצורת ההצעה הנ"ל, אך מצד שני העיריה מתנגדת להוספת המיל הנ"ל.

הא" גרוסקופ: אמר כי הוא מסופק אם ע"י יקור הבשר הכשר תיגדל שחיטת הבשר הכשר. באשר להוספת המיל למחיר אוקית הבשר, סבור הנואם כי אין זה נוגע לעירית ת"א.

הא" כהן: הביע את ספקותיו עד כמה שהממשלה תרשה את ביעור הטריפות.

הא" רפפורט: שאל אם העיריה לא תושפע במקרה שיוגש לה תזכיר חתום ע"י 20 אלף מתושבי העיר הדורשים בתוקף את ביעור הטריפות.

הא" שלוש: עמד על הקושיים המרובים העומדים על דרך פתרונם של שאלה זו: אם הקהלה לא תמצא את פתרופה אזי תהיה התמרמרות מרובה מצד הצבור החרדי, ואם ימצא פתרון לשאלה עפ"י הצעת ה" שכטרמן תתנגד העיריה. חוץ מזה מתלחשים בימים האחרונים מפה לאוזן על שחיטה נפרדת. כמו-כן ציין הנואם את מלחמתה של העיריה בעיקר בחדשי המאורעות נגד יוקר צרכי החיים בכלל. הנואם חושב שבלי הסכמת העיריה אסור ליקר את הבשר. הנואם מבין שהעבודה שנעשתה עם הקצבים ועם יתר הגורמים אינה קלה והוא מעריך מאד את עבודתם של ה"ה שכטרמן ורפפורט וסבור כי יש להמשיך בדרך זו.

ה"ה שכטרמן ורפפורט הודיעו כי הם מקבלים לתשומת לבם את הדברים שנשמעו ושהם ימשיכו לחפש את הדרך הנוחה ביותר לפתרון השאלה.

ב. הזמנת אסיפת ב"כ המוסדות והמושבות לישיבת מחאה נגד תזכיר השופטים והפקידים הערבים שהוגש לנציב העליון.

מ ח ל י ט י ם : להזמין ליום ב", ח" באב בשעה 12 בצהרים את ב"כ המוסדות והמושבות לישיבה.

ג. שאלת האלמנות, היתומים ופצועי המאורעות.

מ ח ל י ט י ם : לפנות בתזכיר לממשלה, לסוכנות ולועה"ל בדבר מצבם הקשה של האלמנות, היתומים ופצועי המאורע[illegible]
לפי שעה מחליטים לתמוך בהנ"ל [illegible]יכה הנתנת לפליט[illegible]

פ ר ט י כ ל

ישיבת ההנהלה שנקראה באופן תכוף ביום ט' באב בביתו של היו"ר הא' דניאל סירקיס.

נוכחו ה"ה: סירקיס, רפפורט, שכטרמן והא' בר-אבא בתור מיופה כח מאת הא" שלמה כהן.

כ"כ נוכחו: כב' הרבנים הראשיים עוזיאל ועמיאל שליט"א וחברי המועצה: ברוידה, בורגמן, הרב גרוס, פסטר וקלמר.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס   רושם הפרטיכל: הא" אל. יזכירוביץ.

על הפרק:

א. ביעור בשר הטריפה והפסקת הנבול בבית המטבחים.

נתקבלה משלחת מטעם המונים נאספים ע"י בית ועד הקהלה וע"י ביתו של היו"ר הא" סירקיס מחוגים חרדים שונים ומסרו את דעת הקהל הרחב להפסיק את השחיטה עד שיחדלו לנבל בבית המטבחים.

כ"כ נתקבלה משלחת של אגודת הקצבים שמסרה כי הקצבים מוכנים בכל אופן להמשיך את ביעור בשר הטריפה אפילו אם מוכרי בשר הטריפה ימשיכו לנבל ובקשו לתת להם רשות היום בתור יוצא מהכלל לשחוט היות ויש להם בהמות סובלות וגם - חולות.

כ"כ הרבנים הראשיים והיו"ר הסבירו להקצבים שגם בשביל האינטרסים שלהם כדאי להפסיק את השחיטה בכדי שהמנבלים לא יתחרו בהם.

אחרי שהמשלחת עזבו את מקום הישיבה כל הנוכחים השתתפו בהוכוח ובינתים הא" שכטרמן נסע מטעם ועד הקהלה לבית המטבחים בהוראה לתת היום רשות לשחוט, רק אם לא ינבלו בהמות.

הא" שכטרמן חזר מבית המטבחים ומסר בשם הד"ר לויט שקבל פקודה מעירית תל-אביב לתת לנבל, אולם מסכים שאם ועד הקהלה לא יתן לשחוט אזי גם הוא לא יתן לנבל. כ"כ מסר הא" שכטרמן שהקצבים מצדם הסכימו לזה וותרו על דרישתם לתת להם היום לשחוט.

כל המשתתפים הביעו את דעתם שמחובתה של עירית תל-אביב להתחשב עם הדין היהודי, עם דעת הקהל ועם אופיה של העיר העברית ולעשות הכל בכדי להמנע מהחלול השם והשערוריה של נבול בהמות בבית המטבחים העירוני.

נתקבלה החלטה פה אחד להפסיק את השחיטה עד שתתקיים ישיבה משותפת של העיריה וועד הקהלה ואחרי הישיבה לדון עוד הפעם בדבר.

כ"כ הוחלט לשלח את המכתב דלקמן לעירית תל-אביב:

תל-אביב, ט" מנ"אב תרצ"ו (28.7.36)

לכבוד
הנהלת העיריה
כ א ן.
א.מ.נ.

אחרי שלצערנו כל חליפות המכתבים שהיו בין הרבנות הראשית וביניכם בדבר הפסקת הרשות מצדכם לנבל בבית המטבחים לא הצליחו עד עכשיו, אחרי שאפילו דברי הרבנים הראשיים שהדגישו לכם בכל תוקף ועוז כי זה חלול השם גדול שבבית מטבחיים יהודי בעיר יהודית של מאה אחוז נעשה נבול על ידי יהודים, לא הועילו. הננו עומדים לצערנו לפני עובדה מכאיבה של הפסקת השחיטה הכשרה בעיר לגמרי, מה שכמובן יביא לידי שערוריה נוראה ממה שחפצנו להמנע בכל מה שאפשר.

משום כך אנחנו מוצאים לחובה לדרוש מכם לתת פקודה להפסקת הנבול בבית המטבחים.

בכבוד רב,
ועד הקהלה העברית של יפו ותל-אביב
היו"ר: (דניאל סירקיס)

בזה נגמרה הישיבה.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס

רושם הפרטיכל: הא" אל. יזכירוביץ.

19-1-38

פרטיכל ישיבת המועצה מיום טז" מנ"אב תרצ"ו (4.8.36)

נוכחו ה"ה: בר-אבא ח. ש. בורגמן, א.ל. אסתרמן, מ. בן-עמי עו"ד, ח. ברוידא, ב. גרוסקופ, א. גולדשטיין, ש. ויס, מ. חסון, י.ס. כהן, ד"ר חורגין, ד. סירקיס, י. פסר, פ. רפפורט, צ. שכטרמן, א. שלוש, וז. שרעבי.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס   המזכיר: ד"ר י. רבינוביץ

רושם הפרטיכל: הא" ב.צ. שחראי.

א. הא" פסר: מוסר סקירה על מצב השחיטה והצעדים שנעשו לביעור בשר הטריפה. שערורית בשר הטריפה הקיפה את כל שדרות הצבור ולמען מנע את הריסת השחיטה היה מן הצורך לבער את בשר הטריפה. הצבור התמרמר על אשר בבית המטבחים מנבלים בהמות והביע את התמרמרותו זו בהפגנות. עלינו איפוא לאחוז באמצעים בכדי

למנע בעד שחיטה נפרדת היות ובין היהודים הספרדים רווחת הדעה הזאת. הדרך היחידה לפתרון השאלה היא לעבד תקנון מיוחד ולהחיש את סדור הענין. מבקש לקבל את הצעת מר שלוש.

הא" שלוש: נשמעה כאן סקירה על מהלך בעור בשר הטריפה אך בישיבה זו לא נוכל להחליט היות ונתמנתה לשם כך ועדה מיוחדת אשר תביא את החלטותיה לאשור בפני המועצה.

הא" סירקיס: מוסר אינפורמציה על התפתחות הענינים בקשר עם מכירת בשר טריפה. 6 קצבים ממוכרי בשר הטריפות הודיעו כי המה מוכנים לבוא לידי הסכם ובקשו לשחרר שור אחד ממס הגבלה בכל יום. השחרור הזה יעלה לנו לערך בסך 160 לא"י. בישיבת ההנהלה דנו ארוכות בנדון זה ומצאו לנכון כי אין לשחרר ממס הגבלה היות ויבואו הקצבים מוכרי בשר כשר וישענו ובצדק כי ישחררו אף אותם ממס הגבלה. לשם כך נבחרה ועדה שתבוא במו"מ עם הקצבים ואת החלטותיה ומסקנותיה תביא לאשור בפני ההנהלה ואחר למועצה.

ד"ר חורגין: שואל בכמה תעלה לנו בחדש ההשתתפות הזאת?

הא" סירקיס: מודיע שמוכרי בשר הכשר שורפים את בשר הטריפה מבלי לקבל כל תשלום, השתתפותנו זו תעלה לערך ל-150 לא"י.

ד"ר חורגין: חושש שמא יבואו הקצבים המוכרים כשר וידרשו אף הם פצויים אזי זה יעלה לנו בהון.

הא" מ. חסון: סובר שקודם כל היו צריכים להמלך בנדון זה עם חברי המועצה ואחר לבחור בועדה. עלינו למצוא את הדרך לפתרון השאלה. הנואם סובר כי בימים הראשונים ימנעו הקצבים מלהעלות את המחירים, אך אל לנו לשכח כי יפו עדיין קיימת ובשר טריפה ימצא בה לרב. לדעתו צריכה להעשות בקרת כללית על מחירי הבשר.

הא" בן-עמי: סובר שאין עתה לדבר על החלטות איזו שהן. אם יש ביכלתנו לבער את הטריפות מבלי שנסבל בכספים מה טוב, מוחה על צעדים שנעשו ע"י ההנהלה שהיה למנעם מראש. הנואם מזהיר כי השחיטה הכשרה נפסקה ולעומת זאת - המשיכו בשחיטת טריפות. לדעתו צריכים היו להזמין לישיבת המועצה ולהחליט על איזה צעדים ולהסביר לקהל הרחב את עמדתנו. סובר שהיתה כאן שגיאה וממילא העבודה לא נעשתה בסדר. אמנם אין להתעלם מהעובדה שזה נעשה מתוך כוונה טובה היות ובאה דרישה דחופה לכך מצד הרבנות. יש לבקר את כל פעולות ההנהלה וועדת השלשה ולהיות זהירים בהוצאת איזה כספים שהם.

הא" שלוש: סובר שהערת מר חסון לא היתה במקומה היות והרבנים הפסיקו את השחיטה לאלה אשר לא ישחטו בשר כשר. התנהל בנדון זה מו"מ במשך כל הזמן - ולמרות שהיתה החלטה שיש להוציא סכומי כסף על הבעור לא גרם בעור הטריפה איזה הפסדים שהם לקהלה. עלינו לאחוז באמצעים מספיקים כנגד פורצי הגדר הרוצים להאכיל טריפות. לשם כך הורכבה ועדה מיוחדת שתבוא במו"מ עם הקצבים וללמד על בריה את השאלה הכאובה הזאת.

מר אסתרמן מציע להפסיק את הוכוחים אחרי הביאורים של מר שלוש.

הא" סירקיס: מודיע על הצעה להפסיק את הוכוחים בשאלה זו.

הא" בורגמן: מציע להביע תודה לרבנים הראשיים ולכל אלה שעזרו על ידם ולעודדם על ההשג שהושג בבעור בשר הטריפה.

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום טז"
מנ"אב תרצ"ו (4.8.36).

הא" אסתרמן: ידוע כי ת"ת שקולה כנגד כלם ולכן אין מקום להודות לרבנים שהם לומדים תורה שזהו תפקידם, מתנגד להצעת מר בורגמן.

הא" שלוש: מצהיר כי זהו מתפקיד הרבנים ואין מקום להודות היות והעבודה עדיין לא נגמרה.

הא" ברוידא: מציע להודיע שהמועצה שמעה בתשומת לב את דברי ההסברה של ההנהלה ומאמצת את ידי העוסקים בבעור הטריפות.

הא" בן-עמי: סובר שאין כאן מקום לחלק מחמאות. לולא לא היינו משיגים את ההשג הזה היה מקום לגנות.

הא" קלמר: סובר שיש להודות לרבנים על עבודתם זו. אחר לעבודה שטרם נגמרה הרי ידוע לנו שענין הטריפות נמשך שנים ובמהרה לא יגמר.

ב. הא" גרוסקופ: מציע לעבור לסדר היום:

הא" סירקיס: מבקש להצביע: בעד הצעת מר בורגמן להביע תודה היו 5 - בעד הצעת מר גרוסקופ - 8.

הא" סירקיס: מצהיר כי כל חברי המועצה הם בעד בעור בשר הטריפה אולם אלה שהצביעו נגד הצעת בורגמן חושבים שאין להודות בעד מלוי חובה.

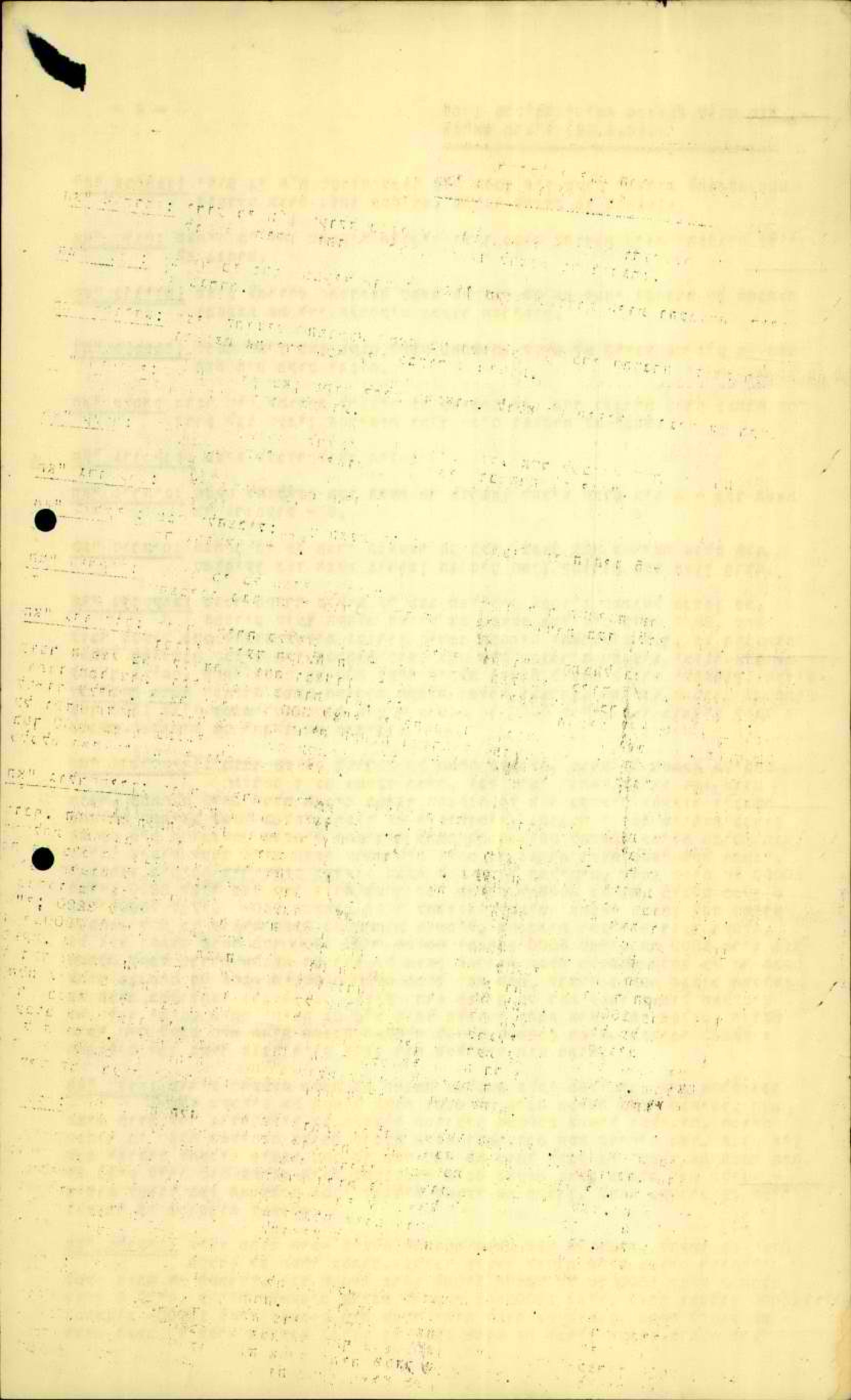
הא" גרוסקופ: מוסר סקירה כללית על מצב הפליטים והמו"מ שהתנהל בנדון זה, ומודיע שועד הקהלה הפסיק את ספולו בפליטים ביום 28/7. עתה עובר הטפול בהם לועדה לעזרה ובצרון שישנם הכספים והאמצעים לכך, כל ההבטחות שנתנו ממוסדות שונים היו הבטחות שוא, וגם אלה שסוברים שהנציב יעזור אין - לסמוך עליהם. נשאר סכום של 300 לא"י שילח בחזרה לועדה לעזרה ולבצרון. מודיע על ועדה חדשה שנבחרה מטעם העיריה הקהלה ועזרה ובצרון. החלטנו להסכים להשתתף בסך 1500 לא"י בתנאי שהממשלה תשתתף בסכום של 5000 לא"י. אנו מוכנים לקבל את כלכלת הפליטים אם יקבלו את תנאינו.

הא" גולדשטיין: מוסר סקירה מפורטת על מהלך העבודה. מודע על הפגנת פליטים שנערכה ושבה נפצעו שנים, ועל ערבי שנתפס ובידו דגל אדום מונף. הממשלה היתה חדלת אונים בפזור ההפגנה עד אשר בקשתים להתפזר ולבחור במשלחת שתתיצב לפני המושל ותגיש את תעצומותיה. נתכנסה ישיבה מיוחדת בנדון זה עם ב"כ הסוכנות, הועה"ל והעיריה והממשלה החליטה להשתתף באיזה סכום שהוא. עלינו איפוא לעבד איזו הצעה קונקרטית ולשם כך נבחרה ועדה מהא" חקת וממני. התכנסנו בישיבה בירושלים והצענו הצעה לשם חסול הפליטים, נחוץ סכום של 10000 לא"י; 2200 לא"י בעד שכר דירה למשך שני חדשים ל-2028 נפשות, כלכלה במשך 3 חדשים7800 לא"י. -960 משפחות אפשר להחזיר לבתיהם בתנאי שתנתן להם שמירה מספקת. לשם כך עובדה הצעה בהשתתפות הועה"ל, הסוכנות והעיריה וועד הקהלה. על ועד הקהלה מוטל הסך 1500 לא"י ועזרה ובצרון 3500 לא"י. את 1500 צריך ועד הקהלה לקבל בצורת הלואה ובורגנר על אופן אפשרות קבלת הלואה. הוטל על מר פנקס לברר בבנקים על השגת הלואה שתסולם במשך שנה אחת, לרגלי נסיעת הנציב העליון בא עכוב בפעולתנו זו. הנואם מודיע שהוא ממשיך על דעת עצמו בטפול הפליטים זה שלשה ימים. היתה ישיבה עם ב"כ הועד הלאומי והמה הראו יחס מעליב. הנואם סובר שיש לעכב שלא תהיה הפגנה העלולה לגרום לשפיכת דמים. ועלינו לאחוז באמצעים לכך בעוד מועד היות ומצב רוח הפליטים הוא מתוח.

הא" שלוש: מודיע שהקהלה מלאה את חובתה במלואה כלפי הפליטים. אין אשמה בנו שלא מקבלים את הטפול היות והממשלה אינה ממלאה אחרי תנאינו. הוא מביע תודה למר גולדשטיין על מאמציו המרובים בהמשכת הטפול בפליטים. הנואם מצהיר כי שאלת הפליטים בעינה עומדת היות והמוסדות המה אדישים מאד. אמנם אין אנו יכולים להעליב עיננו מהם אך מצד שני לא נוכל לקבל על שכמנו את הנטל הזה. לא נגיע לידי שום פתרון היות והסוכנות אינה נוקפת אצבע בשאלה זו. עלינו - איפוא לאחוז בכל האמצעים בכדי להוציא לפועל את השכון. לבוא בקשרים עם העיריה ולעורר את הסוכנות לפעולה.

הא" סירקיס: אינו מקוה הרבה בשאלה הכאובה הזאת מצד הסוכנות. לדעתו גם שאלת השכון לא תפתר במהרה. עלינו איפוא לעשות איזה צעדים רדיקליים למען מצוא את הפתרון. ועד הקהלה צריך להשיג הלואה של סך 1500 לא"י שתסולם במשך 5 שנים. עירית תל-אביב צריכה להשתתף בסך15000 לא"י, עזרה ובצרון 15000לא"י- הסוכנות -15000 לא"י ובסכום הזה אפשר יהיה לסדר את הזכון. מבקש לשמוע את - חוות דעתם של חברי המועצה בנדון זה למען מצוא את הכוון הנכון בשאלה זו.

8

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום ט"ז
מנ"אב תרצ"ו (4.8.36).

הא" בן-עמי: מודיע כי עלינו להודיע בצבור שאין אנו האפטרופסים על הפליטים ידאגו לכך המוסדות הצבוריים. הממשלה אינה מאפשרת לנו לקבל הלואה המוסדות אינם נוקפים באצבע והעיריה מתעלמת משאלה זו.

הא" הסון: מתמרמר על החלטת הממשלה בהטילה את הפליטים על הקהלה. חובת הפליטים מוטלת על כל ישראל. סבור היות וישנו ועד מיוחד שנוצר לשם כך עליו לטפל בהם. עלינו להודיע לסוכנות באופן רשמי היות ומצדם אין כל דאגה למצב הפליטים אנו מסירים מעלינו את הטפול בפליטים.

הא" שכטרמן: סובר שאת חובתנו אשר הטילו עלינו מלאנו בסדר גמור. ישנה הצעה האומרת כי בסכום 10000 לא"י יש לחסל את הפליטים. סובר שעל הקהלה להשתתף בסך 1800 לא"י. מצד הועה"ל היה יחס של לעג ועלבון. לדעתו על מר - גולדשטיין להמשיך בעבודתו עד אשר השאלה תמצא איזה פתרון שהוא.

הא" אסתרמן: סבור שאם התחלנו בטפול, אפילו בתנאי הרי עלינו להמשיך לשאת בעל הזה. אין זה תפקידנו היות ואין ברשותנו הכספים הדרושים. אמנם אין עלינו להתעלם לגמרי מהם והטפול הזה צריך להיות מוטל על המפעל לעזרה ובצרון. אין להרשות לעשות בכספים שנאספו לשם כך כמו שנעשה בשנת 1929 ע"י הא" הקסטר , אל להם להתעלם מהפליטים ידאגו להם כי זו חובתם.

הא" קלמר: סובר כי כל ויכוחנו הוא ויכוח סרק. עלינו לדעת מה נעשה בכספים שנאספו ע"י עזרה ובצרון , ואם ועד הקהלה השתתפה אף היא בועדה. סובר שאם זו שאלה של כמה ימים אין להתעלם מזה - ימשיך מר גולדשטיין בעבודתו עד אשר ימצא הפתרון.

הא" שלוש: סובר שמר קלמר מבסס את דבריו על בסיס בלתי נכון. אנו דנו בשאלה זו, השתתפנו גם בועדה ועשינו איזה צעדים שהם אפילו בשאלת השכון.

הא" בר-אבא: סובר שאם המוסדות אינם נוקפים אצבע, אל לנו להתעלם, על ועד הקהלה לטפל בפליטים כי זו חובתו. עלינו לערוך מגבית לשם כך במקרה שהעזרה ובצרון לא תושיט את עזרתה.

ד"ר חורגין: מודיע כי נתקל בקשיים גדולים בהשגת סכומי כסף ולמרות זאת אל לנו להתעלם מהפליטים מלתמוך בהם, עלינו ללחוץ על עזרה ובצרון ועל הסוכנות שתקבל עליה את הטפול.

הא" ריס : סבור שחרדת מר סירקיס לגורל הפליטים הנה במקומה. עלינו לעורר את המוסדות לפעולות. ללחוץ על הסוכנות שתפעל.

הא" סירקיס: מודיע שעדיין לא נשמעה כל הצעה קונקרטית בשאלה זו.

הא" גולדשטיין: סובר שהננו מערבבים את השכון בכלכלה ולעולם לא נצא מהתסבכות הזו. מודיע כי ישנה דרך להשיג הלואה אופוטיקאית מבלי שנצטרך למשכן את בית הקהלה. הקהלה עשתה עתה את כל אשר היה מוטל עליה בשאלת הכלכלה, בשאלת השכון על הועדה לעזרה ולבצרון לטפל כי זה מתפקידה. מודיע כי לא ימשיך יותר בטפול.

הא" סירקיס: מודיע על החלטת המועצה לא לקבל יותר את הטפול בפליטים.

הא" שלוש: סובר שעל הועדה לעזרה ובצרון להמשיך בטפול. עלינו איפוא להודיע לסוכנות שאנו דורשים את עזרתה הפעילה כי רואים אנו מתוך חרדה כי מצב הפליטים הולך ורע מיום ליום ועליה לנקוט בצעדים הדרושים להחשת עזרה להם.

5. מ ח ל י ט י ם : לבחור במר קלמר בתור חבר ההנהלה במקום מר ברקמן שהתפטר, ולהטיל עליו את התפקידים שמלא מר ברקמן. | כמו-כן מברכים את מר שכטרמן בהחלמה לרגלי צאתו לקרלסבד.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס

המזכיר: הא" ד"ר י. רבינוביץ

רושם הפרטיכל: הא" ב.צ. שחראי.

העתק נתקבל [illegible] ברקמן הקהלה

[illegible]

19-1-38

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] of staff.

[illegible]

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום טז" מנ"אב תרצ"ו (4.8.36)

נוכחו ה"ה: ב. גרוסקופ, י.ש. כהן, פ. רפופורט, צ. שכטרמן וד. סירקיס.

היו"ר: הא" דניאל סירקיס   המזכיר: ד"ר י. רבינוביץ
השתתפו הרבנים הראשיים: עמיאל ועוזיאל.
רושם הפרטיכל: הא" ב.צ. שחראי.

הא" שלוש: מזהיר שישיבת ההנהלה שנקראה ביום ט" באב בבית מר סירקיס לא היתה חוקית היות ולא היה בה קוורום, אמנם בר-אבא היה נוכח בשם מר כהן אבל אין דבר זה חוקי, לכן מציע הנואם לבטלה.

הא" סירקיס: הודיע שמר כהן הסכים לכך ונתן את היפוי כח שלו למר בר-אבא היות והענין לא סבל דחוי.

הא" שלוש: מציע לאשר קיום את החלטות ההנהלה מיום ט" באב.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הפרטיכל הנ"ל. א.

אשור החלטות ועדת השלשה מיום כג" תמוז.

הא" יעקב כהן: מעיר את תשומת לב ההנהלה להחלטה המאשרת את מר ברוך לפקיד הקהלה ומבקש ביאורים על כך.

הא" שלוש: מודיע כי מר ברוך נתקבל בתור פקיד זמני בבית המטבחים בעת העדרו של מ. הדומי.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את ההחלטות של ועדת השלשה מיום כג" תמוז.

הא" רפופורט: מבקש ביאורים על ההחלטה להוסיף 50 לא"י למשגיחים שלא הוצאה לפועל וקבל על ההפליה שנעשתה להרב שרייבמן שלא הוסיפו לו את הלירה המגיעה לו אחרי בוא אשתו ארצה.

הא" סירקיס: מודיע שההוספה לא נתנה לרב שרייבמן בסך 1 לא"י לרגלי בוא אשתו מחו"ל מפני שההנהלה לא ידעה על כך ומציע לאשר את ההוספה הנ"ל.

הא" גרוסקופ: מודיע שהרב שרייבמן קבל עד עתה 7 לא"י משכרת חדשית ו-2 לא"י מועדת הכשרות. הנואם מזהיר שהודיע להרב שרייבמן בעת שהלה פנה אליו בנדון הוספה שעליו לפנות לועדת הדרגא. כמו-כן סבור הנואם שאין מקום להוספה הנ"ל.

הא" סירקיס: סובר שהענין הנ"ל צריך בירור, מתנגד לדעת מר גרוסקופ בנדון זה, סבור כי הלא"י מגיעה להרב שרייבמן. בנדון ההעברה מדרגא לדרגא עלינו לדון על זאת במיוחד.

הא" גרוסקופ: מודיע שהרב שרייבמן נתקבל בתור משגיח במשכרת של 7 לא"י. עלינו איפוא לאשר את ההעברה מדרגא לדרגא ולהכניסו לדרגא המתאימה.

הא" כהן: מציע להעביר את הבירור הנ"ל לועדת השל"ה ולקבל ממנה ביאורים על כך בישיבת ההנהלה הבאה.

הא" גרוסקופ: מציע לקבל הודעה מהרבנות בנדון זה ולאשר את ההעברה.

הא" שכטרמן: סבור שאין להטיל את האשמה ברבנים אלא במדה ידועה בחברי ההנהלה. הנואם קובל על משכורות השמשים, המשגיחים והרבנים שאינה עומדת על הגובה ועל ההפליה בנדון זה, סבור כי ההעברה מדרגא לדרגא היא לזכות הפקיד והעלאה למשכרתו ואין לקפח את זכותו על כך.

הא" שלוש: מודיע כי היות ומשפחת הרב שרייבמן לא היתה בארץ הרי לא היתה מגיעה לו הלא"י, היות ואשתו באה אין מקום   נגד ההוספה הנ"ל.

הא" סירקיס: ישנן שתי הצעות: אחת ממר גרוסקופ האומרת לדחות את הבירור לזמן מה, ושניה הצעה לדון במיוחד על ההעברה מדרגא לדרגא.

הא" גרוסקופ: סובר שהלא"י הנ"ל לא מגיעה להרב שרייבמן, עלינו לברר את הענין ולהביאו לדיון בישיבה הבאה. הנואם סבור שנעשה כאן עוול ועלינו לתקנו בעוד מועד.

הא" שלוש: מציע להחליט להוסיף את הלא"י ולדון על הצעת מר גרוסקופ במיוחד.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את ההוספה בסך 1 לא"י וממנים ועדה לבירור הענין שאליה נכנסים ה"ה גרוסקופ שלוש ורפפורט.

ג. **הא" קסטרמן:** מוסר דו"ח על מהלך סדור השחיטה בבית המטבחים והפגישה שהיתה לו בנדון זה עם מר עליאש, שמצא כי בהתאם לחוק אסור לנחור חזירים וגמלים במקום ששוחטים בשר כשר, ניבול בהמות יש לחשוב כנחור ולכן הציע הלה לעבד תקנון מיוחד האוסר ניבול בהמות. הנואם מודיע על רצונם של כמה - ממוכרי בשר הטריפות הרוצים לבוא עמנו לידי הסכם. מוסר פרטים על המו"מ שהתנהל בין מוכרי הטריפות ובין הקצבים המוכרים כשר בבית הרבנים הראשיים ועל ההצעה שנשמעה בנדון זה לחפש מוצא לכך. נשמעה הצעה ע"י מר שורץ בעל בי"ח לנקניקים, בדבר חיפוש מקום מיוחד בשביל בשר הטריפה. הנואם מודיע שרוטל בשר טריפה עולה 4 גא"י ויש על זה הרבה קונים. הצעתו היתה לשים את הטריפה במקרר גדול ולמנות רבנים משגיחים שלא מכרו את הבשר עד זמן מסוים.

הנואם מוסר פרטים על המו"מ בין מוכרי הטריפות שהציעו על כל 5 שורים לשחרר שור אחד ממס הגבלה לזמן של שנה או חצי שנה. הנואם סבור שאין לשחררם ממס הגבלה כי זה יעמיד בסכנה את השחיטה. מציע לבחור בועדה בת 4 אנשים לסדור הענין שאליה יכנסו הא" פנקס מהעיריה, ד"ר לויט הרופא הוטרינרי ושנים מב"כ הקהלה.

הא" סירקיס: מודיע על מו"מ שהתנהל בזמנו בדבר פטור מוכרי הטריפות ממס הגבלה. באשר בנדון זה שאלנו את חוות דעתו של הרב אהרונסון המנוח בדבר שחרור המסעדה הקואופרטיבית ממסי השחיטה, ובצדק נתעוררה השאלה שמא יבואו בעלי המסעדות הכשרות ויטענו על ההפליה הנ"ל. הנואם סובר כי גם הקצבים מוכרי בשר כשר יטענו על ההפליה הנ"ל וידרשו שישחררו אותם ממס הגבלה איננו חושב כי זהו המוצא לפתרון השאלה הנ"ל בשחרור ממס הגבלה. אנו נהרוס בדרך זו את השחיטה. רוצה לשמע את חוות דעתם של יתר החברים בנדון זה.

הא" שלוש: מזכיר כי אותם הדברים שנשמעו מפי מר עליאש אמר אף הוא אותם בזמנו. הנואם סובר כי בלי עזרת החק לא נפעל מאומה. מציע לבוא בנדון זה בדברים עם מר פלמן שהודיע שמקבל על עצמו את סדור הענין בשכר של 1000 לא"י, בתנאי שהסכום ישולם כעבור שלשה חדשים. מודיע על המו"מ שהיה בינו ובין השלטונות בנדון זה. עירית תל-אביב היתה [illegible]. אונים ושחיטת הטריפות היתה נעשית תחת - פקוח הממשלה אילו לא הצלחנו לעצור מה שיכולנו לעצור. עלינו איפוא לגשת לפעולות ולהעזר ע"י חוק. כמו-כן יש לבוא במו"מ עם מוכרי הטריפות ולברר עמהם את ההפסדים שיגרמו להם בשחיטת בשר כשר. מציע למנות ועדה מיוחדת שתטפל בשאלה זו.

הרב עוזיאל: סובר כי נתקל. בקשיים גדולים בזה שלא נוכל לחייב את הקונים בשר טריפה לקנות בשר כשר. שאלת האחוזים לא תפתור את השאלה הכאובה הזאת.

הרב עמיאל: סובר כי על ידי זה שהמה יתחילו למכור בשר כשר, דבר זה יגרום להם הפסדים גדולים ואין אנו יכולים להתעלם מזה.

הא" פטר: סבור כי לא במהרה יפרדו הקצבים האלה מעסק זה המכניס להם רוחים עצומים. עלינו לחתום עמהם חוזה מסחרי על ההפסדים שיגרמו להם ולחפש אחרי כל מיני אמצעים ודרכים בפתרון השאלה, אך אין לשחררם ממס הגבלה.

הא" גרוסקופ: סבור שמתוך דברי מר פטר הבין שישנו מקום לבוא עמהם לידי הסכם ע"י איזה פצוי שינתן. מתנגד לאלה האומרים שאל לנו לשחררם ממס הגבלה אבל ניתן פצויים חד-פעמיים. דומה הדבר כאילו אין אנו נותנים מכיס שמאלי אלא מימני. כפי שמסר מר עליאש יש בידינו למנע בעד שחיטת הטריפות ועלינו לנקוט בדרך זו שאולי ימצא הפתרון לכך.

הא" סירקיס: סובר שאין לנו לותר על מס הגבלה, ועד ביעור הטריפות לא יוסיפו לנו כל עזרה כספית שהיא. עלינו לעזור להם בבסול החוזים שלהם, אם ישנם כאלה. אל לנו להתעלם מעובדה זו שאם נתן איזה כספים שהם, יבואו כל הקצבים ויטענו, ובצדק כי מוכרי-כשר נפסדים.

הא" שלוש: סובר כי עלינו להגיש להם את העזרה המוסרית. בנדון ההפסדים אי אפשר לנו לדון עתה.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ט"ז
מנ"אב תרצ"ו (4.8.36).

הרב עסיאל: עלינו לחפש מוצא בדבר המצאת הכסף ע"י זה שנתמוך בהם במשך כמה חדשים.

הא" שלוש: מציע למוד את גודל ההפסד שיגרם להם ע"י זה שיעברו לשחוט כשר.

הא" רפפורט: שמח להודיע על נצחון שהושג בביעור הטריפות. עלינו לדעת מה הוא ההפסד שיגרם להם.

הא" סירקיס: תומך בהצעת מר שלוש האומרת שעלינו להגיש להם לעת עתה עזרה מוסרית ואחר לדון על ההפסדים הכספיים.

הא" שכטרמן: מודיע על משלחת שנתמנתה מצד מוכרי הטריפות ושאף אנו מצדנו נמנה ב"כ שיבואו לידי הסכם עמהם, כמו-כן מציע להודות לד"ר לויס על עזרתו הנאמנה שהגיש בביעור בשר הטריפה.

מ ח ל י ט י ם : לבחור בועדה שתבוא בדברים עם הקצבים מוכרי הטריפות ובוחרים לועדה הזאת בה"ה בורגמן, קלמך ופסר.

היו"ר: ה" דניאל סירקיס

המזכיר: ה" ד"ר י. רבינוביץ.

רושם הפרטיכל: ה" ב.צ. שחראי.

ההעתקה מתאימה לחמר הנמצא בארכיון הקהלה
המזכיר
19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ו" טבת תרצ"ז (20.12.36)

נוכחו ה"ה: י.ש. כהן, דניאל סירקיס, מ. קלמר, פ. רפפורט, צ. שכטרמן וא. שלוש.

השתתפו כבוד הרבנים הראשיים.

על הפרק:

ביעור בשר הטריפה.

הא" סירקיס: פתח את הישיבה מתוך דברי צער והתמרמרות על שלמרות המו"מ הממושך והמיגע שהתנהל בימים האחרונים בין הקהלה והרבנות עם הקצבים, בשאלת ביעור הטריפות, ולמרות הבטחת הקצבים בישיבה אתם ביום ו" האחרון, שהם מוכנים לפתור את השאלה, והבטיחו לבוא לישיבת הערב לשם גמר סופי, הנה נודע לפני שעות מספר, כי הקצבים הפרו את הבטחתם, פרצו את הגדר ומכרו את בשר הטריפות. הנואם מבקש את החברים לדון בכבד ראש במצב הרציני שנוצר בשאלה חמורה זו.

הא" שלוש: חזר על השקפתו שהביעה בישיבה מיום ו" האחרון עם הקצבים וכבוד הרבנים, כי הוא שולל כל חשיבות וערך לשריפת הטריפות, כל עוד נמכר בעיר בשר טריפה באופנים שונים. הנואם סבור ומאמין כי מכירת בשר-הטריפה היום ע"י הקצבים, באה כאמצעי לחץ על הקהלה, להכריחה לקבל את התנאים של הקצבים היינו סחיטת-כספים.

לאולם הישיבה נכנסו שלשה קצבים והודיעו כי אין הם תמימי-דעים עם פעולת יתר הקצבים אשר מכרו היום את הטריפות, והצהירו שהם מוכנים עוד לבוא לידי הסכם עם הקהלה.

לאחר ויכוח ממושך בין יתר חברי ההנהלה, כבוד הרבנים הראשיים והקצבים, סיכם - מר צ. שכטרמן, מנהל עניני השחיטה ובית המטבחים, - את הויכוח. עמד על השתלשלות כל המו"מ עם הקצבים ומסר את הסעיפים הבאים, אשר לדעתו הם מיוסדים לפי רוח הויכוח שנשמע בישיבה הנוכחית והיכולים - לשמש יסוד להסכם עם הקצבים.

א. הקהלה מתחייבת להשתתף בחצי החוב המגיע לקצבים בתנאי שהללו יבססו ויוכיחו את חובם עפ"י מסמכים, ויעזור לקהלה בגביתו.

ב. הקהלה מתחייבת לשלם את חצי החוב הנ"ל בתשלומים חדשיים במשך שנה.

ג. הקצבים מתחייבים לבער את הטריפות עד אשר ימצא קונה בטוח לבשר הטריפה, אשר הרבנים והקהלה יסכימו ויסמכו עליו.

ד. בכל עת שהקצבים בעלי ההסכם ישרפו את הטריפות והקצבים - האחרים לא ישרפו, מתחייבת הקהלה לא להתיר להללו את השחיטה.

ה. בכל זמן שהקהלה לא תתיר את השחיטה לאחרים, הקצבים הקשורים בהסכם, מתחייבים להמציא לבית המטבחים שורים לפי הדרישה והצורך.

ו. הקצבים מתחייבים להבטיח את מלוי תנאי ההסכם הזה, נגד - תשלום פצויים מתאימים.

להלן הציע עוד ה' שכטרמן להחליט על קביעת סכום של 600 לא"י, לתשלום חצי החוב הנ"ל של הקצבים.

מ ח ל י ט י ם : 1) לקבל את הסעיפים הנ"ל, המוצעים ע"י ה" שכטרמן, בתור בסיס להסכם עם הקצבים.
2) להקציב סך 600 לא"י לסלוק חוב הקצבים.
3) להטיל על ה"ה קלמר, רפפורט ושכטרמן לנהל מחר בבקר את המו"מ עם הקצבים על יסוד ההחלטות הנ"ל.
4) לקבל אשור על ההחלטות הנ"ל מהמועצה העומדת להתכנס הערב.

מחליטים: להקציב סך 6.700 לא"י לתשלום עודף המגיע למשמרות הטריפה.

היו"ר: ה' דניאל סירקיס

עוזר המזכיר: ה' א. תורג'מן.

העתק מתאימה למקור הנמצא בארכיון הקהלה

19-1-38

פרטיכל ישיבת המועצה מיום ו' טבת תרצ"ז (20.12.36)

נוכחו ה"ה: ש. בורגמן, ה. בר-אבא, הרב גרוס, מ. חסון, א. גולדשטין, י. ממלוק, י.ש. כהן, דניאל סירקיס, מ. קלמר, פ. רפופורט, צ. שכטרמן.

א. <u>אשור פרטיכל המועצה מיום ג' חשון תרצ"ז?</u>

<u>מ ח ל י ט י ם:</u> לאשר את הפרטיכל הנ"ל.

ב. <u>אשור החלטות ההנהלה מיום כו" תשרי, ג", ז". טז", כג", חשון, ב", טו", כב" ו-ל" כסלו.</u>

<u>הא' ש. בורגמן:</u> שאל מדוע לא הועמד בסדר היום של ישיבת המועצה הנוכחית סעיף אשור התקציב, וכן שאל מדוע אין שולחים לחברי המועצה גם את החלטות ועדת הארבעה ובאופן מיוחד את כל החלטות ההנהלה לחוד.

<u>הא" סירקיס:</u> השיב: באשר לתקציב הרי בכל יום מתגלים קושיים חדשים באזורנו וכן מחלתו הפתאומית של הא' גרוסקופ יו"ר ועדת התקציב עכבה אף היא את העמדת הסעיף הנ"ל בסדר יומה של הישיבה הנוכחית. באשר להמצאת ההחלטות באופן מיוחד הרי הם לא נשלחו מתוך טעות והבטיח כי להבא מעוות זה יתוקן.

<u>הרב גרוס:</u> קובל נגד אי הזמנת והפעלת המועצה. ההנהלה פועלת, דנה ומחליטה ומוציאה לפועל את החלטותיה מבלי הזדקק לאשור המועצה. מצב זה אסור לו להמשך יותר. להלן מציין הנואם שמעתון "דבר" נודע לו לפני כמה שבועות על סכסוך שפרץ בקהלה בעניני העיריה, הוא מצטער שהמועצה לא נקראה במיוחד לשם הסברה ובירור שאלה כה חשובה. אח"כ עמד הנואם על חוסר פעילות מצד הקהלה בשטח ביעור הטריפות. גם בשאלת עבודת הפועלים היהודים בתחנת הרכבת בתל-אביב ביום השבת, לפני כשבוע ואשר כתוצאה מזאת הוכו יהודים שומרי שבת ע"י שוטרים ואף הושעו בעל כרחם במכונית למשטרה, הנהלת הקהלה לא נעה ולא זעה. בענין שחיטת עופות גם כן לא נעשה עדיין דבר למרות – שדבר זה יכול היה לשמש ענף הכנסה חשוב לקופת הקהלה. מן הפרטיכלים למד כי רווחת דעה בהנהלה להגדיל את מס הכנסת, יתכן שדבר כזה היה יכול להיות אפשרי אילו היתה הקהלה מראה על פעולות חשובות וגדולות. לדעת הנואם צריכה הקהלה להיות יותר פעילה ולדון ביותר רצינות וכובד ראש בפתרון שאלות השבת וביעור הטריפות. לבסוף הציע הנואם לקרוא את ישיבות המועצה לפחות אחת – לשבועים ובשאלות חשובות להזמין ישיבות שלא מן המנין.

<u>הא" בורגמן:</u> אמר: הרושם שלי מן הפרטיכליה של ההנהלה הוא חלש מאד. אני מצטרף לדברי הרב גרוס בדבר חוסר פעילות מצד הקהלה בכמה וכמה שאלות חשובות. הנואם ציין שבאספה שנקראה בקשר עם שערורית העבודה בתחנת הרכבת ביום השבת, לא נראו אפילו פני ב"כ הקהלה. הנואם מציין מתוך צער כי שום פעולות חשובות לא נעשו ע"י ההנהלה ואפילו שאלת ביעור הטריפה אשר הועמדה הערב לדיון לא תמצא את פתרונה מחוסר כסף. להלן מציין עוד הנואם את חוסר העקביות בעבודת ההנהלה ע"י הבלטת פרשת ועדת הדרגא אשר למרות עבודתה הרבה והחלטותיה, היא בוטלה ולא נבאר ממנה ומהחלטותיה דבר, דבר אשר השאיר מצב בלתי ברור בקרב הפקידים, ואחדים נשארו מקופחים באמת. המצב הכספי בקהלה קשה לדעת הנואם, ויש לבדוק יפה את סעיפי ההוצאה – שונים. הנואם סבור כי בקהלה, ברבנות ובבית המטבחים מצויים פקידים – מיותרים ויש לעשות קצוצים בפקידות. הנואם משתומם כי לשם אזון התקציב החליטה ההנהלה למשכן את בית הועד מבלי לשאול את עצמה מי הוא אשר ישלם את המשכנתא. הנואם מציע שההנהלה תבדוק יפה את התקציב בטרם יובא לאשור לפני המועצה.

<u>הא" חסון:</u> הנואם הביע את צערו על המצב הבלתי ברור שנוצר בקהלה. בענין הסכסוך עם העיריה שנתפרסם ב"דבר" נעשתה לדעתו נבלה. מי שהוא היה מעונין לזייף. הנואם ציין גם מתוך התמרמרות את היחס לחברי הקהלה בשעת הלוית המנוח דיזנגוף ז"ל ואשר ההנהלה לא מצאה לנחוץ להגיב כראוי. גם פרשת שלוש-רוקח לא הוסיפה לדעתו כבוד לקהלה. להלן הביע הנואם את – צערו על שההנהלה מעמידה את המועצה בפני עובדות קיימות. הוא מתנגד בהחלט, למנוי רבנים חדשים לנוכח המצב הכספי ההולך ורע. באשר לתקציב, הרי למרות שהנהו חבר ועדת התקציב לא השתתף בהכנתו וחושב שהוא מקבל צורה מגוחכת. הנואם מציע איפוא לא לאשר כל מנוי של רבנים או פקידים או הוספות למשכורות המצויים בפרטיכלים העומדים לאשור.

__הא" בורגמן:__ הוסיף על דבריו הקודמים עוד ואמר: שאלת רופא הקהלה ד"ר פרנד איננה בסדר. החלטת ההנהלה בדבר הוספת $3\frac{1}{2}$ לא"י לחדש נוסף למשכרתו המגיעה ל-20 לא"י לחדש, הנה בלתי חוקית ובלתי מוסרית.

__הא" שירקיס:__ השיב על דברי הבקרת שנשמעו וציין כי אם רבתה כל כך הבקרת הרי סמן טוב הוא, סמן המראה על פעילות ופעולות בקהלה. בדרך כלל קל תמיד יותר לבקר מאשר לפעול. באשר לשאלת ביעור הטריפות, לדעת הנואם הושקעה הרבה עבודה, כסף, פעילות ומרץ במדה גדולה מאד. באשר לאינצידנט של "דבר" ברדנו יפה יפה את השאלה והוברר לנו היטב כי הדברים אשר נתפרסמו בו לא יצאו מועד הקהלה. בענין שחיטת העופות, הרי גם בשאלה זו נעשה לא מעט ועוד מטפלים בה בכל הרצינות ומחפשים את הפתרון אשר איננו כה קל, אך בכל אופן הנואם מקוה שבקרוב תהיינה תוצאות ממשיות אם כי דרושה זהירות מרובה מאד משום שיש לחשוש שבמקום שנפיק תועלת - מענין זה יגרם לנו נזק כספי.

להלן עמד הנואם על שאלת שלשת הרבנים שנתמנו וציין כי בדבר מנויו של הרב בנוה צדק פנו במשך שנה תמימה משלחות רבות מבתי הכנסת - ובקשו למנותו, גם הרבנים הראשיים הצטרפו לבקשה זו, באשר ליתר שני - הרבנים הספרדי והתימני, הרי על קבלתם הוחלט עוד בשנה העברה ומשכרתם גם נקבעה ונכללה בתקציב.

בעניני השבת אין הנואם מסכים כלל לדעת הנואמים הקודמים כי הקהלה פעלה רק מעט. בקהלה קיימת מחלקה מיוחדת המטפלת באופן מיוחד, מקיף ויסודי בשאלת השמירה על השבת והכשרות. אם ישנם חברי מועצה הרוצים - ומוכנים לעזור בענף עבודה חשוב זה, תבוא עליהם הברכה ויושיטו נא את - ידם לעזרה. באשר לשאלת ועדת הדרגא והחלטותיה, הרי יש לזכור כי כל הענין הזה נדחה לע"ע ולא הוצא אל הפועל מפני מצבו הכספי הקשה של הועד והצורך בקמוצים. הנואם סבור שעל הא' בורגמן ~~אאא~~ הדוגל בשיטת הקמוצים והקצוצים, למחות על דחית גישום החלטות ועדת הדרגא. באשר לרבנים ולפקידים המיותרים אשר לדעת הא' בורגמן יש לפטרם, הרי עליו להביא הצעה מפורטת, ברם אני כשלעצמי אינני משוכנע לגמרי כי ישנם פקידים מיותרים. באשר להלואה, שעל קבלתה החליטה ההנהלה, הרי איש מאתנו לא תיאר לעצמו כי תבוא לפתע ירידה כזו במצב הכלכלי. באשר לשאלה, מי ישלם את ההלואה? הנה במחלקת - המסים ישנם חובות של כ-30 אלף לא"י ועתה נעשים מאמצים גדולים לגבות - חלק מהחוב הזה ואשר ממנו תכוסה ההלואה. באשר להוספה שנתנה לד"ר פרנד, היא נתנה לשם שכירת חדר נוסף לדירתו בהתאם לדרישת המחלקה לעזרה סוציאלית והא" שלוש אשר ברר בעצמם את השאלה ומצאו כי בהיות ובשלחים לשם ע"י - המחלקה לעזרה סוציאלית מ-40 -30 חולה ליום, ולחולים לא היה חדר המתנה מתאים הצענו לד"ר פרנד לשכור חדר נוסף על חשבוננו.

__הא" בר-אבא:__ מאשר את העובדה שנמסרה ע"י היו"ר בענין הד"ר פרנד.

__הא" כהן י.ש.__ הצדיק במדת מה את דברי הבקרת שנשמעו כלפי ההנהלה. קבל מרה נגד העוול הצועק השמימה שנעשה להרב יחיא נחום אשר נתמנה עוד בחדש תשרי תרצ"ו על פי דרישת הרבנות הראשית, עבד במשך כל השנה ולא קבל משכרתו עד היום הזה. להלן ציין עוד הנואם את החלטת ההנהלה מן השנה החולפת בדבר הקצבת סך 50 לא"י לעליה מתימן ואשר מסכום זה שולם רק 25 לא"י למרות כל חשיבות ורצינות השאלה. לעומת זאת ציין את ההקצבה בסך 60 לא"י שהוקצבה לעולי פולניה ואשר שולמה עד תומה.

__מ ח ל י ט י ם :__ לאשר את החלטות ההנהלה הנ"ל מחוץ לשתי ההחלטות בדבר מנויי שלשת הרבנים: יודסין, יחיא נחום וקורקידי וההוספה למשכרת הד"ר פרנד. שתי ההחלטות הנ"ל תועמדנה לדיון באופן מיוחד בשעת הדיון על אשור התקציב.

__הצעת מר י.ש. כהן להפריד את הרב נחום מן הרבנים יודסין וקורקידי ולהצביע עליו באופן מיוחד נ פ ל ה .__

ג. __בעור בשר הטריפה.__

__הא" שכטרמן:__ הרצה באריכות על שאלת בעור בשר הטריפה. בנגוד לדברי הבקרת שנשמעו על חוסר פעילות בשאלה זו, סבור הנואם כי הקהלה היתה היחידה אשר עבדה ופעלה רבות בענין זה. להלן עמד הנואם בפרוטרוט על - המלחמה המאומצת שהיתה להנהלה בשאלת גבול בית המטבחים: עוד לפני שנעשה הנסיון המתפיר של גבול בית המטבחים, נודע הדבר, ומיד פנינו לעיריה - ולמושל, מתינו בכל תוקף ודרשנו לאסור כל נסיון כזה. המושל לא הראה לנו

[illegible]

שום דרך אפשרית לפתרון השאלה, נאלצנו לפנות לקצבים הערבים בעצמם ונסינו להשפיע עליהם בדרכים שונות לחדול משחיטתם בבית המטבחים בתל-אביב. להלן עמד הנואם באריכות על המו"מ המיגע שהתנהל בימים האחרונים עם הקצבים היהודים בשאלת בעור הטריפות ובקיום רב הודג הסכם שלפיו הקהלה התחיבה לותר על 50% מחובם של הקצבים במשך שנה במקרה שהבשר הטרף ימכר לחו"ל – בהסכמת הרבנות, היינו סבורים איפוא שע"י זה מצאנו דרך לפתרון כל שהוא של שאלה רצינית ומסובכה זו, אולם לצערנו נודע לנו לפתע היום שהקצבים הפרו את ההסכם שהושג ומכרו שוב בשר טריפה.

להלן הקריא הנואם את התנאים המוצעים בתור בסיס להשגת הסכם חדש עם הקצבים וביקש מאת המועצה לאשרם:

א. הקהלה מתחייבת להשתתף בחצי חוב הקצבים בתנאי שהחוב יוכח ע"י מוסמכים.
ב. החוב הנ"ל ישתלם ע"י הקהלה במשך שנה בתשלומים חדשיים.
ג. הקצבים מתחייבים לבער את הטריפות כל עוד לא נמצא קונה לבשר הטריפה אשר הרבנות הראשית והקהלה יהיו בטוחים בו.
ד. כל זמן שהקצבים ישרפו את בשר הטריפה ואחרים לא ירצו לשרוף לא תנתן לאלה רשות השחיטה.
ה. במקרה שהמסרבים לשרוף ימצאו קונה אשר יטב בעיני הרבנות – והקהלה, אזי יורשה להם למכור וגם השורפים רשאים למכור לו או להמשיך לשרוף.
ו. הקצבים שאתם נבוא לידי הסכם מתחייבים להמציא שורים לבית המטבחים כמדת הצורך, במשך הזמן שלא נתיר את השחיטה לאחרים.
ז. שמירת ההסכם אשר יושג תובטח ע"י פצויים מתאימים.

<u>הא" בורגמן:</u> סבור בכל זאת שלא נעשה די בשאלת בעור הטריפות. לדעתו לא נעשתה הפעולה העיקרית בדבר הפיכת השאלה לשאלה צבורית כללית. הנואם מציע ליצור ועד צבורי למטרה זו ולעורר את דעת העתונות לע"ע יש להפסיק את השחיטה לירום יומים בכדי להשפיע גם על יתר הקצבים להצטרף – להסכם, כמו-כן מציע הנואם לאשר סך 600 לא"י הדרוש לסדור ההסכם הנ"ל.

<u>הרב גרוס:</u> סבור אף הוא שיש לתת לכל השאלה אופי דתי לאומי צבורי כללי ואמר כי הוא בעצמו מוכן לנהל מלחמה צבורית גדולה נגד מוכרי הטריפות. הנואם מסכים להקצבת סך ה-600 לא"י בקשר עם ההסכם הנ"ל.

<u>הא' גולדשטין:</u> סבור שלמרות הפעולה המאומצת שנעשתה ע"י הקהלה לבעור הטריפות הרי היו גם הזנחות. לדעתו לא היתה פעולה – אינטנסיבית בשאלה זו. הנואם מציין כי דבר בשאלה זו באופן בלתי רשמי פעמים אחדות עם מר רוקח וראה מצדו של האחרון יחס חיובי במלחמה נגד מוכרי הטריפות. הנואם סבור כי כדאי היה ליצור ועדה משותפת בין העיריה והקהלה למציאת מודוס בדבר קביעת מחיר הבשר בעיר.

<u>הא" חסון:</u> סבור שהבקרת שנשמעה נגד ההנהלה בשאלה זו הנה בלתי מוצדקת, כי דוקא בשאלה זו נעשה הרבה ע"י ההנהלה. הנואם דורש לנהוג זהירות מרובה, כי הוא חושש שכונת הקצבים אינה טהורה, הוא מציע להרכיב ועדה מיוחדת בשאלה זו.

<u>הא" סירקיס:</u> סבור אף הוא שיש לנהוג זהירות מרובה בשאלה רצינות אשר מסביב לה נשמעו הצעות חשובות שלגישומן יש להרכיב ועדה.

<u>הא" שכטרמן:</u> מציע א) להקציב עשרים לא"י להדפיס הוצאות המסמרת לתפיסת בשר החוץ לשם הכשלת המסחר בבשר הטרפות. ב) לבחור בה"ה ש. בורגמן הרב גרוס א. גולדשטין וי. סמלוק לועדה לביעור הטריפות על ידי מלחמה צבורית. ג) להקציב סך 600 לא"י, השתתפות הקהלה בחוב הקצבים.

<u>מ ח ל י ט י ם : לקבל את הצעות הא" שכטרמן הנ"ל.</u>

על פי הצעת הא" סירקיס <u>מ ח ל י ט י ם</u> להטיל על ה"ה קלמק רפפורט ושכטרמן להמשיך את הנהלת המו"מ עם הקצבים ברוח הויכוחים והצעות ה" שכטרמן הנ"ל.

ד) <u>תקציב הרבנות הראשית לארץ-ישראל.</u>

<u>הא" סירקיס:</u> מסר לחברי המועצה ע"ד דרישת הועד הלאומי מאת קהלת תל-אביב להשתתף בסך 800 לא"י בתקציב הרבנות הראשית לארץ-ישראל.

הנהלת הקהלה החליטה – המשיך הנואם – להשיב לועה"ל, כי בשאלת התקציב להרבנות הראשית, יש לדעת ההנהלה לכנס אספה של באי כח כל הקהלות, המועצות המקומיות והמושבים הנכללים בארגון כנסת ישראל בארץ לשם חלוקת התקציב הנ"ל

בצורה צודקת בין כל הגורמים הנ"ל, אשר מחובת כלם יחד לשאת בחובות כנסת ישראל.

<u>מ ח ל י ט י ם ;</u> לאשר את עמדת ההנהלה בשאלה הנ"ל.

היו"ר: מר דניאל סירקיס

המזכיר:" משה עוזיאלי

רושם הפרטיכל: מר אריה תורגמן

המזכיר 19-1-38

פרוטוקול ישיבת ההנהלה ביום ט"ו טבת תרצ"ז (29.12.36)

משתתפים חברי ההנהלה ה"ה: בן גרוסקופ, י.ש. כהן, פ. רפופורט, צ. שכטרמן.

יו"ר: ה' א. שלוש המזכיר: ה' מ. עוזיאלי

א. מחליטים: לשלם לח' האחריות הכללית ג'נרלי את עודף ההלואה המגיעה לחברה מאת ועד הקהלה בסכום 500 לא"י מלבד הרוחים לפי חוזה המשכנתא ולפדות את המשכנתא של בית ועד הקהלה.

ב. מחליטים: ליפות את ידי עו"ד הקהלה מר ראובן גפני לחתום בטבו בשם ועד הקהלה לשם שחרור המשכנתא.

ג. מחליטים: לקבל מאת ח' הבטוח הא"י הלואה בסכום 500 לא"י לשם סדור התשלום לח' האחריות הכללית ולחתום שטרות לחברת הבטוח הא"י על הסכום הנ"ל. את השטרות לסדר ע"י תשלומים של 50 לא"י לחדש החל מיום 15 לפברואר 1937.

ד. המזכיר: מקריא את מכתב ה' רמון שחלה פתאום ותעודת הרופאים ד"ר פרנד וד"ר גלוקר ע"ד הצורך לו בחפש לשם רפוי ובקשתו לתת לו מפרעה בסכום 12 לא"י בשביל רפוין.

מחליטים: להרשות למר רמון חפש לזמן עד חדש ימים ולתת לו מפרעה בסכום 12 לא"י כבקשתו.

ה. מחליטים: להקציב (שלש) 3 לא"י לכרטיס לנשף ח' ההחלמה ברמת-גן.

ו. מחליטים: לבחור בה"ה בר-אבא, גולדשטיין, כהן, ממלוק ורפופורט לועדת המצות השנה. לתפקיד הועדה נכנסים גבית תרומות קמחא דפסחא וחלוקת המצות.

ז. מחליטים: להזמין את ה"ה לבונסקי וזלירנסקי למשרד הקהלה בקשר עם מס המצות השנה.

ח. הא" שכטרמן: מרצה על פרטי המו"מ עם קבוצת הקצבים של מוסטובוי בנוגע לדרישתם שועד הקהלה ישתתף בכסוי החוב (ב-1300 לא"י) המגיע להם מקצבי הטרפות, המסרבים לשלם את חובם לרגלי הפרת החוזה ע"י קבוצת הקצבים הסיטונאים למכור להם את בשר הטרפה.

הנהלת הקהלה היתה מוכנה להשתתף בהיזק זה במכסה עד 50%; הקצבים דרשו שהועד ישתתף במכסה של 70% מההפסד הנ"ל, ולעומת זה יתגבר המה ישפוי כח לועד הקהלה לגבות מאת קצבי הטרפה את החוב הנ"ל. קבוצה שניה של קצבים סיטונים דורשת שועד הקהלה ירשה להם לא לשרוף את בשר הטרפה, כי אם לשמור את בשר הטרפה במקרים עד שתמצא - האפשרות למכור את בשר הטרפה בהסכמת הרבנות הראשית.

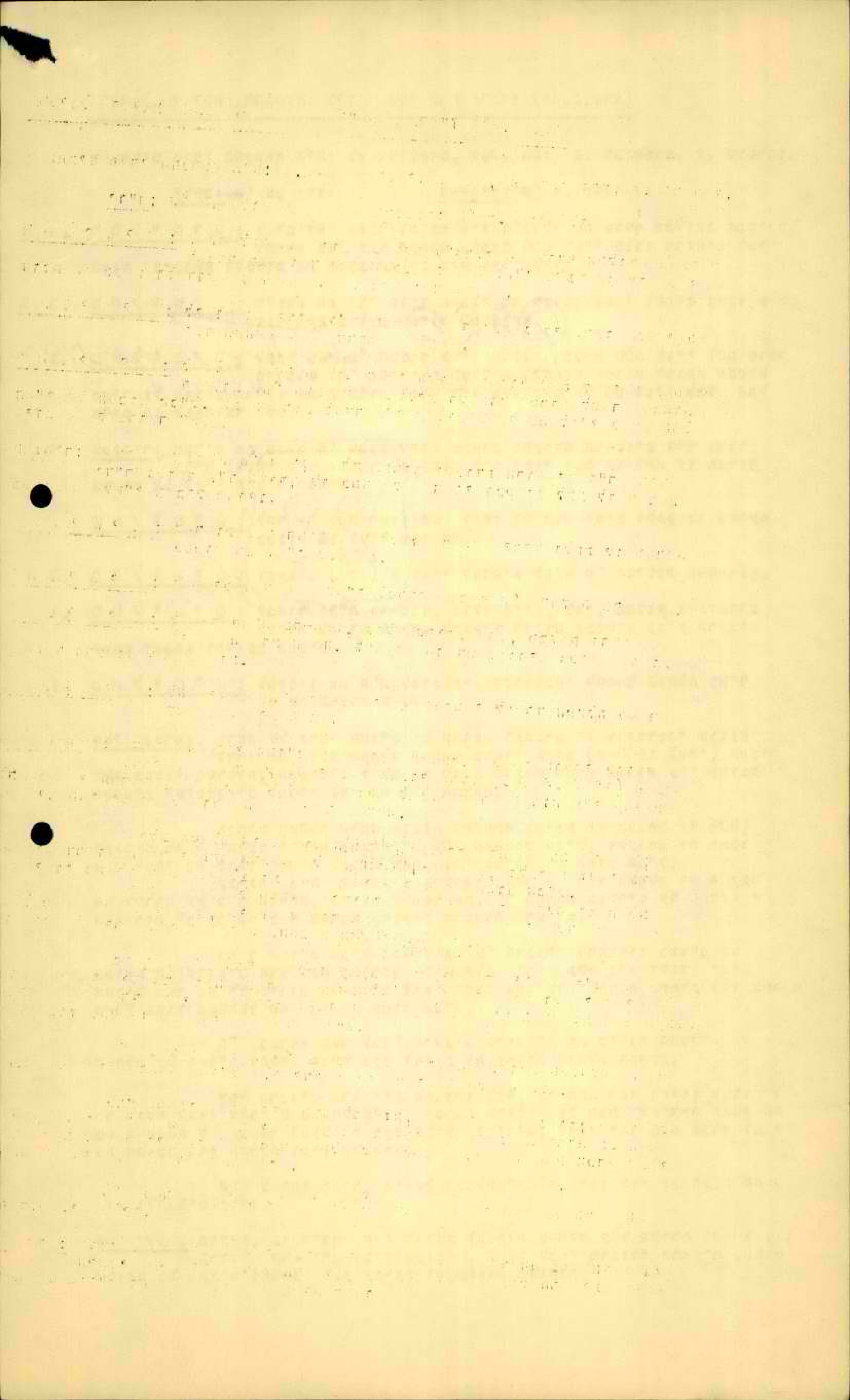
במשך המו"מ הנ"ל נכנסו גם כ' הרבנים הראשיים במו"מ עם קבוצת הסיטונאים הראשונה בתדוכה של הנהלת עירית תל-אביב ולפני ימים אחדים באו במשרד עירית תל-אביב לידי הסכם אתם על יסוד השתתפות ועד הקהלה ב-75 אחוז מההפסד האפשרי עם החוב הנ"ל.

ה' שכטרמן מסר לכב' הרבנים הראשיים את תלונת ההנהלה של - הקהלה על המו"מ והסכם הנ"ל בלי ידיעת והשתתפות הנהלת הקהלה.

כב" הרבנים הראשיים התנצלו בזה, כי המה ראו נסיון מצדו של מר רוקח לבוא לידי הסכם ספרטי עם קבוצת הקצבים על מנת שהעיריה תגבה את מס השחיטה לשם כסוי החוב של ועד הקהלה לעיריה; ואזי ראו המה הכרח להחיש את ההסכם בין הקהלה ובין הקצבים.

ה' שכטרמן מעיר, כי על הנהלת הקהלה לדון כעת על הצעת ההסכם הזה ולהחליט עליו.

הא" שלוש: מודיע, כי תיכף אחרי שנודע להנהלת הקהלה ע"ד ההסכם שהושג בין הרבנים הראשיים ובין הקצבים, נשלח לכב" הרבנות הראשית מכתב- תלונה על המו"מ וההסכם בלי ידיעת והשתתפות ההנהלה.

המשך פרוטוכל ישיבת ההנהלה ביום טו"
טבת תרצ"ז (29.12.36).

ה' שלוש סובר, כי לא רצוי להחליט על שאלת ההסכם עם הקצבים בלי השתתפותו של ה' שירקין והוא מציע לדחות את הדיון בשאלה זאת ולבקש מאת ה' שירקין לבוא לתל-אביב ביום החמישי הקרוב.

מתקבלת הצעת ה' שלוש.

האי" שכטרמן: ממשיך להודיע, כי ישנה הצעה מאת יהודי הנמצא בקשר של חוזה עם ערבי אחד להספקת בשר לצבא וכו".
היהודי הזה רוצה להתקשר אתנו לקנות את כל בשר הטרפה מאתנו ולקבל על עצמו את כל ההתחיבויות סנדרוס מאתו.
מלבד ההצעה הזאת ישנה הצעה מאת ה"ה קוסניר, גבור, כי המה מסכימים לקבל את בשר הטרפה על מנת למכור אותה רק למי שהרבנות הראשית תרשה, בתנאי שועד הקהלה ישלם להם 30 מיל. על כל רוטל בשר טרפה. בתנאי זה מותרים הקצבים על ההנחה שהמה מקבלים כעת תמורת הבשר הנטרף.
ה' שכטרמן נותן מספרים בנוגע להוצאות הועד עד כה בקשר עם הטרפה.

ט. ה' שלוש: מודיע, כי הוא נתן לועד הקהלה הלואה בסכום של שמונה מאות (800) לא"י בכדי לשלם לבנקים אשראי, א"י-פולניה והלואה וחסכון את המגיע להם בהתאם להתחיבויותינו כלפי המוסדות הנ"ל.

ההנהלה מקבלת בתודה לתשומת לבה את הידיעה הנ"ל ומחליטה לפרוע בהקדם האפשרי לה' שלוש את סכום ההלואה.

יו"ר: ה' א. שלוש

המזכיר: ה' מ. עוזיאלי.

העתק מתאים למקור הנמצא בארכיון הקהלה

המזכיר

19-1-37

[illegible]

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כ' בטבת תרצ"ז (3.1.37)

נוכחו ה"ה: יעקב שלמה כהן, מ. קלמר, ד. סירקיס, פ. רפופורט, צ. ססרמן וא. שלוש.

א. אשור הפרטיכלים של ישיבות ההנהלה מיום ל' כסלו, ו' ו-טו' בטבת ש.ז.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הפרטיכלים הנ"ל.

ה' יעקב שלמה כהן: העיר כי בתשובת היו"ר לדבריו בענין קפוח בני עדתו, בישיבה מיום ל' כסלו, לא נמק היו"ר את תשובתו.

ב. אשור הצעות ועדת-הארגנה מיום י"ג, יח' טבת.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את החצעות הנ"ל.

ג. תקציב לנעלים לתלמידי הנ"ת התימני.

בהתאם לחוות דעתם של ה"ה: ממלוק ויעקב שלמה כהן, לאחר בקורם בת"ת הנ"ל מחליטים: לקנות 25 זוגות נעלים לילדים הזקוקים ביותר.

ד. ההסכם עם ה' ספוז'ניקוב בנוגע לקבלת מגרש מאחר עבור בית האינוולידים.

ה' יעקב שלמה כהן: מסר כי בקר בלוית ה' ממלוק את בית האינואלידים, וראו את אחותו של ה' ספוז'ניקוב, שאינה שפויה בדעתה, ואשר תמורת סדורה ע"י הקהלה בבית האינואלידים, רוצה ה' ספוז'ניקוב להקדיש את המגרש, ושניהם באו לידי הכרה כי אין כל חשבון לקהלה לקבל את המגרש המוצע.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את המגרש הנ"ל ע"ש הקהלה בתנאי מפורש שועד הקהלה לא ישא בשום אחריות כלפי מי שהוא תמורת המגרש הנ"ל.

ה. משלחת הועד הלאומי ודרישותיה להבטחת תקציב הרבנות הראשית לארץ-ישראל.

לאולם הישיבה הופיעו חברי הנהלת הועד הלאומי הרב אוסטרובסקי וה' א. אלמליח. חברי המשלחת אמרו כי מטרת בקורם היא השתתפות קהלת ת"א בתקציב הרבנות הראשית. הרב אוסטרובסקי הרצה על הקשיים המרובים שנתקל בהם הועד הלאומי בעבוד התקציב של הרבנות הראשית וציין שלאחר כל - הצמצומים והקמוצים נקבע תקציב מינימלי בסך 2500 לא"י. סכום זה הוחלט לאספו מהקהלות והמועצות המקומיות בארץ. על קהלת ת"א המונה יותר משליש הישוב הוחלט להקציב סך 800 לא"י, על קהלת ירושלים 400 לא"י, על קהלת חיפה 400 לא"י, על מועצת פ"ת 150 לא"י, על מועצת רמת-גן 100 לא"י וכו". הנואם הביע את תקותו שקהלת ת"א תהיה למופת לישוב, ותתן את חלקה להחזקת הרבנות הראשית בארץ.

ה' סירקיס : חזר על הדברים שנכתבו כבר במכתב להנהלת הועד הלאומי, המשקפים את דעת חברי ההנהלה והמועצה של הקהלה, היינו, שאת תקציב הרבנות הראשית לא"י יש להטיל על כל חלקי הישוב המאורגן בתוך - כנסת ישראל. להלן שאל הנואם, אם הנהלת הועה"ל דנה במכתב ועד הקהלה - בשאלה זו.

ה' יעקב שלמה כהן: קבל נגד שיטת הועד הלאומי המרחיקה את תושבי נהלל ועין-חרוד מן החובות הדתיות והרוחניות של האומה, ושאל את חברי הועה"ל אם מושבי העמק ישתתפו גם הם בתקציב הרבנות הראשית. הנואם סבור שאסור להנהלת קהלת ת"א להחליט בחיוב בטרם ישתתף הישוב כולו בתקציב הרבנות הראשית.

ה' קלמר : תמך בדעת היו"ר והא' יעקב שלמה כהן והוסיף כי קהלת ת"א תהיה האחרונה אשר לא תתמוך בתקציב הרבנות הראשית לארץ-ישראל. אולם הוא סבור שלא יתכן בהחלט שבתקציב הנ"ל לא ישתתפו כל תאי כנסת - ישראל. הנואם עמד גם על החשיבות הפרינציפיונית של השאלה.

הרב אוסטרובסקי: הוסיף על דבריו הראשונים כי הוא לא נתכוון לאמר שנהלל ועין-חרוד לא ישתתפו בתקציב הרבנות והדגיש כי כל הישוב המאורגן ישתתף בתקציב הנ"ל.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

<u>ה׳ אלמליח:</u> ציין אף הוא שהתקציב סודר באופן מצומצם מאד והביא בתור דוגמא כי משכרתו החדשית של חבר מועצת הרבנות הראשית נקבעה ל־$12\frac{1}{2}$ לא"י. הנואם בקש מחברי הנהלת קהלת ת"א להתחשב בכל הקשיים שעמדו ושעומדים על דרכו של הועה"ל בסדור וארגון הרבנות הראשית לא"י, ולהקציב את ההקצבה הנדרשת.

<u>ה׳ שלוש :</u> אמר כי מנקודת מבט חוקית, היינו בהתאם לתקנות כנסת ישראל, צודק הועה"ל בדרישתו אולם מאידך גיסא, אם נבדוק את הכנסות מס השחיטה, לאחר נכוי הוצאות הרבנות המקומית והשחיטה אזי לא ישאר דבר להפרשתו לרבנות הראשית בירושלים אבל מנקודת מבט מוסרית, מחובתנו לדאוג לקיום הרבנות הראשית בארץ־ישראל. סך ה־800 לא"י אשר הוטל על קהלת ת"א כחלקה בתקציב הנ"ל איננו מוגזם לדעת הנואם, אולם יש לחפש את המקורות - אשר מהם ילקח סכום זה. לנוכח מצבו הכספי הקשה של הועד אשר גרעוננו הולך וגדל מיום ליום, אין הנואם רואה כל אפשרות למלוי דרישת הועה"ל. בהזדמנות זו ציין מר שלוש את העול הנעשה לקהלת ת"א מצד הועה"ל בהסילו את מס החנוך של ילדי יפו על הקהלה אילו היה משחרר הועה"ל את הקהלה ממס החנוך, היתה יכולה למלא את התחיבותה להחזקת הרבנות הראשית. באשר לעצם השאלה הנואם תומך בעמדת היו"ר.

<u>ה׳ אלמליח :</u> בקש שוב להתחשב ברצינות השאלה ולהחליט בחיוב אם כי הוא מוכן להניח שטענות הא׳ שלוש הנן נכונות.

<u>ה׳ סירקיס :</u> אמר כי השאלה נדונה כבר במועצת הקהלה אשר החליטה להציע לועה"ל לכנס לישיבה משותפת את באי־כח כל נקודות הישוב המאורגן בארץ לשם שתופו בתקציב הרבנות הראשית. הנואם מציע שוב להזמין מיד את ב"כ הקהלות, המושבות והנקודות ולהחליט על חלוקת התקציב בין כל הגורמים.

<u>ה׳ שכטרמן :</u> עמד אף הוא על הצורך בשתוף כל הישוב בתקציב. מצד שני הוא מבין שבלעדי התחיבות ממשית מצד קהלת ת"א לא יוכלו באי־כח הועה"ל לפנות ליתר הקהלות. משום כך מציע שההנהלה תחליט לפי שעה על - תשלום אחד לשלשה חדשים עד לחשבון ובינתים שהועה"ל יזמין את האספה - המבוקשת.

<u>ה׳ קלמר :</u> הציע להחליט על העברת 100 לא"י עד לחשבון, ולדרוש לכנס את אספת ב"כ הקהלות וכו" במשך חדש ימים לשם הטלת התקציב על כל הישוב.

<u>ה׳ יעקב שלמה כהן:</u> מסר את ההצהרה דלקמן: א) דעתי שלילית בהחלט לגבי מועצת הרבנות הראשית בירושלים ב) נקודות התימנים בארץ לא תשתתפנה בתקציב הרבנות הנ"ל בהיות ואין להם חלק בה ג) אני נמנע מהצביע בשאלה זו.

<u>ה׳ רפופורט:</u> סבור כי מן ההכרח למצוא פתרון לשאלה. מציע לקבל את הצעת הועה"ל, בתנאי שתנוכה מהקצבת הקהלה לרבנות הראשית התמיכה הנתנת לאלמנת הרב קוק ז"ל.

<u>ה׳ סירקיס :</u> הציע להעביר לע"ע סך 50 לא"י על החשבון ואת כל השאלה להביא לדיון לפני המועצה.

<u>ה׳ שלוש :</u> בהסתמכו על החלטת המועצה מן הישיבה הקודמת, סבור שאין לקבל כל החלטה בלי ידיעת המועצה ומשום כך הציע להזמין בהקדם לישיבת מועצה ולמסור לה את דעת חברי הועה"ל שנשמעה בישיבה זו.

<u>ה׳ שכטרמן:</u> הציע: א. שועד הקהלה מוצא להכרחי את שתוף כל הישוב בתקציב הרבנות הראשית ב. ההנהלה מציעה למועצה לאשר לע"ע תשלום של 60 לא"י לחדש במשך שני חדשים, בהתחשב עם תכיפות הדבר.

<u>ה׳ שלוש:</u> ציין את אי חוקיותה של כל החלטה אשר תתקבל בלי אשור המועצה.

<u>ה׳ שכטרמן:</u> הודיע כי הוא מסכים להסיר את הצעתו בתנאי שתוזמן ישיבת מועצה ביום ה׳ שבוע זה או ביום א׳ של השבוע הבא.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> להביא את השאלה הנ"ל לישיבת המועצה שתתקיים ביום א׳ כז" טבת בשעה 8 בערב ואשר בה ישתתפו ב׳כ הועה"ל.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כ' בטבת תרצ"ז (3.1.37).

ו. **דרישות הקצבים לרגלי בעור בשר הטריפה.**

בשעת הדיון בסעיף זה משתתפים הרבנים הראשיים.

הרב עוזיאל: הרצה על השתלשלות המו"מ בשאלת בעור בשר הטריפה והקריא את ההסכם אשר הושג בנוכחות ראש העיריה מר רוקח.

ה' שלוש: הביע את צערו על שהרבנים הראשיים נהלו וגמרו את המו"מ עם הקצבים באמצעות העיריה ומבלי ידיעת ושתוף חברי הנהלת הקהלה ובפרט מבלי ידיעת הא' שכטרמן שהיה בתוך הענינים. הנואם סבור שהוויכוח בשאלה זו בהנהלה מיותר והציע להביא לפני המועצה את ההסכם שסודר ע"י הרבנים.

ה' סירקיס: ציין אף הוא את ההתמרמרות שאחזה את חברי ההנהלה בהודע להם דבר סדור ההסכם עם הקצבים באמצעות העיריה ובלי ידיעתם. הנואם סבור שפעולתם זו של הרבנים הראשיים היתה משגה.

הא" שכטרמן: הצהיר שהוא לא בא לידי שום הסכם עם הקצבים בדבר ותור על קבלת מס שחיטה משור הנשחט במקום שור שיצא טרף. הנואם - הביע את צערו שההסכם המהיר שנעשה ע"י הרבנים שלל את האפשרות מהקהלה לבוא לידי הסכם עם קבוצת קצבים אחרת, למען הוכיח פעם אחת ולתמיד להא' מוסטובוי שאפשר לשחוט בת"א גם בלעדו. הנואם סבור שיש להכניס - להסכם סעיף מיוחד שלפיו יתחייבו הקצבים כי במשך שלש שנים לא ידרשו שום תמיכה נוספת מועד הקהלה בקשר עם מכירת בשר הטרף.

מ ח ל י ט י ם: בהתחשב עם הקמוץ שיהיה לועד הקהלה כתוצאה מהפסקת שריפת הטריפות וכ"כ מהפסקת הותור על מס השחיטה בעד בהמה כשרה תמורת בהמה טריפה, שנתן באופן זמני לקצבים, מציעה ההנהלה למועצה לאשר את ההסכם שסודר עם הקצבים ע"י הרבנים הראשיים, בהתאם - לזכרון הדברים הרצוף לפרטיכל זה, בתנאי שועד הקהלה מבטל בזה את הותור הזמני לשחוט בלי מס שחיטה כל בהמה כשרה הנשחטת במקום בהמה טריפה אשר תמכר בהסכמת הרבנות הראשית. את גמר המו"מ עם הקצבים מטילים על ה"ה קלמר ושכטרמן.

ז. **מכתב העו"ד אהרונוב בקשר עם פסה"ד נגד הגובה הא' קומץ.**

המזכיר: הקריא את המכתב הנ"ל לפיו מתבקשת ההנהלה לעקל שליש משכרתו של הא' קומץ בהתאם לפסה"ד הרבנות הראשית.

מ ח ל י ט י ם: למסור את בירור השאלה לה' קלמר.

ח. **מכתב הא' גפני בדבר נתינת יפוי-כח כללי על שמו.**

המזכיר: הקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה לתת לה' גפני יפוי-כח כללי.

מ ח ל י ט י ם: לדחות את הבקשה הנ"ל.

ט. **תזכיר הא' גפני בקשר עם שרותו למוסד.**

המזכיר: הקריא את התזכיר הנ"ל אשר לפיו טוען הא' גפני כי עבודתו בקהלה הולכת וגדלה בעיקר מטילים עליו משרד הרבנות הנהלת משפטים רבים הגוזלים את מרבית זמנו.

מ ח ל י ט י ם: למסור לה"ה סירקיס ושלוש את בירור היקף עבודתו של הא' גפני בקהלה.

י. **אשור הא' ברוך לפקיד קבוע בקהלה.**

הא" שכטרמן: הודיע שמאחר שהא" ברוך שנתקבל לעבודת נסיון והצטיין בעבודתו הוא מבקש לאשרו בתור פקיד קבוע בקהלה.

מ ח ל י ט י ם: לקבל את הצעת הא' שכטרמן.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יא. <u>בקשת הא' שחראי להוספה על משכרתו.</u>

<u>המזכיר:</u> הקריא את הבקשה הנ"ל לפיה מתבקשת ההנהלה להוסיף לו על משכרתו הדלה המגיעה רק ל-6 לא"י למרות 3 שנות עבודתו, והיות והוא מתכונן לשאת לו אשה הוא מבקש להעמיד את משכרתו על מדרגה שתאפשר לו קיום של משפחה.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לדון בבקשה הנ"ל בישיבה הבאה בשעת הדיון של יתר רשימת הפקידים המקופחים אשר תובא ע"י הא" קלמר.

יב. <u>מכתב הרב שמיזל.</u>

<u>המזכיר:</u> הקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה להקציב סכום חד-פעמי בקשר עם הוצאת שני ספריו החדשים אשר כתוצאה מהם נסתבך בחובות.

<u>הא' קלמר:</u> הציע להקציב סך 50 לא"י.

<u>הא' שלוש :</u> הציע לדחות את הבקשה בהתחשב עם מצבו הכספי הקשה של הועד.

<u>הא' שירקיס:</u> הציע לדחות את הדיון לשבועים.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לקבל את הצעת הא' שירקיס.

יג. <u>חתימת מנהל עניני השחיטה וביהמ"ט על הפקודות לתשלומים ע"ח השחיטה וביהמ"ט, בנוסף לחתימות יו"ר וגזבר הקהלה.</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> להוסיף את חתימת הא" צ. שכטרמן, מנהל עניני השחיטה וביהמ"ט על כל הפקודות לתשלומים ע"ח השחיטה וביהמ"ט נוסף לחתימות יו"ר וגזבר הקהלה.

יד. <u>מצב התיירים הבלתי חוקיים.</u>

<u>המזכיר:</u> מסר את בקשת העולים הבלתי חוקיים מאת הנהלת הקהלה ליצור ועד צבורי שבו ישתתפו ב"כ הקהלה לשם דאגה למצבם ופתרון בעיתם.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> שאין הקהלה יכולה ליצור ולהכנס לועד הצבורי המוצע, ולבקש את הרבנים הראשיים להתערב לטובת הנ"ל.

טו. <u>בטול ועדת הארבעה.</u>

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לקבל את הצעת הא' שלוש בדבר בטול ועדת הארבעה ובמקומה לקיים שתי ישיבות הנהלה בכל שבוע, אחת בלי השתתפות היו"ר והשניה בהשתתפותו, בתנאי שסדר היום של הישיבה שנועדה להתקיים - בלי השתתפות היו"ר ימסר לו לפני הישיבה, עם זכות להעביר כל סעיף שירצה לישיבה שתתקיים בנוכחותו.

טז. <u>בקשת בית הכנסת "כנסת ישראל" בענין תמיכה להרב מושקוביץ.</u>

<u>המזכיר:</u> הקריא את הבקשה הנ"ל בה מתואר מצבו החמרי הקשה של הרב הנ"ל המחוסר אמצעי קיום ואשר ההנהלה מתבקשת לבוא לעזרתו ע"י משרת מורה הוראה או תמיכה.

<u>הא" שירקיס:</u> הציע לדחות את הבקשה הנ"ל מפני מצבו הכספי הקשה של הועד.

<u>הא" שכטרמן:</u> הציע להקציב להנ"ל תמיכה חדשית סך -.3 לא"י.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לקבל את הצעת הא' שירקיס.

יז. <u>מכתב בית החולים "הדסה".</u>

<u>המזכיר:</u> הקריא את המכתב הנ"ל, בו מערערת הנהלת בית החולים נגד החלטתה השלילית של הנהלת הקהלה בדבר שחרורם מתשלום מס השחיטה של הבשר הנקנה עבור חולי בית החולים המשתייכים לשכבות העניות של תושבי העיר.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לדברי הנהלת בית החולים, מס השחיטה החדשי עולה לה בסך 6 לא"י, ובקשתה איפוא לשלם לה את הסכום הנ"ל.

מ ח ל י ט י ם : למסור להא' שכטרמן את בירור מידת הבשר החדשית הנקנית ע"י בית החולים "הדסה".

יח. בקשת הרב טארב בדבר ההוספה המשפחתית.

המזכיר: הקריא את הבקשה הנ"ל לפיה מתבקשת ההנהלה לאשר להנ"ל את ההוספה המשפחתית סך $1\frac{1}{2}$ לא"י לחדש (עבור אשתו ובנו אשר הגיעו עתה ארצה).

מ ח ל י ט י ם : לאשר את בקשת הנ"ל.

יט. בקשת "תל-יהודה" להקצבת תמיכה כספית לבנין בית כנסת.

המזכיר: הקריא את הבקשה הנ"ל לפיה מתבקשת ההנהלה לתמוך בסכום כסף מסוים בבנין בית כנסת למושב תימנים בסביבות רמת-גן.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

כ. מכתבי עירית ת"א בענין: א) סדור תשלומי הקהלה להוצאות החנוך והבריאות ב) תשלום סך 24.015 לא"י, עודף מחיר סלילת הכביש ליד בית הכנסת אורחים.

מ ח ל י ט י ם : ליפות את כחם של ה'ה ב. גרוסקופ וצ. שכטרמן להפגש עם ראש עירית ת"א ולהסביר לו כי הקהלה עומדת לקבל בקרוב הלואה אשר ממנה תשלם הקהלה את חובה לעיריה עבור שרותי החנוך והבריאות. באשר לעודף החוב של סלילת הכביש הנ"ל, לבקש שחרור מהתשלום הנ"ל בהתחשב עם תפקידו החשוב של בית הכנסת-אורחים.

כא. מכתב בן הרב סלונים ז"ל בענין הרבנית סלונים.

מ ח ל י ט י ם : לשלם סך 6 לא"י לרבנית סלונים.

כב. הבחירות לועד הקהלה.

הא" שלוש : סבור שהגיע הזמן שההנהלה תדון בכבד ראש בדבר הצורך בהכרזת בחירות חדשות. הנואם אינו סבור כי חברי הקהלה הנוכחית רשאים להוסיף לשבת על כסאותיהם מבלי בחירות חדשות.

הא" סירקיס: מסכים לדברי הא"שלוש אולם מציע להעמיד את השאלה הנ"ל על סדר יומה של המועצה.

הא" שכטרמן: הציע לפנות קודם ולשמוע את חוות דעתו של הועד הלאומי בשאלה חשובה זו, אחר כך על ההנהלה לקבוע את עמדתה ורק אח"כ תובא השאלה לדיון המועצה.

מ ח ל י ט י ם : לדון בשאלה הנ"ל בישיבת ההנהלה הבאה ובינתים לפנות לועד הלאומי ולשמוע את חוות דעתו.

ש ו נ ו ת :

1. המצב הכספי של הקהלה

הא' שלוש: מסר דו"ח קצר ממצב הקופה: החוב מגיע ל-760 לא"י למוסדות מגיע מ-500 - 400 לא"י ונוסף לזה יש כבר לדאוג לתשלום משכרת הפקידים, מפני המצב הקשה מציע לשלם בחדש זה רק את חצי המשכרת, אחרת לא תהיה אפשרות לשלם למוסדות.

הא" סירקיס: התנגד להצעת הא" שלוש.

מ ח ל י ט י ם : לשלם בחדש זה את המשכרת השלימה של הפקידים ולדחות את התשלומים למוסדות עד קבלת ההלואה.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כ׳
בטבת תרצ"ז (3.1.37).

---

2. מחליטים: לחתום לפקודת בנק המזרחי על 5 שטרות על סך 10 לא"י כל שטר שזמן פרעונו יהיה בכל שני חדשים לשם סלוק החוב בקשר עם רפויו של הרה"ג קוק ז"ל.

3. מחליטים: להקציב סך 10 לא"י לרכישת משקל לבית המטבחים.

4. מחליטים: לקבל הלואה מהלואה וחסכון ע"ס 300 לא"י ולחתום שטרות על הסכום הזה.

5. מחליטים: לבחור בהא" אסתרמן או בשרגאי כבורר מטעם הקהלה בסכסוך שפרץ עם פושטי העורות בבית המטבחים.

מחליטים לדחות לישיבה הבאה

א. גמר סדור תקציב הקהלה לשנת תרצ"ז והצעת ה׳ סירקיס בקשר עם החובות למוסדות שונים.

ב. ענין תשלום מס הכנסת ע"י הרבנים והשוחטים.

ג. קביעת סדר בחופות (ה׳ שכטרמן יביא הצעה מפורטת)

ד. בקשת הרב מקובסקי (לעבד הצעה מפורטת ע"ד כרטיסי נסיעות)

ה. שחיטת עופות (ה׳ שכטרמן יביא הצעה מפורטת).

היו"ר : ה׳ דניאל סירקיס

המזכיר: ה׳ מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה׳ א. תורג׳מן.

הדוגמה מתאימה למקור הנמצא בארכיון הקהלה

המזכיר

19-1-37

זכרון - דברים

ועד הקהלה מתחייב לשלם 75% מהסכומים שהפסידו הקצבים מוסטובוי וחבריו מהחוב המגיע להם מקצבי הטרפה שאינו עולה על סכום של אלף ושלש מאות לא"י עפ"י חשבונות מוסמכים.

תשלום זה משתלם לשעורים במשך שנה אחת.

הקצבים הנ"ל מתחייבים לתת יפוי כח מלא לועד הקהלה לגבות הסכומים הנ"ל וכן מתחייבים להופיע במשפט בתור תובעים או עדים אם הדבר צריך לכך.

מה שיגבה מקצבי הטרפה יהיה שייך לועד הקהלה.

הקצבים מוסטובוי וחבריו מתחייבים למצוא קונה לבשר הטרפה באופן שיסכימו הרבנים למכירה זו עד אשר ימצא קונה זה עליהם לשרוף את הטרפות ולשמור שלא יגנבו מבשר הטרפות.

כל קבוצה של קצבים שתרצה למכור הבשר בהסכמת הרבנות, הרשות בידה לשחוט מבלי שתהיה שום טו"ת ע"ז מצד הקצבים הנ"ל.

מהסכום 75% הנ"ל ינוכה סכום של חמשים לא"י בעד הבהמות שמכרו הקצבים מוסטובוי ביום א' ז' טבת דנא אם לא יגבו מהקצבים הטרפה.

הקצבים הנ"ל מחויבים לספק בשר לתל-אביב במקרה שקצבים אחרים יפסיקו השחיטה.

(חתום) ג" צ" ע".

א. מוסטבוי

ד.ג.

מרדכי שיבי

ההעתקה מתאימה לחמר הנמצא בארכיון הקהלה

המזכיר

19-1-36

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פרוטוקול ישיבת המועצה מיום ז' שבט תרצ"ז (19.1.37)

נוכחו ה"ה: מ. בן-עמי, ח. בר-אבא, ח. ברוידא, ש. בורגמן, הרב גרוס, ב. גרוסקופ, א. גולדשטיין, ש. ויס, י.ש. כהן, דניאל סירקיס, י. ממלוק, פ. רפופורט, צ. שכטרמן, ז.א. שרעבי וא. שלוש.

א. אשור פרוטוקול ישיבת המועצה מיום כז' בטבת ש.ז.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הפרוטוקול הנ"ל.

ב. אשור החלטות ההנהלה מיום כז' טבת וה' שבט ש.ז.

הא' י. ממלוק: הודיע כי מחוסר זמן הוא מסתלק מהיות חבר לועדה שהוטל עליה הטפול בהריסת קירות חמי-הדרום והקמת הגדר.

הרב גרוס: העיר לשאלת התשלומים למוסדות הנתמכים. הנואם סבור כי השיטה הנהוגה ע"י ההנהלה, אינה נכונה. הרב גרוס מציע לקבוע סדור כללי של מכסה אחידה לכל המוסדות.

הא' בן-עמי: שואל, אם לחחלטת ההנהלה בדבר נכוי סך 45 לא"י ל"עזרה ובצרון" משטר שהקהלה היתה צריכה לפרוע להנ"ל, היה יסוד יורידי. — החלטת ההנהלה המאשרת כי לחבר ההנהלה ה' י.ש. כהן, יש זכות חתימה, הנה מגוחכת ומיותרת בהחלט. בשאלת חוב הקהלה לעיריה ע"ח תקציב חנוך ובריאות, הנואם סבור כי מחובת ההנהלה לקבוע עמדה קבועה וברורה יען כל ההחלטות — שנתקבלו עד כה הן התחמקויות, דבר שאיננו נאה ביותר למוסד כועד הקהלה. לעצם השאלה, הנואם סבור, שהעיריה יכולה בכל יום לשלוח את ילדי יפו — מבתי-הספר. בשאלה כה חשובה אי-אפשר, לדעת הנואם, לדון באופן שטחי.

באשר לתשלום החובות למוסדות, בהתאם להתחייבויות הקהלה, הנואם סבור שזה לא יהיה הוגן מצד חברי הקהלה הנוכחית, אם ישאירו חוב ענקי — בקשר את זה מצטט הנואם את אמרתו של שלמה המלך ע"ה: "טוב שלא תדור משאר תדור ולא תשלם".

באשר להחלטה המוסרת לה' גפני לברר את המצב המשפטי של "חמי-הדרום" וחוזה החכירה עם ה"ה יפה-זייצל, סבור הנואם, שחברי המועצה רשאים לדעת את השאלה, לקבל העתק החוזה וכו'".

באשר להחלטת ההנהלה בה מובעת התמרמרות כלפי הועדה לעזרה סוציאלית, על החוב של 150 לא"י שעשתה, סבור הנואם, שחברי ההנהלה לא היו צריכים למהר להתמרמר, בטרם יבחנו את המצב לאמתו במחלקה לעזסו"צ אשר גרם לחוב. הנואם איננו מתנגד לבקרת מצד ההנהלה, אבל לא בצורה כזו יש לבקר. להלן ציין הנואם את התפקיד הקשה מנשוא המוטל על חברי הועדה לעזרה סוציאלית. לבסוף שאל הנואם לשם מה הוזמנה נשיאות ארגון הפקידים לפגישה עם ההנהלה.

הא' גולדשטיין: איננו תמים-דעים עם החלטת ההנהלה בענין נכוי ה-45 לא"י משטר של ועד העזרה ובצרון. להלן מסר הנואם את השתלשלות המו"מ עם הקהלה בענין תקציבה. הנואם סבור כי השטרות שחתמה הקהלה לפקודת "העזרה ובצרון" צריכים להשתלם. באשר לסך ה-45 לא"י המגיע לבית "הכנסת-אורחים", הרי זה מגיע מועדת-הפליטים. הנואם סבור על-כן שסך ה-45 לא"י שנוכה, יש להחזירו לועד העזרה ובצרון.

הא' בר-אבא: שואל לפשר המכתב שנשלח ע"י המחלקה לעזסו"צ להנהלה בענין בית-היתומים. הנואם הפנה את תשומת לב המועצה, לעובדא, כי אנשים רבים הפונים לעזרת המחלקה לעזסו"צ מופנים לועד "העזרה ובצרון", באשר וסוג העזרה שהם דורשים שייך לועד הנ"ל, אולם הנואם מציין מתוך צער, כי הועד לעזרה ובצרון איננו בא לעזרת הפונים אליו.

הא' בורגמן: שואל לפרטים על ההחלטה מיום ה' שבט בדבר קבלת ה' רייכלין לפקיד מחלקת המסים ואת העברת הכתבנית סרגוביץ למחלקת — המסים.

הא' סירקיס: השיב: באשר לחובות למוסדות, הודענו בפירוש למוסדות הנתמכים, כי ההקצבות תשולמנה בתנאי, אם תהיה אפשרות לקהלה לעמוד — בהתחייבויותיה. משום-כך, אין להביט על אי-תשלום התקציב במלואו למוסדות, כעל צעד בלתי הוגן ומוסרי כבטויו של ה' בן-עמי. באשר להתמרמרות שהובעה ע"י חברי ההנהלה כלפי החוב שנעשה ע"י המחלקה לעזסו"צ, ה' סירקיס דוחה את תשובתו לישיבה המשותפת שתתקיים בשאלה זו בין ההנהלה וחברי הועדה לעזסו"צ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת **המועצה** מיום ז"
שבט תרצ"ז (19.1.37).

<u>הא' שלוש:</u> השיב ליתר המתווכחים: החלטת ההנהלה בדבר נכוי סך -45 לא"י מעזרה ובצרון ע"ח התחייבות ועדת-הפליטים לשלם את הסך הנ"ל להכנסת התקונים הדרושים בבית הכנסת אורחים כתוצאה מאיכסון הפליטים בו, הנה בסדר גמור הן במובן החוקי והן במובן המוסרי.

באשר להחלטת ההנהלה המאשרת כי לה' כהן ישנה זכות חתימה, הרי ההחלטה נתקבלה בהתאם לדרישתו של ה' כהן, למרות שהוסברה לו היטב האבסורדיות שבדבר. באשר לקביעת מכסה-אחידה לכל המוסדות הנתמכים, הרי זה בלתי אפשרי בשעה שההכנסות אינן מאפשרות את תשלום משכורות הפקידים ותקציבי מוסדות הקהלה. באשר לחובגנו לעיריה, זה אינו נכון להגיד כי ההנהלה מתחמקת מתשלום החוב, ההנהלה מחפשת כל הזמן את הדרך לתשלום, וראיה לדבר שהערב החלטנו לשלם 300 לא"י לעיריה ויחד עם זה אנו ממשיכים במו"מ. באשר לשאלת "חמי-הדרום": כידוע היה קיים חוזה-חכירה בין הקהלה וה"ה יפה ודייצל על מרחצאות "חמי-הדרום", במשך הזמן פרץ סכסוך בין החוכרים הנ"ל והענין נמסר לבוררות, ובינתים נשרף כל הרכוש הנ"ל בימי המאורעות האחרונים כתוצאה מכל הנ"ל - נוצר מצב משפטי בלתי ברור, ועל-כן החליטה ההנהלה למסור את בירור השאלה מן הצד המשפטי לעו"ד גפני.

באשר לשאלת רייכלין-סרוגוביץ: ה' רייכלין עבד כ-7 שנים בתור גובה, מפני גילו החל מתקשה בעבודת חוץ, והחלט להעבירו לעבודה פנימית של המחלקה לע"ע לשם נסיון. בנוגע לכתבנית הגב' סרוגוביץ, במקום לקבל פקיד זמני נוסף לעבודת הכרטיסיה של מחלקת המסים, החלטנו לחלק את עבודת הכתבנית הנ"ל בצורה כזו שהיא תעבוד גם בכרטיסיה של המסים וגם בכתבנות. באשר לפגישת ההנהלה עם נשיאות ארגון רבני ופקידי הקהלה, קבלנו מכתב מארגון פקידי ורבני הקהלה המבקש לקבוע לחברי הנשיאות של ארגונם פגישה עם חברי ההנהלה והחלטנו להענות בחיוב.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לאשר את החלטות ההנהלה הנ"ל.

ג. <u>מנוי ועדת-בחירות לועד הקהלה.</u>

<u>הא' בן-עמי:</u> בקש מקודם לדעת אם יש להנהלה עמדה לגבי שאלת מנוי ועדת-הבחירות, אם צריכים חבריה להיות דוקא חברי המועצה אם גם מחוץ למועצה.

<u>הא" שלוש:</u> השיב כי ועדת הבחירות צריכה להיות מורכבת מב"כ אחד לכל סיעה. במקרה שאחת הסיעות לא תוכל לתת את אחד מחבריה, היא רשאית לבחור באחד שהוא מחוץ למועצת הקהלה.

<u>הרב גרוס :</u> מציע, מפני חשיבות השאלה, להחזירה להנהלה בכדי שזו תקבע את עמדתה.

<u>הא" שכטרמן:</u> הצטרף להצעת הרב גרוס.

<u>הא" גולדשטיין:</u> סבור אף הוא כי היה יותר רצוי אילו דנה מקודם ההנהלה בשאלה והיתה באה לפני המועצה בהצעה. הנואם מפנה את - תשומת-לב ההנהלה, לעובדא, כי ישנן כמה מפלגות בלתי מיוצגות במועצת - הקהלה הנוכחית, ואשר בודאי שהללו יתבעו לעצמן מקום בועדת הבחירות. משום כך כדאי היה שההנהלה תדון גם בשאלה זו.

<u>הא" כהן:</u> מודיע כי אין הוא חסיד בחירות בשעה זו, אבל במקרה שיוחלט בחיוב, הוא מעמיד בתור תנאי מוקדם סדור מפקד בין התימנים.

<u>הא" בן-עמי:</u> סבור כי שאלת בחירת והרכב ועדת-הבחירות הנה מסמכות המועצה. משום-כך הנואם עומד בתוקף שהמועצה תדון ותבחר בועדת הבחירות.

<u>הא" שלוש :</u> סבור אף הוא שעל המועצה לדון בשאלה ומתנגד להחזרתה להנהלה. הנואם מציע איפוא לבחור בועדת בחירות בת 7 חברים ב"כ 7 הסיעות המיוצגות בקהלה.

<u>הא" סירקים:</u> סבור שהשאלה אינה כה קלה וזקוקה עדיין לבירור ודיון יסודי, ומשום כך מצטרף להצעה בדבר החזרתה להנהלה.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> להחזיר את השאלה לדיון ההנהלה.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום ז" שבט תרצ"ז (19.1.37).

ד. <u>בקרת החלטת המועצה מיום ו" בטבת ש.ז. בדבר אשור מנויי הרבנים יחיא נחום, יודסין וקורקידי.</u>

<u>הא" י.ש. כהן:</u> עורר את שאלת אשור הרב יחיא נחום, העובד בתור רב ומורה-הוראה בשכונות התימנים זה כשנה וחצי. הנואם דורש מן המועצה לאשר את הרב הנ"ל מיום מנויו ע"י הרבנות הראשית ולשלם לו את משכרתו עבור כל התקופה הנ"ל;

<u>הא" בן-עמי:</u> סבור שיש להפריד בין שאלת יחיא נחום ושאלת יתר שני הרבנים יודסין וקורקידי, מפני הנמוקים הבאים: א) הרב יחיא נחום - משמש חמש שכונות תימניות כמורה-הוראה ועונה על שאלות; 2) מפקח ובודק סכיני שוחטי העופות בו-בזמן, שיתר שני הרבנים, ממלאים רק תפקיד של מורי-הוראה; הנואם מודיע כי יש לו הרגשה; שהתימנים בשאלה זו כאילו - מקופחים, בפרט מאחר שהרבנות הראשית מאשרת שהרב יחיא נחום עובד כבר זה 20 חדש, על יסוד כל האמור; הנואם מציע לאשר לע"ע את הרב יחיא נחום ואת אשור יתר שני הרבנים לדחות לזמן הדיון בתקציב.

<u>הא' בורגמן:</u> העיר שכל שאלת מנויי רבני השכונות איננ בסדר. הנואם מזכיר את ההחלטה שנתקבלה פעם ושלפיה נבחרה ועדה מיוחדת לבחון את מצב הרבנים והרבנות. הנואם מציע לבחור בועדה מצומצמת אשר תבחן את מצב בתי-הדין ותקבע מודוס לבחירת רבנים וכו".

<u>כבוד הרב עמיאל:</u> העיר כי הרב יודאסין ממלא את תפקידו החשוב זה כשלש שנים וראוי שיאושר.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> ברב קולות לאשר את שלשת הרבנים: יחיא נחום, יודאסין וקורקידי ולשלם להם את משכרתם מתאריך מנוים ע"י - ההנהלה.

<u>הא" בן-עמי:</u> סבור כי המועצה איננה מתנהגת כשורה בשאלה זו. מצהיר כי החלטת ישיבת המועצה הקודמת בשאלה זו היתה בלתי חוקית ואף החלטת הערב איננה חוקית.

<u>היו"ר:</u> השיב כי לדעתו ההחלטה חוקית ונתקבלה לפי הסדר המקובל.

ה. <u>ההסכם עם הקצבים בדבר ביעור הטריפות.</u>

<u>הא" שכטרמן:</u> מקריא את החלטות המועצה מיום ו' טבת בקשר עם ביעור הטריפות ומגולל את פרשת שביתת הקצבים בגלל דרישתנו לבער את הטריפות ושע"י התערבות ראש העיריה, כב" הרבנים הראשיים הסכימו שהקהלה תשלם למוסטובוי ושותפיו 75% מהחוב המגיע להם מקצבי הטריפות, אחרי שימסרו יפוי-כח לועד הקהלה לגבות את ההובות מהנ"ל על חשבונו ולזכותו. היום,-המשיך הנואם- באו הקצבים בהצעה חדשה, היינו, כי מסכימים הם לקבל מועד הקהלה רק 33½ אחוז מהחוב המגיע להם מקצבי הטריפות, בתנאי שועד הקהלה לא יתערב בגבית החוב מהקצבים ואת אשר הם יגבו יהיה לחשבונם ולזכותם. כ"כ מסר הא" שכטרמן כי הקצבים אינם רוצים לוותר על ההנחה שקבלו עד כה בשחיטת שור כשר תמורת שור שנסרף ונשרף. על המועצה איפוא להחליט בשאלות הנ"ל. לדעת הנואם, בחוזה שיסודר בין ועד הקהלה והקצבים, צריך להיות סעיף מפורש בדבר מכירת בשר הסרף לכל מי שהרבנות תסכים ושהקצבים מוכרחים למסור את הבשר למכירה, וזה לטובת הענין עצמו ולטובת העיר שעוד קבוצות יוכלו להביא שורים לשחיטה.

<u>הא" בן-עמי:</u> לדעת הנואם יש לברר: א) עם מי עורכים את ההסכם, ב) עד כמה ההסכם מבטיח שלא נעמוד עוד פעם לפני שאלת מכירת בשר הטריפה לקצבים בתל-אביב, ג) על איזה זמן לסדר את ההסכם. לדעתו המועצה צריכה להחליט על פרינציפים בנידון זה, ולמסור לועדה מצומצמת בכדי לברר את כל הנ"ל וגם את סכום החובות של קצבי הטריפות ומה הם המוסמכים לזה. כ"כ צריכה המועצה להחליט ביחס לשחיטה כשרה תמורת טרפה. הנואם מסכים להנחת ה' שכטרמן, כי צריכים להשתדל למכור את הבשר הטרף ולא לשרוף אותו.

<u>הא" גרוטקופ:</u> אמר כי הקצבים מנצלים את הקהלה ובכל פעם באים בטענות חדשות. לדעתו, הקצבים צריכים להוכיח עפ"י פס"ד שהם מפסידים עפ"י ההוזה שלהם עם קצבי הטריפות בגלל זה שהפסיקו למכור להם את בשר - הטריפה, כ"כ מתנגד ה' גרוטקופ להמשיך לתת להם את ההנחה של שחיטת שור תמורת שור שנטרף, היות ומעכשיו יתחילו למכור את הטרף. ה' גרוטקופ מתפלא

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4. [illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום ז" שבט תרצ"ז (19.1.37).

לשמוע הצעה להשתתף ב-30 מא"י לכל רוטל טרפה גם מחלק האחורים, בזמן שמס השחיטה הוא רק מן החלק הקדמי ובגובה של 27.3 מא"י לכל רוטל, ההצעה הזאת היא יותר מרחיקה לכת אפילו מדרישת הקצבים לתת להם שחיטה כשרה תמורת שור לנשרף.

הרב גרוס: מציע לקבל את ההצעה החדשה של הקצבים לשלם להם 37½% מהחוב, ומעכשיו להשתתף ב-15 מא"י לכל רוטל טרפה.

הא" גלוש: מצטרף להצעת הרב גרוס עד 37½%, בתנאי להשתדל להפסר מהוותור הזמני של שור כשר תמורת שור טרף.

הא" גולדשטין: מציע לתת להם 75% בתנאי שהקהלה תגבה את החובות. ביחס להוותור הזמני סובר הא' גולדשטין שזהו רק אם ישרפו אבל בהחלט לא ינתן אם הבשר ימכר, והשאיפה של ועד הקהלה צריכה להיות דוקא למכור ולא לשרוף.

הא" פירקיס: סובר שצריכים לקבל את הצעת הקצבים ל-37% ולא להכנס לסבך של גבית החובות מקצבי הטרפות. הנואם מציע לבחור בועדה, שאליה יצטרף גם העו"ד הא" בן-עמי, ועליה יהיה לעמוד בכל תוקף על מכירת הבשר ובטול הוותור הזמני.

הא' שכטרמן: מציע לבחור בועדה ולתת לה יפוי כח מלא לגמור לפי ראות עיניה על 75% או 37½%, לעמוד בכל תוקף על מכירת הטרף וכ"כ ליפות את כח הועדה לגמור בענין הוותור הזמני.

הא" גרוסקופף: סובר כי ההכנסה של מכירת הבשר צריכה להיות בשביל הקהלה.

כב" הרב הראשי מרן עוזיאל: מפנה את תשומת לב הועדה לענין הקנס בסך ה-50 לא"י שהקצבים צריכים לשלם לקהלה, וכי את - הסכום הזה יש להוריד מהסכום שועד הקהלה יסכים לשלם להם. כב" הרב הראשי סובר שהקצבים לא יותרו על שחיטת שור כשר תמורת שור נשרף, אבל מציע כי אם הועדה לא תוכל לגמור בלי הוותור הזה שתסכים לשחיטת שור תמורת שור - נשרף אבל בהחלט לא על השתתפות בכסף, כי זה יכול לגרום לתסבוכת.

כב" הרב הראשי מרן עזיאל: מציע למסור את כל הענין להחלטת הועדה שתבחר בכדי לגמור את הענין בהקדם.

מ ח ל י ט י ם : א. לעמוד בכל תוקף על מכירת הבשר למי שהרבנות תסכים,

ב. לבחור בועדה לגמור את כל הענין הנ"ל מה"ה העו"ד בן-עמי, קלמר, שכטרמן וגלוש כ"כ מוסרים להחלטתם את ענין הוותור הזמני של שחיטת שור תמורת שור שנשרף.

היו"ר: הא' דניאל פירקיס

המזכיר: הא" מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: הא' א. תורג'מן.

העתקה מתאימה למקור הנמצא בארכיון הקהלה

19-1-38

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פרטיכל ישיבת הועדה לביעור בשר הטריפה מיום יז' שבט תרצ'ז(29.1.37)

==

__נוכחו ה'ה:__ ב. גרוסקופ, מ. קלמר, צ. שכטרמן וא. שלוש.

היות והתברר שהקונה החדש לבשר הטריפה לחו"ל, יוכל לתת תשובה ברורה רק כעבור חדש והיות וה' מוסטובוי הודיע כי הוא עומד להפסיק את שריפת הבשר,

__מ ח ל י ט י ם :__ להציע להרבנים הראשיים לקבל את הצעת ה' מוסטובוי בדבר מכירת הבשר לה' חצרוני בהתאם להצעה שהובאה לישיבת ההנהלה האחרונה.

החתומים:

חברי הועדה:

ב. גרוסקופ, מ. קלמר, צ. שכטרמן, א. שלוש.

רושם הפרטיכל: ה' א. תורג'מן.

העתקה מתאימה למקור הנמצא בארכיון קהלה

מ' המנהל 19-1-88

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יד" שבט תרצ"ז (26.1.37)

נוכחו ה"ה: ב. גרוסקופ, י.ש. כהן, דניאל סירקיס, פ. רפופורט, מ. קלמר, א. שלוש וצ. שכטרמן.

א. **אשור פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ז' שבט ש.ז.**

הא' רפפורט: מעיר כי מן הפרטיכל הנ"ל הושמטה ההחלטה לדרוש דו"ח מועד הספריה ע"ש הרמב"ם.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הפרטיכל הנ"ל.

ב. **חתימת שטרות לחברת גסטטנר.**

מ ח ל י ט י ם : לחתום שטרות ע"ס 120 לא"י לחברת גסטטנר לכסוי החוב של מכונת ההכפלה ועוד.

ג. **אשור הצעת ועדת-החנוך בדבר אופן חלוקת התקציב לחנוך.**

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הצעת ועדת-החנוך כדלקמן בהוספת תקציב של 12 לא"י לשנה לחברת "תפארת-בחורים":

ישיבות:			
ישיבת בית יוסף	45 תלמיד	27 לא"י	
" אור זרח	" 30	" 18	
היכל התלמוד		" 30	
אגודת תורה	" 80	" 48	
אהל מועד		" 10	
התימנים		" 10	143 לא"י
תלמודי תורה:			
שערי תורה	" 250	" 100	
הסת. החרדים	" 180	" 72	
בית יעקב לבנים	" 95	" 38	
חדרי התימנים	" 80	" 32	
סיני	" 95	" 38	
בית אולפנא		" 300	
אהל יוסף		" 300	" 880
בתי ספר:			
בית יעקב לבנות	" 160	" 64	
בי"ס מונטיפיורי	" 100	" 40	
מוריה	" 160	" 64	
בית ספר למלאכה		" 30	" 198
ארגוני נוער:			
ארגון צעירים		" 25	
בני עקיבא		" 25	
פרחי כהונה		" 25	
אחוד		" 240	" 315
גני ילדים :			
מכבי		" 36	
בית יעקב		" 36	" 72
שעורי ערב:			
הרצליה		" 25	
בנות אג"י		" 15	
בי"ס תפ"ק		" 15	
בי"ס ספירא		" 35	" 90
ש ו נ ו ת :			
ספריה ע"ש הרמב"ם		" 300	
טפול רפואי בבה"ס		" 90	
ועד הלשון		" 15	
משפט השלום העברי		" 24	" 429
		ס"ה	2127 לא"י

[illegible]

[illegible]: [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible]
[illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible]
[illegible]

[illegible]

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הצעת ה'ה גרוסקופ וקלמר ע"ד הסכומים שיש לשלם בחדש שבט למוסדות חנוך, תרבות ועזרה סוציאלית כדלקמן:

מוסדות חנוך ותרבות

ישיבות בירושלים	15
" בית יוסף	5
ישיבת "אור זורח"	5
" התימנים	3
" אהל מועד	3
" אגודת תורה	10
שערי תורה	16
בית יעקב לבנים	5
ת"ת הסתדרות החרדים	10
" " התימנים	5
" בשכונת שפירא	5
בית אולפנא	25
אהל יוסף	25
בית ספר מוריה	10
בית יעקב לבנות	5
בית ספר סיני	5
בי"ס בשכ' מונטיפיורי	5
שעורי ערב הרצליה	5
בנות אגודת ישראל	3
שעורי ערב בשכ' שפ"ק	4
אחוד	15
ארגון צעירים	5
בני עקיבא	5
פרחי כהונא	3
ספרית רמב"ם	30
בית ספר למלאכה	15
גן ילדים מכבי	4
" " בית יעקב	4
התאחדות הספרדים	10
האוניברסיטה	15
משפט השלום	4
תפארת בחורים	3
	282

מוסדות עזרסו"צ ובריאות

בית היתומים דיסקין	10
" " "ציון"	5
" " הכללי וינגרטן	10
" " הספרדי	5
" " בלובשטין	10
ברית ראשונים	5
ילדים נחשלים	3
מושב זקנים הישן	20
" " החדש	20
מעון לילדי העובדים של הפועל המזרחי	8
מטבח עם	5
עזרת יתומים	10
עזרה לעולים ע"י עו"פ	6
עזרסו"צ לעולי גרמניה	5
קרן עזרה לרבנים	23
הדסה צפת	10
חולי רוח	30
בקור חולים ולינת צדק	2
מגן דוד אדום	12
עזרת חולים	2
עולות יון	2
קרן להחזרת חולים לחו"ל	2
תומכי חולים	2
בנק קונסטרוקטיבי	20
	227

ד. הצעת מר קלמר ע"ד הוספה למשכורתם של מספר פקידים.

הא' קלמר: מציע לבחור בועדה של 2 - 3 חברים אשר תעבור על הרשימה שסודרה על ידו ולהביאה לאשור לישיבת ההנהלה הבאה.

הא' עוזיאלי: בקש את חברי ההנהלה, בשם ארגון רבני ופקידי הקהלה, כי ירושה לב"כ הארגון הנ"ל לחוות את דעתם בענין הרשימה - המוצעת ע"י ה' קלמר, בטרם תובא לאשור ההנהלה.

הא' קלמר: מודיע כי קיים עוד ארגון של פקידים.

הא' שכטרמן: תמך בבקשת ה' עוזיאלי והציע לשמע את חוות דעת ב"כ ארגון הפקידים, בטרם תובא הצעת ה' קלמר לפני ההנהלה לאשור.
הנואם הוסיף, שאם קיימים שני ארגונים, אין הוא מתנגד כי תשמע גם חוות-דעת ב"כ הארגון השני.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הדיון בשאלה הנ"ל לישיבה הבאה.

ה. ההסכם בדבר ביעור הטריפות, (משתתפים בדיון כתר' הרבנים הראשיים)

הרב עוזיאל: אמר כי ברצוננו לשמוע את דעת ההנהלה אם יש לחתום על החוזה המוצע עם הקצבים, בתנאי שהבשר לא ימכר ליהודים.

[illegible]

האד' כהן : הביע את חשש כי ההסכם המוצע יצור מקור פרנסה טוב למספר רב של ערבים אשר יפתחו איטליזים למכירת בשר טרף ואשר כל לקוחותיהם יהיו מתושבי ת"א, ובכך יצא, כי הקהלה מניחה את כל כספה לביעור הטריפה מן העיר על קרן הצבי.

הא' שכטרמן: אמר כי לבו איננו שקט לגמרי בכל השאלה הזו. הנואם איננו מסופק כי חצי הבשר הטרף, אשר ועד הקהלה מתאמץ בעמל כה רב לבער אותו מת"א, ישוב אליה. הנואם חושד כ"כ בה' פוסטובוי על אי רצונו המוחלט למכור את הבשר לחו"ל. לפי שעה, בתור מוצא מן המצב, מציע הנואם לחתום על החוזה המוצע לתקופת נסיון של חדש אחד.

הא' שלוש: ציין מתוך צער, שכתוצאה ישרה מפעולת הרבנים הראשיים לביעור בשר הטריפה והאמצעים שהם אחזו, גדל אחוז אוכלי בשר הטריפה בת"א באופן מבהיל. לנואם ידוע ממקור נאמן, כי כמות גדולה של בשר טרף קפוא מובאת מקפריסין. ע"י הקפדנות המוטעית של הרבנות הראשית על שמירת הדת והכשרות, גדל מספר אוכלי הטריפות ונתדלדל מקור ההכנסה החשוב ביותר של הקהלה. הנואם סבור שיש להתאמץ למצוא דרך למכירת הבשר לחו"ל, ולפי שעה הוא תומך בהצעת ה' שכטרמן.

הא' סירקיס : אמר כי הוא מסיק מכל המצב שנוצר בשאלה זו, כי כוונת הקצבים היחידה היא להוציא כספים בכל האמצעים, מהקהלה אם כי הנואם מסכים לדעת ה' שלוש, שאפילו אם נמכור את הבשר לחו"ל, הרי הקצבים יביאו גם הם בשר טרף קפוא מחו"ל, הרי בכ"ז הוא סבור שהקהלה מלאה את תפקידה - וחובתה.

הא' גרוסקופ: אמר כי ענין ביעור בשר הטריפה קבל צורה של בדיחה בעיר. הקהל מיחס את כל הדבר לענין של מפלגה אחת, המתכוננת לקראת הבחירות, למרות שאנו יודעים שאין הדבר כך. להלן אמר הנואם כי באשמת - הרבנות והקהלה הוזל מאד בשר הטריפה והתיקר הבשר הכשר. הנואם מציע לברר שוב את החוזה המוצע לחתימה, והיה אם יתברר כי הוא פיקטיבי יש לבטלו.

הא" קלמר: אמר שאם כי איננו חושש לדעת הקהל ברחוב וכו", הוא מציע לחתום על החוזה המוצע כמו שהוא.

הא" שלוש: מציע לא להחליט עתה על חתימת החוזה המוצע בטרם יודע מה יהיה המצב, אם לא נסכים להסכם המוצע לנו.

הא' סירקיס: חושש כי הענין איננו בסדר, הוא משוכנע מקנוניא וכי הבשר הטרף יוחזר לת"א. משום כך מציע הנואם למכור את הבשר רק לחוץ-לארץ, ולא - להמשיך לשרוף.

הא" שלוש: הציע לבחור בועדה אשר תחקור את השאלה באופן יסודי וביחד עם הרבנים הראשיים למצוא דרך להרחקת הבשר מן הארץ. לועדה הוא מציע את ה'ה: גרוסקופ, קלמר ושכטרמן.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את הצעת ה' שלוש, במקרה שהרבנים לא יוכלו להבטיח בחוזה המוצע כי הבשר לא יוחזר לת"א.

ההסכם עם בעלי המאפיות למצות.

מ ח ל י ט י ם : להטיל על ה'ה גרוסקופ, שכטרמן ושלוש לבוא לידי הסכם עם בעלי מאפיות המצות בטרם ינתן להם ההכשר ע"י הרבנות הראשית.

מכתב ה' פלוטניצקי בדבר העברת בית-הרושת לנקניקים להרצליה.

המזכיר: הקריא את המכתב הנ"ל, בו מודיע ה' פלוטניצקי כי החליט להעביר את ביהחר"ש לנקניקים מת"א להרצליה. בכדי לא לנתק את קשריו לגמרי עם ת"א, החליט להשאיר בה סניף לתעשית נקניקים לתה, יחד עם זה הוא מתחייב להמשיך לשלם את מס מכס הבשר כמקודם למרות שת"א תחדל לספק לו את כמות - הבשר כמקודם.

<u>הא' שכטרמן:</u> מסר דו"ח מנסיעתו בירושלים בענין זה. בועד הלאומי -אמר הנואם- לא מצא לצערו את תשומת הלב הדרושה. ברבנות הראשית הצטערו שנתנו את ההכשר לה' פלוטניצקי על ביהחר"ש בהרצליה וטענו כי לא ידעו שפעולתו זו של ה' פלוטניצקי חותרת תחת מכס הבשר של קהלת ת"א. אולם הוסיפו כי ההכשר ניתן רק ל-4 חדשים ולמרות זאת הבטיחו למצוא מוצא לביטול ההכשר, אם יוכחו לדעת כי כוונת ה' פלוטניצקי היתה לא כנה ביחס לקהלת ת"א. לעצם הענין, סבור ה' שכטרמן שאם ה' פלוטניצקי יתחייב לשלם לועד הקהלה גם להבא אותו הסכום ששלם בעבר ע"ח 2000 רוטל בשר לחדש, אזי אפשר להסכים להעברת בית החרשת שלו להרצליה, ולא נצטרך להמשיך לאחוז באמצעים האפשריים לביטול ההכשר וההשגחה על בית החרשת בהרצליה.

<u>הא' שלוש :</u> סבור שהמצב די קשה. לועד הקהלה אין רשות לא מן הצד החוקי ולא מן הצד הדתי לאסור על ה' פלוטניצקי לפתוח בית חרשת בהרצליה. הנואם מציע למסור את השאלה לבירור לועדה אשר תתפשר עם ה' - פלוטניצקי.

<u>הא' גרוסקופ:</u> מציע לבוא לידי הסכם עם ה' פלוטניצקי עפ"י חוזה ולעמוד על זה כי ההשגחה על ביהחר"ש בהרצליה תהיה מטעם הרבנות הראשית בת"א.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> למסור לה"ה גרוסקופ ושכטרמן לבוא לידי הסכם עם ה' פלוטניצקי.

<u>הבחירות לועד הקהלה</u>

<u>הא' שכטרמן:</u> סבור שיש מקודם לברר אם חברי ועהב"ח צריכים להיות דוקא מתוך חברי מועצת הקהלה ושנית מודיע הנואם כי אין "המזרחי" יכול להסכים שינתן לו רק ב"כ אחד בועדת הבחירות כליתר הסיעות מאחר שהוא הסיעה הגדולה ביותר. הנואם מציע איפוא לתת 2 ב"כ לסיעת "המזרחי" - בועהב"ח.

<u>הא" שלוש :</u> הביע את התנגדותו המוחלטת לנתינת 2 ב"כ לסיעת "המזרחי" בועהב"ח. מציע לבחור בועדת-בחירות בת 7 חברים, חבר אחד לכל סיעה. הנואם מפנה את תשומת לב ההנהלה, לזה שהועה"ל בודאי ידרוש לתת ביאות כח בועהב"ח למפלגות אשר אינן מיוצגות כיום בקהלה, ומשום-כך יש לדעתו לשמור על הפרינציפ של בא"כח אחד לכל סיעה בועהב"ח.

<u>הא' קלמר:</u> תומך בהצעת ה' שכטרמן, כי חושב את תביעת "המזרחי" לצודקת. החשש, שמא אח"כ תדרושנה מפלגות אחרות שאינן מיוצגות כיום בקהלה, יותר מב"כ אחד בועהב"ח, איננו מוצדק, הואיל ולפי החוק משתתפים בועהב"ח רק ב"כ המפלגות המיוצגות במועצת הקהלה הנוכחית.

<u>הא' כהן:</u> תומך בהצעת ה' שלוש, והביע התנגדות חריפה לנתינת 2 ב"כ ל"המזרחי" בועהב"ח.

<u>הא' סירקיס:</u> אמר שאם כי מן היושר מגיע ל"המזרחי" 2 ב"כ, אך והיות והוא משוכנע כי הועה"ל ידרוש לתת להסתדרות העובדים באות-כח מתאימה בועהב"ח, על כן הוא מסכים לקבוע את הפרינציפ של ב"כ אחד לכל סיעה.

<u>הא' שכטרמן:</u> הודיע כי הוא עומד על הצעתו ומבקש להעמידה למנין, ובמקרה שהצעתו לא תתקבל הוא מציע להחליט על מנוי ועב"ח של ב"כ אחד לכל סיעה, אך בתנאי שאם ינתן לאחת המפלגות יותר מב"כ אחד, אזי יגיע ל"המזרחי" 2 ב"כ בועהב"ח.

<u>הא' גרוסקופ:</u> מציע לבחור לועהב"ח ב"כ אחד לכל סיעה מן הסיעות המשתתפות במועצת הקהלה הנוכחית.

<u>הא" סירקיס:</u> הציע להחזיר את הדיון בשאלה זו לדיון המועצה.

<u>מ ח ל י ט י ם :</u> לבחור בועדת בחירות בת 7 אנשים, עפ"י הפרינציפ של בא-כח אחד לכל סיעה מן הסיעות המשתתפות במועצת ועד הקהלה הנוכחית, למרות דרישת ב"כ "המזרחי" לתת להם שני ב"כ, מפני הנמוק שסיעתם היא הסיעה הגדולה שבמועצת הקהלה הנוכחית.

היו"ר: הא' דניאל סירקיס
המזכיר: הא' מ. עוזיאלי
רושם הפרטיכל: הא' א. תורג'מן.

[illegible] הקהלה

[illegible]

19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יא' אדר תרצ"ז (22.2.37)

נוכחו ה"ה: ב. גרוסקופף, י.ד. כהן, דניאל סירקיס, מ. קלמר, פ. רפופורט, צ. שכטרמן וא. שלוש.

הא' סירקיס: העיר בראשית הישיבה, כי בהיות והוא נעדר מישיבת ההנהלה הקודמת אשר אשרה את פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כט" שבט ש.ז. הוא מבקש להכניס את דבריו הבאים אשר נשמטו מן הפרטיכל של ישיבת ההנהלה מיום כט" שבט ש.ז.

הא' סירקיס: אמר כי הוא מכיר בהרב הוכמן את אחד הפקידים הכי מסורים ונאמנים לתפקידו ולעניני משרד הרבנות והקהלה. הנואם מצטער כמו-כן על צורת הבקרת שנשמעה כלפי הרב הוכמן הממלא כמה תפקידים חשובים והביע את התמרמרותו על הבטוי של אחד מחברי ההנהלה בדבר "הרחקת" הרב הוכמן מענין החופות ללא כל סיבה ונמוק.
כ"כ מעיר ה" סירקיס שנשמטה מן הפרטיכל הנ"ל ההחלטה דלקמן:
מ ח ל י ט י ם : לדון בשאלת החוב ל"הבימה" ול"הסנטוריום לחולי-שחפת בישיבה אחרת.

הא' שכטרמן: בקש אף הוא להכניס את דבריו הבאים לפרטיכל הנ"ל: בישיבה מיום כט" שבט ש.ז. -העיר ה' שכטרמן- אמרתי כי אני מתנגד לצורה שקבל הויכוח מסביב לשאלת הכנסת סדר בעניני החופות. ציינתי בדברי, כי הרב הוכמן פעיל ומסור מאד לתפקידיו שהם יותר מדי מרובים, אשר אפילו הגאון שבגאונים לא היה יכול למלא תפקידים רבים כדרוש. הנואם חושב איפוא שיש להכניס כמה תקונים אשר יקילו על הרב הוכמן את תפקידיו.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את ההערות הנ"ל לפרטיכל ההנהלה מיום כט" שבט ש.ז

א. אשור פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ד" לח.ז.

הא' שלוש: העיר שבהחלטה בדבר קביעת תקציב הקהלה לועד הלאומי נשמט התנאי, שאם הועד הלאומי לא יסכים להצעה של 1500 לא"י, אזי ינתן לו אחוז אחד ממס הכנסת לאחר נכוי הוצאות הגביה וכו'".
כ"כ העיר ה' שלוש שהוחלט בישיבה הנ"ל להודיע לועד הלאומי ע"ד סירובו של ה' רמז להופיע בפני בית משפט השלום העברי.

מ ח ל י ט י ם : לאשר את הפרטיכל הנ"ל.

ההסכם עם קצבי הטריפות

הא' שכטרמן: הרצה על המו"מ שהתנהל בימים האחרונים עם קצבי הטריפות בענין ביעור בשר הטריפה.
לאחר הרבה פגישות וישיבות יחד עם הרבנים הראשיים עו"ד הקהלה ועוד נערך נוסח חוזה. (הנואם מגיש לחברי ההנהלה את נוסח החוזה). הנואם מודה כי החוזה המוצע אינו פותר את שאלת ביעור בשר הטריפה מהעיר, אבל הוא נעשה לפי רוח החלטות ההנהלה, המועצה וכל המו"מ הנמשך זה כמה בשאלה זו. דרך אחרת לפתרון השאלה אין, אמר הנואם.

הא' שלוש: עמד בדבריו על הצורך בשנוי צורת המלחמה של הקהלה בקצבי הטריפות. עד עתה אחז ועד הקהלה בשיטה של מלחמת מגן כיום מצב הדברים הגיע עד כדי-כך שהקהלה מחויבת לעבור למלחמת תנופה. הנואם סבור שיש לשתף את עירית ת"א במלחמה זו, מפני שני טעמים: א) העיריה מעונינת במס השחיטה בדיוק כמו הקהלה. ב) מחובת העיריה לדאוג למחירי הבשר בעיר. להלן מפנה הנואם את תשומת לב חברי ההנהלה למחסני הקרור המתמלאים בשר טריפה ואשר הקהלה תהיה נאלצת לשלם את דמי-המחסנות. החוזה המוצע אינו פותר לגמרי את שאלת הטריפות בעיר, ורק מכניס את הקהלה - להתחייבות כספית נוספת.

הא' גרוסקופף: הביע את התנגדותו החריפה לחוזה המוצע אשר על פיו מתחייבת הקהלה להוציא 1000 לא"י לחנם. הנואם סבור שמכיון והחוזה אינו מבטיח שום פתרון לשאלת בשר הטריפה בעיר, אזי אסור בהחלט לחתום עליו. אגב מעיר הנואם שפעם הוחלט למסור לה' יזכירוביץ את הנהלת עניני השחיטה, והוא סבור שיש להוציא החלטה זו לפועל, בפרט מאחר שה' שכטרמן מתכונן שוב לצאת בקרוב לחוץ-לארץ.

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יא"
אדר תרצ"ז (22.2.37).

הא' קלמר: אם כי מבין לקשיי המצב שנוצר מסביב לשאלת בשר הטריפה, אבל סבור שאין ההכרח להביא את השאלה לידי פתרון סופי.

הא' רפופורט: סבור שלמרות קשיי השאלה, יש לפתור אותה. באשר לחוזה המוצע, הנואם מציע להכניס סעיף מיוחד אשר לפיו יקבל החוזה את - תוקפו רק בעת שהקצבים יתחילו למכור את בשר הטריפה. באשר להנהלת עניני השחיטה, אמר הנואם שאם ישנה אפשרות למסור תפקיד זה לפקיד, הרי הוא - יתמוך בסדור כזה.

הא' שלוש: אמר כי לא יתנגד למסירת עניני השחיטה לה' יזכירוביץ, אם - יתקבל פקיד אחראי להנהלת הפנקסים. באשר לחוזה המוצע, הנואם חזר ואמר, שבמקרה שיוחלט לחתום עליו, אזי מן ההכרח להכניס כמה שנויים במבנה החוזה. הנואם הדגיש שוב כי בחוזה המוצע שאלת הבשר לא תמצא את פתרונה, ואסור לחתום עליו בצורתו הנוכחית.

הא' סירקיס: עמד על כל הקשיים והסיבוכים שנוצרו מסביב לשאלת ביעור - הטריפות. הנואם מסכים לדעת ה' שלוש שהחוזה המוצע איננו - פותר את השאלה, ואולי גם מסבך את המצב יותר, אך יחד עם זה אי-אפשר שלא לחסל את ענין הטריפות.

הא' שכטרמן: הביע את חששו שאם החוזה המוצע לא יחתם, תוכרז שביתה ע"י הקצבים. הנואם מציע איפוא לחתום על החוזה בצירוף התנאי שהוצע ע"י ה' רפופורט, שהחוזה מקבל את תקפו רק לאחר שהקצבים יתחילו למכור את הבשר.
באשר לעניני בית המטבחים, הנואם מסכים שאילו היה מתמנה אדם אחראי כמנהל קבוע אשר מקום מושבו יהא בבית-המטבחים ויפקח ויפקח מקרוב על כל עניני השחיטה, הגביה וכו, היה בודאי בא שנוי גדול לטובה במצב, אך דבר אחד ברור, שגם אז הפקוח על עבודת המנהל צריכה להשאר בידי חבר הנהלה קבוע. באשר להצעה למסור תפקיד זה לה' יזכירוביץ, אמר הנואם כי הוא איננו מאמין שאפשר להטיל כמה וכמה תפקידים על פקיד אחד, אשר - כתוצאה מרבוי התפקידים הוא לא ימלא אף תפקיד אחד כדרוש.

הא' גרוסקופ: אמר כי הוא מתנגד לחתימת החוזה המוצע, יען כי הוא לא יביא כל תועלת ורק מוציא מקפת הקהלה 1000 לא"י לחנם.
לאחר חלופי דעות נוספים מחליטים להזמין לישיבה לשם התיעצות את כבוד הרבנים הראשיים.
לאחר בירור ממושך בהשתתפות כתר' הרבנים הראשיים אשר הביעו את דעתם בעד חתימת החוזה המוצע, כי מוצא אחר למצב המסובך שנוצר מסביב לשאלה זו אין.

מ ח ל י ט י ם : להסכים בפרינציפ לחתום את החוזה המוצע: ענין הגהת החוזה בפעם האחרונה והכנסת ההערות השונות שנשמעו בישיבה, נמסר לה' שכטרמן ועוה"ד ה' גפני. כ"כ הוחלט ליפות את כחו של ה' שכטרמן לחתום על החוזה לאחר הכנסת ההערות והשנויים הדרושים.

הא' שלוש: הודיע כי הוא שומר לעצמו את הזכות לערער על ההחלטה הנ"ל בפני המועצה.

שׁ ו נ ו ת :

עפ"י הצעת ה' שלוש

מ ח ל י ט י ם : לצרף לועדת המצות את ה' אליעזר מסלון.

עפ"י בקשת הרב מ.ד. גרוס, דנים על מכתב הועד למען השבת על דבר הקצבה בסכום של 50 לא"י להוצאות התעמולה לחדש למען השבת.

מ ח ל י ט י ם : להקציב באופן תכוף סך -.15 לא"י כהשתתפות הקהלה בהוצאות הכרוכות בחדש התעמולה למען השבת.

מ ח ל י ט י ם : לצרף את ה' א. גולדשטין כחבר לועדת-הבחירות לועד הקהלה מטעם סיעת "המזרחי".

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יא" אדר תרצ"ז (22.2.37)

ה"ה א. גולדשטיין וצ. לוביניקר הופיעו בישיבה והודיעו כי בקשר את תסול מפעל הפליטים דרוש סכום של כ-1000 לא"י. לדבריהם, ישנה אפשרות לקבל מהממשלה סך 700 לא"י בתנאי שועד הקהלה יתן 300 לא"י.

ה"ה הנ"ל הודיעו עוד, שבהתחשב עם מצבו הכספי הקשה של הועד הם מוכנים לקבל את הסכום הנ"ל בשטרות של 10 לא"י כל שטר שיסולק באופן חדשי.

__הא' סירקיס:__ הביע את ספקותיו הגדולים אם הקהלה תוכל למלא את בקשת ה"ה גולדשטין ולוביניקר או חלק ממנה, יען כי מצבה הכספי הוא __ירוד__ מאד. הנואם הבטיח בכ"ז כי ההנהלה תדון בבקשה הנ"ל.

היו"ר: ה' דניאל סירקיס

המזכיר: ה' מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה' א. תורג'מן.

[illegible] הקהלה

[illegible] 19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יח' אדר תרצ"ז(1.3.37)

נ ו כ ח ו ה"ה : י.ה. כהן, דניאל סירקיס, צ.שכטרמן ו-א. שלוש

א. אשור פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום יא' אדר ש.ז.

מ ה ל י ט י ם : לאשר את הפרטיכל הנ"ל

ב. בקשות מהסתדרויות וארגונים לתת להם את רשימת פנקס הכנסת

ה מ ז כ י ר : מודיע כי כמה הסתדרויות וארגונים פנו בבקשה לתת להם את רשימות פנקס הכנסת שזה עתה נתפרסמו.

מ ה ל י ט י ם : להטיל על ה"ה שכטרמן ושלוש להחליט למי מהמפלגות יש לתת את הפנקס, וכמו כן לחייב את חשבון הועד הלאומי בהוצאות סדור רשימת פנקס הכנסת בסך ______ לא"י.

ה' כ ה ן : העיר מתוך צער שבין העובדים הזמניים שהכינו את רשימות פנקס הכנסת, לא נתקבל אף תימני אחד.

ה' ש ל ו ש : השיב כי ה' כהן לא הציע אף עובד מבין התימנים וציין כי העבודה הנ"ל הוצאה לפועל באופן דחוף מאד והעובדים האחרים נתקבלו באופן מקרי ע"י אחד העובדים שבידו רוכזה העבודה הנ"ל.

ג. מכתב ועד הבנין של ישיבת ת"א

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת הקהלה "להזמין ליום כ' אדר- יום הזכרון השני של המנוח הרב אהרנסון ז"ל - אסיפת אזכרה, ושבהזדמנות זו, יעוררו את הנאספים לעזור להקמת זכר לרב הראשי המנוח ע"י הבנין הנ"ל."

מ ה ל י ט י ם : להזמין את האסיפה הנ"ל ולבקש את חברי ההנהלה להיות נוכחים באסיפה הנ"ל.

ד. תקציב הרבנות הראשית לארץ-ישראל

ה' ס י ר ק י ס : אמר כי בהיות וישיבת המועצה האחרונה יפתה את כח ההנהלה לגמור את המו"מ עם הועה"ל בדבר קביעת תקציב הקהלה לרבנות ראשית לא"י, הוא מציע להקציב סך 50 לא"י לחדש למטרה הנ"ל.

ה' ש ל ו ש : מעיר כי נודע לו שמשולמת המשכרת להרב הרצוג ובו- בזמן לא שולמה המשכרת להרב יעקב מאיר. אח"כ - המשיך הנואם - נודע לו מפי הרב אוסטרובסקי ששולם גם להרב יעקב מאיר אבל לא אותו הסכום אשר שולם להרב הרצוג. הנואם סבור שזה יחס בלתי ישר והוגן כלפי הרב יעקב מאיר אשר עבד ושרת את הצבור באמונה במשך תקופה ארוכה ללא כל תשלום שהוא. הנואם מודיע איפוא שהוא לא יתמוך בשום הקצבה להרבנות הראשית כל זמן שלא יותנה בפירוש כי משכרת שני הרבנים הראשיים הנה שוה בהחלט.

ה' ש כ ט ר מ ן : הציע להודיע לועד הלאומי כי קהלת תל-אביב עומדת בתוקף שלא תעשה כל הפליה בין שני הרבנים הראשיים.

ה' כ ה ן : הציע לדרוש מהועה"ל להודיע לקהלה כיצד נקבעה משכרת שני הרבנים הראשיים, ואח"כ לדון בשאלה.

ה' ס י ר ק י ס : תומך בדברי ה' שלוש. לדעתו אסור בהחלט להפלות בין רב אשכנזי לספרדי. הנואם מציע להחליט באופן ברור שהקהלה מתנגדת לכל הפליה שהיא.

ה' ש ל ו ש : מציע להודיע לועד הלאומי, שהקהלה החליטה על הקצבה חדשית של 50 לא"י בתנאי מפורש שלא תעשה כל הפליה שהיא במשכרת הרבנים הראשיים.

מ ה ל י ט י ם : לקבל את הצעת ה' שלוש.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
יח' אדר תרצ"ז (1.3.37)

דרישת ועד העזרה לפליטים

דנים בבקשת ועד העזרה ובצרון להקציב סך 300 לא"י לחיסול מפעל הפליטים.

מחליטים: לדחות את הבקשה הנ"ל מפני מצבו הקשה של הועד.

ה. **סלוק חוב המחלקה לעזרה סוציאלית**

דנים בבקשת המחלקה לעזרה סוציאלית בדבר סלוק חובות המחלקה.

מחליטים: לדחות את הבקשה הנ"ל.

ו. **מכתב מר ליבס להוספה על משכרתו.**

מחליטים: לדחות את הדיון בבקשה לישיבה הבאה שבה יהיה נוכח ה' גרוסקופ ראש מחלקת המסים.

ז. **בקשת "היכל התלמוד" לתשלום ע"ח תקציבו.**

מחליטים: להעביר לתשומת-לב הועדה המחלקת את ההקצבות החדשיות.

ח. **בקשת המבקר סעדיה לחפש**

מחליטים: לתת חופשה שנתית של שני שבועות למבקר ה' סעדיה ולהטיל על ה' שכטרמן למנות מ"מ להנ"ל.

ט. **גבית מס כנסת ישראל מרבניה ושוחטים**

מחליטים: לדחות את הדיון בשאלה הנ"ל לישיבה הבאה שבה ישתתף ה' גרוסקופ

י. **בקשת הרבנות הראשית ע"ד משכרת להמשגיח גרונדמן.**

המזכיר: מקריא את מכתב הבקשה של הרבנות הראשית לקבוע משכרת חדשית קבועה למשגיח העופות בשכונת שפירא.

ה' שכטרמן: הציע לקבוע סך $1\frac{1}{2}$ לא"י לחדש בהתחשב עם עבודת ההשגחה המרובה המוטלת עליו.

ה' סירקיס: הציע לדחות את הבקשה הואיל ומצב הועד אינו מרשה כל הקצבות קבועות חדשות, ולו גם למטרה חשובה.

מחליטים: לדחות את הבקשה הנ"ל.

יא. **בקשת הרבנות הראשית ע"ד משכרת למשגיח בבית-החולים "הדסה" הרב רוזין**

ה' סירקיס: הציע לדחות את הבקשה מפני הנמוק שעל פיו נדחה הסעיף הקודם

ה' שכטרמן: סבור שהפקוח על הכשרות בעיר הוא מחובת הקהלה ומציע להקציב בכל זאת איזו הקצבה שהיא למטרה הנ"ל.

ה' כהן: סבור שמחובת הרבנות הראשית להעסיק בעבודת הכשרות את הרבנים מחוסרי התפקידים והעבודה ולא לקבל פקידות חדשה, במצב הנוכחי הקשה.

ה' שלוש: התנגד אף הוא בתוקף להקצבה כל שהיא, וסבור שהרבנות מחויבת לדאוג על פקוח הכשרות מתוך עובדיה הקיימים. לעצם השאלה, אמר הנואם, כי "הדסה" מתנגדת למנוי משגיח קבוע ומסכימה להשגחות חד-פעמיות.

ה' סירקיס: תמך בדברי ה' שלוש והוסיף שלדעתו אין מקום כיום לשום הקצבות חדשות.

מחליטים: לדחות את הבקשה הנ"ל.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
יח' אדר תרצ"ז (1.3.37)

יב. <u>מכתב הועד הלאומי בקשר עם פעולת ההתאזרחות</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את מכתב הועד הלאומי בענייני ההתאזרחות.

<u>ה' דלוד:</u> מסר דו"ח על הפעולה החשובה והמקיפה שעשה ועד הקהלה בחדש זה בשטח ההתאזרחות. בכדי לא לעכב את הקהל הרב שפנה יום יום למשרדי הקהלה, נתקבלו כמה עובדים זמניים באופן שהעבודה סודרה לשביעת רצונו של הקהל. אגב מציין הנואם שפעולה חשובה זו לא גרמה להפסדים לקפת הקהלה אלא להיפך, היתה הכנסה ניכרת. הנואם הודיע עוד כי הוא מקוה שעבודת העובדים הזמניים תחוסל בשבוע זה.

<u>מחליטים:</u> לאשר את הפעולה החשובה הנ"ל.

יג. <u>מכתב מר שמואל הלר לעזרה</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את המכתב הנ"ל בו מודיע כותבו שכתוצאה מהשטפון האחרון בת"א נהרס צריפו אשר תקונו עלה בסך 13 לא"י. בקשתו שועד הקהלה ישתתף בהוצאות התקון הנ"ל כי מצבו קשה.

<u>מחליטים:</u> לדחות את הבקשה הנ"ל.

יד. <u>מכתב מר ליברמן יעקב</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את המכתב הנ"ל בו מסופר על מצבו הקשה מנשוא של הרב פנחס ליברמן מפליטי גרמניה הנתון במצוקה לרגל מחלה רצינית וכו' והזקוק לתמיכה תכופה

<u>מחליטים:</u> להקציב סך שלש(3) לא"י הקצבה חד פעמית ע"ח עזרה תכופה.

טו. <u>בקשת ה' שיליביץ</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את מכתב הנ"ל המבקש לנכות לו ממשכרתו החדשית סך לירה וחצי א"י לטובת בנק בעלי הבתים בת"א לשם כסוי חוב ע"ס 17 לא"י. ה' שיליביץ מודיע עוד כי הבנק הנ"ל הסכים לבטל את העקול שהוטל ע"י משרד ההוצאה לפועל על משכרתו בועד הקהלה.

<u>מחליטים:</u> לתת הוראות למנהל הקפה לנכות סך 1½ לא"י ממשכרתו החדשית של ה' שיליביץ כל זמן שהוא יעבוד בקהלה בתנאי שיוסר העקול הרשמי שהוטל על משכרתו מטעם משרד ההוצל"פ.

טז. <u>מכתב בקור חולים ולינת צדק</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה לשלם למוסד הנ"ל את המגיע לו ע"ח תקציב שנת תרצ"ו ו-תרצ"ז.

<u>מחליטים:</u> למסור את המכתב הנ"ל לועדה המחלקת את התקציבים החדשיים.

יז. <u>מכתב בית חנוך עורים ירושלם</u>

<u>המזכיר:</u> מקריא את המכתב הנ"ל בו קובל המוסד על שטרם קבלו כל תשלום ע"ח תקציב תרצ"ז, למרות שמספר/מחניכי המוסד הנם מת"א והסביבה.
גדול

<u>מחליטים:</u> להעביר את המכתב הנ"ל לועדה המחלקת את התקציבים החדשיים

יח. בקשות למנוי הרבנים אידלשטיין ושוד לרבנים בשכונות

<u>המזכיר:</u> מקריא את מכתבי שכ' הצריפים "המכבי" בדבר מנוי הרה"ג אידלשטין וגבאי בית-הכנסת בנוה שלום בנדון הגדלת משכרת הרה"ג שמואל יצחק יפה. במכתבים הנ"ל מתבקשת ההנהלה להתחשב במצבם הקשה ולמצוא עבורם איזו משרה שהיא.

<u>מחליטים:</u> לדחות את שתי הבקשות הנ"ל מפני מצבו הקשה של הועד.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
יח' אדר תרצ"ז (1.3.37)

יט. מכתב "חוג הבימה"

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה לסדר את התחיבות הקהלה בסך 200 לא"י למפעל בנין בית הבימה.

מ ח ל י ט י ם : להזמין את ב"כ הבימה לישיבת ההנהלה הבאה.

כ. מכתב משרד האבן בירושלם

ה מ ז כ י ר : מקריא את מכתב המשרד הנ"ל בצירוף הצעה להקים מצבה לקבר האחים של מאורעות תרצ"ו.

מ ח ל י ט י ם : לענות על המכתב הנ"ל שלפי דעה ענין הקמת המצבה אינו אקטואלי

כא. בקשת הסתדרות בעלי הבתים לצרף את ב"כ לועדת הבחירות

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

כב. ביעור השריפות

ה'ש כ ס ר מ ן : מסר פרטים על מצב הענינים בשאלת ביעור בשר השריפה בשלב האחרון של המו"מ עם הקצבים. הרבנים הראשיים – אמר הנואם – הביעו את הסכמתם למכירת הבשר לה' תצרוני, הואיל והאחרון נתן להם בטחונות שהבשר הטרף לא יוחזר לת"א. ה' חצרוני הסכים לשלם לקצבים את החוב במקום הקהלה.

מ ח ל י ט י ם : ליפות את כחו של ה' שכסרמן להביא את ענין הבשר לידי גמר בהתאם לאמור לעיל.

כג. דו"ח של חברת "עזרת-תורה"

ה מ ז כ י ר : מקריא את הדו"ח המודפס של החברה הנ"ל שנשלח לתשומת לבה של הנהלת הקהלה. הדו"ח הכספי מראה שהכנסות החברה הנ"ל בשנת הדו"ח שנת תרצ"ו – הגיעו לסך 1596.285 לא"י והוצאותיה לאותו הסכום.

מ ח ל י ט י ם : לקבל לתשומת לב את הדו"ח הנ"ל ולברך את החברה הנ"ל בפעולתה החשובה.

כד. מכתב הסתדרות העובדים הלאומית

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מובע צער ההסתדרות הנ"ל שהנהלת הקהלה טרם מצאה לנכון להכיר בצדקת דרישתה נגד פטוריו של חברה ה' דוד מינקה מעבודתו במחלקה לעזרה סוציאלית.

ה' ש ל ו ש : מסר כי ה' מינקה עבד במחלקה לעזרה סוציאלית כחוקר, באופן זמני רפוסר. בזמנו כתבה הקהלה מכתב אדיב להסתדרות הנ"ל והסבירה לה את המצב.

מ ח ל י ט י ם : לענות להסתדרות הנ"ל, שאין לקהלה מה להוסיף על מכתבה שנשלח בזמנו להסתדרות העובדים הנ"ל.

כה. מכתב בית התבשיל אליאן בירושלם

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת הקהלה לבוא לעזרת המוסד הנ"ל בקמחא דפסחא, לרגלי המצב הקשה של השנה.

מ ח ל י ט י ם : להעביר את המכתב הנ"ל לועדת המצות בצירוף המלצה לתת להם את מכסת העזרה שקבלו בשנה החולפת.

כו. בקשת ישיבת התימנים "השמש"

ה מ ז כ י ר : מקריא את הבקשה הנ"ל לפיה מתבקשת הקהלה להקציב הקצבה שנתית קבועה מתוך תקציב החנוך, לישיבה הנ"ל.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
יח' אדר תרצ"ז (1.3.37)

ה'ש י ר ק י ס : הביע את צערו שהבקשה הנ"ל נתקבלה באחור זמן,- לאחר חלוקת התקציב, ועל-כן אין עתה כל אפשרות למלא את הבקשה הנ"ל. למרות חשיבותה.

ה' יעקב שלמה כהן: בקש להתחשב בערך הישיבהולמצוא בכ"ז אפשרות להקציב סך 8-10 לא"י השנה.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

כז. מכתב הרבנות הראשית בדבר תשלום פצויים לבעל בית שהוציא מביתו איטליז טריפה

ה מ ז כ י ר : הקריא את המכתב הנ"ל בו מודיעה הרבנות שבכדי שבעל הבית ברחוב הרצל 90 יצליח להוציא מביתו קצב בעל איטליז טרף, באלץ לשלם פצוי בסך 75 לא"י. הרבנים הראשיים מבקשים איפוא מהנהלת הקהלה להשתתף בהפסדו של בעל הבית הנ"ל בסכום מתאים.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל.

כח. מכתב קרן היסוד

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת הקהלה העברית היותר גדולה בארץ להיות למופת לשאר הקהלות בארץ בתרומתה לקרן-היסוד.

מ ח ל י ט י ם: לענות שמאחר שהמכתב הנ"ל נתקבל לאחר אשור התקציב אין לצער ההנהלה כל אפשרות להקציב השנה כל הקצבה שהיא, אולם בתקציב הבא יוקצב סכום מסוים לקרן-היסוד.

כט. סדור הטלפון במחלקת הכשרות

ה מ ז כ י ר : מקריא את מכתב המחלקה הנ"ל על הצורך בטלפון פנימי למשרדם. וכן הוקראה חקירת ד"ר רבינוביץ בענין זה המודיע כי בחדר הסמוך למחלקה הנ"ל ישנו טלפון היכול לשמש גם אותה.

מ ח ל י ט י ם : לקבל לתשומת לב את הנ"ל.

ל. מכתב הספריה ע"ש הרמב"ם

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל לפיו מתבקשת ההנהלה להקציב סך 12 לא"י לכסוי הוצאות העברת הספריה והספרים לדירתה החדשה.

ה' ש ל ו ש : הציע לדחות את הבקשה.

ה'ש כ ט ר מ ן : סבור שצריך שיהיה יחס מיוחד מצד ההנהלה למוסדות שהוקמו ע"י הקהלה, מציע איפוא להקציב סך 6 לא"י למטרה הנ"ל.

מ ח ל י ט י ם : להקציב סך 6 לא"י כהצעת ה' שכטרמן

לא. בקשת ה' פרוש

ה מ ז כ י ר : מקריא את הבקשה הנ"ל בדבר הוספה למשכרתו.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה על סמך האינפורמציה שנתקבלה בזמנו מהרב הוכמן שה' פרוש נתקבל לעבודה בתנאי שלא ידרוש הוספות.

לב. מכתב הרבנות הראשית בענין חדר נוסף

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה למסור לרשות הרבנות את חדר המחלקה לעזרה סוציאלית העומד להתפנות.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את הבקשה הנ"ל לתשומת לב

לג. מכתב ת"ת בית אולפנא בנוה שאנן

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה לשלם למוסד את המגיע לו כי מצבו קשה מאד.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
יח׳ אדר תרצ"ז (1.3.37)

מ ח ל י ט י ם : למסור את המכתב הנ"ל לתשומת לבה המיוחדת של הועדה המחלקת את ההקצבות החדשיות.

לד. מכתב ויצ"ו

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת הקהלה להקציב סך 15 לא"י לחדש למטבחים שע"י ויצ"ו המספקים ארוחות צהרים למאות ילדים רעבים

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הדיון במכתב הנ"ל לאחת מהישיבות הבאות

לה. סלוק חוב המחלקה לעזרה סוציאלית

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו חוזרת המחלקה הנ"ל על דרישתה לכסוי הגרעון שלה בסך 150 לא"י.

מ ח ל י ט י ם : לדחות את הבקשה הנ"ל

לו. מכתב ועד המנקרים

ה מ ז כ י ר : מקריא את המכתב הנ"ל בו מתבקשת ההנהלה לשלם לראש המנקר ר׳ אלי וינשטיין סך 31.250 לא"י בעד עבודתו כממלא מקום של המנקרים שקבלו תופש, במשך שנים וחצי חדשים.

מ ח ל י ט י ם : לאשר סך 20 לא"י, ע"ח 8 לא"י לחדש.

(1) ה׳ שלוש, מסר שב"כ מפא"י באו לקהלה לברר את שאלת קבלת פנקס המערערים שהוגש על ידם לועד הלאומי למען צרפו לפנקס הכנסת וכן את שאלת באות-כחם בועדת הבחירות. באשר לשאלה הראשונה השיב ה׳ שלוש כי הקהלה לא תכיר בפנקס שהוגש על ידם, ובאשר לשאלה השניה מסר להם את הרכב ועדת הבחירות שהוא לפי מפתח של ב"כ אחד לכל מפלגה. מחליטים : לקבל לתשומת לב את הודעת מר שלוש הנ"ל.

(2) ה׳ יעקב שלמה כהן עורר את שאלת אופן חלוקת המצות על ידי ועדת המצות ובקש שההנהלה תדון בשאלה זו. מחליטים: לקבוע ישיבה משותפת בין הנהלת הקהלה וועדת המצות בקשר את השאלה הנ"ל.

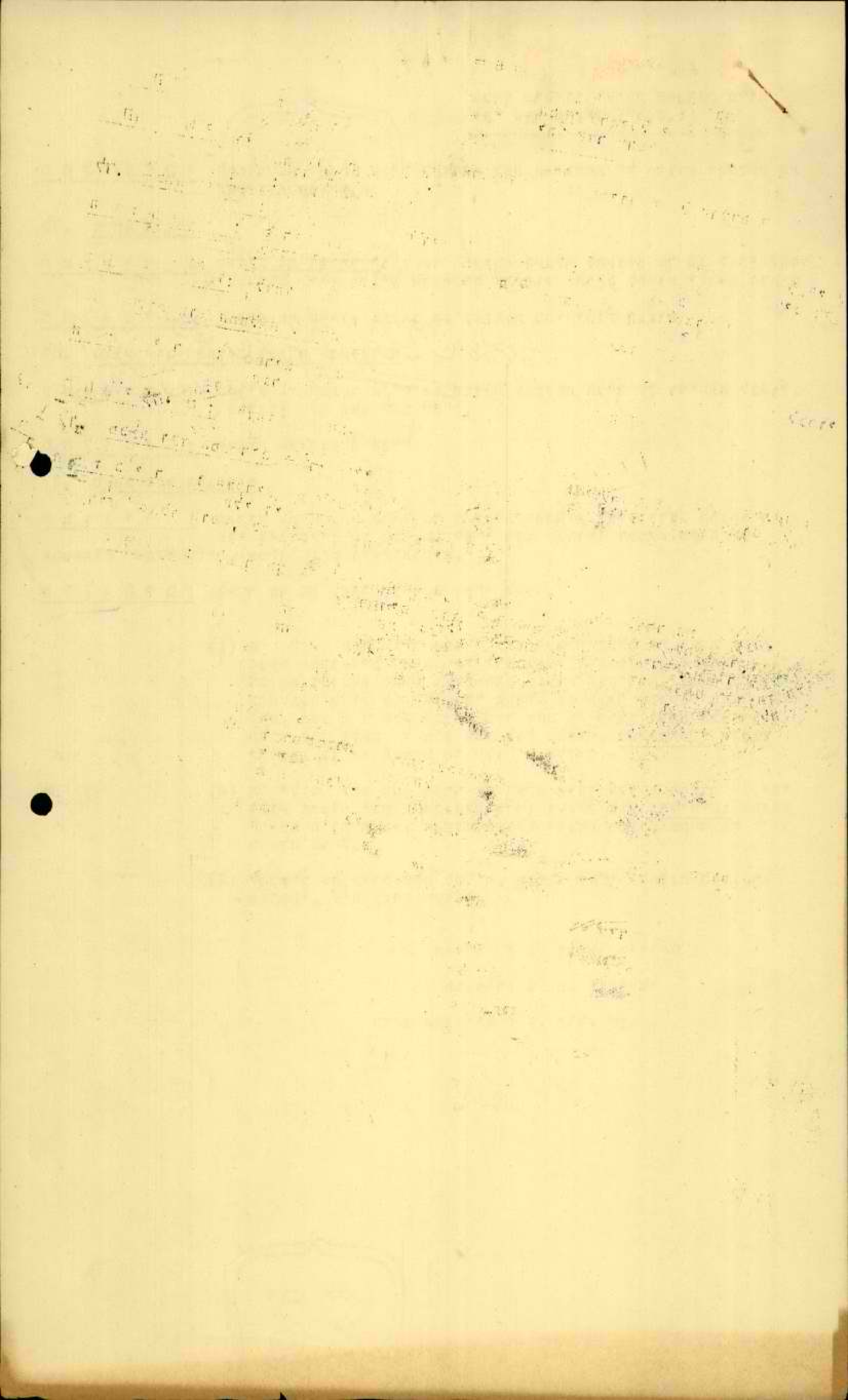
(3) להקציב סך לירה אחת לה׳ מ. טאייג עפ"י המלצת הקונסול הצרפתי, ע"ח עזרה תכופה.

היו"ר : ה׳ דניאל סירקיס

המזכיר: ה׳ מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל : א. תורג׳מן

העתקה מתאימה למקור התעודה בארכיון הקהלה
סגן המנהל
19-1-38

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כא' אדר תרצ"ז

נ ו כ ח ו : ה"ה ב. גרוסקופ, יעקב שלמה כהן, קלמר, שכטרמן ושלוש.

ה' שכטרמן : בישיבת ההנהלה האחרונה נמסר לי יפוי כח לגמור עם הקצבים, בהתאם לנוסח החוזה שהוצע. החוזה נחתם בראשי תיבות ע"י הצדדים והחתימה הסופית נועדה להיום ב-12. הנואם הצליח ללחוץ על ה' חצרוני להסכים לתת את הערבויות הדרושות לרבנות. ה' שכטרמן הוסיף עוד כי הצליח לקבל בחזרה מקונה הבשר את 924 לא"י שהקהלה צריכה היתה לשלם לקצבים. עוה"ד ה' גפני אשר עבר על החוזה המוצע, אמר כי עניני הכשרות והכספים טרם הובטחו בחוזה. הנואם לכשלעצמו מבקש בכ"ז לחתום על החוזה, כי מוצא אחר אין.

ה' קלמר : סבור שלאור המציאות, ההסכם עם חצרוני הוא מוצא של כבוד יחיד מן הסבך. נוסף לזה הקהלה הבטיחה לעצמה את הכסף. אך ה' חצרוני יעמוד על זה שהכסף שנגבה מהטריפות ישולם לו, אזי, אפשר לבוא לידי הסכם למסירתו למוסד של צדקה, ולא - לשלם לו. הנואם מציין לשבח את מסירותו הנאמנה של ה' שכטרמן לפתרון השאלה החשובה והמסובכה זו.

ה' גרוסקופ: הביע את ספקותיו אם החוזה המוצע מבטיח את הדרוש, לפתרון שאלת הבשר החמורה.

ה' שלוש : סבור כי אשור הרבנות הראשית צריך לבוא על החוזה המוצע. כ"כ הוא תמים דעים עם ה' גרוסקופ, שהסכום אשר יגבה מהטריפות יכסה קודם את הוצאות חוב הקהלה ורק העודף ימסר למוסד צדקה, של הקהלה שעליו יחליטו שני הצדדים.

מ ח ל י ט י ם: לחתום על החוזה המוצע ולהודות לה' שכטרמן על המרץ הרב אשר השקיע בהשגת ההסכם הנ"ל.

ק מ ח א - ד פ ס ח א

ה' ממלוק : יו"ר ועדת המצות נכנס לישיבה ומסר דו"ח קצר מפעולות ועדת - המצות. עד היום נתקבלו תרומות מאנשים פרטיים ע"ס כ-900 לא"י ממוסדות טרם נתקבל דבר. באשר למוסדות, סבור הנואם, שאם ההנהלה כלה לא תתענין בפעילות באוסף תרומותיהם אזי הפעולה לא תצליח.

ה' גרוסקופ: עורר שאלת מגבית מיוחדת מטעם עולי פולניה ושאל אם הקהלה מוכנה לבוא לידי הסכם עם התאחדות עולי פולניה, למען לא תסודר מגבית מיוחדת.

ה' שלוש : סבור כי למגבית המיוחדת אין מקום. גם הסתדרות הספרדים רצו לערוך מגבית והוא יעץ אותם לא לעשות. גם את עולי גרמניה יש ליעץ לבל יערכו מגבית מיוחדת. הנואם מציע ליעץ את "עולי פולניה" לערוך את מגביתם לא בצורה פומבית וכן את עולי גרמניה, כ"כ הציע להכין חוזר לחברי המועצה לבקשם להתענין באוסף תרומות לקמחא דפסחא.

מ ח ל י ט י ם: לקבל הצעות ה' שלוש הנ"ל.

מ ח ל י ט י ם: להטיל על ה' קלמר להתפשר עם שורפי הבשר, עד סך 5 לא"י. בתנאי שיצהירו שאין להם יותר שום תביעות ומענות כלפי הקהלה.

מ ח ל י ט י ם: להקציב 2 לא"י עזרה תכופה באמצעות ה' קלמר.

היו"ר : ה' א. שלוש

המזכיר : ה' מ עוזיאלי

פרטיכל ישיבת המועצה מיום כד׳ אדר תרצ"ז (7.3.37)

נוכחו ה"ה: א.ל. אסתרמן, ש. בורגמן, ח. ברוידא, ב. גרוסקופ, הרב גרוס, ש. וייס, ד"ר חורגין, יעקב שלמה כהן, י. ממלוק, מ. קלמר, פ. רפופורט, צ. שכטרמן ו-א. שלוש.

ה׳ שלוש: פתח את הישיבה בהסברה מקיפה על מטרת הישיבה הנוכחית אשר נקראה במיוחד לדון ולהחליט על דרישת הועד הלאומי האומרת לחייב את הקהלה לפרסם את רשימת המערערים שהוגשה באמצעות הועד - הלאומי אשתקד והמכילה כ-19.000 ערעורים, בתור תוספת ג׳ לפנקס הכנסת של בוגרי יפו ותל-אביב המתפרסם בחדש זה. הנואם מצטט את החוק הקובע את סדר קבלת הערעורים לפנקס הכנסת, וכן את מכתב הועד הלאומי בו הוא מודה כי רשימת המערערים הנ"ל לא נבדקה על - ידו. להלן מצטט הנואם שורה של חליפת מכתבים בין הועד הלאומי והקהלה בשאלה הנ"ל. לפני כשבועים, -המשיך הנואם קבלנו הוראות מהועד הלאומי לפרסם מיד את פנקס הכנסת, ולמרות כל הקשיים הטכניים שהיו קשורים בהוצאת הדבר אל הפועל במשך זמן קצר מאד, מלאנו את ההוראות כדרוש. אולם בינתים דרש הוע"הל ובתוקף את פרסום רשימת המערערים הנ"ל. מובן, שאנו לא יכולנו לקבל על אחריותנו לפרסם את הרשימה הנ"ל אשר פירושה הוספה לפנקס הבוחרים של אסי"הנב והקהלה.

ביום ו׳ האחרון - המשיך הנואם - התקיימה עפ"י דרישת הועד הלאומי ישיבת הקהלה עם ב"כ הוע"הל ה"ה ד"ר כצנלסון והמזכיר עסיאס. מפרטיכל ישיבה זו, אשר נמסר לחברי המועצה, משתקפת העמדה הברורה של חברי הנהלתנו המתנגדת בהחלט לדרישת הועד הלאומי.

להלן מסר הנואם את פרטי ישיבת יום ו׳ האחרון עם ב"כ הועד הלאומי וחזר על דבריו שהשמיע ביום ו׳, כי הקהלה מעונינת לרשום את כל הבוגרים מבלי כל הבדל שהוא, בתנאי שיתברר לה שהמערער יושב ביפו- ת"א הזמן הדרוש, אם לא עזב בינתים את תל-אביב ואם המערער קיים בדרך כלל ולא בצורת פיקציה. דעתי הפרטית המשיך הנואם - שהועד הלאומי לא יוכל להמשיך את עבודת הפרסום בלעדנו. כ"כ לא יתכן שנרשה את אשור הרשימה של המערערים כי איני מאמין בכנות הרשימה המכילה 19 אלף חבר-כנסת, שהם באופן אוטומטי נהפכים ל-19 אלף בוחרים.

הנואם מצטט את החוק האומר כי כל יהודי מגיל 20 שנה ומעלה, הרשום בפנקס הכנסת זכאי לבחור. מנקודת מבט חוקית, סבור הנואם, שהקהלה רשאית לא לפרסם את רשימת 19 אלף מערערים כי לא הוגשה בהתאם לחוק.

הנואם מוסר להלן כ"כ את דעת ה׳ סירקיס יו"ר הקהלה, שנמסרה טלפונית, המתנגדת להכיר ברשימות הנ"ל ותומכת בעמדת חברי ההנהלה. ה׳ סירקיס מעיר שיש לעמוד על זה שכל אדם יגיש שוב ערעור באופן אינדיבי- דואלי וכפי שדורש החוק.

המזכיר: מקריא חליפת המכתבים עם הועד הלאומי בדבר אי חוקיות 19.000 המערערים.

ה׳ גרוסקופ: השלים את דברי ה׳ שלוש: ד"ר כצנלסון אמר בישיבת יום ו׳, כי הועד הלאומי אומר לדרוש מהממשלה לחוקק חוק מיוחד להענשת מזייפי הבחירות. הנואם אינו חושב שדבר זה יכול לצאת לפועל מכיון שלזה דרושה החלטת אסי"הנב, אשר כבר לא תתקיים יותר. הנואם מודיע כי אמר בפירוש שהקהלה לא תאשר בשום אופן את 19 אלף הערעורים - שהוגשו לא לפי המקובל.

ה׳ אסתרמן: דבר נגד שיטת פרסום רשימות הבוחרים הנהוגה בארץ, לפי א׳ - ב׳. בחו"ל מתפרסמת לפי הרחובות ומספרי הבתים, דבר שמקל את הבקרת על בעלי זכות הבחירה האמתיים והפיקטיביים. לעצם השאלה לדעתו יש לברר מה הקהלה רוצה: אם כוונתנו להלחם בועד הלאומי עד הסוף, אזי יש להודיע כי הקהלה לא תפרסם את רשימת המערערים הנ"ל וגם תתנגד - לפרסומה ע"י הועד הלאומי. אך אם רצוננו ללכת בדרך של שלום והבנה, אזי יש לבדוק באופן חלקי את רשימת המערערים, למען דעת עד כמה היא נכונה או לא נכונה, ועפ"י תוצאות הבדיקה תכוון הקהלה את יחסה לשאלה זו.

ה׳ השרך: סבור שאילו היה הועד הלאומי מפרסם את הרשימה הנ"ל בשנה שעברה, כדרוש, יתכן שהיה לה ערך כל - שהוא, אבל מכיון שדבר זה לא נעשה הרי אין לה כל ערך. מחוץ לשאלת הפורמליות גרידא בשאלה זו, יש עוד שאלה חשובה, מה יהא דינן של יתר המפלגות אשר לא הלכו בדרך מפא"י ולא הכינו רשימות קולקטיביות של מערערים. נוסף לזה מספר גדול מאד של המערערים עזבו בודאי את דירותיהם או את העיר, וזה עלול ליצור ערבוביה גדולה. הנואם מציע איפוא לא להתחשב ברשימה הנ"ל, ולתמוך בעמדת ה׳ שלוש שהובעה בישיבת יום ו׳ עם ב"כ הועד הלאומי.

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום כד׳
אדר תרצ"ז (7.3.37)

ד"ר הורגין : סבור שצריך להודיע לועד הלאומי שהקהלה מוצאת את רשימת הערעורים הקולקטיבית לבלתי חוקית, ושהיא מסתלקת מפרסום הרשימה הנ"ל. הנואם בטוח שהועד הלאומי לא יפרסם הרשימה על אחריותו בלבד. בכל אופן גם אם הועה"ל יפרסם על אחריותו את הרשימה אזי ידי ועד הקהלה תהיינה נקיות.

ה׳ בורגמן ש. : סבור שהפנקס בשנה שעברה סודר באופן אוביקטיבי בהחלט ואם השמאל, מתנגד עתה אפילו להבאת תעודת זהות, של – המערער, הרי זה מוכיח את כונתם הברורה. הנואם סבור שיש להגיד בפה מלא, שהקהלה לא תסכים בשום אופן לפרסם פנקס מערערים בלתי בדוק. כ"כ אין הנואם יודע אם מנקודת מבט חוקית יש להתחשב בערעורים שהוגשו בשנה שעברה, כי יתכן מאד שרבים מן המערערים יצאו את העיר, עזבו את הארץ או מתו וכו׳.
הנואם סבור כ"כ שעל הקהלה להדגיש לועד הלאומי על דבר יחס חברי האגף השמאלי לועד הקהלה ושרובם המוחלט לשלם מס כנסת ישראל.
(ה׳ שלוש מעיר, כי הוא הדגיש זה לא פעם בשיחותיו עם ב"כ הועד הלאומי וגם באספת הנבחרים.) ה׳ בורגמן ממשיך ומציע כי נגש לבדיקת התוספת הנדונה ואין לו כל ספק כי נוכח באי נכונות התוספת הזאת.

הרב ג ר ו ס : אמר כי בארצות אירופיות ערעורים קולקטיביים אינם מתקבלים אף פעם. המערער מחויב להופיע בעצמו ולהוכיח את זהותו.
ערעורים קולקטיביים הנם מלכתחילה מזויפים. אם איננו רוצים לעשות מישחק של ילדים מאשר הנב הועה"ל והקהלה אסור לנו לקבל את הרשימה המוצעת עלינו – להודיע שאנו משוכנעים כי הפנקס איננו בסדר, ועל-כן לא נפרסמו ואם יתפרסם ע"י הועד הלאומי נשתמש באמצעים חוקיים ומוסריים לביטולו. הנואם מציע לקבל שתי החלטות :

א. כלפי פנים לבדוק את הרשימה של המערערים, בכדי שתוצאות הבדיקה ישמשו אמצעי מלחמה.

ב. כלפי – חוץ להודיע שהקהלה איננה מכירה ברשימה הנ"ל ואיננה מוכנה לפרסמה.

ה׳ ק ל מ ר : סבור ששאלה אחת איננה בסדר, וזהוא מצבו של המערער בעצמו שהנו בטוח שכבר הגיש ערעור ע"י הועד הלאומי. הנואם מציע להשוות את פנקס המערערים עם פנקס הכנסת, כי בטוח הוא שימצאו כפולים רבים (כ-6 – 5 אלפים)וביתם ליתר אפשר לשלוח פוקדים עפ"י כתבות המערערים לברר אם עודם קיימים וכו׳ בדרך זו תפתר השאלה בלי פולמוס עם הועד הלאומי,דבר שאיננו רצוי לגמרי.

ה׳ גרוסקופף : תומך בהצעת הרב גרוס, שהקהלה לא תוכל בשום אופן להכיר ברשימה אך גם בזמן לבדוק את הרשימה ולברר את אמתותה.

ה׳ ח ס ו ן : מתנגד להצעת הרב גרוס. לדעתו יש להקפיד בעניני פורמ-ליות בעיקר בשאלות כאלה. הערעורים היו צריכים להיות מוגשים לפי סדר ידוע, ואם זה לא נעשה אזי אין להתחשב בהם.

ה׳ ש ל ו ש : מסכם את הויכוח: ישנה הצעה לא להכיר בפנקס המערערים ולהודיע ברבים שכל מי שרוצה לערער, רשאי לערער בעצמו. הצעה שניה היא לבדוק את הפנקס. הצעה שלישית להודיע כלפי חוץ שמתנגדים לפרסום הרשימה וכלפי פנים לבדוק אותה.

ה׳ יעקב שלמה כהן : ציין כי הצעת ה׳ קלמר סותרת את החוקה המדגישה בפירוש שיש לערער באופן אישי.

לאחר העמדת ההצעות השונות למנין :

מ ח ל י ט י ם :

א. לא להכיר ברשימת המערערים אשר הוגשה ישר לועד הלאומי בצורה קולקטיבית בתור תוספת ג׳ לפנקס הכנסת היסודי ולתוספות א׳ ו-ב׳ שכבר נתפרסמו.

ב. לא להכיר במערערים שברשימה הנ"ל יען לא הגישו את ערעוריהם באופן אישי או ע"י מורשים מיופי-כח לכך,כפי שדורש החוק.

המשך פרטיכל ישיבת המועצה מיום
כד' אדר תרצ"ז (7.3.37)

ג. לפתוח לשכות מיוחדות להרשמת המערערים על פנקס הכנסת באזורי העיר השונים, בכדי להקל על כל הרוצים להרשם בפנקס הכנסת.

ד. לבחור בועדת פקוח על קבלת הערעורים ולתעמולה להרשמה בפנקס הכנסת את ה"ה: ב"צ איזנברג, ח. ברוידא א. גולדשטיין, א. זמיר (רח' הרצל 30) צ. לובינקר ו-א שלוש.

הצעת ה' קלמר שהועמדה למנין נדחתה.

שונות:

ה' שלוש: מודיע שעד היום הוצא סכום של כ-140 לא"י ע"ח הכנת פנקס הכנסת כ"כ תהיינה עוד הוצאות בקשר עם המשך הפעולה, מובן שהסכום הנ"ל והסכומים שיוצאו עוד יזקפו ע"ח הועד הלאומי.

מחליטים: לאשר את הודעת מר שלוש הנ"ל

ה' שלוש: מוסר לחברי המועצה, כי סוף סוף נגמר המו"מ הממושך בין הקהלה והקצבים ובין הנ"ל וקונה בשר הטרף בהסכמת הרבנות הראשית בקשר את בעור בשר הטרפה, וכי החוזים מוכנים לחתימה. הנואם מבקש איפוא לאשר את החוזים דלקמן:

(1) החוזה שבין הקהלה והקצבים דהיינו על תשלום 924.35 לא"י שהם 75% מהחוב המגיע לה' מוסטובוי ושות' מהקצבים מוכרי בשר הטרף.

(2) החוזה עם ה"ה חצרוני ראובן, צפרוני בנימין ואריה אנשון ונהמריבגן אשר התחייבו לקנות את הבשר הטרף מהקצבים ולשלם לקהלה בחזרה אותו הסכום שהקהלה התחייבה לשלם לה' מוסטובוי.

מחליטים: ליפות את כחם של חברי ההנהלה ה"ה: א. שלוש, צ. שכטרמן ו-ב. גרוסקופ ומזכיר הועד ה' מ. עוזיאלי לחתום על החוזים הנ"ל בשם ועד הקהלה העברית של יפו ותל-אביב. כמו כן הוחלט להודות לה' שכטרמן על עבודתו המאומצת והמסורה אשר רק הודות לה נסתיימה פרשה זו על ידי חתימת החוזים הנ"ל.

היו"ר : ה' א. שלוש

המזכיר : ה' מ. עוזיאלי

רושם הפטיכל : ה' א. תורג'מן

העתק מתאים למקור הנמצא בארכיון הקהלה
[signature]
המזכיר 19-1-38

1. [illegible]

2. [illegible]

[illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

[illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

[illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible] : [illegible]

פרטיכל מישיבת ההנהלה ביום ו' אלול תרצ"ז (13.8.37)

נוכחים חברי ההנהלה ה"ה: ח. בר-אבא, ש. ויס, י.ש. כהן, א. שלוש בדיון על שאלת הטרפות משתתפים גם כתר' הרה"ג עמיאל והרב הוכמן.

יו"ר ה' א. שלוש המזכיר: ב. עוזיאלי.

א. **מאשרים את פרטיכלי ישיבות ההנהלה ב-יז', יח' אב ש.ז.**

__הא' בר-אבא__ מעיר, כי הצעתו בישיבת ההנהלה ב-יח' אב היתה להגיב על הפגיעות האישיות אשר במכתב הסתדרות החרדים, יען כי בחלק המעשי של המכתב אין חלוקי דעות בינינו וביניהם.

ב. __הא' שלוש__ מציע, לדון ראשית כל במצב הבוררות עם מר חצרוני ושו'; אחרי זה תדון ההנהלה על מכתב הסתדרות החרדים ועל ההאשמות האישיות אשר בו.

__כתר' הרב עמיאל__ מודיע בקשר עם מהלך הבוררות עם ה' חצרוני ושו', כי במשך הרבה זמן היתה נכרת השתמטות הנתבע מהבוררות; סוף סוף אחרי דחיות רבות התחילה הבוררות והנה בישיבה האחרונה הודיע העו"ד חרותי, בא' חצרוני ושו', כי הוא יוצא לחו"ל לשני חדשים ואי-אפשר איפוא להמשיך את הבוררות עד שובו. כ' הרב מוסר את המכתב שהוא קבל מאת הבורר המכריע מר יחיאל רבינוביץ.

__המזכיר:__ ~~מקירא~~ מקריא את מכתב ה' י. רבינוביץ המיעץ לקהלה והרבנות לבוא לידי פשרה עם מר חצרוני ושו' ע"י תשלום סכום של מאות אחדות לירות למר חצרוני ושו' ובטול החוזה אתם. מר רבינוביץ רואה בזה מוצא של כבוד לרבנות ולועד הקהלה.

__הרב הוכמן__ מרצה על מהלך הבוררות ומתעכב על פרטי השתמטויות של הצד השני ועל הקושיים שב"כ מר חצרוני השתדל לגרום למהלך הבוררות. הרב הוכמן מדבר על הצעות הפשרה של הבורר המכריע מר רבינוביץ, כי ועד הקהלה ישלם למר חצרוני ושו' סכום כסף מסוים (כ-500 לא"י) ושהחוזה יבוטל. הרב הוכמן התנגד כמובן בכל תוקף להצעה זאת; בהזדמנות זאת מביע הרב הוכמן את רגשי האכזבה שלו מעמדת הבורר המכריע, והוא מוסר על פרטי הטענות שלו בבוררות.

__הרב עמיאל__ מוסר על ההתיעצות עם עו"ד פיליפ יוסף ועוד על מצב הענינים. עצת העו"ד היא, כי נפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני ושו'. ישנן אמנם נקודות משפטיות אחדות לא ברורות בחוזים של מר חצרוני ושו' עם הקצבים ועם הועד, אך אין הועד יכול לסבול את חלול השם אשר בכל הענין הזה, וכדאי להפסיק את מסירת בשר הטרפה לחצרוני. הרבנות הראשית החליטה איפוא לתת פקודה לקצבים להפסיק למסור את בשר הטרפה למר חצרוני.

__הא' בר-אבא__ תומך בהצעת כ' הרב עמיאל להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני ושו'.

__הא' שלוש__ מזכיר, כי עוד לפני כשבועים הציע הוא לכ' הרב עמיאל להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני ושו'. הוא מציע איפוא לאשר את הצעת כ' הרבנות הראשית להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני.

__מ ח ל י ט י ם :__ פה אחד לאשר את הצעת כ' הרבנים הראשיים להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני ושו'.

ג. __הא' שלוש__ עובר לשאלת הפגיעות האישיות בו בקשר עם כל ענין הטרפות; הוא מצטער כי בישיבה הזאת נוכחים רק שנים מחברי ההנהלה אשר טפלו בענין הטרפות ובסדור החוזה עם מר חצרוני. ה' שלוש מעיר ומדגיש, כי החוזה סודר ונחתם בהסכמתם המלאה של הרבנים הראשיים ואין להטיל כיום את האחריות על הנהלת הקהלה; הנהלת הקהלה היתה זהירה למדי בסדור החוזה עם ה' חצרוני, ואין מקום לדבר על חוזה בלתי הוגן. ה' שלוש מתנגד לתשלום איזו פצויים שהם למר חצרוני.

ברוב הקהלה ה' שלוש מתעכב על ההצהרות וההחלטות של ועד הסתדרות החרדים הפרובלמות בכלל ובו בפרט. הוא סובר, כי על הנהלת הקהלה להגיב על כל ההאשמות הללו. ה' שלוש הזמין ב"כ שלהם ובנוכחות כתר' הרב עמיאל נתן להם את כל ההסברות האפשריות, הוא הקריא להם קטעים מפרטיכלים איפוא כתוב ברור, כי הוא דרש למצוא דרך למכירת בשר הטרפה ישר לחו"ל ובקש זהירות מיוחדת בחתימת החוזה עם מר חצרוני; אם הוא הציע למועצת הקהלה לאשר את חתימת החוזה עם מר חצרוני, הוא עשה זה בתור יו"ר בישיבה ההיא של המועצה; מחובתו היה למסור

[illegible]

למועצה את החלטת ההנהלה, ולוא היה מר סירקיס משתתף בישיבה ההיא היה ה' סירקיס מוסר למועצה את החלטת ההנהלה לחתום את החוזה.
ה' שלוש מבקש מההנהלה לתת לו להשתמש במכתבי ועד הסתדרות-החרדים ובפרטיכלים וכו' של ועד הקהלה בכדי להגיש תביעה צבורית נגד אלה המגבלים את שמו.

הא' בר-אבא מצטרף לדברי ה' שלוש שאין כל יסוד להאשים את ועד הקהלה ואת מר שלוש בקשר עם חתימת החוזה עם מר חצרוני ושו', אך בהיות וכמה מחברי ההנהלה שהשתתפו באופן פעיל בסדור ההסכם עם מר חצרוני אינם כיום בארץ,- כדאי לדחות את התביעה הצבורית נגדם עד רוב החברים הללו.
ה' בר-אבא מביע את צערו, כי חברים אחדים מסארגני הפעולה נגד ה' שלוש ונגד ועד הקהלה מסכסכים את הצבור בועד הקהלה במקום לברר את הענין באופן פנימי.
הוא סובר, כי יש לתת למר שלוש להשתמש בכל המסמכים וכו' כבקשתו.

הא' כהן סובר, כי אין להתפעל מהתתירה של החוגים הקוראים לעצמם "חרדים" תחת ועד הקהלה והוא מסופק אם כדאי בדרך כלל להגיב על פעולותיהם ותתירותיהם. הנואם מזכיר, כי גם הוא וגם ה' שלוש הזהירו את ההנהלה כי בשר הטרפה יחזור לשוק היהודי ויש להצטער, כי ההנהלה לא שמה לב להזהרות אלו.

הא' ויס איננו סובר, כי כל המוחים על הפעולה בנוגע לטרפה המה מהתותרים תחת הקהלה. הוא מודיע, כי עד כמה שידוע לו השתמשו המה בפרטיכלים שנשלחו בזמנים שונים לחבר המועצה מר פטר.

הא' שלוש מציין איפוא כי ההנהלה נותנת לו את הרשות להשתמש במכתבים וכו' אשר ברשות הקהלה.

הא' שלוש מקריא את מכתב המוחים על חתימת החוזה על מר חצרוני ושו'. המכתב הזה מכיל דרישה להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני ומחוץ לזה דורשים המוחים את התפטרותם של ה"ה שכטרמן ושלוש מהנהלת הקהלה וכו'.
אין הוא סובר, כי יש לחכות בתשובתנו עד אשר ה' סירקיס ויתר חברי ההנהלה ישובו ארצה מחו"ל והוא סובר, כי על הנהלת הקהלה להשיב תשובה ענינית לשולחי המכתב.
לרגלי ההאשמה, כי יו"ר הקהלה ה' סירקיס יושב בחיפה וכל הענינים נחתכים על ידי ה' שלוש מעיר ה' שלוש, כי על שום פעולה חשובה איננה ההנהלה דנה ומחליטה בלי השתתפות מר סירקיס.

הא' בר-אבא מסכים להצעת ה' שלוש לענות על כל סעיף וסעיף של המכתב הנדון. בנוגע לטרפות החלטנו זה רק להפסיק את מסירת בשר הטרפה למר חצרוני; מה ובנוגע לדרישתם את התפטרות ה"ה א. שלוש וצ. שכטרמן יש להשיב להם, כי אין זה מסמכותם.
על המכתב הנדון יש לתת תשובה מהענין.

הא' שלוש מציע כי חברי ההנהלה ה"ה בר-אבא וויס ינסחו תשובה ענינית על המכתב הנ"ל.
ההצעה מתקבלת.

ד. ה' שלוש מודיע על מכתב הרב עמיאל ע"ד תלונת השובים על שלא שולמה להם המשכרת בעד ח' אב., בה בשעה שהרבה מפקידי הקהלה מקבלים במשך החדש מפרעות על חשבון המשכרת שלהם.

ה' בר-אבא מציע לנהוג כלפי העובדים בשחיטה/כמו בנוגע לכל יתר העובדים של הקהלה.

ה' ויס מודיע, כי הוא נוהג כלפי השוחטים וכו' כמו כלפי כל יתר פקידי הקהלה; הוא סובר, כי שאלת המשכרת והמפרעות מצריכה פתרון רדיקלי בדרך כלל.

הא' כהן רואה את התלונה של השו"בים לבלתי צודקת בהחלט והוא מאשים בזה את כתר' הרבנות הראשית.

הא' שלוש מציין לתשומת לב כתר' הרב עמיאל, כי אין כל הפליה בין פקיד ופקיד. ה' שלוש מודיע, כי המצב הכספי של הועד הוא רע מאד ועלינו יהיה לחפש עצה להטבת המצב. הוא מודיע ע"ד דרישת הממשלה להגיש לה בהקדם את הצעת התקציב של הועד לשנת תרצ"ח.

[illegible]

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום
ו' אלול תרצ"ז (13.8.37)

ה. דנים על מכתב ועד שכונת מונטיפיורי מיום א' מנ"אב ש.ז.

הא' שלוש מוסר על פגישתו עם ב"כ הועד ומוסר את פרטי שיחתו אתם. דרישתם עכשו היא שהמחלקה לעזרה סוציאלית תמסור להם את הטפול בנצרכים של שכונת מונטיפיורי ותקציב לרשותם לשם זה 30 לא"י בחדש.

הא' בר-אבא מוסר על המצב הפנימי בשכונה כלפי הועד שחתם על המכתב הנדון. הנואם מראה על מקרי העזרה לנתמכים בשכונת מונטיפיורי. הדרישה שלהם נדחתה פה אחד ע"י ועדת העזרה והוא מציע להשיב לועד השכונה תשובה מתאימה.

מחליטים : להביא את מכתב ועד שכונת מונטיפיורי לפני ישיבת ההנהלה אחרי שה' סירקיס ישוב מחו"ל, יען כי ועד השכונה מסתמך על איזו הבטחות כאלו לו ע"י מר סירקיס.

ו. דנים על מכתב פקידי בית המרחץ של הקהלה ומר שרסטינסקי רוצה להוריד ממשכורתם לרגלי המצב של בית המרחץ.

מחליטים : למלאות את בקשת מר שרסטינסקי להחזיר לו 50 לא"י מסכום הפקדון הלו אשר ברשות הקהלה.

ז. מחליטים : למלאות את בקשת מר ליכס ולחדש את הערבות לו בבנק המזרחי ע"ס 45 לא"י.

ח. מחליטים : לתת למר יזכירוביץ חפש של 3 שבועות השנה כבקשתו. על שאלת החפש מאשתקד שהוא לא השתמש בו תדון ההנהלה אחרי שמר סירקיס ויתר חברי ההנהלה ישובו מחו"ל.

ט. מחליטים : לדון על התשלום למר אלמליח בעד עבודה נוספת כשישוב מר קלמר.

י. מחליטים : לשלם למר הפס כבקשתו 15 לא"י ע"ח המגיע לו בעד בקרת ספרי החשבון וכו' של ועד הקהלה.

יא. מחליטים : להשיב את בקשת הג' ינקו לחדול לנכות משכורתה 2 לא"י לרשות עירית תל-אביב לפי התחיבות ועד הקהלה כלפי העיריה; מחליטים כ"כ לדחות את בקשתה בנוגע לעס נובע ולמסור לה' ש. ויס לברר ולהחליט על תביעתה הוצאות הנסיעות לבתי החולים וכו' בקשר עם תפקידה.

יב. מחליטים : לדחות עד אשר ישוב מר גרוסקופ מחו"ל את התביעה של מר הניכוביץ את ועד הקהלה לד"ת בדבר בית הנקור שהועד רצה לתכור אצלו.

יג. מחליטים : למסור למר בר-אבא את סדור החפש השנתי לראשי המנקרים לפי בקשתם מיום ד' ח.ז.

יד. מחליטים : לשלם לה"ה הלפן וקריסטל לירה אחת וחצי ולה' בר-אבא לירה אחת בשביל עזרה למשפחות נצרכות.

טו. מחליטים : לפנות לכתר' הרבנות הראשית בבקשה לתת זכות בכורה להרב מר שסנצל במקרים שתזדמן עבודה שהיא מתאימה בשבילו.

טז. מחליטים : לקבל לתשומת לב את הודעת עירית תל-אביב מיום כד' מנ"א ע"ד בחירת ה"ה בנבנישתי וזברסקי לב"כ העיריה בועדת הקסת מצבה לקדושי מאורעות תרצ"ו.

מחליטים : יחד עם זה לבקש את ה' ש. ויס להזמין את הועדה הזאת לישיבתה הראשונה.

היו"ר א. שלוש

המזכיר: ם. עוזיאלי.

העתק מתאים למקור התיק בארכיון הקהלה

המזכיר

19-1-36

מע/שם

1

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כט' תשרי תרצ"ח (4.10.37)

נוכחו ה"ה: ח. בר-אבא, ב. גרוסקופ, ש. וייס, יעקב שלמה כהן, דניאל סירקיס, מ. קלמר וצ. שכטרמן.

היו"ר ה' דניאל סירקיס המזכיר מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה' א. תורג'מן.

שאלת בשר הטריפה

ה' סירקיס: פתח את הישיבה בדברים קצרים על הפרשה המעציבה של בשר-הטריפה בעיר. ציין מתוך צער, שבזמן העדרם של רב חברי ההנהלה והעדרו-הוא מן הארץ, עורר חלק מן הקהל החרדי שערוריה מסביב לענין ביעור בשר-הטריפה מן העיר, אשר לדעתם, הבשר נמכר בת"א עצמה, והם האשימו איפוא בגלוי ובפומבי כמה מחברי הנהלת הקהלה בשערוריה זו. הנואם מציע איפוא לבחור מיד בועדה צבורית אשר תברר את השאלה הנ"ל לכל פרטיה למען נקות את שם חברי ההנהלה והקהלה בפני דעת הקהל.

ה' שכטרמן: אמר שאם כי הוא בתור פרס אינו מחשיב את דברי הלעז שהוצאו נגדו בשעת העדרו מן הארץ, הנה בתור נבחר הקהלה לא יכול היה לעבור בשתיקה על עלילות שפלות, ומיד אחז באמצעים הדרושים נגד האשמים ותבע את האחראים לדבר לבירור בפני הרבנים הראשיים. הנואם סבור שהקהלה צריכה אף היא לתבוע את כל האחראים להוצאת דברי הלעז על חברי הנהלתה לבירור לפני הרבנות הראשית. הרושם של הנואם שמכל הרעש שהוקם ע"י חלק מן הצבור סביב שאלה זו, עולה ריח הבחירות לקהלה ההולכות ומתקרבות.

ה' גרוסקופ: סבור כי השאלה התובעת בירור היא שאלה הנוגעת לכל הקהלה ולא רק לה' שכטרמן. דברי הלעז שהוצאו ברחוב היו מכוונים כלפי הקהלה, משום כך צריך ועד הקהלה לבחור בועדה של שלשה אנשים מן הצבור אשר יבררו את השאלה ויוציאו פסק-דין אשר יבתן לו פרסום בצבור.

ה' קלמר: תמך בדברי ה"ה סירקיס וגרוסקופ, והציע שלבחירת ועדת-החקירה, יבתן פרסום בעתונות ולהדגיש בהודעה לעתונות שרב חברי ההנהלה נעדרו מן הארץ בשעת פרסום כתב-הפלסתר נגד הקהלה ולציין שעתה בישיבת-ההנהלה הראשונה שנתכנסה לאחר פגרת-הקיץ, נבחרה מיד ועדת-חקירה.

ה' סירקיס: הציע לבחור לועדה הנ"ל את חמשת ה"ה דלקמן: פנקס, הרב יעקובזון, ד"ר דוידזון הרב שפירא והרב טינזון.

ה' גרוסקופ: הציע לבחור בועדה של שלשה את ה"ה: הרב טיינזון, ד"ר ע. קרלבאך וד"ר דוידזון.

מ ח ל י ט י ם : לבחור לועדה הצבורית הנ"ל את ה"ה: הרבנים יעקובזון, שפירא ושיינזון, ישי אדלר וד"ר דוידזון.

מ ח ל י ט י ם : לתת פרסום בעתונות לבחירת הועדה הנ"ל.

התפטרות מ"מ חברי ההנהלה שנעדרו מן הארץ וחזרת חברי ההנהלה לתפקידם.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את פטורי ה"ה ח. בר-אבא, ש. וייס והרב גרוס מההנהלה ולאשר את חזרתם להנהלה של ה"ה מ. קלמר, ב. גרוסקופ וצ. שכטרמן לאחר שובם מחו"ל.

שאלת הבחירות לועד הקהלה

ה' סירקיס: עורר את שאלת הבחירות לועד הקהלה והדגיש את הצורך להתחיל מיד בהכנות הדרושות לסדור הבחירות. הנואם הציע איפוא להטיל על ה"ה א. גולדשטיין, ש. וייס ומ. עוזיאלי לנסוע בהקדם האפשרי לירושלים לשם בירור המצב בשאלה זו ולהביא הצעה מעשית לסדור הבחירות בהקדם.

מ ח ל י ט י ם : לקבל את הצעת מר סירקיס הנ"ל.

שאלת הפקידה החדשה הגב' גרינברג

ה' סירקיס: מוסר שבאחת הישיבות האחרונות של ההנהלה נתקבלה פקידה קבועה (האחות גרינברג) וזה בנגוד להחלטה המפורשת שנתקבלה בהנהלה לפני זה, האוסרת בהחלט כל קבלת פקידים חדשים. ישנה הצעה מצד כמה מחברי ההנהלה לבטל את ההחלטה הנ"ל.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום כט' תשרי תרצ"ח (4.10.37)

הא' בר-אבא: סבור שבהיות והפקידה הנ"ל נתקבלה בישיבה שבה ישב-ראש מר שלוש, הוא מציע לערוך את הרויזיה על ההחלטה הנ"ל בישיבת ההנהלה שבה ישתתף מר שלוש.

הא' יעקב שלמה כהן: מתח בקרת חריפה נגד כל שיטת קבלת הפקידים בקהלה ועמד בעיקר על קפוח בני-עדתו בשטח זה. להלן עורר הנואם את שאלת אחיו של הרב הוכמן העובד כמשגיח על איטליז למרות שנתקבלה החלטה ברורה בהנהלה לפטרו. מקומו של המשגיח הנ"ל מגיע אך ורק לעדה התימנית ואותו אנו תובעים בכל תוקף.

הא' סירקיס: דבר מתוך התמרמרות על שלעתים החלטות החנהלה אינן מוצאות לפועל בגלל חוסר תמיכה וסיוע מצד חברי ההנהלה עצמם. להלן ציין הנואם כי לפני זמן-מה החליטה ההנהלה באופן ברור ומפורש לא לקבל כל פקידים חדשים, ולמרות זאת, נתקבלה בזמן האחרון פקידה. דברים כגון אלה מורידים את - הפרסטיג'ה של הקהלה ומחובת כל החברים עתה לעזור בהרמת הפרסטיג'ה של הקהלה.

הא' וייס: ציין את ההתמרמרות הגדולה השוררת בעיקר בקרב השוחטים כתוצאה מאי-תשלום משכרתם בזמנה, והם מתמרמרים בנסק היחידי נגד הקהלה בעובדא שההנהלה קבלה בזמן האחרון פקידה חדשה. למרות המצב הקשה בו נתונה הקהלה הנואם סבור איפוא כי לשם השקטת הרוחות יש לעשות רויזיה על ההחלטה הנ"ל.

הא' בר-אבא: אינו מסכים עם דברי היו"ר כי כמה מחברי ההנהלה אשמים בהורדת הפרסטיג'ה של הקהלה. באשר לשאלת הפקידה גרינברג, יש לברר בנוכחות מר שלוש.

הא' קלמר: סבור שבמנוי הפקידה גרינברג נעשה משגה ויש איפוא לעשות רויזיה על ההחלטה הנ"ל.

מ ח ל י ט י ם : להודיע לגב' גרינברג שהחל מיום טו' לח.ז. מנויה הקבוע בפקידות הקהלה מתבטל.

הא' יעקב שלמה כהן: נמנע מהצביע.

ש ו נ ו ת :

הא' יעקב שלמה כהן: 1) הציע שלרגל המצב הקשה העובר על הקהלה, למנות ועדה אשר תציע לפטר את הפקידים המיותרים בקהלה. הנואם מציע לועדה הנ"ל את ה'ה אסתרמן, וייס וכהן.

הא' בר-אבא: סבור שדוקא משום המצב הכלכלי הקשה אין לקבל את הצעת ה' כהן.

הא' קלמר: תמך בדברי ה' בר-אבא.

הא' שכטרמן: הציע שכל מה שדובר כאן בשאלה זו יובא בתור הצעה לועדת-התקציב אשר יוטל עליה לברר אם ישנה אפשרות לקמץ בפקידות ובהוצאות אחרות.

הא' סירקיס: סבור אף הוא שמן הראוי שועדת התקציב העומדת להבחר בשבוע הבא, תברר ותחפש את הדרכים לקמוצים בשטח הפקידות וההוצאות האחרות.

הא' ברוסקוס: מצא את הצעת ה' כהן להגיונית, ושיש לדון בה באחת הישיבות הבאות.

מ ח ל י ט י ם : להעמיד את הצעת ה' יעקב שלמה כהן בסדר-היום של הישיבה הבאה.

2) **מ ח ל י ט י ם :** לאשר את ההלואות שנתקבלו מהלואה וחסכון ע"ס 300 לא"י ומקפת-עם ע"ס 100 לא"י עפ"י שטרות שנחתמו בחתימת מר ש. עוזיאלי.

3) **מ ח ל י ט י ם :** לשלם לה' סנדובסקי סך $4\frac{1}{2}$ לא"י בעד עבודתו בתור משגיח במקום חיים רוטא שהיה בחופש.

4) **מ ח ל י ט י ם :** לדחות את בקשת השמש סיליביץ למפרע.ה.

5) מ ח ל י ט י ם : לאשר את החלטות הועדה להקמת המצבה לקדושי תרצ״ו.

6) מ ח ל י ט י ם : לשלם חצי משכרת לאלמנת המנוח חינקיס ז״ל במשך שלשת החדשים תשרי, חשון וכסלו ש.ז.

7) מ ח ל י ט י ם : לדחות את בקשת הרב פרנקל לתמיכה.

8) מ ח ל י ט י ם : לברר את שאלת תשלום משכרת שלשת הרופאים אשר מלאו את מקום ד״ר פרנד בזמן העדרו מן הארץ.

9) מ ח ל י ט י ם : לדחות את בקשת המרכז למען תוצרת-הארץ להקצבת פרס של 10 לא״י עבור ההגרלה הארצית.

10) מ ח ל י ט י ם : להקציב סך שתי לא״י ע״ח עזרה תכופה לה׳ בונימוביץ.

11) מ ח ל י ט י ם : להקציב סך שתי לא״י עפ״י המלצת ה״ה גרוסקופ ווייס, למשפחה זקוקה (דרימער).

12) מ ח ל י ט י ם : להקציב סך שלש לא״י ליוסף אקריטבסקי, תמיכה לבנין לחגים (בהחלטה זו יש לקחת בחשבון את 2 לא״י שקבל מפר שלוש ע״ח תקציב סגן היו״ר ו-1½ לא״י מפר סירקיס ע״ח תקציב היו״ר).

13) מ ח ל י ט י ם : לדחות את בקשותיהם של עדי הגטין ה״ה סירי וקרח המבקשים תמיכה כספית לרגל מצבם הקשה כתוצאה ממחלתם וממעוט מספר הגטין.

היו״ר: ה׳ דניאל סירקיס

המזכיר: ה׳ מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: ה׳ א. תורג׳מן.

הועתק מתאימה למקור התפתח הודפס [illegible]
[illegible]
19-1-38

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ח' בטבת תרצ"ח (12.12.37)

נוכחו ה"ה: ג. גרוסקופ, יעקב שלמה כהן, דניאל סירקיס, מ. קלמר, ...ד. קופרובסקי, א. שלום.
השתתפו: כבוד הרב הראשי ב"צ עוזיאל וחברי המועצה ה"ה: ש. בן-עמי וי. גולדשטיין.

היו"ר: הא' דניאל סירקיס   המזכיר: הא' מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: הא' .. תורג'מן.

א. **אשור פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום א' בטבת ש.ז.**

מ ח ל י ט י ם: לאשר את הפרטיכל הנ"ל.

הא' גרוסקופ: הציע להתחיל בדיון בשאלת חוות-הדעת של הועדה.

מ ח ל י ט י ם: לקבל את הצעת ה' גרוסקופ הנ"ל.

ב. **חוות-דעת הועדה לבירור שאלת בשר הטריפה.**

הא' סירקיס: הביע את צערו על שהועדה לבירור שאלת בירור בשר הטרפה לא מלאה את תפקידה כראוי. להלן מסר ה' סירקיס כי כבוד הרב עוזיאל והוא נפגשו הבקר עם יו"ר הועדה ה' יוסף גדלר, ולאחר שהביעו הסבירו לו כל אי-ההתאמה שבין הנחות ומסקנות הועדה ובעיקר הראו לו על כמה שגיאות והגזמות ודברים בלתי מתאימים למציאות המצויים בחוות-דעת של הועדה, בקשוהו להסדר עוד היום פגישה בין חברי הועדה והנהלת הקהלה והרבנות הראשית לשם בירור כל הנ"ל. הוא, ה' גדלר הבטיח להזמין את חברי הועדה לפגישה הנ"ל. אולם, -המשיך מר סירקיס – לצערנו, חברי הועדה נמנעו מלמלא אפילו חובה אלימנטרית זו. לבסוף הביע מר סירקיס את צערו הכפול, על שהועדה יצאה מגדר תפקידה, ובמקום למסור את חוות דעתה להנהלת הקהלה אשר מנתה אותה, נמסרה כבר לעתונות תמצית מחוות-הדעת, וכן נודע שאחד מחברי הועדה עומד לפרסם את כל חוות-הדעת בטרם תחליט הנהלת או מועצת הקהלה בשאלה. הנואם הוסיף ואמר שאם הקהלה לא תפרסם את חוות-הדעת אזי, הועדה או מי שהוא מחבריה יפרסמו את חוות-הדעת, הגם שאין להם כל רשות לכך, אבל כיון שהם יצאו כבר מגדרם אזי ימשיכו לצאת מגדרם. ה' סירקיס סבור שיש לפרסם את חוות-הדעת בצרוף תשובה מאת הקהלה.
תפקידנו כעת – סיים מר סירקיס – לקבוע את עמדתנו כלפי חוות-דעת הועדה והתנהגותה הבלתי הוגנת.

הא' גרוסקופ: אמר כי היות והועדה לא בירדה את שאלת בירור בשר הטרפה לכל היקפה ובהיות ומסקנות הועדה אינן מתאימות למציאות הרי רגים של חוות-ובהיות וחברי הועדה הוזמנו לתת ביאורים להנהלה על חוות-דעתם והם סירבו להענות לכך מציע הנואם לפנות בבקשה לרבנות הראשית לא"י ולועד הלאומי לקבל על עצמם את בירור השאלה לכל היקפה ועמקה.
להלן הוסיף מר גרוסקופ שלדעתו אין ספק שהועדה לא מלאה את תפקידה כראוי מכל הבחינות. "לא נשמע בשום מקום בעולם – אמר ה' גרוסקופ – ששופטים ידונו אנשים שלא בפניהם". הנואם סבור כ"כ שאם הקהלה תחליט לענות על החוות דעת, אזי יש להדגיש בתשובה כי הועדה לא נהלה את חקירתה בסדר.

הא' קלמר: חושב שצריך להודיע למערכת "הארץ" שזה לא היה הוגן מצדה בפרסמה חלק מן החוות דעת בלי ידיעת הקהלה. באשר לעצם המסקנות של הועדה, אמר הנואם, הרי הן בלתי הגיוניות ובלתי מבוססות ולכן הוא מציע לדרוש מהועדה להחזיר את כל החמר שבידה, למען תפרסם הקהלה גלוי דעת מצדה.
להלן אמר הנואם כי עצם בחירת הועדה והגדרה היה כשלון לקהלה. הנואם חושש שמאחרי גבה של הועדה עומד מי שהוא שהיה מעונין להטיל דופי בקהלה ובחבריה. לשם אילוסטרציה מביא הנואם את העובדא הבאה: היום בשעה 4 התקיימה שיחה בין יו"ר הועדה הצבורית ויו"ר הקהלה, ובשעה 5 כבר נתקבל מכתב חתום ע"י אנשים טובים הדורש את פטורי ה"ה קפטמן ושלום מן הקהלה. הנואם סבור שחובת ההנהלה להגן על הכריה הנקיים מכל שמץ של דופי ולנקותם לעיני קהל ועדה. הנואם חושב על-כן שיש לפרסם את חוות-דעת הועדה עם תשובת הקהלה, אשר בה עלינו יהיה להוקיע את התנהגות הועדה בהשתמטה מפגישה לבירור עם ההנהלה – דבר המוכיח את כוונתם הבלתי טהורה של חברי הועדה.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ה' טבת תרצ"ח (12.12.37).

הה' בן-עמי: חזר על טענתו שהטביע בישיבת המועצה האחרונה כי עצם מנוי הועדה ע"י ההנהלה היה צעד פזיז ובלתי מחושב, נוסף לזה לא נקבעו הפרוצידורה וסמכות הועדה, דבר שגרם לערבוביה בכל עבודת ומסקנות הועדה. להלן אמר הנואם כי התנהגות הועדה לא היתה הוגנת בנהלה חקירה נגד אנשים ידועים שלא בפניהם. הנואם הוסיף ואמר, כי אינו מכיר את חברי הועדה ולפי מהלך חקירתם ותוצאותיה הוא בא לכלל דעה שהם אנשים מחוסרי כל השגה משפטית ואחריות צבורית. גם כי אנו יודעים את האמת לאמתה כי אין אף שמץ של חשד על חברינו, עלינו לעמוד בתוקף על בירור השאלה באופן יותר מבוסס ע"י אנשים צבוריים עליונים.

הה' קוסובסקי: אמר כי הועדה אמנם נגעה בכבודו האישי של מר שלוש ומחובת הקהלה לעזור בהצדקתו, אולם הנואם חושש שע"י פרסום תשובת הקהלה בעתונות יווצר רושם לא טוב בקרב הצבור ביחס לועד הקהלה, משום כך מציע הנואם שה' שלוש יתבע את כבודו ע"י האינסטנציות שימצא לנחוץ וההנהלה תהיה מוכנה לעזור לו בכל יכולתה.

הה' שלוש: הביע את השתוממותו על עמדתו המוזרה של ה' קוסובסקי שהנהו אמנם חדש בהנהלת הקהלה ושלא נמצא בתוך העניינים במשך כל תקופת המו"מ בשאלת ביקור בית הסריפה, המציע לבודד חבר הנהלה שנאשם על לא עוול בכפו בגלל פעולות שעשה בשם הקהלה ועפ"י החלטותיה. יחס ממין זה גילה ה' קוסובסקי אינו מוצדק גם לגבי חבר ההנהלה ה' שטרמן אשר אף הוא מסר את מרבית זמנו לעניני הקהלה שלא על מנת לקבל פרס ושביום הוא נעדר מן הארץ ומחובת הקהלה להגן על כבודו ולגלות את צדקתו ברבים. לעצם השאלה סבור ה' שלוש שיש לגשת אליה באמינות ובזהירות. הפרסום במוקדם אשר כבר נתן לחלק מחוות-דעת הועדה מחייב שתנו לקבוע את עמדתנו. לדעת הנואם יש לפרסם המסקנות בצירוף תשובת הקהלה. כמו-כן יש לציין שהחקירה נמסרה מחדש לרבנות הראשית לא"י ולועד הלאומי. להלן הוסיף הנואם שעוד ביולי כשנתעוררה השאלה הזמין את מנהיגי השוחטים לבוררות לפני הרבנות הראשית לא"י והועה"ל. מענין לציין הדבר הנוסף, שבהופיעו בתור עד לפני הועדה בקש ה' שיינזון להציג לו שאלה, אך לתמהונו הרב, יו"ר הועדה ה' אדלר רמז לשיינזון בעין לבל ישאל. עובדא זו מסרתי לה' סירקיס וה' גרוסקופ וציינתי שמהלך החקירה אינו בסדר. ה' שלוש סבור שיש לנסות ולדרוש שהועדה תשלים את עבודתה. הפרסום שנתן כבר בעתונות יש לציין במיוחד שאני הוא אשר הייתי יו"ר הקהלה בפועל באותה התקופה, אינו מתאים למציאות לגמרי. להלן מצטט הנואם את כל פרטיכלי ישיבות ההנהלה אשר בהן השתתף מר סירקיס כיו"ר הקהלה והישיבות. באופן מיוחד מציין ה' שלוש שבתחילת הישיבות אשר בה נעדר מר סירקיס נדחה הדיון בשאלת הבשר עד לבואו של מר סירקיס. אח"כ הוסיף מר שלוש לציין כי לאחר שהוחלט בהנהלה לחתום על החוזה הודיע מיד מר שלוש כי הוא שומר לעצמו את הזכות לערער על ההחלטה הנ"ל בפני המועצה. זו היתה עמדתו הברורה של הנואם לגבי השאלה הנ"ל. להלן דרש הנואם, שתקבע קודם הכל, בנגוד למה שנתפרסם בעתונות, שיו"ר הקהלה בפועל בתקופת המו"מ בשאלת ביקור בבית הסריפה, היה מר סירקיס ולא הסגן ה' שלוש. כמו-כן יש לקבוע שכל שאלת הבשר נעשתה עפ"י החלטות ההנהלה והמועצה.

הה' גוזיאלי: אמר שאין ספק שחלק מן הצבור יתחשב עם חוות-הדעת של הועדה, אולם אינה צודקת לדעתו הדעה שנשמעה שיש להשאיר את ה' שלוש יחידי במלחמתו לתביעת כבודו. הנואם סבור שמן הראוי להשתדל שחוות-דעת הועדה ותשובת הקהלה לא יפורסמו בעתונות בטרם יגמר הבירור הנוסף לפני המוסדות העליונים.

הה' בן-עמי: מצטער לשמוע את דבריו של ה' קוסובסקי הסובר כי השאלה הנדונה נוגעת רק לה"ה שלוש ושטרמן באופן פרטי, בו בזמן שמסקנות הועדה פוגעות קשה גם בקהלה וברבנות הראשית בציון המיוחד שפעולות הרבנות והקהלה לביקור השחיטות נעשו מתוך פזיזות וקלות דעת. הנואם סבור כי אחרי שכל חברי ההנהלה והמועצה מסכימים שחוות-דעת הועדה הנה מסמך של דיבה רעה, אזי אסור בהחלט לקהלה לעמוד מן הצד. הנואם סבור איפוא שאם תפורסם חוות-הדעת אזי יש לפרסם יחד אתה את תשובת ועד הקהלה.

הה' גולדשטיין: סבור שהקהלה אינה צריכה לפרסם את חוות-דעת הועדה. לדעת הנואם יש לתבוע את חברי הועדה לפני הרבנות הראשית והועד הלאומי על שלא מלאו את תפקידם באופן הוגן. בנוגע לה"ה שלוש ושטרמן, הנואם סבור שעליהם לתבוע את חברי הועדה למשפט פלילי.

הה' יעקב שלמה כהן: סבור שיש להגיד באופן ברור למדי לחברי הועדה, שהם אינם ברי-לבב ושבחקירתם לא התנהגו באופן ישר והוגן.

המשך פרטיכל ישיבת ההנהלה מיום ח"
טבת תרצ'ח (12.12.37).

הרב עוזיאל: הביע את צערו על שהועדה לא מלאה את תפקידה כראוי. מחובת הועדה אשר נתמנתה ע"י הקהלה היתה למסור מסקנותיה לקהלה ואף לשמוע את הערות הקהלה, אך בהיות והועדה סרבה להפגש עם הקהלה, יש לדעת כבוד הרב לפרסם את תשובת הקהלה על חוות-הדעת.

בתוך הויכוח הוחלט להמציא לעתונות לפרסום את תשובת הקהלה של חוות הדעת של הועדה לפי הנוסח דלקמן שנוסח ע"י כבוד הרב עוזיאל:

"הנהלת ועד הקהלה העברית של תל-אביב ויפו בישיבתה מיום ח" בטבת ש.ז. (12.12.37) בהשתתפות הרבנות הראשית של קהלתנו דנה בעיון רב בחוות דעתה של הועדה הצבורית שנתמנתה בזמנו ע"י הנהלת הקהלה לבירור שאלת מכירת בשר הטריפה בתל-אביב, והחליטה להזמין לישיבה משותפת את חברי הועדה הנ"ל בכדי למסור להם את הערות הנהלת הקהלה לחוות הדעת של הועדה ובכדי לשמוע מחבריה את באוריהם למען יובא כל החמר הנ"ל לפני מועצת הקהלה.

אולם היות והועדה הצבורית הנ"ל לא נענתה להזמנת ההנהלה של ועד הקהלה לדון בישיבת המועצה שהתקיימה באור ליום ט' טבת ש.ז. בהשתתפות הרבנות הראשית בחוות הדעת של הועדה הנ"ל. לאור כל הפרטיכלים של הנהלת ומועצת הקהלה שבהם דובר ונדונה שאלת מכירת בשר הטריפה וסדור החוזה בקשר את זה ולאור ידיעותיהם האישיות של חברי ההנהלה והמועצה על מהלך הענינים מסביב לשאלת הבשר מראשית ועד חתימת החוזה, באה המועצה לכלל הכרה כי מסקנות הועדה הצבורית וביחוד ההאשמות האישיות נגד ה"ה לוי ושכטרמן אינן מבוססות, אינן מתאימות למציאות ומחוסרות כל יסוד. באופן מיוחד צויין כי פעולות הועדה הצבורית לא נעשו לפי הפרוצדורה המשפטית והצבורית האלמנטרית ש"אין חבין לאדם אלא בפניו".

הנהלת ועד הקהלה החליטה איפוא:

א. לא לקבל את חוות הדעת של הועדה כמוסמך משפטי וצבורי.

ב. בכדי להבהיר את שאלת בשר הטריפה ולהסיר כל רנון וצל של חשד מעל ועד הקהלה וביחוד מחברי הנהלתו ה"ה ?. לוי וצ. שכטרמן הוחלט לשלוח לרבנות הראשית לארץ-ישראל ולהנהלת הועד הלאומי את הערות מועצת הקהלה, לחוות דעתה של הועדה הצבורית, את כל החמר שבידי הועד כגון פרטיכלים, מסמכים וכו' וכן את כל החמר אשר בידי הועדה בצירוף חוות דעתה.

ג. הנהלת הקהלה החליטה במיוחד לבקש את המוסדות העליונים הנ"ל להחיש את דיונם בשאלה הנ"ל ובפרסום החלטתם."

היו"ר: הא' דניאל סירקיס

המזכיר: הא' מ. עוזיאלי

רושם הפרטיכל: הא' א. תורג'מן.

19-1-38